

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2025-2026
ΦΛΩΡΙΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025

Ο κανονισμός προγράμματος
σπουδών του ακαδημαϊκού έτους
2025-2026 βασίζεται στο
πρόγραμμα σπουδών σε ισχύ από
το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

Την ευθύνη της σύνταξής του είχαν οι:
Στεργιανή Γκιαούρη, Αναπλ. Καθηγήτρια
Βασιλική Πλιόγκου, Αναπλ. Καθηγήτρια
Ιόλη-Φιλουμένη Ανδρεάδη, Επικ. Καθηγήτρια
Μαρία Γεωργάλου, Επικ. Καθηγήτρια
Ευθαλία Κωνσταντινίδου, Επικ. Καθηγήτρια

Περιεχόμενα

1. Η ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ	6
1.1. Ίδρυση και αποστολή	6
1.2. Διοικητικά Όργανα της Σχολής και των Τμημάτων	6
1.3. Προσωπικό του Τμήματος Νηπιαγωγών	8
1.4. Εγκαταστάσεις, Εργαστήρια και Σπουδαστήρια	14
1.5. Ερευνητικά Εργαστήρια	14
1.6. Συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία	14
1.7. Πανεπιστημιακά Συγγράμματα: Εύδοξος	15
2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	17
2.1. Αρχές διαμόρφωσης του προγράμματος	17
2.2. Στόχοι του προγράμματος σπουδών	17
2.3. Δομή του προγράμματος	17
2.3.1. ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)	18
2.3.2. Υποχρεωτικά μαθήματα (132 ECTS)	18
2.3.3. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα: Μαθήματα διδακτικής (20 ECTS)	19
2.3.4. Μαθήματα επιλογής και μαθήματα ελεύθερης επιλογής (88 ECTS)	19
2.3.5. Πρακτική Άσκηση (20 ECTS)	19
2.3.6. Κανονισμός προγράμματος πρακτικών ασκήσεων	20
2.3.7. Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση (Δ.Π.Α.)	22
2.3.8. Πτυχιακή εργασία	23
2.3.9. Κατηγορίες υποχρεωτικών, κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων και μαθημάτων επιλογής	23
2.4. Πρόγραμμα μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2025 – 2026	28
2.4.1. Συνοπτική παρουσίαση των ECTS, ανά κατηγορία μαθημάτων, που αντιστοιχούν σε κάθε εξάμηνο	35
2.5. Περιγραφή μαθημάτων	36

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	362
4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS	367
5. Ημερολόγιο ακαδημαϊκού έτους 2025-2026	368
ΗΜΕΡΕΣ ΕΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΓΙΩΝ	368

1

**Η ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

1. Η ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ

1.1. Ίδρυση και αποστολή

Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (ΣΚΑΕΠ) προήλθε από τη μετονομασία της Παιδαγωγικής Σχολής σύμφωνα με το Νόμο 4610 (7-5-2019) και αποτελείται από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών και το Τμήμα Ψυχολογίας με έδρα τη Φλώρινα, καθώς και το Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων με έδρα την Καστοριά. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 544/1989 και άρχισε να λειτουργεί ως παράρτημα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από το ακαδημαϊκό έτος 1990-91. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και ταυτόχρονα η Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας ιδρύθηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 99/1993.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) (www.uowm.gr) ιδρύθηκε με το Π.Δ. 92/2003 (Φ.83/11-4-2003) και άρχισε τη λειτουργία του το 2003. Τα πρώτα Τμήματα του ΠΔΜ αποτέλεσαν τα τέσσερα Τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου που έδρευαν στη Δυτική Μακεδονία, μεταξύ αυτών και τα δύο Τμήματα της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας. Από 1-1-2004 μεταφέρθηκε και το προσωπικό (μέλη Δ.Ε.Π, Ε.ΔΙ.Π, Ε.ΤΕ.Π και διοικητικό προσωπικό).

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Π.Δ. 544/1989, το άρθρο 5 του Π.Δ. 99/1993 και στα πλαίσια της αποστολής του Πανεπιστημίου (άρθρο 1 του Ν. 1268/1982) το Τμήμα έχει ως αποστολή να:

- καλλιεργεί και να προάγει τις Επιστήμες της Αγωγής με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα,
- παρέχει στους/στις πτυχιούχους την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη,
- συμβάλλει στην εξύψωση του επιπέδου της εκπαίδευσης και στην κάλυψη των αναγκών σε ζητήματα Παιδαγωγικής,
- συμβάλλει στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών εν γένει προβλημάτων, και
- συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση.
- χορηγεί πτυχίο, το οποίο παρέχει στους/στις κατόχους τη δυνατότητα να διορίζονται ως εκπαιδευτικοί λειτουργοί σε νηπιαγωγεία.

1.2. Διοικητικά Όργανα της Σχολής και των Τμημάτων

Η Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από τα μέλη των Συνελεύσεων των τεσσάρων Τμημάτων.

Συνέλευση του Τμήματος Νηπιαγωγών

Πρόεδρος: Ευαγγελία Καλεράντε

Μέλη:

Δ.Ε.Π.

Ευαγγελία Καλεράντε, Καθηγήτρια

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος, Καθηγητής

Θαρρενός Μπράτιτσης, Καθηγητής

Γεωργία Στεφάνου, Καθηγήτρια

Γεώργιος Τζάρτζας, Καθηγητής

Στεργιανή Γκιαούρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Βασιλική Πλιόγκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ιόλη Ανδρεάδη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Μαρίζα Γεωργάλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Ελένη Κοροσίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Ευθαλία Κωνσταντινίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Ευαγγελία Παπαδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Ε.ΔΙ.Π.

Ένας/Μία εκπρόσωπος των μελών Ε.ΔΙ.Π.

Δύο εκπρόσωποι των προπτυχιακών φοιτητριών/φοιτητών

Δύο εκπρόσωποι των μεταπτυχιακών φοιτητριών/φοιτητών

1.3. Προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

Α. Προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

1. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

Ομότιμοι/Ομότιμες Καθηγητές/Καθηγήτριες

Πέτρος Καρυώτογλου

Καθηγητές/Καθηγήτριες

Ευαγγελία Καλεράντε

(Γραφείο103, τηλ. 2385055120, e-mail: ekalerante@uowm.gr)

Η Ευαγγελία Καλεράντε είναι Καθηγήτρια στην «Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ. Διδάσκει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο θεματικές ενότητες του συγκεκριμένου πεδίου. Το συγγραφικό της έργο εστιάζεται σε ζητήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κοινωνιολογίας της Μετανάστευσης και Κοινωνιολογίας του Φύλου. Ειδικότερα για ζητήματα φύλου έχει συνεργασθεί ερευνητικά και εκδοτικά με το ΚΕΘΙ (φορέα του Υπ. Εσωτερικών για θέματα ισότητας των φύλων). Επίσης, για μεταναστευτικά θέματα συνεργάζεται, ως ειδική επιστήμων, σε ερευνητικά προγράμματα. Με βάση την ενασχόλησή της με την Κοινωνιολογία της Τέχνης και της Λογοτεχνίας έχει συνεργαστεί με τη Σχολή Καλών Τεχνών. Το πεδίο μελετών της σχηματοποιείται στην προβολή των δομικών συσχετίσεων συστημάτων και γεγονότων και την ανάδειξη της τυπικής ή άτυπης πολιτικής σε μια ποικιλομορφία κοινωνικών δρώμενων. Είναι μέλος της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Κοινωνιολογίας (ISA). Έχει δημοσιεύσει εργασίες σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά, άρθρα σε συλλογικούς τόμους στα ελληνικά και αγγλικά, καθώς και εργασίες σε πρακτικά ελληνικών και διεθνών συνεδρίων.

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

(Γραφείο108, τηλ. 2385055125, e-mail: tkotorou@uowm.gr)

Ο Τριαντάφυλλος Η. Κωτόπουλος είναι Καθηγητής «Δημιουργικής Γραφής, Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Παιδικής Λογοτεχνίας», Διευθυντής και Επιστημονικά Υπεύθυνος Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών «Δημιουργικής Γραφής». Έχει εκδώσει εννέα (9) επιστημονικά συγγράμματα και συγγράψει περισσότερα από εκατόν πενήντα (150) άρθρα σε συλλογικούς τόμους, ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων. Έχει διοργανώσει πέντε (5) διεθνή συνέδρια «Δημιουργικής Γραφής». Διευθύνει το Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο και τον πολιτισμό «Βιβλιολογείον» του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Είναι ο επόπτης της συγγραφής των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών του μαθήματος της Λογοτεχνίας στο Λύκειο (2021). Είναι μέλος πολιτιστικών φορέων και διεθνών εταιρειών, επιστημονικός υπεύθυνος του «Patras World Poetry Festival» και του «Larnaca's World Poetry Festival» και της ιστοσελίδας «CultureBook», ιδρυματικά υπεύθυνος του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στο Διεθνές Δίκτυο Memità: “Memory, Identity, Integration to Identify Analysis Models in Media Communication” που συγκροτείται από μέλη Πανεπιστημίων δεκαέξι (16) χωρών απ’ όλο τον κόσμο, πρόεδρος της επιτροπής βραβείων ποίησης «Jean Moréas», υπεύθυνος για την έκδοση του ηλεκτρονικού περιοδικού *ΛΕΞΗtamil*, ενώ αρθρογραφεί συστηματικά σε εφημερίδες. Προκρίνει όμως, ανεπιφύλακτα, όλων τη συμμετοχή του ως ιδρυτικό μέλος στην πολιτιστική ομάδα του Πανελληνίου Συλλόγου Παραπληγικών – παράρτημα βόρειας Ελλάδας. Στο ενεργητικό του συμπεριλαμβάνονται έξι (6) ποιητικές συλλογές: *Πορτολάνος* (Παρατηρητής 1999), *Εδουάρδοι και Αλφρέδοι* (Μανδραγόρας 2012), *Άνω τελείες και τέτοια* (Μανδραγόρας 2013), *Σημαδούρες* (Δίγαμμα 2015), *Οι 40, παλιές, Εκκλησιές* (Μανδραγόρας 2020), *4x4* (Πικραμένος 2021) – ποιήματά του έχουν μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες- και μία (1) συλλογή διηγημάτων: *Μία νουβέλα σε 11 Μικρές και μεγάλες ιστορίες* (Γραφομηχανή 2015). Συνέγραψε τους στίχους (και μελοποιήθηκαν ποιήματά του) στα cd *Γραφή Καθαρή* (Μετρονόμος 2016) και *Τα Κρυμμένα* (Μετρονόμος 2020). Έχει οργανώσει, επιμεληθεί επιστημονικά και παρουσιάσει δύο (2) τηλεοπτικές εκπομπές για την τέχνη της συγγραφής: i. «Δίγαμμα» στην EPT3 (2016-2017, 18 επεισόδια) και ii. «Γραφή Καθαρή» στην EPT2 (2019, 12 επεισόδια).

Θαρρενός Μπράτιτσης

(Γραφείο215, τηλ. 2385055090, e-mail: bratitsis@uowm.gr)

Ο Θαρρενός Μπράτιτσης (<http://www.bratitsis.gr/>) είναι Καθηγητής στην «Πληροφορική με έμφαση στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού», στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Είναι διευθυντής του ερευνητικού εργαστηρίου «Δημιουργικότητα, Καινοτομία και Τεχνολογία στην Εκπαίδευση» (<http://crinte.nured.uowm.gr/>). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα, περιλαμβάνουν αρκετές συνιστώσες της τεχνολογικά υποστηριζόμενης μάθησης. Έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με τη συνεργατική μάθηση μέσω υπολογιστών (CSCL), την ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τα τελευταία χρόνια με την ψηφιακή αφήγηση. Έχει περισσότερες από 110 δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά συνέδρια και περιοδικά με σύστημα τυφλών κρίσεων, ενώ υπάρχουν περισσότερες από 300 καταγεγραμμένες ετεροαναφορές στο επιστημονικό του έργο. Έχει συμμετάσχει στην επιστημονική επιτροπή περισσότερων από 100 διεθνών και ελληνικών επιστημονικών περιοδικών και συνεδρίων, ενώ είναι τακτικός κριτής σε 17 διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Συμμετέχει ενεργά σε ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε., ως εταίρος και ως συντονιστής. Έχει έντονη σχέση με την τοπική κοινωνία, μέσα από τη διοργάνωση δράσεων που απευθύνονται σε μαθητές και σχετίζονται με τα προϊόντα του εργαστηρίου ΔηΚαιΤΕ.

Γεωργία Στεφάνου

(Γραφείο103, τηλ. 2385055107, e-mail: gstephanou@uowm.gr)

Η Γεωργία Στεφάνου είναι Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) στο γνωστικό αντικείμενο «Γνωστική Ψυχολογία και Εφαρμογές στις Διαπροσωπικές Σχέσεις στην Εκπαίδευση και στη Συμπεριφορά Επίτευξης». Έχει διδάξει ή διδάσκει στο Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης και στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το συγγραφικό της έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα της εστιάζονται στους παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία της μάθησης και την ακαδημαϊκή επίτευξη, στα δυναμικά που σχηματίζονται και επιδρούν στην ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο και στην εκπαιδευτική - επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου. Έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Γεώργιος Τζάρτζας

(Γραφείο212, τηλ. 2385055082, e-mail: gtzartzas@uowm.gr)

Ο Γεώργιος Τζάρτζας είναι Καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στο γνωστικό αντικείμενο «Ιστορία της Εκπαίδευσης». Σπούδασε Επιστήμες της Αγωγής, Κοινωνιολογία, Φιλοσοφία και Ιστορία στο *Πολυτεχνείο Ρηνανίας Βεσφαλίας Άαχεν* (RWTHAACHEN και στο *Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου (FU-BERLIN)*, (*Magister και Promotion Dr. Phil, Βαθμός: Summacumlaude, Doktorvater: Prof. Dr. Christoph Wulf*). Υπήρξε υπότροφος του *Collegio San Carlo di Modena, Scienze della Cultura* (Ι). Εργάστηκε ως Ερευνητής στο *Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας* και στο *Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής*. Δίδαξε στο *Πανεπιστήμιο Κρήτης, στη Σχολή Επιστημών της Αγωγής, ΠΤΔΕ*, Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, στο *Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, στο Τμήμα Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό και στην ΑΣΠΑΙΤΕ, στο Ετήσιο Πρόγραμμα παιδαγωγικής Κατάρτισης (ΕΠΠΑΙΚ)*, Παιδαγωγική και Φιλοσοφία της Παιδείας. Υπήρξε Επισκέπτης Ερευνητής: στο *FU-BERLIN, στο Τμήμα Επιστημών της Αγωγής, Ινστιτούτο Παιδαγωγικής και Ιστορικής Ανθρωπολογίας, στο Institute of Education, University of London, International Centre for Intercultural Studies και στο History of Education*. Είναι ιδρυτικό Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Ε.Ι.Ε.), μέλος: του Δικτύου της European Educational Research Association (EERA), network 17 (History of Education, διατέλεσε και Co-convenor του τομέα History of Education), της International Society for Intellectual History (ISIH), του συλλόγου «Επιστήμονες Συγγραφείς» της Γερμανίας (VG-WORT). Μιλά Γερμανικά, Αγγλικά και Ιταλικά. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στην ανάπτυξη και εξέλιξη των παιδαγωγικών ιδεών από τη Νέα Εποχή έως τη μετανεωτερικότητα και στις επιρροές τους στην εξέλιξη της ελληνικής εκπαίδευσης, μέσα από την διεπιστημονική προσέγγιση θεμάτων της Ιστορίας της εκπαίδευσης, όπως πχ. της Πολιτισμικής Ιστορικής Ανθρωπολογίας. Τα ενδιαφέροντα αυτά αντικατοπτρίζονται στις εισηγήσεις του σε διεθνή και εθνικά επιστημονικά συνέδρια καθώς και στη συγγραφική του δραστηριότητα στα Ελληνικά, στα Γερμανικά και στα Αγγλικά.

Στεργιανή Γκιαούρη

(Γραφείο 313, τηλ. 2385055028, e-mail: sgiaouri@uowm.gr)

Η Στεργιανή Γκιαούρη είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ψυχολογίας της Ειδικής Αγωγής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Είναι πτυχιούχος Ψυχολογίας και Διοίκησης Επιχειρήσεων, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην Κοινωνική Ψυχιατρική και Παιδοψυχιατρική, και ολοκλήρωσε διδακτορικές και μεταδιδακτορικές σπουδές στην Ειδική Εκπαίδευση και Αναπτυξιακή–Σχολική Ψυχολογία. Το έργο της επικεντρώνεται στη συμπεριληπτική εκπαίδευση, στις νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες, στην ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση, καθώς και στην ψυχολογική υποστήριξη παιδιών και εφήβων. Ως ψυχολόγος και πιστοποιημένη συστημική–οικογενειακή ψυχοθεραπεύτρια, διαθέτει εκτενή εμπειρία στη Σχολική Ψυχολογία και Ειδική–Συμπεριληπτική Εκπαίδευση, με δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και βιβλία. Συμμετέχει ενεργά σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα με έμφαση στη συμπερίληψη, την επιμόρφωση εκπαιδευτικών, τη συμμετοχή της οικογένειας και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Βασιλική Πλιόγκου

(Γραφείο 305, τηλ. 2385055114, e-mail: vplogou@uowm.gr)

Η Βασιλική Πλιόγκου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με γνωστικό αντικείμενο «Παιδαγωγική και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση». Έχει λάβει Πτυχίο Παιδαγωγικής από το Πανεπιστήμιο Πατρών, έχοντας ολοκληρώσει τις βασικές σπουδές της, με υποτροφία του ΙΚΥ, στο Πανεπιστήμιο της Γάνδης στα «Δικαιώματα Παιδιών». Κατέχει δύο Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης στις Επιστήμες Εκπαίδευσης και Αγωγής από τα Πανεπιστήμια Λονδίνου-Αθηνών και Δ. Μακεδονίας και αντίστοιχο Διδακτορικό Δίπλωμα από την Παιδαγωγική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επί σειρά ετών έχει συνεργαστεί ως διδάσκουσα και ερευνήτρια με το ΑΠΘ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Frederick Κύπρου, ΕΑΠ, και την ΑΣΠΑΙΤΕ Θεσσαλονίκης. Είναι μέλος του Μητρώου Κύριου Διδακτικού Προσωπικού και εμπειρογνώμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) σε θέματα φύλου και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι κριτής σε δεκαοκτώ και πλέον ελληνόγλωσσα και ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά. Οι ανακοινώσεις σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια και οι 150 και πλέον δημοσιεύσεις της σε συλλογικούς τόμους, ελληνικά και διεθνή περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων με κριτές, καθώς και η συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού, εστιάζουν στα εξής θέματα: εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα, παιδική ηλικία και δικαιώματα παιδιών, πολιτεότητα, σύνδεση οικογένειας-σχολείου, φύλο, κι ακόμη σε εκπαιδευτικές εφαρμογές με τη χρήση ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων σε εκπαιδευτικά πλαίσια τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης. Είναι η Διευθύντρια του Εργαστηρίου Παιδαγωγικών Μελετών και Καινοτόμων Εκπαιδευτικών Πρακτικών της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΠΔΜ και η Τμηματικά Υπεύθυνη ERASMUS και η Υπεύθυνη Πρακτικής Άσκησης. Είναι η αν. Πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων του ΠΔΜ. Είναι η Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας της Παγκόσμιας Οργάνωσης Προσχολικής Εκπαίδευσης (OMEP) και μέλος του Δ.Σ. του Παιδικού Μουσείου Θεσσαλονίκης.

Επίκουρες Καθηγήτριες

Ιόλη Ανδρεάδη

(Γραφείο 111, τηλ. 2385055108, e-mail: iandreadi@uowm.gr)

Η Ιόλη Ανδρεάδη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια «Θεατρικής Τέχνης και Εκπαίδευσης» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Π.Δ.Μ.. Είναι διδάκτορας της Ομάδας για την Έρευνα της Performance του Τμήματος Αγγλικής Φιλολογίας του King's College London (υποτροφία Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης) και κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Σκηνοθεσία από τη Royal Academy of Dramatic Art. Έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε Πανεπιστήμια στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Π.Δ.Μ., Ε.Κ.Π.Α., Πάντειο, King's College London, Brooklyn College, Τ.Ε.Π.Α.Κ., κ.ά.). Έχει συνεργαστεί ως μεταδιδακτορική ερευνήτρια με το King's College London και με το Εργαστήριο Κυτταρικής Νευροβιολογίας και Νευροφυσιολογίας του Ε.Κ.Π.Α.. Το συγγραφικό της έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντά της επικεντρώνονται στη θεατρική τέχνη και εκπαίδευση ως θεωρία και πράξη, στις θεατρικές και επιτελεστικές σπουδές και στο διάλογο θεάτρου, νευροεπιστήμης και εκπαίδευσης. Ειδικεύεται στη συγγραφή θεατρικών έργων, πρωτότυπων και διασκευών, 15 εκ των οποίων έχουν εκδοθεί (βραβείο Υπ.Πο. 2005).

Από το 2003 διεξάγει έρευνα, γράφει και σκηνοθετεί θεατρικές παραστάσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, έχοντας λάβει χορηγίες από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και έχοντας παρουσιάσει περισσότερες από σαράντα παραγωγές (Αθήνα, Νέα Υόρκη, Λονδίνο, Εδιμβούργο, Ρώμη, Σόφια, Φιλιππούπολη). Το έργο της στο εξωτερικό έχει υποστηριχθεί από το Ίδρυμα Γεωργίου και Βικτωρίας Καρέλια. Εργασίες της έχουν συμπεριληφθεί σε συλλογικούς τόμους. Έχει δημοσιεύσει δύο πρωτότυπες επιστημονικές μονογραφίες, άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων, ενώ το 2020 εκδόθηκε η διατριβή της για το θέατρο και την τελετουργία.

Μαρίζα Γεωργάλου

(Γραφείο 316, τηλ. 2385055204, e-mail: mgeorgalou@uowm.gr)

Η Μαρία (Μαρίζα) Γεωργάλου (<https://www.marizageorgalou.com/>) είναι Επίκουρη Καθηγήτρια «Κοινωνιογλωσσολογίας και Ανάλυσης Λόγου» στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Σπούδασε Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Συνέχισε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στη Γλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο του Lancaster στην Αγγλία, από όπου έλαβε και τον διδακτορικό της τίτλο. Διδάσκει ή έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο μαθήματα γλωσσολογίας (ανάλυση λόγου, κοινωνιογλωσσολογία, πραγματολογία, υφολογία, γλώσσα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, γλώσσα-κοινωνία-εκπαίδευση, κριτικός γραμματισμός) στο Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Η ερευνητική της δραστηριότητα επικεντρώνεται στην επικοινωνία μέσω νέων τεχνολογιών, με έμφαση στους γλωσσικούς και σημειωτικούς τρόπους με τους οποίους οι χρήστες/ριες σηματοδοτούν διάφορες όψεις της ταυτότητάς τους. Έχει συμμετάσχει στα ερευνητικά προγράμματα “Language and superdiversity: (Dis)identification in socialmedia” (Department of Language and Communication Studies, University of Jyväskylä, Φινλανδία), με υποτροφία της φινλανδικής κυβέρνησης, και «Νέοι/ες ‘σε κρίση’/ στην κρίση: Κατασκευές της επιστημονικής μετανάστευσης στον λόγο Ελλήνων/ίδων του εξωτερικού και των ΜΜΕ» (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας), με χρηματοδότηση ΕΣΠΑ. Η έρευνά της έχει παρουσιαστεί σε συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Στις δημοσιεύσεις της περιλαμβάνονται άρθρα σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων, κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους και υλικό για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών Β’ Επιπέδου ΤΠΕ. Έχει εκδώσει το βιβλίο *Discourse and Identity on Facebook* (Bloomsbury). Είναι κριτής σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και διεθνείς εκδοτικούς οίκους.

Ελένη Κοροσίδου

(Γραφείο 217 τηλ. 2385055119e-mail: ekorosidou@uowm.gr)

Η Ελένη Κοροσίδου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με γνωστικό αντικείμενο τη διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής γλώσσας σε πολυγλωσσικά και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Έχει διδάξει σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα σε ελληνικά και διεθνή πανεπιστήμια, ενώ έχει αναλάβει επιμορφωτικό έργο σε διάφορους φορείς. Παράλληλα, είναι επιστημονική συνεργάτιδα του Ινστιτούτου Ελληνικής Γλώσσας «ΤΗΜΕΝΟΣ» και του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης του ΠΔΜ. Έχει συμμετάσχει ως εισηγήτρια σε πολλές διεθνείς δράσεις με αντικείμενο τη γλωσσική εκπαίδευση και την αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών για την αποτελεσματική γλωσσική διδασκαλία της μητρικής, της δεύτερης και της ξένης γλώσσας. Το ερευνητικό της έργο περιλαμβάνει δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και συλλογικούς τόμους στον τομέα της γλωσσικής διδασκαλίας, τη διαπολιτισμική επικοινωνία, καθώς και σε καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδακτική. Είναι συν-συγγραφέας ενός επιστημονικού βιβλίου σε ελληνικό εκδοτικό οίκο.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα σχετίζονται με τη διδακτική της γλώσσας σε πολυγλωσσικά περιβάλλοντα, τη διδακτική της γλώσσας στην προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία, τους πολυγραμματισμούς, τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού για τη διδακτική της γλώσσας σε παιγνιώδη και ψηφιακά μαθησιακά περιβάλλοντα, καθώς και την επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε σύγχρονες μεθόδους και πρακτικές διδακτικής της γλώσσας.

Ευθαλία Κωνσταντινίδου

(Γραφείο 218, τηλ. 2385055113, e-mail: ekonstantinidou@uowm.gr)

Η Ευθαλία Κωνσταντινίδου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια «Κοινωνικής Ψυχολογίας», στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας, Π.Δ.Μ. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντά της σχετίζονται με ζητήματα που αφορούν στην κατασκευή της ελληνικής εθνικής ταυτότητας στα αναλυτικά προγράμματα και στα σχολικά βιβλία ιστορίας, στη χρήση της ψυχολογικής γνώσης σε ποικίλους τομείς της εκπαίδευσης, στην κατασκευή της παιδικής ηλικίας στην ψυχολογία και την εκπαίδευση καθώς και στους τρόπους κατανόησης και διαχείρισης της πολιτισμικής διαφοράς στην εκπαίδευση.

Ευαγγελία Παπαδοπούλου

(Γραφείο 110, τηλ. 2385055106, e-mail: epapadopoulou@uowm.gr)

Η Ευαγγελία Παπαδοπούλου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια της Διδακτικής των Μαθηματικών στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, της Σχολής των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Σπούδασε Νηπιαγωγός στο ΤΕΠΑΕ (Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης) του ΑΠΘ. Στο ίδιο Τμήμα ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές και διδακτορικές της σπουδές. Έχει διδάξει στο ΤΕΠΑΕ σε προπτυχιακό επίπεδο. Επίσης, έχει εργαστεί ως νηπιαγωγός σε δημόσια νηπιαγωγεία και ως ΕΔΙΠ στο ΤΕΠΑΕ στην πρακτική άσκηση των φοιτητών. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στη γενίκευση των μαθηματικών εννοιών και την ανάπτυξή της στις μικρές ηλικίες εκπαίδευσης. Εργασίες της έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

2. Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π)

Άννα Βακάλη (Δημιουργική Γραφή, Γραφείο 306, τηλ. 2385055152)

Σόνια Λυκομήτρου (Πρακτική Άσκηση-Διδακτική Μεθοδολογία, Γραφείο 213, τηλ. 2385055105)

Ευθυμία Παπαγεωργίου (Βιβλιολογία, Εργαστήριο Αγωγής για το Βιβλίο, τηλ. 2385055014)

Νικόλαος Ταμουτσέλης (Διδακτική των Εικαστικών, Γραφείο 307, τηλ. 2385055134)

3. Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.)

Κλεονίκη Σέμογλου (Φυσικής Αγωγής, Γραφείο 222, τηλ. 2385055050)

4. Ειδικό Τεχνικό Επιστημονικό Προσωπικό (ΕΤΕΠ)

Αικατερίνη Γκόγκου (Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης, 2385055053)

Γεώργιος Σεμερτσίδης (Υπεύθυνος Εργαστηρίου Πληροφορικής, 2385055059)

*5. Αποσπασμένοι/εξστο γνωστικό αντικείμενο Εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση***Β. Διοικητικό Προσωπικό**

Γραμματεία:

Ελένη Φωτιάδου (Προϊσταμένη) τηλ. 2385055100

Κωνσταντίνος Ευθυμιάδης τηλ. 2385055101

Νικόλαος Μυρωνίδης τηλ. 2385055102

Ελένη Σμπιλή (Γραμματεία Μεταπτυχιακών Σπουδών) τηλ. 23850 55115

Γραμματεία Κοσμητείας:

Ηλίας Ίνδος τηλ. 2385055150

1.4 Εγκαταστάσεις, Εργαστήρια και Σπουδαστήρια

Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΣΚΑΕΠ) στεγάζεται σε νεόκτιστες και ανακαινισμένες κτιριακές εγκαταστάσεις, στις οποίες στεγαζόταν η πρώτη Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας από το 1984 μέχρι την παύση της λειτουργίας της το 1989. Οι εγκαταστάσεις αυτές βρίσκονται τρία χιλιόμετρα έξω από την πόλη της Φλώρινας στην εθνική οδό Φλώρινας - Νίκης - συνόρων.

Η ΣΚΑΕΠ διαθέτει σήμερα: Αμφιθέατρο Α΄, Αμφιθέατρο Β΄ χωρητικότητας 300 και 150 ατόμων αντίστοιχα, 21 αίθουσες διδασκαλίας και Εργαστήριο Η/Υ με 30 σταθμούς εργασίας. Απ' αυτές η μια ονομάστηκε «Αίθουσα Θεόδωρου Κάστανου», προς τιμήν του παιδαγωγού που έδρασε ως υποδιευθυντής του Διδασκαλείου στη Φλώρινα από το 1929 έως το 1932, ενώ άλλη μια φέρει το όνομα του παιδαγωγού Εμμανουήλ Γ. Σαρρή, υποδιευθυντή από το 1951 ως το 1956.

Επίσης έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σε ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες στο Τμήμα Νηπιαγωγών:

Εργαστήριο Διδακτικής Φ.Ε. και παραγωγής διδακτικού υλικού(ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα), Εργαστήριο Γλώσσας και Προγραμμάτων Γλωσσικής Διδασκαλίας(ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα), Πολυμορφικό εργαστήριο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας (αίθουσα Μ1 - μαζί με το Εργαστήριο Η/Υ αποτελούν την έδρα του ερευνητικού εργαστηρίου ΔηΚαιΤΕ - βλ. ενότητα 1.5), Εργαστήριο αγωγής για το βιβλίο: «Βιβλιολογεῖον» (ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα), Εργαστήριο Εικαστικών (ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα), Εργαστήριο Μουσικής Πράξης(ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα), Γυμναστήριο, Βιβλιοθήκη Σχολικών Εγχειριδίων, Αναγνωστήριο, Βιβλιοθήκη, Αρχείο Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

1.5 Ερευνητικά Εργαστήρια

Ερευνητικό έργο σε γνωστικά πεδία που αφορούν το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Νηπιαγωγών παράγεται στο πλαίσιο των παρακάτω Εργαστηρίων (πληροφορίες σχετικά με την αποστολή, τους σκοπούς και τους τομείς δραστηριότητας των εργαστηρίων αυτών υπάρχουν στα ΦΕΚ ίδρυσής τους στην ιστοσελίδα του ΠΔΜ <https://www.uowm.gr/ereyna/ereynitika-ergastiria/> και στην ιστοσελίδα του ΠΤΝ <https://nured.uowm.gr/erevnitika-ergastiria/>):

1. Μελέτης της Γλώσσας και των Προγραμμάτων Γλωσσικής Διδασκαλίας (ΠΤΝ)
2. Παιδων και Εφήβων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες: Ανίχνευση, αξιολόγηση, παρέμβαση-ΑΝΑΞΠΑ-ΑΜΕΑ (ΠΤΝ)
3. Αγωγής για το Βιβλίο με τίτλο: «ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΕΙΟΝ» (ΣΚΑΕΠ)
4. Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες και την Αειφορία–Ε.Ε.Φ.Ε.Α (ΣΚΑΕΠ)
5. Εικαστικών Τεχνών-ΕΕΤ (ΣΚΑΕΠ)
6. Δημιουργικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση-ΔηΚαιΤε (ΣΚΑΕΠ)
7. Κοινωνικών και Μεταναστευτικών Σπουδών (ΣΚΑΕΠ)
8. Παιδαγωγικών Μελετών και Καινοτόμων Εκπαιδευτικών Πρακτικών-ΠαιΜεΚΕΠ (ΣΚΑΕΠ)
9. Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής-ΜΑ.ΦΥ.ΖΩ (ΣΚΑΕΠ)
10. Δια Βίου Εκπαίδευση-Κοινωνική Πολιτική (ΣΚΑΕΠ)

1.6 Συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών δύναται να συνεργαστεί με όλα τα νηπιαγωγεία της Φλώρινας στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες συμμετοχής των φοιτητριών/φοιτητών στην πρακτική άσκηση, ως προαπαιτούμενο της λήψης πτυχίου. Το πλαίσιο της συνεργασίας με τα νηπιαγωγεία

περιγράφεται στον κανονισμό πρακτικών ασκήσεων (βλέπε 2.3.6).

1.7 Πανεπιστημιακά Συγγράμματα: Εύδοξος

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν τα έντυπα συγγράμματα των μαθημάτων στην υπηρεσία Εύδοξος <https://eudoxus.gr/>, τα οποία προμηθεύονται από καθορισμένα βιβλιοπωλεία.

2

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών αρμόδια είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Το πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με το νόμο, είναι δυνατόν να αναθεωρείται κάθε Απρίλιο.

Το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών συμπληρώνει 28 χρόνια λειτουργίας. Σ' αυτό το διάστημα συσσωρεύτηκε αρκετή εμπειρία, έγιναν πολλές συζητήσεις και διαπιστώσεις με στόχο την αναμόρφωση του προγράμματος.

2.1 Αρχές διαμόρφωσης του προγράμματος

Η διαμόρφωση του αναθεωρημένου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, δηλαδή η επιλογή των γνωστικών αντικειμένων, ο καθορισμός του περιεχομένου των μαθημάτων και της αναλογίας των διαφόρων κατηγοριών, καθώς επίσης και η θέση της Πρακτικής Άσκησης, βασίστηκε στην αναγκαιότητα της εξασφάλισης της επιστημονικής και επαγγελματικής συγκρότησης των αποφοίτων του Τμήματος, ώστε να είναι σε θέση να:

- παρακολουθούν τις εξελίξεις των Επιστημών Αγωγής και Εκπαίδευσης,
- προβαίνουν σε αυτοτελή έρευνα, με σκοπό την παραγωγή νέας γνώσης σε ζητήματα διδασκαλίας και μάθησης,
- εκπληρώνουν με υπευθυνότητα και επιτυχία το παιδαγωγικό – διδακτικό τους έργο.

Έτσι, το Πρόγραμμα αποσκοπεί να είναι οι απόφοιτες/απόφοιτοι του Τμήματος σε θέση να λειτουργούν ως κριτικοί εκπαιδευτικοί με στόχο τη συνεχή βελτίωση του έργου τους, αλλά και ως επιστήμονες/επιστημόνισσες. Αυτό επιτυγχάνεται με υποχρεωτικά μαθήματα αλλά και με τη δυνατότητα να επιλέγουν και να εμβαθύνουν στις γνωστικές περιοχές και στα αντικείμενα με κριτήριο τα προσωπικά ακαδημαϊκά τους ενδιαφέροντα, αλλά και τις μελλοντικές επαγγελματικές και επιστημονικές εξελίξεις.

2.2 Στόχοι του προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών, όπως διαμορφώνεται από την αρχή της επιστημονικής και επαγγελματικής συγκρότησης των αποφοίτων του Τμήματος έχει τους εξής επιμέρους στόχους:

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα πρέπει να:

- κατανοούν βασικές έννοιες και θεωρίες των Επιστημών Αγωγής και Εκπαίδευσης και να εξοικειώνονται με τη μεθοδολογία τους (εκπαιδευτική κατάρτιση),
- αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις για τις επιστήμες και τις τέχνες, από τις οποίες προέρχονται τα περιεχόμενα του αναλυτικού προγράμματος του νηπιαγωγείου (ειδική επιστημονική και καλλιτεχνική κατάρτιση),
- αποκτούν γνώσεις διδακτικής για το νηπιαγωγείο (διδακτική κατάρτιση),
- αναπτύσσουν την ικανότητα στοχαστικο-κριτικής ανάλυσης του εκπαιδευτικού έργου (σύνδεση προσωπικής εκπαιδευτικής θεωρίας και πράξης) και
- είναι σε θέση να κατανοούν και να αξιοποιούν ξενόγλωσση επιστημονική βιβλιογραφία.

2.3 Δομή του προγράμματος

(με βάση το άρθρο 24 του Ν. 1268/82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92 και το άρθρο 1 του Ν. 2188/94)

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Φλώρινας περιλαμβάνει εξαμηνιαία μαθήματα, πρακτική άσκηση στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία και προαιρετική πτυχιακή εργασία. Το πρόγραμμα είναι κατά τέτοιο τρόπο διαμορφωμένο, ώστε για τη λήψη του πτυχίου να απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ

(8) εξάμηνα σπουδών. Η κατανομή των μαθημάτων στα οκτώ εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι δεσμευτική για τις φοιτήτριες/τους φοιτητές. Τα μαθήματα διακρίνονται με κριτήριο:

τη **δεσμευτικότητα** τους σε υποχρεωτικά, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά, επιλεγόμενα και ελεύθερης επιλογής, το **στόχο της διδασκαλίας** τους σε εισαγωγικά και βασικής κατάρτισης και εμβάθυνσης το **περιεχόμενο** τους, στα γνωστικά αντικείμενα:

1. Μεθοδολογία έρευνας. 2. Ιστορία της αγωγής και της εκπαίδευσης. 3. Φιλοσοφία και φιλοσοφικές προϋποθέσεις της αγωγής. 4. Ψυχολογία και ψυχολογικές προϋποθέσεις της αγωγής. 5. Κοινωνικές Επιστήμες και Έρευνα στην Εκπαίδευση 6. Ειδική αγωγή. 7. Παιδαγωγική. 8. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης. 9. Γλωσσολογία 10. Λογοτεχνία. 11. Πληροφορική. 12. Μαθηματικά. 13. Περιβαλλοντική εκπαίδευση. 14. Φυσικές επιστήμες. 15. Αισθητική παιδεία. 16. Μουσικοπαιδαγωγική. 17. Θεατρική αγωγή-Θεατρικό παιχνίδι. 18. Κινητική αγωγή. 19. Διδακτική μεθοδολογία και πρακτική άσκηση. 20. Ξένη γλώσσα.

2.3.1 ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)

Σε κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί ένας αριθμός ECTS (Πιστωτικών Μονάδων). Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον 240 ECTS, τα οποία κατανέμονται ως εξής:

132 ECTS τα υποχρεωτικά μαθήματα (συμπεριλαμβανόμενων των 20 ECTS των δύο φάσεων της πρακτικής άσκησης)

20 ECTS τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (τα μαθήματα διδακτικής)

88 ECTS τα μαθήματα επιλογής (συμπεριλαμβανόμενων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής)

2.3.2 Υποχρεωτικά μαθήματα (132 ECTS)

Υποχρεωτικά είναι εκείνα τα μαθήματα, τα οποία υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν όλες οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του Τμήματος. Αν η φοιτήτρια/ο φοιτητής αποτύχει στις εξετάσεις ενός υποχρεωτικού μαθήματος, είναι υποχρεωμένη/υποχρεωμένος να το επαναλάβει.

Οι φοιτήτριες/φοιτητές που έχουν συμπληρώσει 8 εξάμηνα σπουδών μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις υποχρεωτικών μαθημάτων που δε διδάσκονται στο αντίστοιχο εξάμηνο σε όλες τις εξεταστικές. Στα υποχρεωτικά μαθήματα περιλαμβάνεται και η Πρακτική Άσκηση (20 ECTS).

Στόχος των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι να προσφέρουν μια γενική παιδεία στις φοιτήτριες/στους φοιτητές (Γενική παιδεία) για να εισαχθούν στις συγκεκριμένες επιστήμες και τη μεθοδολογία τους (Επιστήμες της Αγωγής και Ειδικές Επιστήμες), καθώς και στα συγκεκριμένα αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος (Μαθήματα σχετικά με το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου).

Τα περισσότερα υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρονται –σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών – στα πρώτα τέσσερα εξάμηνα και ο αριθμός τους ελαττώνεται βαθμιαία στα επόμενα τέσσερα.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα είναι κατά κύριο λόγο αυτοτελή και δεν προαπαιτούν άλλα μαθήματα.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που εισάγονται με κατατακτήριες εξετάσεις δικαιούνται να λάβουν τις Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) των τριών μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν και δύναται να λάβουν τις π.μ. επιπλέον τριών υποχρεωτικών μαθημάτων, τα οποία αντιστοιχίζονται με μαθήματα που έχουν διδαχτεί στο προηγούμενο πτυχίο τους. Η αναγνώριση των μαθημάτων γίνεται μετά από αίτηση αναγνώρισης, κατάθεση αναλυτικής βαθμολογίας του προηγούμενου πτυχίου και πάντα σε συνεννόηση με τις διδάσκουσες και τους διδάσκοντες των μαθημάτων αυτών.

2.3.3 Υποχρεωτικά μαθήματα κατ' επιλογήν (ΥΕ): Μαθήματα διδακτικής (20 ECTS)

Μαθήματα διδακτικής προσφέρονται ως υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα στη διάρκεια του Γ' έτους σπουδών (5ο και 6ο εξάμηνο).

Τα μαθήματα διδακτικής αποσκοπούν να εμβαθύνουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του Τμήματος σε διδακτικές μεθόδους, κατάλληλες για παιδιά προσχολικής ηλικίας, στις γνωστικές περιοχές που ορίζονται από το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου.

Οι φοιτήτριες/φοιτητές, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, καλούνται να επιλέξουν 4 μαθήματα (20 ECTS) αυτής της κατηγορίας από ένα σύνολο προσφερόμενων μαθημάτων που καλύπτουν τις γνωστικές περιοχές της προσχολικής εκπαίδευσης. **Οι φοιτήτριες/φοιτητές που παρακολουθούν μαθήματα διδακτικής θα πρέπει να είναι παρούσες/παρόντες στο μάθημα στις 7 (επτά) τουλάχιστον από τις 13 εβδομάδες διδασκαλίας των συγκεκριμένων μαθημάτων (ΥΕ) για να αποκτήσουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του μαθήματος (Φεβρουαρίου ή Ιουνίου και Σεπτεμβρίου).** Αν αποτύχουν στις εξετάσεις ενός μαθήματος διδακτικής, μπορούν να το παρακολουθήσουν ξανά σε επόμενο εξάμηνο ή να το αντικαταστήσουν με ένα άλλο μάθημα διδακτικής.

Σημειώνεται ότι δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του Σεπτεμβρίου οι φοιτήτριες/φοιτητές που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό παρουσιών κατά τη διάρκεια διδασκαλίας του μαθήματος εντός του εξαμήνου.

2.3.4 Μαθήματα επιλογής και μαθήματα ελεύθερης επιλογής (88 ECTS)

«Μαθήματα επιλογής» είναι τα μαθήματα από τα οποία οι φοιτήτριες/φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ορισμένα. Αν αποτύχουν στις εξετάσεις ενός μαθήματος επιλογής μπορούν να το παρακολουθήσουν ξανά σε επόμενο εξάμηνο, εφόσον προσφέρεται, ή να το αντικαταστήσουν με ένα άλλο επιλεγόμενο μάθημα.

Τα μαθήματα επιλογής αποβλέπουν στην εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα και προβλήματα της σχετικής επιστήμης και παράλληλα στη μύηση και εξοικείωση των φοιτητριών/φοιτητών με την ερευνητική διαδικασία.

Για τον λόγο αυτό έχουν κυρίως σεμιναριακή ή εργαστηριακή μορφή. Ο αριθμός των συμμετεχουσών/συμμετεχόντων μπορεί να είναι περιορισμένος. Οι φοιτήτριες/φοιτητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση γραπτών εργασιών και εισηγήσεων ή μικρές επιμέρους έρευνες, ατομικές ή συλλογικές, στο πλαίσιο των ερευνητικών ενδιαφερόντων και δραστηριοτήτων των διδασκουσών/όντων.

Οι φοιτήτριες/φοιτητές στο πλαίσιο των σπουδών τους και ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μαθήματα, τα οποία να αντιστοιχούν σε 88 ECTS. **Από τα 22 μαθήματα (88 ECTS) μπορούν να επιλέξουν έξι (6) μαθήματα ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής από άλλα Τμήματα (24 ECTS), τα οποία ανταποκρίνονται στα προσωπικά τους ενδιαφέροντα και διδάσκονται σε άλλα Πανεπιστημιακά Τμήματα.** Επιπλέον, από αυτά μπορούν να επιλέξουν μαθήματα πέρα από όσα απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, τα οποία θα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Διπλώματος χωρίς πιστωτικές μονάδες.

2.3.5 Πρακτική Άσκηση (20 ECTS-έχουν συνυπολογιστεί στα ECTS των υποχρεωτικών μαθημάτων)

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί κορυφαία καταληκτική διαδικασία του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, κατά την οποία οι φοιτήτριες/φοιτητές προετοιμάζονται για να είναι έτοιμες/έτοιμοι να ανταποκριθούν ως εκπαιδευτικοί και επαγγελματίες στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Ειδικότερα, οι φοιτήτριες/φοιτητές:

2.3.5.1 Μελετούν τις σύγχρονες εκπαιδευτικές θεωρίες, τον τρόπο εφαρμογής τους στη σχολική πράξη και καλούνται να διαμορφώσουν μέσα από αυτές το προσωπικό τους μοντέλο, το οποίο θα ακολουθήσουν με συνέπεια κατά την ανάληψη του εκπαιδευτικού τους έργου.

2.3.5.2 Προσεγγίζουν την εκπαιδευτική πράξη ως πεδίο έρευνας, στο οποίο μετέχουν και οι ίδιες/ίδιοι, εφαρμόζοντας ερευνητικά εργαλεία και μεθόδους που έχουν διδαχθεί σε προηγούμενα μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

2.3.5.3 Με βάση τα προηγούμενα σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν το εκπαιδευτικό έργο, που τους ανατίθεται.

Προαπαιτούμενα μαθήματα για την παρακολούθηση της Α' Φάσης ΠΑ:

2.3.5.4 Το μάθημα 0701Υ «Προσχολική Παιδαγωγική» που προσφέρεται στο Β' εξάμηνο.

Προαπαιτούμενα μαθήματα για την παρακολούθηση της Β' Φάσης ΠΑ:

2.3.5.5 Το μάθημα 2213Υ «Πρακτική άσκηση: Αναλυτικά προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί» που προσφέρεται στο Γ' και Δ' εξάμηνο.

2.3.5.6 Τέσσερις από τις διδακτικές γνωστικών αντικειμένων που προσφέρονται στο Ε' και ΣΤ' εξάμηνο.

2.3.6 Κανονισμός προγράμματος πρακτικών ασκήσεων

Το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης υλοποιείται με ευθύνη των μελών Δ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. τελεί δε υπό την έγκριση, παρακολούθηση και έλεγχο της Επιτροπής Πρακτικών Ασκήσεων (ΕΠΑ). Η Επιτροπή συγκαλείται όποτε υπάρχουν θέματα προς επίλυση και ενημερώνεται από τα μέλη που υλοποιούν την ΠΑ για ζητήματα που προκύπτουν και χρήζουν συζήτησης και διευθέτησης. Η ΕΠΑ εισηγείται στην Συνέλευση προς έγκριση ό,τι κρίνει ότι απαιτείται για τη βελτίωση και αποτελεσματική λειτουργία της ΠΑ.

Για την αρτιότερη προετοιμασία των φοιτητριών/φοιτητών, η ΠΑ από το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 υλοποιείται σε 2 κύριες φάσεις, οι οποίες λαβαίνουν χώρα στο 2^ο έτος (Α' Φάση) και στο 4^ο έτος (Β' Φάση).

Στο 2^ο έτος, οι φοιτήτριες/φοιτητές παρακολουθούν το υποχρεωτικό μάθημα: «Πρακτική άσκηση: Αναλυτικά προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί». Το μάθημα προσφέρεται στο χειμερινό και εαρινό εξάμηνο και οι φοιτήτριες και φοιτητές για να το παρακολουθήσουν κατανέμονται βάσει αλφαβητικής σειράς στα δύο εξάμηνα. Το μάθημα αποτελεί συνδυασμό θεωρίας και πράξης, καθώς εκτός από τα θεωρητικά μαθήματα, οι φοιτήτριες/φοιτητές πραγματοποιούν παρατηρήσεις και εκπαιδευτικές δράσεις στα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία. Στην Α' Φάση της ΠΑ δίνεται η ευκαιρία στις/στους φοιτήτριες/φοιτητές να:

- χρησιμοποιούν τη μέθοδο της παρατήρησης ως ένα εργαλείο συλλογής δεδομένων, διερεύνησης και κατανόησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας,
- κατανοούν το θεσμικό/υλικό, εκπαιδευτικό, κοινωνικό πλαίσιο της τάξης,
- εντοπίζουν τις συνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στις εκπαιδευτικές πρακτικές και τις θεωρητικές παραδοχές για τη μάθηση και τη διδασκαλία,
- συνεκτιμούν τα δεδομένα του εκάστοτε τυπικού ή άτυπου περιβάλλοντος μάθησης για να δημιουργούν (σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν) μαθησιακές δραστηριότητες, τεκμηριώνοντας τις μεθοδολογικές επιλογές τους,
- αναστοχάζονται σχετικά με τη δυναμική της εκπαιδευτικής διαδικασίας και πράξης και του ρόλου τους ως μελλοντικές/μελλοντικοί εκπαιδευτικοί.

Στο 4^ο έτος, οι φοιτήτριες/φοιτητές παρακολουθούν το υποχρεωτικό μάθημα: «Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου». Το μάθημα προσφέρεται στο χειμερινό και εαρινό εξάμηνο και οι φοιτήτριες και φοιτητές για να το παρακολουθήσουν κατανέμονται βάσει αλφαβητικής σειράς στα δύο εξάμηνα. Το μάθημα περιλαμβάνει: α) σεμιναριακά μαθήματα παροχής θεωρητικών και μεθοδολογικών κατευθύνσεων, β) παρατηρήσεις συστηματικού συμμετοχικού χαρακτήρα, γ) συνεργασία με τις/τους διδάσκουσες/διδάσκοντες, δ) ανάλυση, σε ομάδες, εκπαιδευτικού και βοηθητικού έργου, ε) μαθήματα αναστοχασμού και αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου και αξιολόγησης της ΠΑ.

Η συνολική διάρκεια της ΠΑ είναι ένα εξάμηνο και ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του εκπαιδευτικού έργου των φοιτητριών/φοιτητών και την κατάθεση των

ημερολογίων που τηρούν. Σκοπός της ΠΑ στο 7ο ή 8ο εξάμηνο είναι η διαμόρφωση επαγγελματιών εκπαιδευτικών, οι οποίες/οποίοι αντιμετωπίζουν τη σχολική τάξη ως πεδίο παρατήρησης και έρευνας και αναζητούν, αντιπαραθέτουν και αξιολογούν εκπαιδευτικές επιλογές και αποτιμούν τις επιπτώσεις τους. Η ΠΑ στο 7ο ή 8ο εξάμηνο αποσκοπεί οι φοιτήτριες/φοιτητές να:

- εμβαθύνουν στις ικανότητες παρατήρησης και ερμηνείας του εκπαιδευτικού έργου,
- κατανοούν πώς μαθαίνουν τα παιδιά, με τη συγκέντρωση και αξιοποίηση πληροφοριών,
- διαμορφώνουν ένα ανοιχτό και ευέλικτο μαθησιακό περιβάλλον, που διευκολύνει τη μαθησιακή προσπάθεια και ευνοεί την ανάπτυξη της αυτονομίας όλων των παιδιών,
- σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν δημιουργικές δραστηριότητες στο πλαίσιο αναπτυξιακά κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αναδύονται από τις ανάγκες των παιδιών (μέσω της παρατήρησης) και συμβάλλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξή τους,
- μπορούν να αναστοχάζονται με βάση τις επιστημονικές παραδοχές, την προσωπική τους θεωρία και τις αξίες που υπονοούνται στις πρακτικές τους.

Για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση της ΠΑ συνεργάζονται μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π, αποσπασμένες/αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί, οι νηπιαγωγοί των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων και η Δ/ση Α/θμιας Εκπ/σης. Στα εκπαιδευτικά προγράμματα που σχεδιάζουν και υλοποιούν οι φοιτήτριες/φοιτητές, εμπλέκονται και άλλοι φορείς, όπως η Τοπική Αυτοδιοίκηση, πολιτιστικοί σύλλογοι, μουσεία κ.λπ., επιδιώκοντας την εξωστρέφεια του Τμήματος στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο.

Οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης

A) Τα μέλη Δ.Ε.Π.:

- υλοποιούν θεωρητικά μαθήματα προετοιμασίας των φοιτητριών/φοιτητών για το εκπαιδευτικό έργο που πρόκειται να αναλάβουν,
- επισκέπτονται τις τάξεις όπου ασκούνται οι φοιτήτριες/φοιτητές για την ενίσχυση και υποστήριξή τους,
- πραγματοποιούν αναστοχαστικές συναντήσεις με τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού έργου της ΠΑ στα νηπιαγωγεία.

B) Τα μέλη Ε.ΔΙ.Π.:

- συντονίζουν την οργάνωση και υλοποίηση του προγράμματος της ΠΑ,
- υλοποιούν θεωρητικά μαθήματα κατά την έναρξη της ΠΑ, με σκοπό την προετοιμασία των φοιτητριών/φοιτητών για την ανάληψη του εκπαιδευτικού τους έργου,
- οργανώνουν συνεργασίες πριν την ανάληψη του εκπαιδευτικού έργου των φοιτητριών/φοιτητών και τους βοηθάει στο σχεδιασμό του εκπαιδευτικού τους έργου,
- επισκέπτονται τις τάξεις όπου ασκούνται οι φοιτήτριες/φοιτητές για την ενίσχυση και υποστήριξή τους,
- συμμετέχουν σε αναστοχαστικές συναντήσεις με τους/τις φοιτήτριες/φοιτητές για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού τους έργου,

- συνεργάζονται με τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς για την καλύτερη δυνατή υποστήριξη των φοιτητριών/φοιτητών.

Γ) Αποσπασμένες/αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί:

- συνεργάζονται με τα μέλη Δ.Ε.Π και Ε.ΔΙ.Π. και υποστηρίζουν την ΠΑ στο σύνολό της,
- συνεργάζονται και υποστηρίζουν τις φοιτήτριες/τους φοιτητές στον σχεδιασμό του εκπαιδευτικού έργου που τους ανατίθεται,
- παράσχουν συμβουλευτικό έργο ομαδικά ή/και ατομικά,
- ενημερώνουν έγκαιρα την ΕΠΑ για όσα ζητήματα προκύπτουν κατά τη διάρκεια της ΠΑ που χρειάζονται επίλυση ή διευθέτηση.

Δ) Φοιτήτριες/φοιτητές:

- παρακολουθούν όλο το πρόγραμμα της ΠΑ, το οποίο είναι γι' αυτές/αυτούς υποχρεωτικό και υπόκειται στις γενικές ρυθμίσεις των υποχρεωτικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών,
- αναλαμβάνουν την υπεύθυνη διεκπεραίωση του εκπαιδευτικού έργου που τους ανατίθεται και φροντίζουν για την έγκαιρη προσέλευση στο νηπιαγωγείο, καθώς και την αποφυγή αδικαιολόγητων απουσιών,
- συνεργάζονται με τα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. και τις αποσπασμένες νηπιαγωγούς για την καλή προετοιμασία και υλοποίηση του διδακτικού τους έργου,
- συνεργάζονται και ενημερώνουν τη νηπιαγωγό της τάξης που τις/τους υποδέχεται για το σύνολο των δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών τους,
- τηρούν ημερολόγιο ΠΑ και το καταθέτουν με την ολοκλήρωσή της.

Ε) Νηπιαγωγοί των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων:

- έχουν την ευθύνη της τάξης τους και παρευρίσκονται σ' αυτήν καθ' όλη τη διάρκεια του ωρολόγιου προγράμματος,
- διευκολύνουν τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές στο παιδαγωγικό τους έργο,
- ενημερώνουν τους γονείς των μαθητών/μαθητριών τους για την παρουσία των φοιτητριών/φοιτητών, που πραγματοποιούν ΠΑ στο νηπιαγωγείο τους,
- ενημερώνουν τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές για το πλαίσιο της τάξης τους και τις παιδαγωγικές μεθόδους που εφαρμόζουν,
- ενημερώνουν και συνεργάζονται με όλους τους εμπλεκόμενους στην ΠΑ για την αντιμετώπιση προβλημάτων που τυχόν προκύπτουν.

2.3.7 Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση (Δ.Π.Α.)

Πρόκειται για το πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020 (Δ.Π.Α.). Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών συμμετέχει στην πράξη «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας» με κωδικό ΠΠΣ (MIS)5031197 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους. Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, αποσκοπεί στην επαρκή προετοιμασία των φοιτητριών/φοιτητών, προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να εργαστούν σε αντικείμενο εργασίας με άμεση ή έμμεση συνάφεια με τις σπουδές τους. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητριών/φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν

κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η Δ.Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την επαφή των φοιτητριών/φοιτητών με την αγορά εργασίας. Για τον λόγο αυτό το Τμήμα έχει αναπτύξει συνεργασία με φορείς υποδοχής, όπως βιβλιοθήκες, παιδικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία, παιδοτόπους-παιδικές χαρές, νοσοκομεία, μουσεία, πολιτιστικούς φορείς, κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και τεχνολογίας, κ.ά. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Δ.Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό της/του φοιτήτριας/φοιτητή, η/ο οποία/οποιός σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς της/του στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Η Δ.Π.Α. στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών είναι θεσμοθετημένη και έχει διάρκεια δύο μηνών. Οι φοιτήτριες/φοιτητές κάνουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος και κατόπιν οι 25 περίπου θέσεις Π.Α. που έχουμε διαθέσιμες για κάθε χρόνο (ανάλογα με τη χρηματοδότηση που παίρνει το πρόγραμμα) κατανέμονται σύμφωνα με έναν αλγόριθμο που έχει οριστεί και λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των μαθημάτων που έχει περάσει η/ο υποψήφια/υποψήφιος και το εξάμηνο στο οποίο βρίσκεται.

Στη ΔΠΑ μπορούν να συμμετάσχουν φοιτήτριες/φοιτητές του 3^{ου}, 4^{ου}, 5^{ου}, και 6^{ου} εξαμήνου. Η συμμετοχή στην ΔΠΑ **αντιστοιχεί με την παρακολούθηση δύο μαθημάτων επιλογής (8 ECTS, ο βαθμός συνυπολογίζεται στο βαθμό πτυχίου)**. Οι φοιτήτριες/φοιτητές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Π.Α. εποπτεύονται από μια/έναν καθηγήτρια/καθηγητή που είναι η/ο ίδια/ίδιος για όλες/όλους. Κατά τη διάρκεια της ΔΠΑ παρέχεται στις φοιτήτριες και τους φοιτητές αμοιβή και ασφαλιστική κάλυψη. Η Δ.Π.Α. μπορεί να γίνει σε Δημόσιους ή Ιδιωτικούς φορείς σε αναλογία 45% και 55% αντίστοιχα. Η ποσόστωση αυτή επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι απαρέγκλιτη. Ο φορέας υποδοχής δηλώνει τις θέσεις Π.Α. που επιθυμεί στην πλατφόρμα του ΑΤΛΑΣ (Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών/φοιτητριών ΑΕΙ (<https://atlas.grnet.gr/>) και από εκεί γίνεται η δέσμευση της θέσης για την/τον υποψήφια/υποψήφιο φοιτήτρια/φοιτητή. Όλη η διαδικασία που αφορά τα παραδοτέα των φοιτητριών/φοιτητών και των εποπτών καθηγητριών/καθηγητών γίνεται ηλεκτρονικά από τον ιστότοπο: <https://arch.ict.e.uowm.gr/position/index.php?site/login>. Η επίσημη ιστοσελίδα της Δ.Π.Α. είναι: <https://internship.uowm.gr/the-program/>. Για την ΔΠΑ λειτουργεί στο κτήριο της Κοσμητείας της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (108, τηλ. 2385055131).

2.3.8 Πτυχιακή εργασία

Οι φοιτήτριες/φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος. Η αίτηση για την ανάληψη πτυχιακής εργασίας κατατίθεται στη Γραμματεία, ύστερα από συνεννόηση με το μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π, το αργότερο μέχρι το τέλος Μαΐου του 6ου εξαμήνου σπουδών ή στις αρχές του 7ου. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να μεσολαβήσει διάστημα μικρότερο των 6 μηνών από την αίτηση της φοιτήτριας ή του φοιτητή, πριν την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει σχετικά και ορίζει δεύτερη/δεύτερο βαθμολογήτρια/βαθμολογητή.

Κατά την περίοδο συγγραφής της πτυχιακής εργασίας απαιτείται συνεργασία σε τακτά χρονικά διαστήματα με την επόπτρια/τον επόπτη. Η εργασία πρέπει να ολοκληρωθεί και να παραδοθεί τουλάχιστον 15 μέρες πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου κατά την οποία οι φοιτήτριες/φοιτητές προγραμματίζουν να λάβουν το πτυχίο τους. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ανατεθεί ή να κατατεθεί πτυχιακή εργασία πέρα από αυτά τα χρονικά όρια.

Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. δεν μπορεί να αναλάβει περισσότερες από επτά πτυχιακές εργασίες. Η πτυχιακή εργασία παραδίδεται δακτυλογραφημένη σε δύο αντίτυπα, ένα από τα οποία κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη της Σχολής, και **πιστώνεται με δώδεκα διδακτικές μονάδες (12 ECTS), οι οποίες αντιστοιχούν σε τρία επιλεγόμενα μαθήματα.**

2.3.9 Κατηγορίες υποχρεωτικών, υποχρεωτικών κατ' επιλογήν μαθημάτων και μαθημάτων επιλογής

Τα υποχρεωτικά, τα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν και τα μαθήματα επιλογής αναγράφονται ανά γνωστικό αντικείμενο. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα και μάθημα επιλογής πιστώνεται με 4 ECTS, εκτός από τα μαθήματα της πρακτικής άσκησης, 2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί και 2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάληψη Εκπαιδευτικού Έργου, που πιστώνονται με 8 και 12 ECTS, αντίστοιχα. Κάθε υποχρεωτικό κατ' επιλογήν μάθημα πιστώνεται με 5 ECTS. Με Υ δηλώνονται τα υποχρεωτικά μαθήματα, με ΥΕ δηλώνονται τα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα και με Ε δηλώνονται τα μαθήματα επιλογής και τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Με αστερίσκο (*) σημειώνονται τα μαθήματα που πρόκειται να διδαχθούν από έκτακτο διδακτικό προσωπικό (2025-2026).

0100 Μεθοδολογία Έρευνας

*0101Ε. Μέθοδοι και τεχνικές έρευνας των Κοινωνικών Επιστημών

*0110Υ. Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας

*0111Υ. Στατιστική στην Εκπαιδευτική Έρευνα

*0109Ε. Ποσοτικές Μέθοδοι

0200 Ιστορία της Αγωγής και της Εκπαίδευσης

0210Υ. Ιστορία της Εκπαίδευσης

0207Ε. Ιστορική Παιδαγωγική Ανθρωπολογία 0208Ε. Πειθαρχηση και εκπαίδευση

0209Ε. Η Ανθρωπιστική Γνώση στη Μετανεωτερικότητα

0300 Φιλοσοφία και Φιλοσοφικές Προϋποθέσεις της Αγωγής

0302Υ. Φιλοσοφία της Παιδείας

0400 Ψυχολογία και Ψυχολογικές Προϋποθέσεις της Αγωγής

0401Υ. Γνωστική Ψυχολογία

0402Υ. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία 0403Ε. Ψυχολογία Κινήτρων

0404Ε. Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας

0405Ε. Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση

0406Ε. Η Μελέτη της Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία

0408Ε. Η Μελέτη του Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία

0410Ε. Η Μελέτη της Οργάνωσης στην Κοινωνική Ψυχολογία

0500 Κοινωνικές Επιστήμες και Έρευνα στην Εκπαίδευση

*0518Υ. Εκπαιδευτική Πολιτική

0522Υ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

*0534Υ. Μεταναστευτικές Σπουδές στις Εκπαιδευτικές Πολιτικές

*0507Ε. Κοινωνιολογία των Πολιτισμικών Πρακτικών

*0519Ε. Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Ερευνητικές Εφαρμογές

*0520Ε. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία

0511Ε. Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαιδευτική Πολιτική

0516Ε. Δια βίου Μάθηση και Κοινωνία: Θεσμοί, Συστήματα και Πολιτικές

*0531Ε. Κοινωνιολογία της μετανάστευσης: Κοινωνικά δίκτυα και κοινωνική ενσωμάτωση

*0532Ε. Διαχείριση κοινωνικών ζητημάτων σε περιόδους κρίσης: Γνώση για την κοινωνία και τους θεσμούς

*0533Ε. Ζητήματα κοινωνικής ανισότητας ως προς το φύλο: Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση- αναίρεση μορφών βίας- κακοποίησης

*0536Ε. Θέματα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας της Εκπαίδευσης

0600 Ειδική Αγωγή

0606Υ. Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

0607Ε. Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς παιδιών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες
 0612Ε. Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο
 0613Ε. Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής

0700 Παιδαγωγική

0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική
 0704Υ. Διαπολιτισμική/Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική
 0705Ε. Παιχνίδι και Παιδαγωγική του Παιχνιδιού
 *0708Ε. Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα
 0733Υ. Σύγχρονη Παιδαγωγική και Επιστήμες της Εκπαίδευσης
 *0715Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Δικαιώματα
 0716Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Φύλο
 0728Ε. Εκπαίδευση και Σύγχρονες Οικογένειες
 *0729Ε. Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών: Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις

0900 Γλωσσολογία

*0906Ε. Γλώσσα, Κοινωνία και Εκπαίδευση
 *0908Ε. Κριτικός Γραμματισμός
 0912Υ. Κοινωνιογλωσσολογία
 0913Υ. Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας
 *0922Υ. Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου
 *0914Ε. Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας
 0919Ε. Ψηφιακοί Γραμματισμοί στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Ηλικία 0920Ε. Ανάλυση Λόγου
 0921Ε. Γλώσσα και Διαδίκτυο
 0926Ε. Σχεδιασμός Γλωσσικού και Ψηφιακού Υλικού για την Πρώιμη Παιδική Ηλικία
 0927Ε. Πολύγλωσση Εκπαίδευση και Πολυγραμματισμοί

1000 Λογοτεχνία

1003Υ. Παιδική Λογοτεχνία
 1015Υ. Η αφήγηση ως διδακτικό εργαλείο
 1006Ε. Ιστορία του Βιβλίου
 1007Ε. Τέχνες του Βιβλίου
 1010Ε. Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση
 1011Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι
 1012Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία ΙΙ
 1014Ε. Δημιουργική Γραφή και Γλώσσα
 1016Ε. Πολυμεσικές και Ψηφιακές Εφαρμογές Δημιουργικής Γραφής
 1020Ε. Δημιουργική Γραφή και Παιδική Λογοτεχνία
 1027Ε. Φιλαναγνωσία και Βιβλιοαγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση
 1028Ε. Πλοκή: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές προτάσεις σε έργα Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας

1300 Πληροφορική

1305Υ. Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση 1313Υ. Ρομποτική και STEAM εκπαίδευση

1306Ε. Ανάπτυξη Ψηφιακού Υλικού και Διδακτικών Σεναρίων με ΤΠΕ – Ψηφιακή Αφήγηση 1307Ε. Προηγμένες Τεχνικές Διδασκαλίας μέσω Τεχνολογίας

*1311Ε Δημιουργία πολυμεσικού υλικού

*1312Ε Αρχές Πληροφορικής

*1315Ε Δημιουργία ψηφιακού αλληλεπιδραστικού υλικού

1400 Μαθηματικά

1405Υ. Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία

1404Ε. Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών

1406Ε. Διδακτικές παρεμβάσεις για μαθηματική γενίκευση στην προσχολική ηλικία

1500 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

*1502Υ. Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία

1600 Φυσικές Επιστήμες

*1601Υ. Έννοιες Φυσικών Επιστημών και οι Αναπαραστάσεις τους

*1606Ε. Εργαστηριακές Δραστηριότητες για τη Διδασκαλία Βιολογικών Εννοιών

*1607Ε. Αγωγή Υγείας

*1612Ε. Το Πείραμα στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών

1700 Αισθητική Παιδεία

1701Υ. Εικαστικά Εργαστήρια

1704Ε. Κατασκευές – Μεταποίηση Υλικών 1705Ε. Τέχνες και Χειροτεχνίες

1800 Μουσικοπαιδαγωγική

1809Υ. Μουσικοπαιδαγωγική

1900 Θέατρο και Εκπαίδευση

1909Υ. Θεατρική Τέχνη και Εκπαίδευση 1911Ε. Performance και Εκπαίδευση

1912Ε. Συγγραφή και Σκηνοθεσία Θεατρικής Παράστασης (Λογοτεχνία, Φιλοσοφία, Νευροεπιστήμες)

2000 Κινητική Αγωγή

2001Υ. Κινητική – Ρυθμική Αγωγή

2003Ε. Παιδαγωγικά Παιχνίδια και Χορός στην Προσχολική Ηλικία

2005Ε. Μέτρηση και Αξιολόγηση Αντιληπτικο-Κινητικών Ικανοτήτων και Δεξιοτήτων

2200 Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση

2201ΥΕ. Διδακτική της Κινητικής Αγωγής

2002ΥΕ. Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί στην ισότητα των φύλων και τα ανθρώπινα δικαιώματα

2209ΥΕ. Διδακτική Εικαστικών

*2211ΥΕ. Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας

2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα – Παρατήρηση –Αναστοχασμοί

*2215ΥΕ. Διδασκαλία Βιολογικών και Περιβαλλοντικών Εννοιών

*2216ΥΕ. Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ

2217ΥΕ. Παιδικό Τραγούδι και Δημιουργικές Μουσικές Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση

2218ΥΕ. Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο

2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου

2221Ε. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και παιδαγωγικές πρακτικές σε σύγχρονα μαθησιακά περιβάλλοντα

*2222Ε. Συνεργατικές και πολυτροπικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις

2223Ε. Εκπαιδευτική Έρευνα-Δράση: Μία μεθοδολογία υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου

*2224ΥΕ. Διδακτική των Φυσικών Επιστημών

2225ΥΕ. Διδακτική του Θεάτρου: Θεατρικές Μέθοδοι & Σωματικές Τεχνικές

2300 Ξένη Γλώσσα

*2307Υ. Αγγλική Γλώσσα

Π18 Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη)

2.4 Πρόγραμμα μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2025 – 2026

1^ο εξάμηνο*

Στο πρώτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 7 υποχρεωτικά μαθήματα και το Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου. Το σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων αντιστοιχεί σε 32 ECTS.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
0210Υ. Ιστορία της Εκπαίδευσης	Υ	Γεώργιος Τζάρτζας	4
0518Υ. Εκπαιδευτική Πολιτική	Υ	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0522Υ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Υ	Ευαγγελία Καλεράντε	4
0733Υ. Σύγχρονη Παιδαγωγική και Επιστήμες της Εκπαίδευσης	Υ	Βασιλική Πλιόγκου	4
0913Υ. Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας	Υ	Ελένη Κοροσίδου	4
0922Υ. Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου ή 2307Υ. Αγγλική Γλώσσα	Υ	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό (στο τρέχον εξάμηνο έτος δε θα διδαχτεί)	4
1601Υ. Έννοιες Φυσικών Επιστημών και οι Αναπαραστάσεις τους	Υ	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
1809Υ. Μουσικοπαιδαγωγική	Υ	Ιόλη Ανδρεάδη	4

2^ο εξάμηνο*

Στο δεύτερο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 5 υποχρεωτικά μαθήματα, το Αγγλική Γλώσσα και ένα μεταξύ των μαθημάτων επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 28 ECTS.

Η επιτυχής αξιολόγηση στο υποχρεωτικό μάθημα 0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική είναι απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε στο 3^ο και 4^ο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στην Α' Φάση της Πρακτικής Άσκησης.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
0302Υ. Φιλοσοφία της Παιδείας	Υ	Γεώργιος Τζάρτζας	4
0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική	Υ	Σόνια Λυκομήτρου	4
0922Υ. Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου ή	Υ	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό (στο τρέχον εξάμηνο έτος δε θα διδαχτεί)	4
2307Υ. Αγγλική Γλώσσα		Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	
1015Υ. Η αφήγηση ως διδακτικό εργαλείο	Υ	Άννα Βακάλη	4
1701Υ. Εικαστικά Εργαστήρια	Υ	Νικόλαος Ταμουτσέλης	4
2001Υ.Κινητική – Ρυθμική Αγωγή	Υ	Κλεονίκη Σέμογλου	4
Επιλεγόμενο 1 μεταξύ των ακόλουθων			
0705Ε. Παιχνίδι και Παιδαγωγική του Παιχνιδιού	Ε	Σόνια Λυκομήτρου (στο τρέχον έτος δε θα διδαχτεί)	4
0716Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Φύλο	Ε	Ευαγγελία Καλεράντε	4
1006Ε. Ιστορία του Βιβλίου	Ε	Ευθυμία Παπαγεωργίου	4
2003Ε. Παιδαγωγικά Παιχνίδια και Χορός στην Προσχολική Ηλικία	Ε	Κλεονίκη Σέμογλου (στο τρέχον έτος δε θα διδαχτεί)	4
0927Ε. Πολύγλωσση εκπαίδευση και πολυγραμματισμοί	Ε	Ελένη Κοροσίδου	
0729Ε. Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών: Παιδαγωγικές προσεγγίσεις	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
1312Ε Αρχές Πληροφορικής	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0914Ε. Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4

3^ο εξάμηνο*

Στο τρίτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 24 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα και άλλα 8 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 32 ECTS. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση στο συγκεκριμένο εξάμηνο, δηλώνουν τα 16 ECTS από τα υποχρεωτικά μαθήματα και άλλα 12 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 28 ECTS.

Η επιτυχής αξιολόγηση στο υποχρεωτικό μάθημα 2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί είναι απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε στο 7^ο και 8^ο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στην Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
0110Υ. Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Υ	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0401Υ. Γνωστική Ψυχολογία	Υ	Γεωργία Στεφάνου	4
1003Υ. Παιδική Λογοτεχνία	Υ	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
1405Υ. Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία	Υ	Ευαγγελία Παπαδοπούλου	4
2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα-Παρατήρηση-Αναστοχασμοί	Υ	Σόνια Λυκομήτρου	8
Επιλεγόμενα 2 ή 3, σε συνάρτηση με την πρακτική άσκηση, μεταξύ των ακόλουθων			
0209Ε. Η ανθρωπιστική γνώση στη μετανεωτερικότητα	Ε	Γεώργιος Τζάρτζας	4
0531Ε. Κοινωνιολογία της μετανάστευσης: Κοινωνικά δίκτυα και κοινωνική ενσωμάτωση	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0729Ε. Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών: Παιδαγωγικές προσεγγίσεις	Ε	Βασιλική Πιλιόγκου (στο τρέχον έτος δε θα διδαχθεί)	4
1014Ε. Δημιουργική Γραφή και γλώσσα	Ε	Άννα Βακάλη	4
1306Ε. Ανάπτυξη Ψηφιακού Υλικού και Διδακτικών Σεναρίων με ΤΠΕ – Ψηφιακή Αφήγηση	Ε	Θαρρενός Μπράτιτσης	4
1606Ε. Εργαστηριακές Δραστηριότητες για τη Διδασκαλία Βιολογικών Εννοιών	Ε	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό (στο τρέχον έτος δε θα διδαχθεί)	4
1612Ε. Το Πείραμα στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0906Ε. Γλώσσα, Κοινωνία και Εκπαίδευση	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0520Ε Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη, ΔΠΑ)	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	8

* Στο δεύτερο έτος φοίτησης, οι φοιτήτριες και φοιτητές κατανέμονται αλφαριθμητικά σε δύο ομάδες, ανάλογα με το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο πραγματοποιούν την Α' Φάση της πρακτικής τους άσκησης. Στην περίπτωση που συμμετέχουν στο 3^ο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα (και την πρακτική άσκηση), και δύο (2) μαθήματα επιλογής. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων, όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα χωρίς την πρακτική άσκηση και τρία (3) μαθήματα επιλογής. Από τα τρία (3) μαθήματα επιλογής, εφόσον οι φοιτήτριες και οι φοιτητές επιθυμούν μπορούν να δηλώσουν ένα (1) μάθημα επιλογής και τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση.

4^ο εξάμηνο*

Στο τέταρτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 24 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα και άλλα 8 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 32 ECTS. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση στο συγκεκριμένο εξάμηνο, δηλώνουν τα 16 ECTS από τα υποχρεωτικά μαθήματα και άλλα 12 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 28 ECTS.

Η επιτυχής αξιολόγηση στο υποχρεωτικό μάθημα 2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα – Παρατήρηση – Αναστοχασμοί είναι απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε στο 7^ο και 8^ο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στην Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
0704Υ. Διαπολιτισμική/Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική	Υ	Βασιλική Πλιόγκου	4
1305Υ. Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση	Υ	Θαρρενός Μπράτισης	4
1502Υ. Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία	Υ	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
1909Υ. Θεατρική Τέχνη και Εκπαίδευση	Υ	Ιόλη Ανδρεάδη	4
2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα – Παρατήρηση – Αναστοχασμοί	Υ	Σόνια Λυκομήτρου	8
Επιλεγόμενα 2 ή 3, σε συνάρτηση με την πρακτική άσκηση, μεταξύ των ακόλουθων			
0207Ε. Ιστορική Παιδαγωγική Ανθρωπολογία	Ε	Γεώργιος Τζάρτζας	4
0404Ε. Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας	Ε	Γεωργία Στεφάνου	4
1011Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι	Ε	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
1612Ε. Το Πείραμα στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
1311Ε Δημιουργία πολυμεσικού υλικού	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0536Ε Θέματα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας της Εκπαίδευσης	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
2221Ε. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και παιδαγωγικές πρακτικές σε σύγχρονα μαθησιακά περιβάλλοντα	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη, ΔΠΑ)	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	8

* Στο δεύτερο έτος φοίτησης, οι φοιτήτριες και φοιτητές κατανέμονται αλφαριθμητικά σε δύο ομάδες, ανάλογα με το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο πραγματοποιούν την Α' Φάση της πρακτικής τους άσκησης. Στην περίπτωση που συμμετέχουν στο 4ο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα (και την πρακτική άσκηση), και δύο (2) μαθήματα επιλογής. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων, όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα χωρίς την πρακτική άσκηση και τρία (3) μαθήματα επιλογής. Από τα τρία (3) μαθήματα επιλογής, εφόσον οι φοιτήτριες και οι φοιτητές επιθυμούν μπορούν να δηλώσουν ένα (1) μάθημα επιλογής και τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση.

5^ο εξάμηνο

Στο πέμπτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 8 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα, άλλα 10 ECTS από τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (μαθήματα διδακτικής) και ακόμη 12 ECTS από τα μαθήματα επιλογής.

Η επιτυχής αξιολόγηση στα δύο κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (μαθήματα διδακτικής) είναι απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε στο 7^ο και 8^ο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στην Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
0111Υ. Στατιστική στην Εκπαιδευτική Έρευνα	Υ	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0912Υ. Κοινωνιογλωσσολογία	Υ	Μαρία Γεωργάλου	4
2201ΥΕ. Διδακτική της Κινητικής Αγωγής ή / και 2209ΥΕ. Διδακτική Εικαστικών 2211ΥΕ. Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας ή / και 2215ΥΕ. Διδασκαλία Βιολογικών και Περιβαλλοντικών εννοιών ή/και 2225ΥΕ. Διδακτική του Θεάτρου: Θεατρικές Μέθοδοι & Σωματικές Τεχνικές	Υ (δύο από τα τέσσερα ή δύο από τα πέντε)	Κλεονίκη Σέμογλου ή/και Νικόλαος Ταμουτσέλης ή/και Ελένη Κοροσίδου ή/και Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό ή/και Ιόλη Ανδρεάδη	10
Επιλεγόμενα 3 μεταξύ των ακόλουθων			
0511Ε. Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαιδευτική Πολιτική	Ε	Ευαγγελία Καλεράντε	4
0532Ε. Διαχείριση κοινωνικών ζητημάτων σε περιόδους κρίσης: Γνώση για την κοινωνία και τους θεσμούς	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό (στο τρέχον έτος δε θα διδαχθεί)	4
0612Ε. Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο	Ε	Στεργιανή Γκιαούρη	4
0728Ε. Εκπαίδευση και Σύγχρονες Οικογένειες	Ε	Βασιλική Πλιόγκου	4
1007Ε. Τέχνες του Βιβλίου	Ε	Ευθυμία Παπαγεωργίου	4
1020Ε. Δημιουργική γραφή και παιδική λογοτεχνία	Ε	Άννα Βακάλη	4
2005Ε. Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων	Ε	Κλεονίκη Σέμογλου	4
2223Ε. Εκπαιδευτική έρευνα-δράση: Μία μεθοδολογία υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου	Ε	Σόνια Λυκομήτρου (στο τρέχον έτος δε θα διδαχθεί)	4
0507Ε. Κοινωνιολογία των Πολιτισμικών Πρακτικών	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0101Ε. Μέθοδοι και τεχνικές έρευνας των Κοινωνικών Επιστημών	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη, ΔΠΑ)	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	8

6^ο εξάμηνο

Στο έκτο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 8 ECTS από υποχρεωτικά μαθήματα, άλλα 10 ECTS από τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (μαθήματα διδακτικής) και ακόμη 12 ECTS από τα μαθήματα επιλογής.

Η επιτυχής αξιολόγηση στα δύο κατ' επιλογήν υποχρεωτικά(μαθήματα διδακτικής) είναι απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε στο 7^ο και 8^ο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στην Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης.

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
0402Υ. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία	Υ	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
0606Υ. Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες	Υ	Στεργιανή Γκισούρη	4
2202ΥΕ. Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί στην ισότητα των φύλων και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ή / και 2216ΥΕ. Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ ή / και 2217ΥΕ. Παιδικό Τραγούδι και Δημιουργικές Μουσικές Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση ή / και 2218ΥΕ. Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο 2224ΥΕ. Διδακτική των Φυσικών Επιστημών	Υ (δύο από τα τρία ή δύο από τα πέντε)	Βασιλική Πλιόγκου ή/και Θαρρενός Μπράττισης ή/και Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό ή/και Ευαγγελία Παπαδοπούλου ή/και Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	10
Επιλεγόμενα 3 μεταξύ των ακόλουθων			
0403Ε. Ψυχολογία Κινήτρων	Ε	Γεωργία Στεφάνου	4
0516Ε. Δια Βίου Μάθηση και Κοινωνία, Θεσμοί, Συστήματα, Πολιτικές	Ε	Ευαγγελία Καλεράντε	4
0705Ε. Παιχνίδι και Παιδαγωγική του Παιχνιδιού	Ε	Σόνια Λυκομήτρου (στο τρέχον έτος δε θα διδαχτεί)	4
0919Ε. Ψηφιακοί Γραμματισμοί στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Ηλικία	Ε	Μαρία Γεωργάλου	4
1016Ε. Πολυμεσικές και Ψηφιακές Εφαρμογές Δημιουργικής Γραφής	Ε	Άννα Βακάλη	4
1911Ε. Performance και Εκπαίδευση	Ε	Ιόλη Ανδρεάδη	4
1028Ε. Πλοκή: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές προτάσεις σε έργα Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας	Ε	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
0926Ε. Σχεδιασμός Γλωσσικού και Ψηφιακού Υλικού για την Πρώιμη Παιδική Ηλικία	Ε	Ελένη Κοροσίδου	4
Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη, ΔΠΑ)	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	8
2222Ε. Συνεργατικές και πολυτροπικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις	Ε	Εκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4

7^ο εξάμηνο*

Στο έβδομο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που συμμετέχουν στη Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 12 ECTS από την Πρακτική Άσκηση, το υποχρεωτικό μάθημα Ρομποτική και STEAM εκπαίδευση και άλλα 16 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 32 ECTS. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση στο συγκεκριμένο εξάμηνο, δηλώνουν τα 4 ECTS από το υποχρεωτικό μάθημα Ρομποτική και STEAM εκπαίδευση και άλλα 24 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 28 ECTS.

Δικαίωμα συμμετοχής στη Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης έχουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που έχουν αξιολογηθεί με επιτυχία στα: 0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική (2^ο εξάμηνο), 2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα – Παρατήρηση – Αναστοχασμοί (3^ο ή 4^ο εξάμηνο), και τα τέσσερα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα (μαθήματα διδακτικής) (5^ο και 6^ο εξάμηνο).

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
1313Υ. Ρομποτική και STEAM εκπαίδευση	Υ	Θαρρενός Μπράτιτσης	4
2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου	Υ	Σόνια Λυκομήτρου - Βασιλική Πλιόγκου	12
Επιλέγονται 4 ή 6, σε συνάρτηση με την πρακτική άσκηση, μεταξύ των ακόλουθων			
0405Ε. Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση	Ε	Γεωργία Στεφάνου	4
0408Ε. Η Μελέτη του Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
0410Ε. Η Μελέτη της Οργάνωσης στην Κοινωνική Ψυχολογία	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
0533Ε. Ζητήματα κοινωνικής ανισότητας ως προς το φύλο: Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση - αναίρεση μορφών βίας-κακοποίησης	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0607Ε. Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς παιδιών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες	Ε	Στεργιανή Γκισούρη	4
0920Ε. Ανάλυση Λόγου	Ε	Μαρία Γεωργάλου	4
1012Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία II	Ε	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
1027Ε. Φιλαναγνωσία και Βιβλιοαγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση	Ε	Ευθυμία Παπαγεωργίου	4
1307Ε. Προηγμένες Τεχνικές Διδασκαλίας μέσω Τεχνολογίας	Ε	Θαρρενός Μπράτιτσης (στο τρέχον έτος δε θα διδαχθεί)	4
1404Ε. Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών	Ε	Ευαγγελία Παπαδοπούλου	4
1704Ε. Κατασκευές – Μεταποίηση Υλικών	Ε	Νικόλαος Ταμουτσέλης	4
1912Ε. Συγγραφή και Σκηνοθεσία Θεατρικής Παράστασης (Λογοτεχνία, Φιλοσοφία, Νευροεπιστήμες)	Ε	Ιόλη Ανδρεάδη	4
0109Ε. Ποσοτικές Μέθοδοι	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0708Ε. Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0908Ε – Κριτικός Γραμματισμός	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
0519Ε - Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Ερευνητικές Εφαρμογές	Ε	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4

* Στο τέταρτο έτος φοίτησης οι φοιτήτριες και φοιτητές κατανέμονται αλφαριθμητικά σε δύο ομάδες, ανάλογα με το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση. Στην περίπτωση που συμμετέχουν στο 7^ο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων την Πρακτική Άσκηση, το υποχρεωτικό μάθημα Ρομποτική και STEAM εκπαίδευση και τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο στην Πρακτική Άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων το υποχρεωτικό μάθημα Ρομποτική και STEAM εκπαίδευση και έξι (6) μαθήματα επιλογής.

8^ο εξάμηνο*

Στο όγδοο εξάμηνο οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που συμμετέχουν στη Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης δηλώνουν από τον παρακάτω κατάλογο μαθημάτων τα 12 ECTS από την Πρακτική Άσκηση, το υποχρεωτικό μάθημα Μεταναστευτικές Σπουδές στις Εκπαιδευτικές Πολιτικές και άλλα 16 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 32 ECTS. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση στο συγκεκριμένο εξάμηνο, δηλώνουν τα 4 ECTS από το υποχρεωτικό μάθημα Μεταναστευτικές Σπουδές στις Εκπαιδευτικές Πολιτικές και άλλα 24 ECTS από τα μαθήματα επιλογής. Το σύνολο των μαθημάτων αντιστοιχεί σε 28 ECTS.

Δικαίωμα συμμετοχής στη Β' Φάση της Πρακτικής Άσκησης έχουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές που έχουν αξιολογηθεί με επιτυχία στα: 0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική (2^ο εξάμηνο), 2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα – Παρατήρηση – Αναστοχασμοί (3^ο ή 4^ο εξάμηνο), και τα τέσσερα υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα (μαθήματα διδακτικής) (5^ο και 6^ο εξάμηνο).

Κωδικός και τίτλος μαθήματος	Είδος μαθήματος	Διδάσκουσα/ων	ECTS
0534Υ. Μεταναστευτικές Σπουδές στις Εκπαιδευτικές Πολιτικές	Υ	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4
2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου	Υ	Σόνια Λυκομήτρου - Βασιλική Πλιόγκου	12
Επιλέγονται 4 ή 6, σε συνάρτηση με την πρακτική άσκηση, μεταξύ των ακόλουθων			
0208Ε. Πειθάρχηση και εκπαίδευση	Ε	Γεώργιος Τζάρτζας	4
0406Ε. Η Μελέτη της Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία	Ε	Ευθαλία Κωνσταντινίδου	4
0613Ε. Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής	Ε	Στεργιανή Γκιαούρη	4
0715Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Δικαιώματα	Ε	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
0921Ε. Γλώσσα και Διαδίκτυο	Ε	Μαρία Γεωργάλου	4
1010Ε. Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση	Ε	Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος	4
1406Ε. Διδακτικές παρεμβάσεις για μαθηματική γενίκευση στην προσχολική ηλικία	Ε	Ευαγγελία Παπαδοπούλου	4
1607Ε. Αγωγή Υγείας	Ε	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
1705Ε. Τέχνες και Χειροτεχνίες	Ε	Νικόλαος Ταμουτσέλης	4
1315Ε Δημιουργία ψηφιακού αλληλεπιδραστικού υλικού	Ε	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4

* Στο τέταρτο έτος φοίτησης οι φοιτήτριες και φοιτητές κατανέμονται αλφαριθμητικά σε δύο ομάδες, ανάλογα με το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση. Στην περίπτωση που συμμετέχουν στο 8ο εξάμηνο στην πρακτική άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων την Πρακτική Άσκηση, το υποχρεωτικό μάθημα Μεταναστευτικές Σπουδές στις Εκπαιδευτικές Πολιτικές και τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής. Στην περίπτωση που δε συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο στην Πρακτική Άσκηση, δηλώνουν από τον παραπάνω πίνακα μαθημάτων το υποχρεωτικό μάθημα Μεταναστευτικές Σπουδές στις Εκπαιδευτικές Πολιτικές και έξι (6) μαθήματα επιλογής.

2.4.1 Συνοπτική παρουσίαση των ECTS, ανά κατηγορία μαθημάτων, που αντιστοιχούν σε κάθε εξάμηνο

Εξάμηνο	Υ μαθήματα	ECTS	ΥΕ Μαθήματα Διδακτικής	ECTS	Υ Πρακτική Άσκηση	ECTS	Ε μαθήματα	ECTS	Σύνολο ECTS/εξάμηνο
1ο	8	32	-	-	-	-	-	-	32
2ο	6	24	-	-	-	-	1	4	28
3ο*	4	16	-	-	1 ή 0	8 ή 0	2 ή 3	8 ή 12	32 ή 28
4ο*	4	16	-	-	0 ή 1	0 ή 8	3 ή 2	12 ή 8	28 ή 32
5ο	2	8	2	10	-	-	3	12	30
6ο	2	8	2	10	-	-	3	12	30
7ο**	1	4	-	-	1 ή 0	12 ή 0	4 ή 6	16 ή 24	32 ή 28
8ο**	1	4	-	-	0 ή 1	0 ή 12	6 ή 4	24 ή 16	28 ή 32
Σύνολο	28	112	4	20	2	20	22	88	240

* Εξαρτάται από το εξάμηνο που λαμβάνεται η Α΄ Φάση της πρακτικής άσκησης.

** Εξαρτάται από το εξάμηνο που λαμβάνεται η Β΄ Φάση της πρακτικής άσκησης.

2.5 Περιγραφή μαθημάτων

Παρατίθενται τα περιγράμματα των μαθημάτων ανά εξάμηνο με τη σειρά που αναφέρονται στους πίνακες της.

1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

0210Υ. Ιστορία της Εκπαίδευσης

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0210Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Οχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική και Γερμανική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED123/index.php		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην ιστορία των παιδαγωγικών ιδεών στην Ευρώπη και τους παιδαγωγούς που ανέδειξαν τις ιδέες αυτές.

Να γνωρίζουν τα ιστορικά, κοινωνικά και οικονομικά αίτια που οδήγησαν στην ανάπτυξη και εξέλιξη των παιδαγωγικών ιδεών αυτών, να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ιδέες αυτές μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής.

Να κατανοούν τις επιρροές των παιδαγωγικών κινήσεων στη θεμελίωση και εξέλιξη των εκπαιδευτικών ιδεών στην Ελλάδα.

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος από τη θεσμοθέτησή του έως σήμερα.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο διάστημα αυτό.

Να εξετάζουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη

Εργασία Ομαδική

Εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ιστορία της Αγωγής και της Εκπαίδευσης μπορεί να ερμηνευθεί ως μία συνεχής προσπάθεια τελειοποίησης του παιδιού και της ολικής ερμηνείας του ανθρώπου. Βασικό στοιχείο της προσέγγισης αυτής αποτελεί το φανταστικό σχέδιο των δυνατοτήτων της Αγωγής και της Εκπαίδευσης καθώς και η ιδέα μίας αδιάβλητης, πρωταρχικά καλής φύσης που θα μπορούσε με τη βοήθειά της να τελειοποιηθεί. Η ανθρωπολογική αυτή προσέγγιση, βασισμένη σε χριστοκεντρικά και φυσιολατρικά χαρακτηριστικά, εμφανίστηκε στην αρχή της Νέας Εποχής με το *εκπαιδευτικό όραμα* του Comenius και αποτελεί την αφετηρία της σύγχρονης παιδαγωγικής.

Μετά την επικράτηση του *Homo O economicus* στο σύγχρονο κόσμο, τον οποίο μερικοί έσπευσαν να χαιρετίσουν ως το «τέλος της ιστορίας», η ανθρωπιστική παιδεία υποβαθμίστηκε ως μέσο διαμόρφωσης του (Ευρωπαϊκού) ανθρώπου. Όμως το ερώτημα για τη σημασία της δεν έπαψε ποτέ να απασχολεί την επιστημονική κοινότητα, αλλά πολύ περισσότερο σήμερα το περιεχόμενό της αναδεικνύεται στο κατεξοχήν διακύβευμα μίας νέας εποχής.

Τα αίτια αυτής της εξέλιξη είναι σύνθετα. Από τη μία πλευρά δεν εκπληρώθηκαν οι προσδοκίες του *εκπαιδευτικού οράματος* του Ουμανισμού και κυρίως του Διαφωτισμού που απέβλεπε στην *τελειοποίηση του ανθρώπου* μέσα από την *παντοδυναμία της εκπαίδευσης*. Το όραμα αυτό απώλεσε στη σημερινή εποχή την εγκυρότητά του. Αλλά και ο έτερος στόχος του Διαφωτισμού, αυτός της αυτονομίας και αυτοδυναμίας του ανθρώπου, ανέδειξε την αμφισημία του, οδηγώντας τον σε νέα αδιέξοδα. Είναι πια αποδεκτό, ότι οι διεργασίες που αρχικά εκτιμήθηκαν ως απελευθέρωση του ατόμου, ανέδειξαν σταδιακά τις αθέλητες, κρυφές και αρνητικές επιδράσεις τους. Η αυτοεξουσιοδότηση του ατόμου απέναντι στη φύση, κεντρικό άξονα της νεωτερικότητας, παγίδεψε το ίδιο το άτομο στην άσκηση της εξουσίας και το οδήγησε στην (αυτο-)αποξένωση. Το

«*ημιτελές πρόγραμμα*» του Διαφωτισμού (Habermas) ανέδειξε την ανικανότητα και την ανεπάρκεια του ανθρώπου να διαχειρίζεται ικανοποιητικά τις υποθέσεις του. Είναι η «*silent crisis*» της μετανεωτερικότητας (Nussbaum) και η αποδοχή της «*τελειοποίησης του ατελούς*» ανθρώπου (Wulf). Είναι χαρακτηριστικό, ότι σήμερα ενώ γνωρίζουμε τόσα πολλά για τον άνθρωπο, αδυνατούμε να τον ορίσουμε ολικά. Ο άνθρωπος, αυτό «*το απολίτιστο ζώο*» (Nietzsche) που «*θεωρητικά δεν μπορεί να ορισθεί*» (Gehlen) και «*η σκέψη του είναι ανεξιχνίαστη*», είναι ο «*Homo absconditus*» (Plessner). Από την

άλλη πλευρά, η εξέλιξη των θετικών επιστημών οδήγησε στον κατακερματισμό της γνώσης και στην απλούστευσή της. Ιδιαίτερα, μετά την επικράτηση της οικονομίας της απελευθερωμένης αγοράς και της τεχνολογίας, η οποία εμπορευματοποιεί τα πάντα και έχει ως βασικό κριτήριο επιτυχίας το οικονομικό κέρδος και την οικονομική ανάπτυξη, τέθηκε στο περιθώριο οτιδήποτε δεν είναι μπορεί να «αξιολογηθεί», όπως η αισθητική γνώση.

Οι διεργασίες αυτές αποτυπώνονται και στον χώρο της εκπαίδευσης, όπου τα προβλήματα και τα αδιέξοδα τείνουν να εμφανίζονται ως ποσοτικά θέματα, δίνοντας έμφαση στην εργαλειακή γνώση. Το θεσμικό εκπαιδευτικό σύστημα υποστηρίζει και ενισχύει τις διεργασίες εκείνες που οδηγούν στην απλούστευση και όχι στην πολυπλοκότητα της γνώσης. Αντί να εστιάζει στο «καλοφτιαγμένο κεφάλι», ασχολείται περισσότερο με το «καλογεμισμένο κεφάλι» (Montaigne). Λησμονείται όμως στο σημείο αυτό η θεμελιώδης σημασία της εκπαίδευσης για τον άνθρωπο, ο οποίος «... μπορεί να γίνει άνθρωπος μόνο μέσω της αγωγής ... (και) ... είναι το μόνο πλάσμα που πρέπει να εκπαιδευτεί» (Kant). Η ανθρωπιστική γνώση είναι «απροσπέλαστη» και αποτελεί το βασικό χαρακτηριστικό της *conditiohumana*.

Το σύγχρονο ελληνικό κράτος, ήδη από τον απελευθερωτικό αγώνα ενάντια στην οθωμανική κυριαρχία, βρίσκεται σε μία βαθιά κοινωνική κρίση, η οποία επιτείνεται και από την έντονη οικονομική που τη συνοδεύει. Οι εμφύλιες συγκρούσεις, που ακολουθούν σχεδόν αμέσως μετά τις πρώτες επιτυχίες απελευθερωτικές επιχειρήσεις, αποτυπώνουν ακριβώς αυτή τη βαθιά κοινωνική κρίση που διατρέχει αργότερα το ελεύθερο ελληνικό κράτος. Η βασική αντιπαράθεση εστιάζεται στις κοινωνικές δυνάμεις που θα επικρατήσουν στο νεοσύστατο κράτος και στις δομές που θα αποκτήσει, καθώς και στους στόχους και τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής πολιτικής που θα ακολουθηθεί. Η νεοσύστατη πολιτεία καλείται από τη μία πλευρά να δώσει πειστικές απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά και από την άλλη να εγκαθιδρύσει τις δομές ενός μοντέρνου αστικού ευρωπαϊκού κράτους. Το πολιτειακό πλαίσιο τέθηκε με τη συμφωνία του Λονδίνου, σύμφωνα με την οποία η Ελλάδα ανακηρύχθηκε Βασίλειο και δόθηκε το στέμμα στον Otto Wittelsbach, δευτερότοκο υιό του Βασιλέα της Βαυαρίας Ludwigl. Βέβαια, με τον τρόπο αυτό απαντήθηκε έμμεσα και το ερώτημα, ποιο παράδειγμα θα ακολουθηθεί στις παραπάνω διεργασίες, δηλαδή αυτό της συνέχειας της παραδοσιακής δομής και λειτουργίας της πολιτείας ή ένα νέο, αυτό των δυτικοευρωπαϊκών κρατών που στην περίοδο αυτή βρίσκονται στη διαδικασία οργάνωσης και ενδυνάμωσης του μοντέρνου εθνικού αστικού κράτους.

Το μέγεθος του εγχειρήματος και οι δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει η νεοσύστατη πολιτεία γίνονται κατανοητές μόνο εάν λάβουμε υπόψη μας το ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής. Στην οθωνική περίοδο δεν έχουν ακόμη αποκρυσταλλωθεί οι κυρίαρχες κοινωνικές δομές και η εθνική και πολιτισμική ταυτότητα. Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα υιοθετεί κατά την ίδρυσή του δυτικοευρωπαϊκά πρότυπα ακριβώς γιατί απουσίαζε ένα παραδοσιακό παιδαγωγικό παράδειγμα καθώς και μία λειτουργική και αποτελεσματική κοινωνική και διοικητική δομή. Ενδεικτικά, υιοθετεί ιδέες του Διαφωτισμού, όπως η συνεχή πρόοδος και εξέλιξη του ανθρώπου με τη δύναμη της λογικής και της γνώσης αλλά ταυτόχρονα και του Νεοουμανισμού αναφορικά με την αναγκαιότητα της τελειοποίησης και ηθικοποίησης του ανθρώπου με τη βοήθεια της εκπαίδευσης, μέσα από τη μίμηση του ρωμαϊκού και κυρίως του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Οι ιδέες αυτές αποτέλεσαν το παράδειγμα πάνω στο οποίο στηρίχτηκε η συγκρότηση της “νέας” ελληνικής ταυτότητας. Όμως ανάμεσα στην ελληνική κοινωνία και στις κοινωνίες της Δύσης, που λειτουργούν ως σημείο αναφοράς για την ελληνική, υπάρχουν σημαντικές αντιθέσεις, όπως φαίνεται και από τη διαφορετική εξελικτική τους πορεία.

Η εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας παρουσιάζει σημαντικές αντιθέσεις με εκείνη των κοινωνιών της Δύσης, παρά τις επιρροές που δέχτηκε, ιδιαίτερα με τον διαφωτισμό, τη γαλλική επανάσταση και τον νεοουμανισμό. Η έντονη προσήλωση σε ευρωπαϊκά παραδείγματα που συναντούμε στην οθωνική περίοδο άλλαξαν τη δομή της ελληνικής κοινωνίας, οδήγησαν όμως σε μία ρήξη με την παράδοση του τόπου και εμπόδισαν την ομαλή της εξέλιξη. Στην Ελλάδα η πίεση για κοινωνικές αλλαγές προερχόταν από τις ενέργειες των κυβερνώντων, «από επάνω» και όχι από την κοινωνική βάση, ένα φαινόμενο που εντάθηκε στην οθωνική περίοδο. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι πολλά από τα μέτρα που ελήφθησαν, όπως η εισαγωγή της μοναρχίας, η διάλυση της αυτονομίας των κοινοτήτων, το νομοθετικό έργο, η απόσχιση της ελληνικής εκκλησίας από το πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης, το εκπαιδευτικό σύστημα, κ.α. δεν έλαβαν υπόψη τους την ελληνική πραγματικότητα. Στη μεσογειακή Ελλάδα, οι οικογενειακές σχέσεις και η παράδοση της ορθόδοξης εκκλησίας ήταν αρκετά ισχυρές για να προβάλλουν αντιστάσεις στις επιδράσεις της Δύσης. Επακόλουθα η εκκοσμίκευση, ο ατομικισμός, η πειθαρχηση και ο «εκπολιτισμός» των Ελλήνων δεν είχαν την ίδια εξέλιξη που έλαβαν στη Δύση.

Μεθοδολογικά, η προσέγγιση του περιεχομένου της θεματικής ενότητας θα ακολουθεί το παράδειγμα της «νέας Ιστορίας» της ομάδας των «Annales» και της «μακράς διάρκειας» του χρόνου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις		39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας		40
	Τελική γραπτή εξέταση		21
	Σύνολο		100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ Green, Andy - Κιμουρτζής Παν. (επιμ. - μετ.): Εκπαίδευση και Συγκρότηση του Κράτους, Gutenberg 2010. Κυπριανός, Π. (2004). Συγκριτική Ιστορία της Ελληνικής Εκπαίδευσης, Αθήνα: Βιβλιόραμα Christoph Wulf, επιστ. επιμ.: Μιχάλης Κοντοπόδης: Ανθρωπολογία, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΔΙΟ Α.Ε. 2018.

Τζάρτζας, Γ. (2018). *Jan Amos Comenius: οι Απαρχές της Σύγχρονης Παιδαγωγικής*. Ο άνθρωπος ως «*animaleducandum et educabilis*». Αθήνα: Εκδόσεις Άνθρωπος. Tzartzas, G. (1998). Schule im gesellschaftlichen Umbruch. Die Entwicklung des modernen griechischen Bildungswesens (1833-1862). Münster/New York/München/ Berlin.

(1995). Erziehung und kulturelle Identität in Griechenland, στο: B. Hildebrand/S. Sting (Hrsg.): Erziehung und kulturelle Beiträge zur Differenzpädagogischer Traditionen und Konzepte in Europa. Münster/New York, σ. 43-61.

Τζάρτζας, Γ. (2012). Νεοουμανισμός και Εκπαίδευση στην Ελλάδα του 19^{ου} αι. στο: Πρακτικά του 6^{ου} Διεθνές Συνέδριο, Ιστορία της Εκπαίδευσης. Ελληνική Γλώσσα και Εκπαίδευση. Πανεπιστήμιο Πάτρας.

Τζάρτζας, Γ. (2017). Η Σημασία της Ανθρωπιστικής Γνώσης στις Επιστήμες της Αγωγής, στο: Athens Institute of Liberal Arts (A.I.L.A.). <http://www.aila.org.gr/georgios-tzartzas>.

Jan Amos Comenius (2000⁹). Grosse Didaktik. (Hrsg. von A. Flitner). Stuttgart.

- (1992). Orbis Sensualium Pictus. Zürich.

- (2001). Pampaedia. Allererziehung. (Hrsg. und Übersetzt von Klaus Schaller). Sankt Augustin.

Nussbaum, C. M. (2010). Not for Profit: Why Democracy Needs the Humanities. (The Public Square) Paperback.

Braudel, F. (1958). Histoire et sciences sociales. La longue durée, in: Annales E.S.C., N. 4, pp. 725-53.

- (1991). Η Μεσογείος και μεσογειακοί κοσμοί την εποχή του Φιλίππου Β' της Ισπανίας, Το μέρος Α', Β'.

Herrmann, U. (Hrsg.) (1981). Das pädagogische Jahrhundert. Volksaufklärung im 18. Jahrhundert in Deutschland. Weinheim und Basel.

Kuhn, T. S. (1970). The structure of scientific revolutions. 1962, 1970 by The University of Chicago Press.

Reble, A. (1990), Ιστορία της Παιδαγωγικής, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμας

Μπουζάκης, Σ. (2011). Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Αθήνα: Gutenberg

Τερζής, Ν. (2011). Μελέτη της εκπαίδευσης του νεοελληνισμού, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*
 History of Education Quarterly
 Paedagogica Historica. International Journal of the History of Education
 Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης

Κωδικός μαθήματος/Τίτλος: 0518Υ / Εκπαιδευτική Πολιτική

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0518Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική Πολιτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι/Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν να:

- Αναγνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Αναλύουν τις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικού συστήματος και κοινωνικών/πολιτικών θεσμών.
- Εντοπίζουν τις αλλαγές στις εκπαιδευτικές πολιτικές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Συγκρίνουν διαφορετικά μοντέλα εκπαιδευτικής πολιτικής και διοίκησης.
- Εφαρμόζουν κριτική σκέψη στη μελέτη εκπαιδευτικών θεσμών και πρακτικών.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη και Ομαδική Εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Έννοια και αντικείμενο της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Εκπαιδευτικό σύστημα και κοινωνική αναπαραγωγή.
- Κράτος, πολιτική εξουσία και εκπαίδευση.
- Ιστορική εξέλιξη της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα.
- Διεθνείς οργανισμοί (ΟΟΣΑ, UNESCO, ΕΕ) και επιρροή στις εθνικές πολιτικές.
- Σύγχρονες μεταρρυθμίσεις και προκλήσεις στην εκπαίδευση.
- Ζητήματα ισότητας, πρόσβασης και κοινωνικής δικαιοσύνης στην εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη, συζητήσεις, ομαδικές δραστηριότητες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Τελική γραπτή εξέταση	31
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 2. Συμμετοχή σε μικρές εργασίες/παρουσιάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ball, S. (2008). *Education Policy and Social Class*. London: Routledge
- Bourdieu, P. (1995). *Κοινωνιολογία της Παιδείας*. Αθήνα: Καρδαμίτσας
- Βασιλόπουλος, Α & Σταμέλος, Γ. (2004). *Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Γουβιάς, Δ & Θεριανός Κώστας (2014). *Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg
- Γουβιάς, Δ. (2023). *Επίκαιρα θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg
- Durkheim, E. (2013). *Εκπαίδευση και κοινωνιολογία*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Καλεράντε, Ε. (2016). *Παιδεία στα χρόνια της δικτατορίας 1936 - 1940*. Αθήνα: Γρηγόρη
- Καλεράντε, Ε. (2021). *Εκπαιδευτική κουλτούρα και κοινωνικοπολιτικός λόγος*. Αθήνα: 24 γράμματα
- Νικολάου, Σ.-Μ., Ελευθεράκης, Θ., Καλεράντε, Ε., Γιαβρίμης, Π. & Κουστουράκης, Γ. (επιμ.) (2018). *Νέες προκλήσεις στην εκπαίδευση και τη δημοκρατία: Κοινωνιολογικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις της Δημοκρατικής Εκπαίδευσης*. Σειρά: Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Αθήνα: Gutenberg
- Νούτσος, Χ. (1999). *Ιδεολογία και Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Θεμέλιο
- Rasinski, L., Hill, D., & Skordoulis, K. (2017). *Marxism and Education: International Perspectives on Theory and Action*. London: Routledge
- Σταμέλος, Γ. (2009). *Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Διονικός

0522Υ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0522Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό και εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της κοινωνιολογίας και ειδικότερα στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών σε βασικές έννοιες όπως η κοινωνικοποίηση, ο κοινωνικός έλεγχος, οι κοινωνικοί θεσμοί, οι εκπαιδευτικοί μηχανισμοί και ο ρόλος τους στην κοινωνική αναπαραγωγή, οι εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες, ο ρόλος του σχολείου στην κοινωνική και επαγγελματική διαστρωμάτωση και κινητικότητα. Επίσης αναφέρεται σε έννοιες όπως το «πολιτισμικό κεφάλαιο», «η κυρίαρχη ιδεολογία», «η ταξική ανισότητα», «η ετερότητα και η πολιτισμική διαφορά» κ.ά με στόχο να ερμηνευθεί, να αναλυθεί και να κατανοηθεί ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος.

Ειδικότερα,

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των εννοιών που συνθέτουν το πλαίσιο της κοινωνιολογίας και ειδικότερα της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης
- γνωρίζει τα βασικά εργαλεία ανάλυσης και μεθοδολογίας της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης
- κατανοεί τους βασικούς όρους ανάλυσης της κοινωνιολογίας σε σχέση με το εκπαιδευτικό σύστημα και τους εκπαιδευτικούς μηχανισμούς
- χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης των εκπαιδευτικών θεσμών
- κατανοεί τους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνουν το ρόλο και την αποστολή της εκπαιδευτικής πολιτικής
- ερμηνεύει το ρόλο και τη λειτουργία των εκπαιδευτικών θεσμών μέσα στο σύγχρονο κοινωνικό γίγνεσθαι
- μπορεί να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία της κοινωνιολογικής σκέψης και ανάλυσης στην εφαρμοσμένη εκπαιδευτική έρευνα και καθημερινή εκπαιδευτική πράξη

Γενικές Ικανότητες

- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης,
- επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης,
- ικανότητας αυτόνομης και συνεργατικής εργασίας σε δυναμικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- βασικές έννοιες και εργαλεία της κοινωνιολογίας
- βασικές έννοιες και εργαλεία της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης
- κοινωνικοί θεσμοί
- κοινωνικοποίηση
- κοινωνικός έλεγχος
- σχολείο, εκπαιδευτικό σύστημα, εκπαιδευτική πολιτική
- εκπαιδευτική και κοινωνική ανισότητα
- ταξικές, κοινωνικές, γεωγραφικές, πολιτισμικές ανισότητες και διαφορές
- κοινωνική αναπαραγωγή και εκπαιδευτικό σύστημα
- πολιτισμικό κεφάλαιο και εκπαίδευση
- κυρίαρχη ιδεολογία και εκπαιδευτικό σύστημα
- εκπαίδευση και πολιτική εξουσία
- μορφές κοινωνικής συνείδησης και συλλογικές αναπαραστάσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	23
	Σεμινάρια	23
	Εργαστήριο/μελέτες περίπτωσης	15
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων : κριτική ανάλυση ερωτήσεων οι οποίες απαιτούν συνθετική, συνδυαστική και ερμηνευτική αντιμετώπιση Γραπτή Εργασία : έρευνα και ανάλυση πάνω σε συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται ως μελέτη περίπτωσης με στόχο τη χρήση και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής μεθόδου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Manhheim, K.&Stewart, W.A.C (1962), *An Introduction to the Sociology of Education*,

London Morrish,I. (1972)*The Sociology of Education*, An Introduction, London: G.Allen&

Unwin Bourdieu, P.&Passeron,J.(1977) *Reproduction in Education, Society and Culture*,

London: Sage Banks,O.(1987)*Η κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*,Θεσσαλονίκη:

Παρατηρητής

Λαμπίρη - Δημάκη, Ι. (1987), Το χθες και το σήμερα της Κοινωνιολογίας στην Ελλάδα, στο Λαμπίρη - Δημάκη, Ι. (1987) *Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα*,

Αθήνα: Παπαζήσης

Τσουκαλάς, Κ. (1985). *Εξάρτηση και αναπαραγωγή. Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών θεσμών στην Ελλάδα (1830-1922)*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Τσουκαλάς, Κ. (1987). *Κράτος, κοινωνία και εργασία στην μεταπολεμική Ελλάδα*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Τσουκαλάς, Κ. (1999). *Είδωλα πολιτισμού*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Μυλωνάς, Θ. (2004). *Η αναπαραγωγή των κοινωνικών τάξεων μέσα από τους σχολικούς μηχανισμούς*. Αθήνα: Gutenberg.

0733Υ. Σύγχρονη Παιδαγωγική και Επιστήμες της Εκπαίδευσης**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0733Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη Παιδαγωγική και Επιστήμες της Εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική & Αγγλική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να έχουν αποκτήσει:

Γνώσεις αναφορικά με την/τους/τις/το:

1. Θεωρητική θεμελίωση της Παιδαγωγικής Επιστήμης και την εξοκείωση με τις βασικές της έννοιες.
2. Κλάδους της Παιδαγωγικής Επιστήμης και τη σχέση της με τις Επιστήμες Αγωγής και Εκπαίδευσης.
3. Ερευνητικές μεθόδους της Παιδαγωγικής.
4. Γένεση της ιδέας της παιδικής ηλικίας και της εξέλιξης της παιδαγωγικής σκέψης με αναφορά σε βασικούς εκπρόσωπους, από τον 18ο αιώνα ως σήμερα, στην Ελλάδα και σε χώρες του εξωτερικού.
5. Αλληλεπίδραση εκπαίδευσης, οικογένειας και άλλων θεσμών υπό το πρίσμα του χωροχρονικού, ιστορικοπολιτικού και κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου.
6. Σχέσεις εκπαιδευτικών/μαθητών-ριών, τις εκπαιδευτικές στρατηγικές διδασκαλίας και μάθησης, τις σύγχρονες τάσεις της Παιδαγωγικής Επιστήμης και του πεδίου των Επιστημών της Εκπαίδευσης.
7. Το θέμα της βίας σε εκπαιδευτικό/κοινωνικό περιβάλλον ως ένα από τα σύγχρονα ζητήματα που χρήσουν άμεσης αντιμετώπισης μέσω παιδαγωγικών παρεμβάσεων.

Δεξιότητες

1. Αναστοχασμού, κατανόησης και ανάλυσης ζητημάτων της εκπαιδευτικής επικαιρότητας.
2. Κριτικής προσέγγισης των παιδαγωγικών θεωριών και των διαφορών τους.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Με την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα οι φοιτητές/τριες κατά το πέρας του εξαμήνου θα έχουν αποκτήσει τις εξής ικανότητες:

1. Να εμβαθύνουν στα πεδία της Παιδαγωγικής Επιστήμης και στη σχέση της με τις άλλες Επιστήμες Αγωγής και Εκπαίδευσης.
2. Να εντοπίζουν τις μεθόδους εκπαιδευτικής έρευνας.
3. Να αναγνωρίζουν τη διαδικασία συγκρότησης της παιδαγωγικής σχέσης και της διαπροσωπικής επικοινωνίας στη σχολική τάξη.
4. Να προσεγγίζουν κριτικά τα ζητήματα της σύγχρονης εκπαιδευτικής επικαιρότητας.
5. Να αναζητούν πληροφορίες, να συλλέγουν δεδομένα από τη βιβλιογραφία και το διαδίκτυο και να αποκτήσουν εργαλεία ανάλυσης βιβλιογραφικών πηγών και πολυτροπικού υλικού (π.χ. ταινίες, σχολικά εγχειρίδια, ΜΜΕ κ.ά.)
6. Να μυηθούν σε τρόπους ατομικής και ομαδικής εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο πεδίο της Παιδαγωγικής Επιστήμης και της συνεργασίας της με τις Επιστήμες Αγωγής και Εκπαίδευσης. Αναλύονται οι βασικοί οι όροι της Παιδαγωγικής Επιστήμης, τα παιδαγωγικά και διδακτικά διακυβεύματα, καθώς και τα παιδαγωγικά ρεύματα και κινήματα από τον 18^ο ως τον 21^ο αιώνα, κάνοντας αναφορά σε βασικούς εκπροσώπους τους. Επιλέγεται η διαλεκτική θεώρηση των παιδαγωγικών θεωριών και των εκπαιδευτικών πολιτικών και κοινωνικών θεσμών υπό το πρίσμα του εκάστοτε χωροχρονικού, ιστορικοπολιτικού και κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου.

Αναδεικνύονται οι σχέσεις εκπαιδευτικών/μαθητών-μαθητριών, οι εκπαιδευτικές στρατηγικές διδασκαλίας και μάθησης, οι σύγχρονες τάσεις της Παιδαγωγικής Επιστήμης και οι μέθοδοι εκπαιδευτικής έρευνας. Αναλύεται το θέμα των μορφών βίας σε εκπαιδευτικό/κοινωνικό περιβάλλον ως ένα από τα σύγχρονα ζητήματα που χρήσουν άμεσης αντιμετώπισης μέσω παιδαγωγικών παρεμβάσεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - παρουσιάσεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας – μελέτη για εξετάσεις	21
	Προετοιμασία (ατομική και ομαδική εργασία, συναντήσεις σχεδιασμού, παρουσιάσεις)	20
	Συγγραφή εργασίας	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος. 2. Γραπτή ατομική/ομαδική εργασία. 3. Παρουσίαση της εργασίας. 4. Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Ανδρούσου, Α., Τσάφος, Β. (επιμ.) (2020). <i>Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο</i>. Αθήνα: Gutenberg. Aubrey, K. & Riley, A. (2020). <i>Κατανοώντας και αξιοποιώντας παιδαγωγικά προκλητικές θεωρίες</i> (επιμ. Β. Μητροπούλου, Χ. Τουρτούρας). Αθήνα: Τζιόλας. Bartlett, St., Burton, D. (2019). <i>Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης</i> (επιμ. Στ. Βασιλόπουλος, μτφρ. Έ. Αυγήτα). Αθήνα: Gutenberg. Conkbayir, M., Pascal, C. (2019). <i>Εισαγωγή στις κλασικές και σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην Προσχολική Αγωγή</i> (επιμ. Ε. Κάκουρος, Ε. Μουσένα, μτφρ. Ά. Γρίβα). Αθήνα: Gutenberg. Γρόλλιος, Γ., Ασημακοπούλου, Δ. (επιμ.) (2011). <i>Προοδευτική Εκπαίδευση και αναλυτικό πρόγραμμα</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. Goehlich, M. (2003). <i>Παιδοκεντρική διάσταση στη μάθηση</i> (εισ. & επιμ. Κ. Χρυσάφιδης, μτφρ. Ε. Νούσια). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός, Hofstetter, R., Schneuwly, B. (2004). <i>Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης</i> (μτφρ. Δ. Καρακατσάνη). Αθήνα: Μεταίχμιο. Houssaye, J. (επιμ.) (2000). <i>Δεκαπέντε παιδαγωγοί. Σταθμοί στην ιστορία της παιδαγωγικής σκέψης</i> (μτφρ. Δ. Καρακατσάνη). Αθήνα: Μεταίχμιο. Καρακατσάνη, Δ. (2003). <i>Εκπαίδευση και πολιτική διαπαιδαγώγηση: Γνώσεις, αξίες, πρακτικές</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο. Καρράς, Γ.Κ. (2014). <i>Η Παιδαγωγική Επιστήμη άλλοτε και τώρα. Ιστορία-Μεταβάσεις-Προκλήσεις</i>. Αθήνα: Gutenberg. Kron, W. Fr. (2012). <i>Βασικές γνώσεις Παιδαγωγικής Επιστήμης</i> (επιμ. Αλ. Σοφός). Αθήνα: Ίων. Κυπριανός, Π. (2007). <i>Παιδί, Οικογένεια, Κοινωνία. Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής από τις απαρχές ως τις μέρες μας</i>. Αθήνα: Gutenberg. Μαυροειδής, Γ. (2011). <i>Εισαγωγή στις Επιστήμες Αγωγής</i>. Αθήνα: Γρηγόρη. Mialaret, G. (2008). <i>Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου</i> (μτφρ. Δ. Καρακατσάνη). Αθήνα: Μεταίχμιο. Mialaret, G. (2011). <i>Περί Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης</i> (επιμ. Π. Καλογιαννάκη & Κ. Καρράς). Αθήνα: Gutenberg.

Μπονίδης, Κ., Ζαρίφης, Γ. (2020). *Παιδαγωγική. Επιστήμη της Αγωγής-Επιστήμες της Αγωγής*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.

Ξωχέλλης, Δ. Π. (2005). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Πλιόγκου, Β., Καρακατσάνη, Δ. (επιμ.) (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική θεωρία και πρακτική. Δημοκρατία, Πολιτειότητα, Ετερογένεια*. Αθήνα: Gutenberg. Πασιάς, Γ., Φλουρής, Γ., & Φωτεινός, Δ. (2015). *Παιδαγωγική & Εκπαίδευση*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Πυργιωτάκης, Ε. Ι. (2011). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη*. Αθήνα: Πεδίο.

Τσιάκαλος, Γ. (2008). *Η υπόσχεση της Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Φούκας, Α. Β. (2014). *Η παιδαγωγική θεωρία και επιστήμη στην Ελλάδα. 18ος και 19ος αιώνες. Βασικοί εκπρόσωποι-αντιπροσωπευτικά κείμενα*. Θεσσαλονίκη: Δέσποινα Κυριακίδη.

Χατζηδήμου, Χρ. Δ. (2010). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Συμβολή στη διάχυση της παιδαγωγικής σκέψης*. Θεσσαλονίκη: ΑφοίΚυριακίδη.

-Συναφήεπιστημονικάπεριοδικά:
Education 3-13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education, Published by: Routledge, Taylor & Francis Group.
International Journal of Learning, Teaching and Educational Research, Published by: Open Journal System.
The Journal of Educational Research, Published by: Routledge, Taylor & Francis Group.

0913Υ. Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0913Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγικές Αρχές Γλωσσολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED559/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ τριες θα έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της επιστήμης της γλωσσολογίας. Συγκεκριμένα, θα είναι σε θέση:

- να περιγράφουν τις βασικές φάσεις εξέλιξης της γλωσσολογικής θεωρίας από τον 20ό αιώνα έως σήμερα.
- αναγνωρίζουν και να εξηγούν τα κύρια ερευνητικά ερωτήματα που απασχολούν τη σύγχρονη γλωσσολογία.
- να συγκρίνουν διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με τη φύση, την απόκτηση και τη λειτουργία της γλώσσας.
- να αναλύουν την έννοια της γλώσσας ως ανθρώπινης ικανότητας και να συζητούν το ενδεχόμενο καθολικότητας της γλωσσικής εκμάθησης.
- να διερευνούν τη σχέση μεταξύ γλώσσας και κοινωνίας και να ερμηνεύουν πώς η κοινωνική διάσταση επηρεάζει την παραγωγή και χρήση της γλώσσας.
- να αναπτύσσουν κριτική σκέψη απέναντι σε θεωρητικά μοντέλα γλωσσικής ανάλυσης και να τα εφαρμόζουν σε βασικά παραδείγματα.

Γενικές Ικανότητες

Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες και θεωρίες της Γλωσσολογίας, με στόχο την κατανόηση της γλώσσας ως συστήματος και ως κοινωνικού φαινομένου. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/ τις φοιτητές/τριες με τα απαραίτητα θεωρητικά και αναλυτικά εργαλεία για την κατανόηση της φύσης και της λειτουργίας της γλώσσας, προκειμένου να υποστηρίξουν με επιστημονική τεκμηρίωση τον γλωσσικό σχεδιασμό και τη γλωσσική εκπαίδευση. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται τα παρακάτω θέματα:

- Γλωσσικό σύστημα και περιγραφή
- Γλωσσική επικοινωνία
- Γραπτή vs. Προφορική επικοινωνία
- Θεωρία του Saussure
- Θεωρία του Chomsky
- Θεωρία του Halliday
- Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης

- Βασικές έννοιες της κοινωνιογλωσσολογίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Δραστηριότητες εμβάθυνσης	11
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική	
	Μέθοδοι Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις & συμμετοχή στις δραστηριότητες εμβάθυνσης	
	Κριτήρια Αξιολόγησης: Όπως περιγράφονται στο περίγραμμα μαθήματος και κατά την έναρξη του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Βιβλιογραφία του μαθήματος:

Γούτσος, Δ. (2020). *Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Κριτική (2^η εκδ.)

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. Η νεολογία στην κοινή νεοελληνική. Θεσσαλονίκη: ΕΕΦΣ. Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ, 1986. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. κ.ά. (Επιμ.) Το γένος, Αθήνα: Πατάκης, 2003.

Γαβριηλίδου, Ζ. Φωνητική συνειδητοποίηση και διόρθωση παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, Αθήνα: Πατάκης, 2003.

Πετρούνιας, Ε. Νεοελληνική Γραμματική και συγκριτική ανάλυση. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: Ζήτης, 2002.

Φιλιππάκη - Warburton, E. (1992) Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία. Αθήνα: Νεφέλη.

Akmajian, A. Demers, R., Farmer, A. & R. Harnish. (2010). *Linguistics, 6th Edition. An introduction to Language and Communication*. Cambridge: MIT Press
Fromkin, V., R. Rodman, & N. Hyams. (2008). Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας. (Μτφρ. Γ. Ξυδόπουλος, Φ. Παπαδοπούλου, Ε. Βάζου και Α. Τσαγγαλίδης). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Holton, D. et al. Γραμματική της ελληνικής γλώσσας (Μτφρ. Β. Σπυρόπουλος), Αθήνα: Πατάκης, 1999.

Lyons, J. (2002). Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία [μτφ: Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ζ. Γαβριηλίδη, Α. Ευθυμίου]. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Lyons, J. 2001. Εισαγωγή στη γλωσσολογία. (Μτφρ. Μ. Αραποπούλου, Α. Αρχάκης, Μ. Βραχιονίδου, Α. Καρα, Επ. επιμ. Γ. Καρανάσιος). Αθήνα: Πατάκης.

Pinker, S. (2000). Το γλωσσικό ένστικτο. Πώς ο νους δημιουργεί τη γλώσσα. (Μτφρ. Ευαγγελία Μούμα.) Αθήνα: Εκδόσεις Κάτοπτρο.

0922Υ. Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0922Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο & 2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED563/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να αναγνωρίζουν τη δομή, τον λόγο και τα γλωσσικά χαρακτηριστικά μιας επιστημονικής εργασίας
- Να έχουν αναπτύξει δεξιότητες για την κατανόηση και την παραγωγή γραπτού, προφορικού και πολυτροπικού ακαδημαϊκού λόγου
- Να γνωρίζουν τα βασικά στάδια και τις προϋποθέσεις της επιστημονικής τεχνογραφίας
- Να αναζητούν βιβλιογραφικές αναφορές με τη χρήση νέων τεχνολογιών των βιβλιοθηκών
- Να καταγράφουν βιβλιογραφικές αναφορές συμβατές με τα αναγνωρισμένα συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών
- Να είναι σε θέση με συγγράφουν τα διακριτά μέρη μιας επιστημονικής εργασίας- Να είναι σε θέση να παρουσιάσουν αποτελεσματικά την επιστημονική τους εργασία, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εποπτικά μέσα

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Αυτόνομη εργασία
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να εφοδιάσει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές με τις κατάλληλες δεξιότητες, προκειμένου να είναι σε θέση να εκπονούν, να συγγράφουν και να παρουσιάζουν επιστημονικές εργασίες. Επίσης, αποσκοπεί να τους/τις προετοιμάσει για την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας. Οι ενότητες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

- I. Δομή και περιεχόμενο της επιστημονικής εργασίας
- II. Τεχνικά χαρακτηριστικά επιστημονικών κειμένων (λεξιλογικές επιλογές, οργάνωση, ρητορική δομή και συνοχή)
- III. Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας και η παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών
- IV. Η μεθοδολογία της έρευνας, διατύπωση σκοπού, υποθέσεων
- V. Η επιλογή μεθόδου
- VI. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας
- VII. Η προφορική παρουσίαση των εργασιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις και ασκήσεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών και άλλων ηλεκτρονικών πηγών και τεχνολογικών μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και πρακτική στην τάξη	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα	21
	Συγγραφή ατομικών και/ή ομαδικών εργασιών	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bailey, S. (2017). *Academic writing: A handbook for international students*. (5th edn). New York: Routledge.
- Coffin, C., Curry, M.J., Goodman, S., Hewings, A., Lillis, T.M. & Swann, J. (2003). *Teaching academic writing: A toolkit for higher education*. London: Routledge.
- Creme, P. & Lee, M.R. (2008). *Writing for university: A guide for students*. 3rd ed. Berkshire: Open University Press & McGrawHill.
- Δαμασκηνίδης, Γ. (2022). *Ερευνητικά μονοπάτια για φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες*. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Eco, U. (2001). *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Νήσος.
- Ευδωρίδου, Ε. & Καρακασίδης, Θ. (2017). *Ακαδημαϊκή γραφή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία: Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Gillett, A., Hammond, A. & Martala, M. (2009). *Inside track to successful academic writing*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Hyland, K. (2009). *Academic discourse: English in a global context*. London: Continuum.
- Jordan, R.R. (2004). *Academic writing course: Study skills in English*. (3rd edn). London: Longman.
- Κατσαλήρου, Α. (2012). Κατάλογος ακαδημαϊκού λεξιλογίου για την ελληνική γλώσσα: Δημιουργία και προοπτικές αξιοποίησής του. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 32: 377-386.
- Κουτσουλέλου-Μίχου, Σ. (2009). *Όψεις του ακαδημαϊκού λόγου*. Αθήνα: Gutenberg.
- Λέκκα, Β. (2005). *Η γλώσσα των επιστημονικών κειμένων*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Λιαργκόβας, Π., Δερμάτης, Ζ. & Κομνηνός, Δ. (2018). *Μεθοδολογία της έρευνας και συγγραφή επιστημονικής εργασίας*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Μουράτογλου, Ν. & Τσιρώνη, Π. (2014). Η κατάκτηση του ακαδημαϊκού γραμματισμού στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση: Το παράδειγμα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ. Στο Ε. Γρίβα, Δ. Κουτσογιάννης, Κ. Ντίνας, Α. Στάμου, Α. Χατζηπαναγιωτίδη, & Σ. Χατζησαββίδης (επιμ.), *Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ο Κριτικός Γραμματισμός στη σχολική πράξη»*. Διαθέσιμο στο: <http://www.nured.uowm.gr/drama/PRAKTIKA.html>

Μπουτουλούση, Ε. (2010). Πολυτροπικότητα και πολυγραμματισμοί σε σεμινάριο γλωσσολογίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Το παράδειγμα της επιχειρηματολογίας. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 30: 411-421.

Σταμέλος, Γ. & Δακοπούλου, Α. (2006). *Η διατριβή στις κοινωνικές επιστήμες: Από το σχεδιασμό στην υλοποίηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Vladimirov, D. (2014). Author positioning and audience addressivity by means of 'we' in Greek academic discourse. In T-S. Pavlidou (Ed.), *Constructing collectivity: 'We' across languages and contexts*. Amsterdam: John Benjamins. 265-285.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Journal of Academic Writing
Written Communication

2307Υ. Αγγλική Γλώσσα ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2307Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο & 2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλική Γλώσσα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να έχουν εξοικειωθεί με την αγγλική εκπαιδευτική ορολογία, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν σε πρώτη φάση ξενόγλωσση βιβλιογραφία της ειδικότητάς τους.

Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατανόηση, επεξεργασία και σχολιασμός αυθεντικών κειμένων παιδαγωγικού και επιστημονικού λόγου και συμμετοχή των φοιτητών σε επικοινωνιακές καταστάσεις που ανακύπτουν στο πλαίσιο των επιστημονικών ενδιαφερόντων. Στο στάδιο αυτό επιδιώκεται η καλλιέργεια των τεσσάρων γλωσσικών ικανοτήτων-ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής, με ιδιαίτερη έμφαση στις δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου μέσα από τη μελέτη ποικίλων ειδικών κειμένων του πεδίου των Επιστημών της Αγωγής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Προετοιμασία φοιτητριών/τών	10
	Εργαστηριακές δραστηριότητες	20
	Επίβλεψη-αξιολόγηση	21
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ : ΑΓΓΛΙΚΑ 1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Πρόοδος. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.	
	5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Σημειώσεις μαθήματος με συλλογή αγγλικών κειμένων των επιστημών της αγωγής

1601Υ — Έννοιες Φυσικών Επιστημών και οι Αναπαραστάσεις τους**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1601Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έννοιες Φυσικών Επιστημών και οι Αναπαραστάσεις τους		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://nured.uowm.gr/course/ennies-fisikon-epistimon-i-ke-i-anaparastasis-tous/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί να:

1. **Ερμηνεύει** βασικά φυσικά φαινόμενα αξιοποιώντας κατάλληλα επιστημονικά μοντέλα.
2. **Αναγνωρίζει** τις συνηθέστερες εναλλακτικές ιδέες νηπίων και να σχεδιάζει παρεμβάσεις εννοιολογικής αλλαγής.
3. **Παράγει και αξιολογεί** υλικές, εικαστικές και ψηφιακές αναπαραστάσεις φυσικών εννοιών.
4. **Σχεδιάζει** διερευνητικές, συνεργατικές δραστηριότητες και μικροδιδασκαλίες, ενσωματώνοντας πειράματα

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
Ομαδική Εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγικό, υποχρεωτικό μάθημα, βασικής κατάρτισης.
Περιεχόμενο μαθήματος: Εισάγονται βασικές έννοιες των Φυσικών Επιστημών και χρησιμοποιούνται στην πρόβλεψη, περιγραφή και ερμηνεία απλών φυσικών φαινομένων. Παράλληλα συζητούνται οι σημαντικότερες παρανοήσεις των νηπίων (αλλά και των φοιτητών) γι' αυτές τις έννοιες, καθώς και διδακτικές προτάσεις για την αλλαγή τους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60
	Τελική γραπτή εξέταση	1
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	50 % ομαδικό project (παρανοήσεων στις ΦΕ) με παρουσίαση. 50 % γραπτή εξέταση προόδου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Allen, M. (2014). *Misconceptions in Primary Science*. Open International Publishing Limited. (Ελληνική Έκδοση: Παρανοήσεις στις Φυσικές Επιστήμες στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. (2019). Επιστημονική Επιμέλεια: Μ. Καλαϊτζιδάκη, Μετάφραση: Α. Βαλαδάκης. Εκδόσεις Gutenberg).
- Harlen, W. (2015). *Teaching Primary Science: Principles and Practice*. Routledge.
- Osborne, J., & Dillon, J. (2010). *Good Practice in Science Teaching: What Research Has to Say*. Open University Press.
- Driver, R., Squires, A., Rushworth, P., & Wood-Robinson, V. (2014). *Making Sense of Secondary Science: Research into Children's Ideas*. Routledge.
- Καλογιαννάκης, Μ. (2013). *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση: Η ανάπτυξη των βασικών εννοιών και δεξιοτήτων των φυσικών επιστημών στην προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία*. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Πλακίτση, Κ., Κολοκούρη, Ε., Σταμούλης, Ε., & Κορνελάκη, Α. Χ. (Eds.). (2023). *Ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις για τις Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Patakis.
- Ραβάνης, Κ. (1999). *Οι φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

1809Υ. Μουσικοπαιδαγωγική**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1809Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και εργαστηριακές δράσεις	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το πλαίσιο εισαγωγής στη Μουσική Παιδαγωγική (θεωρία και εφαρμογές).

Μέσα από το μάθημα οι φοιτήτριες/φοιτητές θα εισαχθούν στις βασικές έννοιες της μουσικής παιδαγωγικής, θα εξοικειωθούν με την ειδική ορολογία του πεδίου και θα κατανοήσουν το πλαίσιο εφαρμογής στη σχολική εκπαίδευση.

Ειδικότερα, θα γνωρίσουν τα βασικά μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα (Ορφ, Κόνταϊ, Νταλκρόζ), θα αντιληφθούν τις διαστάσεις της μουσικής δημιουργικότητας και θα κατανοήσουν το πλαίσιο διδασκαλίας-μάθησης της μουσικής στην προσχολική εκπαίδευση (στόχοι, περιεχόμενα, διδακτικές μεθοδολογίες, αξιολόγηση).

Τέλος, βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτήτριες/φοιτητές την αξία της μουσικής, να συνειδητοποιήσουν τις προσωπικές μουσικές τους δυνατότητες, να αναπτύξουν μουσικές δεξιότητες και να συνεργάζονται σε ομαδικές μουσικές δράσεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν την αξία της μουσικής στη ζωή του ανθρώπου αλλά και στη σχολική ζωή
- να χρησιμοποιούν αποτελεσματική τη βασική ορολογία της μουσικής παιδαγωγικής (μουσικές έννοιες και υλικά της μουσικής)
- να έχουν συνειδητοποιήσει το προσωπικό τους μουσικό δυναμικό (μουσική έκφραση και επικοινωνία)
- να έχουν αναπτύξει βασικές μουσικές δεξιότητες
- να έχουν αντιληφθεί την αξία της μουσικής δημιουργίας και να έχουν καταστεί ικανές/οί για μουσικές δημιουργικές εφαρμογές (ατομικά και ομαδικά)
- να έχουν κατανοήσει τους όρους του μαθήματος της μουσικής στο σχολείο (σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση) και το ρόλο της δασκάλας/ του δασκάλου
- να έχουν αποκτήσει επίγνωση της σημασίας της προσαρμογής του μαθήματος της μουσικής στις ειδικές συνθήκες κάθε σχολείου και κάθε τάξης (υπόβαθρο, ανάγκες και ενδιαφέροντα των παιδιών)
- να συνεργάζονται με στόχο τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση μουσικών δράσεων

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της δημιουργικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα (φιλοσοφία και εφαρμογές)
2. Μουσικές έννοιες (χροιά, διάρκεια, ένταση, ύψος, φόρμα, ρυθμός, μελωδία)
3. Ηχητικές και μουσικές πηγές (περιβάλλον, σώμα, μουσικά όργανα, αυτοσχέδια όργανα)
4. Μουσική δημιουργικότητα: μουσική-ηχητική εξερεύνηση, ηχοϊστορία (σχεδιασμός, φάσεις, γραφική παράσταση, αξιολόγηση), αυτοσχέδια τραγούδια, μουσικοί αυτοσχεδιασμοί)
5. Ακροάσεις επιλεγμένων μουσικών έργων
6. Δημιουργική χρήση της φωνής – Τραγούδι
7. Το μάθημα της μουσικής στην προσχολική εκπαίδευση
8. Διαθεματικές συνδέσεις στο μάθημα της μουσικής
9. Δημιουργικές μουσικές δράσεις σε ομάδες (παιχνίδια με μουσικά όργανα, μουσικοκινητικά παιχνίδια κ.ά.)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ		
Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργαστηριακές Δράσεις	11
	Καλλιτεχνικό εργαστήριο	30
	Αυτόνομη μελέτη	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
1. Γραπτή τελική εξέταση (40%) που περιλαμβάνει -υπαγόρευση μουσικού κειμένου -ερωτήσεις σύντομης απάντησης -ερωτήσεις σωστού-λάθους 2. Προφορική εξέταση (τραγούδι, μουσικά όργανα) (30%) Ομαδικές εργασίες (μικρά projects για τη μουσική στο σχολείο) (30%) Διαμορφωτική Αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων.		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Κοκκίδου, Μ. (2015). *Διδακτική της Μουσικής*. Αθήνα: Fagotto.

Διονυσίου, Ζ. & Αγγελίδου, Σ. (επιμ.) (2008). *Σχολική Μουσική Εκπαίδευση: ζητήματα σχεδιασμού, μεθοδολογίας και εφαρμογών*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.

Μακροπούλου, Ε. & Βαρελάς, Δ. (2001). *Μουσική, το πιο συναρπαστικό παιχνίδι*. Αθήνα: Fagotto.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Μουσικοπαιδαγωγικά: ετήσια επιστημονική έκδοση της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση.

2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

0302Υ. Φιλοσοφία της Παιδείας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0302Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της Παιδείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Να κατανοήσουν τη σχέση της φιλοσοφίας με την εκπαίδευση.
2. Να μάθουν και να γνωρίσουν βασικές έννοιες που αφορούν στο ειδικό πεδίο της φιλοσοφίας της παιδείας.
3. Να κατανοήσουν τις βασικές εκπαιδευτικές απόψεις από την Αρχαιότητα έως τα νεότερα χρόνια και να συνειδητοποιήσουν τις επιδράσεις στο βασικό κορμό της εκπαίδευσης σήμερα.
4. Να κάνουν συγκρίσεις με βάση σημαντικούς φιλοσοφικούς σταθμούς της εκπαίδευσης ανάμεσα στην Αρχαιότητα, το Βυζάντιο, τα Νεοελληνικά χρόνια και σήμερα.
5. Να κατανοήσουν το ιδεολογικό και ιστορικό πλαίσιο της κάθε εποχής στην οποία αναπτύχθηκαν οι απόψεις και οι θεωρίες για την εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο συγκεκριμένο μάθημα γίνεται κυρίως λόγος για τις κατευθύνσεις του φιλοσοφικού στοχασμού και τις σχέσεις τους με την εκπαίδευση. Ερμηνεύονται βασικές έννοιες, όπως: παιδεία-εκπαίδευση-αγωγή-κοινωνικοποίηση-ηθική-δογματισμός. Τονίζεται η σχέση και η σημασία που έχει η φιλοσοφική θεώρηση των εκάστοτε σπουδαίων εκπροσώπων σε θέματα παιδείας και αναφέρονται οι βασικοί φιλόσοφοι και οι απόψεις που διατυπώνουν σε κάθε εποχή από την αρχαιότητα έως τα νεότερα χρόνια. Το ενδιαφέρον εστιάζεται κυρίως στην Αρχαία και Βυζαντινή εποχή, που αποτέλεσε το βασικό υπόβαθρο για την επίδραση, διατύπωση και αναθεώρηση εκπαιδευτικών θέσεων από φιλοσόφους της νεοελληνικής και νεότερης ευρωπαϊκής φιλοσοφίας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν ζητήματα που αφορούν την ανθρωπιστική παιδεία, την πολιτική φιλοσοφία της παιδείας, καθώς και ζητήματα πρακτικής φιλοσοφίας της εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διδασκαλία δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στην επικοινωνία με τους φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Προετοιμασία για τις διαλέξεις	11
	Ατομική εργασία	10
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις γραπτές εργασίες	20
	Επισκέψεις σε νηπιαγωγεία	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις και μικρές ατομικές/ ομαδικές εργασίες που θα γίνονται στη διάρκεια του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βώρος, Φ.Κ. (1997) *Η φιλοσοφία της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Έκδοση του «Εκπαιδευτικού Συνδέσμου».

Τριαντάρη-Μαρά, Σ. (2003) *Η συμβολή των λογίων της Τραπεζούντας στην εκπαίδευση των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών. Στοιχεία πολιτικής, ηθικής και λογικής φιλοσοφίας στα έργα του Γεώργιου Τραπεζούντιου Χρυσόγονου*. Θεσσαλονίκη : Αντ. Σταμούλης & Κέντρο Ποντιακών Μελετών.

Τριαντάρη-Μαρά, Σ. *Η διαχρονικότητα των εκπαιδευτικών απόψεων του Friedrich Nietzsche: Μαθήματα για την Παιδεία*. Αθήνα: Δαρδανός, 2006-2007. Triantari, S. A. *Rhetoric of Aristotle in «lifelong education»*. Lambert Academic Publishing (LAP), 2012.

Τριαντάρη, Σ. Α. *Η φιλοσοφία του Πραγματισμού στην Εκπαίδευση. Επικαιροποίηση του έργου του John Dewey «Δημοκρατία και Εκπαίδευση»*. Θεσσαλονίκη: Αντων. Σταμούλης, 2012.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Τριαντάρη, Σ. Α. «Η εργασία ως γνωστική μέθοδος στο φιλόσοφο Αντώνιο Γκράμσι», *ΣΚΕΨΥ (Σύγχρονη Κοινωνιολογία, Εκπαίδευση Ψυχολογία*, τεύχος 3 (2010), 227-238.

Triantari, S. A. «Learning as a way of the treatment of pathos and acquisition of Eudaimonia in Epictetus and Theodoros Metochites». *Skepsis* (2012), 150-159. Triantari, S. A. «Aristotelian elements in Nietzsche's work related to the philosophy of education», *US-China Education Review B6* (2011), 824-828.

Triantari, S. A. «Political and Philosophical approaches of John Dewey to Plato's views of education». *Global Education Review* Vol. 1 n. 2 (2013), 68-76.

**0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0701Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προσχολική Παιδαγωγική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL) <http://eclass.uowm.gr/courses/NURED192/>

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες το αντικείμενο και τις μεθόδους έρευνας της Προσχολικής Παιδαγωγικής ως γνωστικού αντικειμένου. Να κατανοήσουν και να συγκρίνουν τους σκοπούς, τις προτεραιότητες και τον τρόπο λειτουργίας της προσχολικής εκπαίδευσης ανάλογα με το κοινωνικό, πολιτισμικό, ιστορικό και επιστημονικό πλαίσιο. Να συσχετίσουν τους σκοπούς της προσχολικής εκπαίδευσης αλλά και τις προσωπικές τους θεωρίες για την παιδική ηλικία με τις μελλοντικές εκπαιδευτικές τους πρακτικές στο νηπιαγωγείο. Να αναγνωρίσουν τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων (εποικοδόμηση, διαφοροποίηση διδασκαλίας, συνεργατική μάθηση κ.λπ.) στη βάση των θεωριών μάθησης και των σύγχρονων προτεραιοτήτων στην προσχολική εκπαίδευση. Να αποκτήσουν την ικανότητα εφαρμογής των σύγχρονων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων στην οργάνωση μαθησιακών εμπειριών για τα παιδιά. Να αποκτήσουν την ικανότητα να προγραμματίζουν το εκπαιδευτικό τους έργο, να σχεδιάζουν προγράμματα στο νηπιαγωγείο και να τεκμηριώνουν τις επιλογές τους.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
Αυτόνομη και ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στο αντικείμενο της Προσχολικής Παιδαγωγικής. Διερεύνηση προηγούμενων γνώσεων. Παιδική ηλικία: κυρίαρχες πεποιθήσεις και οι επιπτώσεις τους στην εκπαιδευτική πράξη – διαφοροποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Λειτουργίες, σκοποί και επιδιώξεις στην προσχολική εκπαίδευση. Ιστορικές και σύγχρονες προσεγγίσεις στην προσχολική εκπαίδευση. Διαδικασίες μάθησης: εποικοδόμηση, διαλογικές πρακτικές, ΖΕΑ. Οργάνωση δραστηριοτήτων το νηπιαγωγείο. Διαθεματικότητα. Σχέδια εργασίας. Σχέση νηπιαγωγείου και οικογένειας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ. Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - παρουσιάσεις	39
	Αυτόνομη προσωπική μελέτη / έρευνα	26
	Προετοιμασία για εξετάσεις	26
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	9
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος 2. Τελική γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Ανδρούσου, Α. & Τσάφος, Β. (2020) (επιμ.). <i>Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Ένα δυναμικό Διεπιστημονικό πεδίο</i>. Αθήνα: Gutenberg. MacNaughton, G. (2020). <i>Διαμορφώνοντας την Προσχολική Ηλικία</i>. Αθήνα: Πεδίο. Μάγος, Κ. (2022). <i>Το πέταγμα του Ερόλ. Κριτική διαπολιτισμική εκπαίδευση στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία</i>. Αθήνα: Gutenberg. Ντολιοπούλου, Ελ. (2004). <i>Σύγχρονες Τάσεις της Προσχολικής Αγωγής</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός. Ντολιοπούλου, Ελ. (2000). <i>Σύγχρονα Προγράμματα για Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός. Stacey, S. (2020). <i>Αναδυόμενο Πρόγραμμα & Παιδαγωγική Τεκμηρίωση στην Προσχολική Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Gutenberg -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: <i>Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού</i> <i>European Early childhood Education Research</i> <i>Journal Early Years</i> <i>International Journal of Early Years International Journal of Play</i>

0922Υ. Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0922Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο & 2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτικές Ακαδημαϊκού Λόγου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED563/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να αναγνωρίζουν τη δομή, τον λόγο και τα γλωσσικά χαρακτηριστικά μιας επιστημονικής εργασίας
- Να έχουν αναπτύξει δεξιότητες για την κατανόηση και την παραγωγή γραπτού, προφορικού και πολυτροπικού ακαδημαϊκού λόγου
- Να γνωρίζουν τα βασικά στάδια και τις προϋποθέσεις της επιστημονικής τεχνογραφίας
- Να αναζητούν βιβλιογραφικές αναφορές με τη χρήση νέων τεχνολογιών των βιβλιοθηκών
- Να καταγράφουν βιβλιογραφικές αναφορές συμβατές με τα αναγνωρισμένα συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών
- Να είναι σε θέση με συγγράφουν τα διακριτά μέρη μιας επιστημονικής εργασίας- Να είναι σε θέση να παρουσιάσουν αποτελεσματικά την επιστημονική τους εργασία, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εποπτικά μέσα

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Αυτόνομη εργασία
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να εφοδιάσει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές με τις κατάλληλες δεξιότητες, προκειμένου να είναι σε θέση να εκπονούν, να συγγράφουν

και να παρουσιάζουν επιστημονικές εργασίες. Επίσης, αποσκοπεί να τους/τις προετοιμάσει για την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας. Οι ενότητες του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

- I. Δομή και περιεχόμενο της επιστημονικής εργασίας
- II. Τεχνικά χαρακτηριστικά επιστημονικών κειμένων (λεξιλογικές επιλογές, οργάνωση, ρητορική δομή και συνοχή)
- III. Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας και η παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών
- IV. Η μεθοδολογία της έρευνας, διατύπωση σκοπού, υποθέσεων
- V. Η επιλογή μεθόδου
- VI. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας
- VII. Η προφορική παρουσίαση των εργασιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις και ασκήσεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών και άλλων ηλεκτρονικών πηγών και τεχνολογικών μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και πρακτική στην τάξη	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα	21
	Συγγραφή ατομικών και/ή ομαδικών εργασιών	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bailey, S. (2017). *Academic writing: A handbook for international students*. (5th edvn). New York: Routledge.

Coffin, C., Curry, M.J., Goodman, S., Hewings, A., Lillis, T.M. & Swann, J. (2003). *Teaching academic writing: A toolkit for higher education*. London: Routledge.

Creme, P. & Lee, M.R. (2008). *Writing for university: A guide for students*. 3rd ed. Berkshire: Open University Press & McGrawHill.

Δαμασκηνίδης, Γ. (2022). *Ερευνητικά μονοπάτια για φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες*. Αθήνα: Επίκεντρο.

Eco, U. (2001). *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Νήσος.

Ευδωρίδου, Ε. & Καρακασίδης, Θ. (2017). *Ακαδημαϊκή γραφή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία: Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*. Αθήνα: Παπαζήση.

Gillett, A., Hammond, A. & Martala, M. (2009). *Inside track to successful academic writing*. Harlow: Pearson Education Limited.

Hyland, K. (2009). *Academic discourse: English in a global context*. London: Continuum.

Jordan, R.R. (2004). *Academic writing course: Study skills in English*. (3rd edv). London: Longman.

Κατσαλήρου, Α. (2012). Κατάλογος ακαδημαϊκού λεξιλογίου για την ελληνική γλώσσα: Δημιουργία και προοπτικές αξιοποίησής του. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 32: 377-386.

Κουτσουλέλου-Μίχου, Σ. (2009). *Όψεις του ακαδημαϊκού λόγου*. Αθήνα: Gutenberg.

Λέκκα, Β. (2005). *Η γλώσσα των επιστημονικών κειμένων*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Λιαργκόβας, Π., Δερμάτης, Ζ. & Κομνηνός, Δ. (2018). Μεθοδολογία της έρευνας και συγγραφή επιστημονικής εργασίας. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Μουράτογλου, Ν. & Τσιρώνη, Π. (2014). Η κατάκτηση του ακαδημαϊκού γραμματισμού στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση: Το παράδειγμα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ. Στο Ε. Γρίβα, Δ. Κουτσογιάννης, Κ. Ντίνας, Α. Στάμου, Ά. Χατζηπαναγιωτίδη, & Σ. Χατζησαββίδης (επιμ.), *Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου «Ο Κριτικός Γραμματισμός στη σχολική πράξη»*. Διαθέσιμο στο: <http://www.nured.uowm.gr/drama/PRAKTIKA.html>

Μπουτουλούση, Ε. (2010). Πολυτροπικότητα και πολυγραμματισμοί σε σεμινάριο γλωσσολογίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Το παράδειγμα της επιχειρηματολογίας. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 30: 411-421.

Σταμέλος, Γ. & Δακοπούλου, Α. (2006). *Η διατριβή στις κοινωνικές επιστήμες: Από το σχεδιασμό στην υλοποίηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Vladimirov, D. (2014). Author positioning and audience addressivity by means of 'we' in Greek academic discourse. In T-S. Pavlidou (Ed.), *Constructing collectivity: 'We' across languages and contexts*. Amsterdam: John Benjamins. 265-285.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Journal of Academic Writing
Written Communication

2307Υ. Αγγλική Γλώσσα

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2307Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο & 2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλική Γλώσσα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να έχουν εξοικειωθεί με την αγγλική εκπαιδευτική ορολογία, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν σε πρώτη φάση ξενόγλωσση βιβλιογραφία της ειδικότητάς τους.

Γενικές Ικανότητες

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατανόηση, επεξεργασία και σχολιασμός αυθεντικών κειμένων παιδαγωγικού και επιστημονικού λόγου και συμμετοχή των φοιτητών σε επικοινωνιακές καταστάσεις που ανακύπτουν στο πλαίσιο των επιστημονικών ενδιαφερόντων. Στο στάδιο αυτό επιδιώκεται η καλλιέργεια των τεσσάρων γλωσσικών ικανοτήτων-ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής, με ιδιαίτερη έμφαση στις δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου μέσα από τη μελέτη ποικίλων ειδικών κειμένων του πεδίου των Επιστημών της Αγωγής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Προετοιμασία φοιτητριών/τών	10
	Εργαστηριακές δραστηριότητες	20
	Επίβλεψη-αξιολόγηση	21
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ : ΑΓΓΛΙΚΑ	

1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.
 2. Πρόοδος.
 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας.
 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.
 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.
 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:
- ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Σημειώσεις μαθήματος με συλλογή αγγλικών κειμένων των επιστημών της αγωγής

1015Υ. Η αφήγηση ως διδακτικό εργαλείο

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1015Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η αφήγηση ως διδακτικό εργαλείο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED436/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος να μπορούν:

Να μπορούν να σχεδιάζουν διδακτικά σχέδια για γνωστικά αντικείμενα με βάση αφηγηματικές ιστορίες

Να διερευνούν τους τρόπους αξιοποίησης της αφηγηματικής διαδικασίας, ειδικότερα μέσα στην τάξη

Να μπορούν να αξιοποιήσουν αφηγηματικά κείμενα σαν διαμεσολαβητές ανάμεσα στον επιστημονικό λόγο και τους μαθητές, μετασχηματίζοντας έννοιες, νόμους και φαινόμενα σε μια γλώσσα απλή και κατανοητή

Να δημιουργούν ιστορίες και να επικοινωνούν για καταστάσεις που τους ενδιαφέρουν

Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν πως η χρήση διαφορετικού λεξιλογίου, επιστημονικού ή λογοτεχνικού, θα τους βοηθήσει να αντιλαμβάνονται και να χρησιμοποιούν αρτιότερα τον εκάστοτε κώδικα επικοινωνίας

Να αξιοποιούν τις ιστορίες ως μια δυναμική στρατηγική οργάνωσης και μετάδοσης πληροφοριών

Να συνδεθούν επιστημονικά αντικείμενα με λογοτεχνικά κείμενα, θεατρικές πρακτικές και κόμικς

Να ενθαρρυνθούν να περιγράφουν, να επεξηγούν και να τεκμηριώνουν τις σκέψεις τους

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία

σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η αφήγηση ως τρόπος οργάνωσης και μετάδοσης πληροφοριών. Η χρήση ιστοριών για τη μετάδοση ιστοριών και εμπειριών. Η χρήση ιστοριών στην επιστήμη. Η αφήγηση στην εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών Αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	
	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή	21
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Τελική γραπτή εξέταση	20

	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Φροντιστηριακές Ασκήσεις 4. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bruner]. (2004), “Δημιουργώντας Ιστορίες: Νόμος, Λογοτεχνία, Ζωή” Μετάφραση : Β. Τσούρτου, Κ. Πολυδάκη, Γ. Κουγιουμουτζάκης, Αθήνα, 2004
 Kress, G. Γλωσσικές διαδικασίες σε κοινωνιοπολιτισμική πρακτική, Αθήνα, 2003
 Δήμου Μυρσίνη, Η αφήγηση ως καινοτόμος στρατηγική στη διδασκαλία των μαθηματικών, Δημοσίευτη Διπλωματική εργασία, Αθήνα, 2013.

Δοξιάδης, Α. (2006). Προβάλλοντας τα μαθηματικά στην ψυχή: Η αφήγηση ως εργαλείο της μαθηματικής εκπαίδευσης. *Πρακτικά 6^{ου} Δημέρου για τη διδασκαλία των Μαθηματικών*, σελ. 287-315. Θεσσαλονίκη: City Publish.

Λιοναράκης Α. κ.αλ. (2014). Ταξινόμηση και διαμόρφωση μοντέλων επιστημονικού λόγου για σχεδιασμό και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.) Καινοτόμες διδακτικές τεχνικές – Γραπτός Επιστημονικός Λόγος, Εκδόσεις του Ελληνικού Δικτύου Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Μητακίδου, Σ., & Τρέσσου, Ε. (2005). Διδάσκοντας Γλώσσα και Μαθηματικά με Λογοτεχνία. Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσ/νίκη Μιχαηλίδης, Τ. (2007). Από τον Αισχύλο στους μεταμοντέρνους: μαθηματική λογοτεχνία, από https://thalesandfriends.org/wp-content/uploads/2012/03/aeschylus_metamodern.pdf

Παπαδόπουλος Πάρης, Δημιουργική γραφή και αφήγηση στις φυσικές επιστήμες στο *Διδασκαλία Φυσικών Επιστημών - Έρευνα & Πράξη*, 2013, σ. 44-45.

1701Υ. Εικαστικά Εργαστήρια**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1701Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εικαστικά Εργαστήρια		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά-Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι εικαστικές δραστηριότητες έχουν σκοπό την αισθητική και πολιτισμική ευαισθητοποίηση του παιδιού, αισθητική με την ετυμολογική έννοια του όρου, εξερεύνηση δηλαδή του κόσμου της τέχνης και της φύσης, με τη βοήθεια των αισθήσεων, των συναισθημάτων και του πνεύματος, πολιτισμική, με την έννοια ότι ευνοεί τη συνάντηση με αντικείμενα και χώρους που εμπεριέχουν πολιτισμικές αξίες.

Γεννάται ένα ερώτημα το οποίο δίνει και το σκοπό του θέματος. Μπορεί να διδαχθεί η τέχνη; Εάν ναι, χρειάζεται περιεχόμενο, στόχους, μέθοδο και αξιολόγηση. Η μεθοδολογία τοποθετείται ανάμεσα στην «ανάπτυξη των στρατηγικών της μάθησης» και την «πρακτική εφαρμογή»

Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να σχεδιάζουν και να οργανώνουν τη δραστηριότητα λαμβάνοντας υπόψη

α) την ηλικία των παιδιών β) την υλικοτεχνική υποδομή και απαντώντας στις τρεις ερωτήσεις: Γιατί; Πώς; Με τι;

Γενικές Ικανότητες

Οι εικαστικές δραστηριότητες είναι από τις πιο ευχάριστες και συναρπαστικές δραστηριότητες για τα παιδιά. Με καθοδήγηση και χρησιμοποιώντας κυρίως, άχρηστα υλικά τα παιδιά μαθαίνουν να ζωγραφίζουν, να κάνουν κολάζ, κατασκευές, ψηφιδωτά, μόντιλ κλπ. Κύριος σκοπός αυτών των δραστηριοτήτων «να αυτοαναπτύξουν τις έμφυτες και εν δυνάμει ικανότητες και δεξιότητές τους και κατά προσέγγιση ολόκληρη την προσωπικότητά τους. Με την εικαστική αγωγή το παιδί εκφράζεται, δίνει διέξοδο στη φαντασία, μορφοποιεί τα εσωτερικά του οράματα, ανακαλύπτει τις ικανότητες και κλίσεις διευρύνει τα όρια της αυτογνωσίας και κατανοεί καλύτερα τον εαυτό του. Η επαφή με τα διάφορα υλικά καλλιεργούν την ευφυΐα, την εφευρετικότητα και τη φαντασία τους, και οι φοιτητές και οι φοιτήτριες βιώνουν αισθητηριακές εμπειρίες που συμβάλλουν στην αισθητική τους ανάπτυξη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά

- ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ
- ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ
- ΟΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΤΟ ΧΩΡΟ
- ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ
- ΕΙΔΗ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	21
	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	10
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Στο τέλος του εξαμήνου, η αξιολόγηση του γνωστικού αντικειμένου περιλαμβάνει εξετάσεις, παρουσίαση των αναπτυχθέντων προϊόντων και υποχρεωτική εργασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΛΜΠΕΡΤΟΑ. (1994) Θέματα Διδακτικής, Αθήνα: Gutenberg
 ΓΕΡΜΑΝΟΣ Δ. (2002) Οι τοίχοι της γνώσης. Αθήνα: Gutenberg.
 CHARMANL. (1993). Διδακτική της τέχνης ,Αθήνα: Νεφέλη
 ΕΝΙΑΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, 1998 (ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ)
 Κρυφή Γεωμετρία των ζωγράφων, 2002, Σαρλ Μπουλώ, LA GEOMETRIE SECRETE DES PEINTRES
 Εικαστικές δραστηριότητες και γιορτές στο νηπιαγωγείο Νο 1, Ρούλα Παπανικολάου, 2003

2001Υ. Κινητική – Ρυθμική Αγωγή

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών			
		Προπτυχιακό	
2001Υ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Κινητική – Ρυθμική Αγωγή			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Ειδικού υποβάθρου	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		Οχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ		Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥ		Οχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		https://eclass.uowm.gr/courses/NURED133/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες της κινητικής αγωγής. Στόχος της ύλης του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές της έννοιας της ψυχοκινητικής ανάπτυξης του νηπίου, της φυσικής αγωγής στην προσχολική ηλικία. Δίδεται έμφαση σε στοιχεία της αναπτυξιακής φυσικής αγωγής (κινητική ανάπτυξη, γνωστική, κοινωνικο-συναισθηματική) και της απόκτηση κινητικών δεξιοτήτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- ☐ γνωρίζουν επαρκώς το γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο της Κινητικής-Ρυθμικής Αγωγής ως επιστήμης,
- ☐ γνωρίζουν τη σχέση της με άλλες επιστήμες και τις μεθόδους έρευνας που χρησιμοποιεί
- ☐ να συγκρίνουν παιδαγωγικά συστήματα ως προς τους στόχους και τις μεθόδους αγωγής καθώς και το ρόλο του παιδαγωγού και τα αναπτυξιακά του παιδιού προσχολικής ηλικίας
- ☐ να είναι ενήμερες/οι των συζητήσεων για την ποιότητα της προσχολικής αγωγής, τις προτεραιότητες στην εκπαίδευση των μικρών παιδιών και άλλα σύγχρονα ζητήματα της προσχολικής κινητικής-ρυθμικής αγωγής
- ☐ συνεργαστούν με τους συμφοιτητές τους ώστε να σχεδιάσουν κινητικές δραστηριότητες αναπτυξιακά κατάλληλες για παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

- ☐ Αυτόνομη εργασία
- ☐ Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- ☐ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- ☐ Βασικοί σκοποί της κινητικής και ρυθμικής αγωγής.
- ☐ Κινητικά χαρακτηριστικά των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.
- ☐ Σώμα, Χώρος, Δύναμη, Σχέσεις
- ☐ Αντιληπτικο-κινητικές δεξιότητες. Η φύση και η απόκτησή τους.
- ☐ Κατηγορίες δεξιοτήτων: Στάσης, Μετακίνησης, Χειρισμοί.
- ☐ Το περιεχόμενο και ο ρόλος των δραστηριοτήτων στα παιχνίδια, στους χορούς και στις ελεύθερες μουσικοκινητικές-θεατρικές-δημιουργικές δραστηριότητες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη / στο γυμναστήριο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	24
	Πρακτική άσκηση	15
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	28
	Αυτοτελής μελέτη	33

	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση II. Ομαδική Εργασία	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τσαπακίδου, Α. (1997). Κινητικές δεξιότητες, προγράμματα ανάπτυξης κινητικών δεξιοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις U.S.P.
 Zimmer, R. (2007). Εγχειρίδιο ψυχοκινητικής. Αθήνα: ΧΡ.ΙΩΑΝΝΟΥ - ΑΙΜ.ΓΟΛΕΜΗΣ Ο.Ε.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**0705Ε - Παιχνίδι και Παιδαγωγική του Παιχνιδιού****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ		Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	
ΤΜΗΜΑ		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0705Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο &6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		https://eclass.uowm.gr/courses/NURED473/	
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:			
- Να μπορούν να αναγνωρίσουν και να συγκρίνουν τις διαφορετικές θεωρίες τόσο του παιχνιδιού όσο και της παιδικής ηλικίας.			
- Να μπορούν να ερμηνεύουν σε ποικίλα σενάρια παιχνιδιού τις ευκαιρίες για συνεργατική κατασκευή του κόσμου των συνομηλίκων αλλά και τις ευκαιρίες για παιδαγωγική πλαισίωση του παιχνιδιού.			
- Να γνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους παρατήρησης του παιχνιδιού των παιδιών και τους ποικίλους ρόλους που μπορεί να αναλάβει η νηπιαγωγός κατά τη διάρκειά του.			
-Να αποκτήσουν την ικανότητα αναστοχαστικής και κριτικής ανάλυσης των εκπαιδευτικών πρακτικών κατά τη διάρκεια του ελεύθερου και οργανωμένου παιχνιδιού των παιδιών.			
Γενικές Ικανότητες:			
-Να μπορούν να αναγνωρίσουν και να συγκρίνουν τις διαφορετικές θεωρίες τόσο του παιχνιδιού όσο και της παιδικής ηλικίας.			
-Να μπορούν να ερμηνεύουν σε ποικίλα σενάρια παιχνιδιού τις ευκαιρίες για συνεργατική κατασκευή του κόσμου των συνομηλίκων αλλά και τις ευκαιρίες για παιδαγωγική πλαισίωση του παιχνιδιού.			

-Να αποκτήσουν την ικανότητα αναστοχαστικής και κριτικής ανάλυσης των εκπαιδευτικών πρακτικών κατά τη διάρκεια του ελεύθερου και οργανωμένου παιχνιδιού των παιδιών.
 -Να μπορούν να εκπονούν μικρές ερευνητικές εργασίες για την αξιοποίηση των θεωρητικών πλαισίων και τον κριτικό αναστοχασμό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η σημασία του παιχνιδιού ως κοινωνική και πολιτισμική δραστηριότητα των παιδιών.
 Θεωρίες και τυπολογίες για την παιδική ηλικία.
 Θεωρίες για το παιχνίδι και συσχέτισή του με τις θεωρίες για την παιδική ηλικία.
 Τρόποι παρατήρησης του παιχνιδιού.
 Παιχνίδι και κοινωνικές σχέσεις των παιδιών.
 Ο ρόλος της νηπιαγωγού στο παιχνίδι των παιδιών.
 Στρατηγικές υποστήριξης της διαδικασίας της μάθησης μέσα από το παιχνίδι.
 Παιδαγωγική πλαισίωση του παιχνιδιού: δυνατότητες και περιορισμοί.
 Παιχνίδι στο διάλειμμα.
 Παρουσίαση μικρών ατομικών/ομαδικών ερευνητικών εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία. Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email, eclass, zoom.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμιναριακές διαλέξεις και μικρές εργασίες στο μάθημα	39 ώρες
	Ομαδικές εργασίες	31 ώρες
	Ατομική μελέτη/έρευνα	30 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Ατομική ή ομαδική εργασία. 2. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 4. Γραπτές εξετάσεις .	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
 Αυγητίδου, Σ.(επιμ.) (2001). Το Παιχνίδι: Σύγχρονες Ερευνητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
 Αυγητίδου, Σ. (1997). Οι Κοινωνικές Σχέσεις και η Παιδική Φιλία στην Προσχολική Ηλικία: Θεωρία, Έρευνα και Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων στο Νηπιαγωγείο. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.
 Avgitidou, S. & Likomitrou, S. (2017). Constructing Childhood in Educational Discourse, *Menon: online Journal of Educational Research*, 4, 67 – 75.

Avgitidou, S., Pnevmatikos, D. & Likomitrou, S. (2013). Preservice Teachers' Beliefs About Childhood: Challenges for a Participatory Early Childhood Education? *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 34, 390 – 404.

Kieff, J. & Casbergue, R. (2017). *Παιγνιώδης Μάθηση & Διδακτική. Η ενσωμάτωση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο*, (μτφ. Ζάραγκας, Χ., Αγγελάκη, Α.). Αθήνα: Gutenberg.

Κωνσταντινόπουλος, Σ. Π. (2007). *Παιδαγωγική του Παιχνιδιού*, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Μακρυνιώτη, Δ. (επιμ.) (1997) *Παιδική Ηλικία*. Αθήνα: Νήσος.

Σιβροπούλου, Ρ. (1997). *Η οργάνωση και ο σχεδιασμός του χώρου (νηπιαγωγείου) στο πλαίσιο του παιχνιδιού*. Αθήνα: Πατάκης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Play,
Early childhood Education Research Journal,
International Journal of Early Years,
Early Child Development and Care.

0716Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Φύλο

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0716Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική Πολιτική και Φύλο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά'		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές -φοιτήτριες εξοικειώνονται με την κοινωνική ανισότητα ως προς το φύλο. Συνδέουν την εκπαίδευση με την αναπαραγωγή ή την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων ως προς το φύλο, ερμηνεύουν στάσεις και συμπεριφορές που σχετίζονται με την ενίσχυση των κοινωνικών στερεοτύπων, που καθιστούν την κοινωνική ανισότητα ως προς το φύλο επικρατούσα στις διαφορετικές κουλτούρες. Προσεγγίζουν τους τρόπους με τους οποίους διαφοροποιείται η εννοιολόγηση ως προς το κοινωνικό φύλο σε διαφορετικές κουλτούρες.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η κατηγορία του φύλου ως βασικό εννοιολογικό εργαλείο κατανόησης της δόμησης της ταυτότητας στην εκπαίδευση. Αξιοποιείται το θεωρητικό πεδίο των «σπουδών φύλου», ώστε να μελετηθεί η διαδικασία κατασκευής, συγκρότησης και εξέλιξης του φύλου μέσα στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Με τη διεπιστημονική προσέγγιση συνδέονται διαφορετικά πεδία, ώστε να ερευνηθούν τα έμφυλα στερεότυπα στο τυπικό και άτυπο πρόγραμμα εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα.	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα στη διάρκεια των μαθημάτων	11
	Προετοιμασία/παρουσίαση ατομικής εργασίας	30
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ' οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βαΐου, Ν. & Στρατηγάκη, Μ. (2010) Φύλο @ έρευνα. Αθήνα: Μεταίχμιο

Arnot, M. (2006) Διαδικασίες αναπαραγωγής του φύλου . Αθήνα: Μεταίχμιο

Στρατηγάκη, Μ. (2006) Το φύλο της κοινωνικής πολιτικής. Αθήνα: Μεταίχμιο

Ore, T. (2013). The Social Construction of Difference and Inequality: Race, Class, Gender, and Sexuality. London: McGraw-Hill

Humanities Fausto-Sterling, A. (2012). Sex/Gender: Biology in a Social World. London: Routledge.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Gender & Society, Rhode Island University, USA Society, Springer Gender and Education

0914Ε. Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0914Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαχρονία και Συγχρονία της Ελληνικής Γλώσσας	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3 + 1	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/modules/course_info/index.php?course=NURED129	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η ενημέρωση των φοιτητών και ο προβληματισμός τους πάνω σε βασικά ζητήματα της ελληνικής γλώσσας στην ιστορική διαδρομή της (διαχρονία) και η αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων συγχρονίας της ελληνικής γλώσσας

Γενικές Ικανότητες

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διάγραμμα μαθημάτων

Α. Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας από την ΙΕ περίοδο ως τις μέρες μας:

1. Οι αρχές της ελληνικής γλώσσας Η ινδοευρωπαϊκή γλώσσα

Σχέσεις της ελληνικής με τις άλλες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες Η προελληνική

2. Η αρχαία ελληνική

Τα ελληνικά συστήματα γραφής (Κρητομηκοναϊκή - Γραμμική Β' - Το ελληνικό αλφάβητο)

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αρχαίας ελληνικής

Οι αρχαίες ελληνικές γεωγραφικές και λογοτεχνικές διάλεκτοι

3. Η ελληνική γλώσσα των μετακλασικών χρόνων

Η Κοινή των ελληνιστικών χρόνων (Πηγές της Κοινής, Η απλοποίηση της γραφής) Ο αττικισμός

4. Η μεσαιωνική και νέα ελληνική γλώσσα
Χαρακτηριστικά της μεσαιωνικής ελληνικής Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής

5. Το γλωσσικό ζήτημα

Από τον αττικισμό έως την καθιέρωση της Κοινής Νεοελληνικής

Από την καθιέρωση της Κοινής Νεοελληνικής έως σήμερα

Β. Η σύγχρονη νεοελληνική γλώσσα (περιγραφή και ανάλυση):

1. Η συντακτική δομή της γλώσσας
2. Οι γραμματικές κατηγορίες
3. Οι λειτουργικές και άλλες συντακτικές κατηγορίες
4. Η συντακτική ανάλυση
5. Σημασιολογία και Λεξιλόγιο της νέας ελληνικής

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	11
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	10

	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις & ασκήσεις στα φροντιστηριακά μαθήματα	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ινδοευρωπαϊκή γλωσσολογία

Συμεωνίδης Χ., Ιστορικοσυγκριτική γραμματική των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών, Θεσσαλονίκη, 1980, Αφοί Κυριακίδη

Συγχρονία – Διαχρονία της ελληνικής γλώσσας

Ανδριώτης Ν., Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Αθήνα, 1970

Ανδριώτης Ν., Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (τέσσερις μελέτες), Θεσσαλονίκη, 1995, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Browning R., Η ελληνική γλώσσα, μεσαιωνική και νέα, Αθήνα, 1991, Παπαδήμας

Chadwick J., Γραμμική Β', Αθήνα χ.χ., Κακουλίδης

Chantraine P., Ιστορική μορφολογία της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1990, Καρδαμίτσας

Hoffman O. - Debrunner A. - Scherer A., Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (2 τόμοι), Θεσσαλονίκη, 1998, Αφοί

Κυριακίδη Κατσάνης Ν., Σύντομο διάγραμμα της μεσαιωνικής και νέας ελληνικής γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 1987,

Α.Π.Θ. Καψωμένος, Στ. Από την ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 1985, Ινστιτούτο Νεοελληνικών

Σπουδών Κουρμούλης Γεώργιος, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Αθήναι, χ.χ.

Κουρμούλης Γεώργιος, Φωνητική και μορφολογία του ονόματος, Αθήναι, χ.χ.

Κουτίτα – Καϊμάκη Μυρτώ, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (Προελληνική - Ελληνιστική Κοινή), Θεσσαλονίκη, 1985, Α.Π.Θ.

Μαργαρίτη – Ρόγκα Μαριάννα, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας II, Διάγραμμα Ιστορίας της Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1987, Α.Π.Θ.

Μπαμπινιώτης Γ., Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1985

Μπαμπινιώτης Γεώργιος, Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα, 1985 Σετάτος

Μιχαήλ, Διάγραμμα ιστορίας της Ελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1972, Α.Π.Θ.

Σιγάλας Α., Ιστορία της ελληνικής γραφής, Θεσσαλονίκη, 1974 Σταματάκος Ιωάννης, Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Αθήνα, 1968

Συμεωνίδης Χαρ., Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Αθήνα, 1989
 Thomson G., Η ελληνική γλώσσα, αρχαία και νέα, Αθήνα, 1990,
 Κέδρος Τομπαΐδης Δ., Επιτομή της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας,
 Αθήνα, 1980
 Tonet H., Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1995,
 Παπαδήμας
 Τριανταφυλλίδης, Μ., Νεοελληνική Γραμματική: Ιστορική εισαγωγή, Αθήνα, 1938
 Χατζιδάκις Γ., Σύντομος ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1967, Σιδέρης

Γλωσσικό ζήτημα

Κορδάτος Γ., Ιστορία του γλωσσικού ζητήματος, Αθήνα, 1973, Μπουκουμάνης
 Σετάτος Μιχ., Το γλωσσικό ζήτημα και η καθιέρωση της Δημοτικής στα πλαίσια της γενικής γλωσσολογίας, Αθήνα, 1976, Γρηγόρη
 Τριανταφυλλίδης Μανόλης, Γλωσσικό ζήτημα και Γλωσσοεκπαιδευτικά Γ'. Δημοτικισμός και Αντίδραση, Θεσσαλονίκη, 1963, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Διάλεκτοι και ιδιώματα

Κοντοσόπουλος, Ν. Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής.- Αθήνα, 1994
 Μπαμπινιώτης, Γ. (επιμέλ.) Η γλώσσα της Μακεδονίας, Αθήνα, 1992, Ολκός

Γραμματικές –Συντακτικά – Λεξικά της νεοελληνικής γλώσσας Ανδριώτης Νικόλαος, Ετυμολογικό Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1971 (3η έκδοση φωτοτυπική), 1η έκδοση 1951, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
 Brian, J. - Philippaki-Warbuton, I. Modern Greek, London, 1987, Groom Helm
 Κλαίρης Χρ. - Μπαμπινιώτης Γ., Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική- επικοινωνιακή (I. Το όνομα), Αθήνα, 1996, Ελληνικά Γράμματα, Κριαράς
 Εμμανουήλ, ΝέοΕλληνικό Λεξικό, Αθήνα, 1995, Εκδοτική Αθηνών
 Mackridge P., Η νεοελληνική γλώσσα, Αθήνα, 1987, Πατάκης
 Mirambel A., Η νέα ελληνική γλώσσα, Θεσσαλονίκη, 1978, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
 Μπαμπινιώτης Γ. - Κοντός, Π. Συγχρονική Γραμματική της Κοινής Νέας Ελληνικής, Αθήνα, 1967
 Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής), Θεσσαλονίκη, 1978, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
 Πετρούνιας Ευάγγελος, Νεοελληνική Γραμματική και συγκριτική ανάλυση, Θεσσαλονίκη, 1993, University Studio Press
 Σετάτος Μιχ., Φωνολογία της Κοινής Νεοελληνικής, Θεσσαλονίκη, 1976
 Τζάρτζανος Αχ., Νεοελληνική Σύνταξις, Αθήνα, Α '1946, Β '1953, ΟΕΔΒ
 Τομπαΐδης Δημήτριος, Θέματα σύνταξης της νεοελληνικής γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 1994, Κώδικας
 Τριανταφυλλίδης, Μ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα, 1941, ΟΕΣΒ
 Τσολάκης Χρίστος, Νεοελληνική Γραμματική, Θεσσαλονίκη, 1988, Κώδικας
 Τσοπανάκης, Αγ. Νεοελληνική Γραμματική, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 1994, Εστία, Αφοί Κυριακίδη,
 Χαραλαμπίδης Χριστόφορος, Νεοελληνικός λόγος. Μελέτες για την γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος, Αθήνα, 1992, Νεφέλη

1006Ε. Ιστορία του Βιβλίου

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ | Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1006Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία του Βιβλίου		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥ	Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με τη επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:

- να έχει κατανοήσει τη σπουδαιότητα της ιστορίας του βιβλίου και κατ' επέκταση του γραπτού λόγου και τον καθοριστικό ρόλο του στην εξέλιξη του ανθρώπινου πολιτισμού διαχρονικά (Ικανότητα)
- να είναι σε θέση να εκτιμήσει το βιβλίο στις πραγματικές του διαστάσεις, δηλαδή, ως ύψιστο προϊόν του ανθρώπινου πολιτισμού - πολιτισμικό αγαθό, να επαναπροσδιορίσει την προσωπική και εκπαιδευτική του θέση με αυτό και τελικά να εφαρμόσει τις νέες του γνώσεις στην σχολική τάξη με την παραγωγή ποικίλων projects και δράσεων σχετικές με τη λειτουργία, το σκοπό και την αξία του βιβλίου - Βιβλιοαγωγή (Δεξιότητα)
- να προτείνει και οργανώνει νέες πρακτικές μετάδοσης της χρηστικότητας και χρησιμότητας του έντυπου βιβλίου στη νέα γενιά (Ικανότητα)
- να προβληματίζεται για το μέλλον του έντυπου βιβλίου και δημιουργεί σε συνεργασία με τους συμφοιτητές του/της μια ομάδα έρευνας π.χ. για το ηλεκτρονικό βιβλίο και την νέα ενδιαφέρουσα προοπτική αυτής της μακραίωνης ιστορία του γραπτού λόγου, που δεν σταματά να εξελίσσεται (δεξιότητα)
- να αναλύει, συγκρίνει και αξιολογεί τα αποτελέσματα αυτού του είδους ερευνών οι οποίες συμβάλλουν στην κατανόηση της σημερινής στάσης της εκπαιδευτικής κοινότητας απέναντι στο βιβλίο ως αντικείμενο και στο βιβλίο ως οθόνη. (Ικανότητα)

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελευθέρης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ιστορία του Βιβλίου ταυτίζεται με την ιστορία του ίδιου του πολιτισμού. Ιστορία του χειρόγραφου και έντυπου βιβλίου, των γραφικών υλών, της τυπογραφικής τέχνης και της βιβλιοδεσίας. Η διαχρονική χρησιμότητα και χρηστικότητα του βιβλίου. Η θέση, ο ρόλος και η βιωσιμότητα του βιβλίου στη εκπαίδευση σήμερα. Είδη και Κριτική της ανάγνωσης.

Ειδικότερα:

- i. Ιστορία της γραφής
- ii. Ιστορία των γραφικών υλών
- iii. Ιστορία της ανάγνωσης
- iv. Ιστορία των βιβλιοθηκών
- v. Ιστορία της τυπογραφίας
- vi. Ιστορία του ελληνικού βιβλίου
- vii. Το έντυπο βιβλίο και η πρόκληση του ψηφιακού κειμένου
- viii. Η θέση, ο ρόλος και η βιωσιμότητα του βιβλίου στη σύγχρονη εκπαίδευση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στα Εργαστήρια και σε αίθουσες διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η θεωρία υποστηρίζεται από powerpoint που προβάλλονται σε κάθε μάθημα αλλά και online συνδέσεις με το διαδίκτυο για την προβολή σχετικών video, επισκέψεις σε σχετικούς ιστότοπους και εικονικές περιηγήσεις. Χρήση της ασύγχρονης εκπαίδευσης με ενημερωμένο πληροφοριακό υλικό για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του οικείου μαθήματος. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail, e-class, zoom, skype, viber	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομικές μελέτη/έρευνα στη διάρκεια των μαθημάτων	11
	Προετοιμασία/παρουσίαση ατομικής εργασίας	30
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Κατ'οίκον εργασία. 2. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 4. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 5. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ Τελική απαλλακτική εργασία (κατασκευή ή έρευνα) 60%, συμμετοχή στην Πρακτική του οικείου μαθήματος και σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου 40%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Barbier, Frederic (2002). *Ιστορία του Βιβλίου*. Αθήνα: Μεταίχμιο

Mioni, E. (2004). *Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και Κωδικολογία*. Αθήνα: ΜΙΕΤ

Richardson, B. (2014). *Τυπογραφία, συγγραφείς και αναγνώστες στην Ιταλία της Αναγέννησης*. Αθήνα: ΜΙΕΤ

Robinson, A. (2007). *Ιστορία της γραφής: Αλφάβητα, ιερογλυφικά, εικονογράμματα*. Αθήνα: Polari

Ηλιόπουλος, Γ. (2019). *Βιβλιόφιλοι, βιβλιοπωλεία και παιδεία στην αρχαιότητα*. Αθήνα: Έναστρον

Νταβαρίνος, Π. (2011). *Ιστορία του ελληνικού βιβλίου*. Αθήνα: Έλλην

Παπάζογλου, Γ. (2009). *Βυζαντινή βιβλιολογία*. Αθήνα: Ιδίου

Στάικος, Κ. Σπ. (2016). *Η ιστορία των βιβλιοθηκών στον δυτικό κόσμο*. Αθήνα: Άτων

Στάικος, Κ. Σπ. (2011). *Το βιβλίο: διαχρονική πορεία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Άτων

2003Ε. Παιδαγωγικά Παιχνίδια και Χορός στην Προσχολική Ηλικία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

ΤΜΗΜΑ		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		2003Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ 2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Παιδαγωγικά Παιχνίδια και Χορός στην Προσχολική Ηλικία	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Ειδικού υποβάθρου	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ		Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		https://eclass.uowm.gr/courses/NURED134/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα εστιάζεται στην αξία του παιδαγωγικού παιχνιδιού στην ψυχοκινητική ανάπτυξη του νηπίου. Στόχος της ύλης του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές της έννοιας του παιχνιδιού και τη χρήση του ως εκπαιδευτικό εργαλείο. Δίδεται έμφαση στη θεωρία και την πράξη και επιδιώκεται με αυτό τον τρόπο, οι φοιτήτριες/φοιτητές να βιώσουν το ρυθμό και την κίνηση μέσα από μια σειρά μαθημάτων, πρακτικών και δημιουργικών. Βασικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η γνωριμία με στοιχεία της παράδοσης και του πολιτισμού, μέσα από παραδοσιακά παιχνίδια και παραδοσιακούς χορούς. Τέλος, γίνεται αναφορά στις μεθόδους διδασκαλίας με στόχο την επιλογή της κατάλληλης μεθόδου και αναπτυξιακά κατάλληλων παιχνιδιών/δραστηριοτήτων μέσα και έξω από την τάξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν μια μεγάλη ποικιλία παιχνιδιών κατάλληλα για την προσχολική ηλικία
- σχεδιάσουν, οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν το προσχεδιασμένο παιχνίδι
- επιλέξουν ή να τροποποιήσουν το παιχνίδι/δραστηριότητα σε συνάρτηση με τους στόχους που έχουν θέσει για τη συγκεκριμένη διδασκαλία
- εκφράζονται μέσα από την κίνηση και να σχεδιάζουν δημιουργικά προγράμματα σε σχέση με την κίνηση, το χορό και το παιχνίδι
- γνωρίσουν ποικίλα παραδοσιακά παιχνίδια και χορούς
- αναπτύξουν το ρυθμό και τη γνώση στη χορογραφία σε τοπικούς, παραδοσιακούς, εθνικούς και διεθνείς χορούς.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κινητικά χαρακτηριστικά παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Το παιχνίδι μέσο δημιουργικής και κινητικής ανάπτυξης. Η οργάνωση του χώρου. Δημιουργία ομάδων.

Παιχνίδια ανοικτού και κλειστού χώρου.

Παιχνίδια με τρέξιμο και κυνηγητό. Παιχνίδια γενικής κινητικής επιδεξιότητας (γνώσης σώματος, αίσθησης χώρου-χρόνου, ισορροπίας, ικανότητας αντίδρασης, προσανατολισμού).

Παιχνίδια χειρισμού. Παιχνίδια με μπάλα και άλλα φορητά όργανα.

Παραδοσιακά παιχνίδια. Μιμητικά παιχνίδια. Παιχνίδια ρόλων. Ψυχαγωγικά παιχνίδια.

Μουσικοκινητικά παιχνίδια. Τραγουδοπαιχνίδια.

Εισαγωγή στους παραδοσιακούς χορούς.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη / στο γυμναστήριο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	12
	Πρακτική άσκηση	27
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	21
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (40%) II. Ατομική/ομαδική εργασία (60%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γρίβα, Ε. & Σέμογλου, Κ. (2015). Ξένη γλώσσα και παιχνίδι. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη Μονοπρόσωπη.
ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ, Χ. (2008). 100 παραδοσιακά παιχνίδια. Διάπλαση Μονοπρόσωπη

(ΑΔΕ) 1312Ε. Αρχές Πληροφορικής**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1312Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχές Πληροφορικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Επιλογής-Ειδικού υπόβαθρου-Ειδίκευσης	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ		Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣΕΡΑΣΜΟΥΣ		Ναι (Αγγλικά)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι: Η εξοικείωση των φοιτητών με λογισμικά γενικής χρήσης που είναι χρήσιμα τόσο για τη φοιτητική όσο και για την επαγγελματική πορεία τους.

Οι εκπαιδευόμενες/οι θα αποκτήσουν τις βασικές δεξιότητες στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Θα γνωρίζουν τα βασικά τεχνολογικά εργαλεία που θα τους χρειαστούν τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά το πέρας των σπουδών τους. Θα φτάσουν σε έναν κοινό παρονομαστή γνώσεων χρήσης υπολογιστών, ώστε να προ ετοιμαστούν για τα υπόλοιπα μαθήματα αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Οι φοιτητές διδάσκονται σύγχρονες διδακτικές

προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ. Μαθαίνουν πώς να δημιουργούν το δικό τους ψηφιακό υλικό, είτε με ίδια μέσα είτε με επεξεργασία υφιστάμενου ψηφιακού υλικού. Επιπλέον μαθαίνουν πως να εντάσσουν το ψηφιακό υλικό σε εκπαιδευτικά σενάρια και να σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες (σχέδια μαθήματος).

Εμφαση θα δοθεί: στις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, αξιοποιώντας εκπαιδευτικά λογισμικά, το διαδίκτυο και λογισμικά γενικής χρήσης. Επιπλέον μαθαίνουν πως να αναζητούν και να συνθέτουν ψηφιακό υλικό για τη δημιουργία διδακτικών αντικειμένων. Τέλος οι φοιτητές διδάσκονται πως να φτιάχνουν αναλυτικά σχέδια μαθήματος και να αξιοποιούν τις διαδικτυακές τεχνολογίες στη σχολική καθημερινότητα.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα στη διδασκαλία τους
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες με χρήση τεχνολογίας
- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα με διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις (θεωρίες μάθησης)
- εγκαθιστούν και να λειτουργούν εκπαιδευτικά λογισμικά
- αναζητούν/δημιουργούν ψηφιακό διδακτικό υλικό
- κατανοούν τους τρόπους ένταξης των ΤΠΕ στη διδασκαλία
- παρακολουθούν την εξέλιξη του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου
- δημιουργούν διδακτικά σενάρια με ΤΠΕ
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα του διαδικτύου στην μεταφορά της πληροφορίας και την παραγωγή γνώσης
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα των ΤΠΕ στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα της χρήσης των ΤΠΕ στην ενίσχυση του ενδιαφέροντος των μαθητών και την ανάπτυξη των ικανοτήτων κριτικής σκέψης, εποικοδομητικής επικοινωνίας και ενεργούς μάθησης

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βασικά μέρη υπολογιστικού συστήματος
2. Βασικές έννοιες πληροφορικής.
3. Εισαγωγή στα περιβάλλοντα διεπαφής και επικοινωνίας.
4. Εξοικείωση με τα λειτουργικά συστήματα.
5. Έννοιες του αρχείου και του φακέλου. Αποθήκευση – ανάκτηση – είδη αρχείων.
6. Διαχείριση περιφερειακών συσκευών.
7. Επεξεργασία κειμένου.
8. Υπολογιστικά φύλλα.
9. Χρήση Διαδικτύου.
10. Web 2.0 εργαλεία
11. Δημιουργία παρουσιάσεων

12. Δημιουργία και διαχείριση ιστοσελίδων, ιστολογίων, κλπ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, φροντιστηριακές ασκήσεις ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο Ατομικές εργασίες Εργαστηριακές συνεδρίες Ομαδικές εργασίες Αυτοτελής μελέτη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Τόσο κατά τη διδασκαλία όσο και κατά την επικοινωνία με τους φοιτητές χρησιμοποιούνται ΤΠΕ.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια - Εργαστηριακές συνεδρίες	39
	Ομαδικές ή ατομικές ερευνητικές εργασίες	21
	Εργαστηριακές συνεδρίες	13
	Ατομική μελέτη/έρευνα	27
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ατομική ή ομαδική εργασία και γραπτές εξετάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασίλης Κόμης, (2004) Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΜΟΝ. ΕΠΕ

Βοσνιάδου Στέλλα, (2006). Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2001). Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας, Τόμος Α? και Τόμος Β?. Αθήνα: εκδ. Α. Ράπτη

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Gunther, K., (2003) Literacy in the New Media Age. New York: Routledge.

Kalantzis, M & Cope, B. (2000) Multiliteracies. The Design of Social Futures. London. Palmer Press.

Sharp, C. (2004). Developing Young Children's Creativity: What Can We Learn from Research? Readership: Primary, Issue 32.

Subramaniam, K. (2007). Teachers' mindsets and the integration of computer technology. British Journal of Educational Technology, 38, 1056–1071.

Wenger, E. (1998). Communities of practice: Learning, meaning, and identity. New York: Cambridge University Press.

Wenger, E., White, N., & Smith, J. (2009). Digital Habitats. Stewarding technology for communities. Portland USA:

CPSquare. *Επιστημονικά Περιοδικά*

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην

Εκπαίδευση i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση

Νέος Παιδαγωγός

Education and Information Technologies, Springer

0927Ε. Πολύγλωσση εκπαίδευση και πολυγραμματισμοί**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολυγραμματισμοί και πολύγλωσση εκπαίδευση _____		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED561/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στα πλαίσια του μαθήματος μελετώνται η διγλωσσία και η πολυγλωσσία ως φαινόμενα με ποικίλες διαστάσεις και συνδέονται με την εκπαιδευτική θεωρία και πράξη. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- ορίζουν και ερμηνεύουν βασικές έννοιες της διγλωσσίας, της πολυγλωσσίας και της δίγλωσσης/πολύγλωσσης εκπαίδευσης στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον.
- παρατηρούν και να αναγνωρίζουν τη συνεισφορά των ποικίλων μη γλωσσικών τρόπων στη νοηματοδότηση προφορικών και γραπτών κειμένων.
- να ερμηνεύουν πολυτροπικά και οπτικά κείμενα ως φορείς κοινωνικών και ιδεολογικών σημασιών,
- να αναλύουν και να αξιολογούν ερευνητικά σχέδια που αφορούν τη διδασκαλία, την κατανόηση και την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων στην πρώιμη παιδική ηλικία.
- κατανοούν τις εκπαιδευτικές πολιτικές και τα μέτρα που εφαρμόζονται στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα για τη στήριξη δίγλωσσων/πολύγλωσσων παιδιών.
- ανιχνεύουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες διαφορετικών κατηγοριών δίγλωσσων/πολύγλωσσων μαθητών/τριών.
- σχεδιάζουν και προτείνουν διδακτικές πρακτικές που αξιοποιούν τα γλωσσικά ρεπερτόρια των μαθητών/τριών και ενσωματώνουν αρχές διαγλωσσικότητας, πολυγραμματισμών και πολυτροπικότητας.
- εφαρμόζουν κριτικά σύγχρονες διδακτικές μεθόδους για την υποστήριξη της γλωσσικής ανάπτυξης σε πολυπολιτισμικά και πολυγλωσσικά περιβάλλοντα.
- ερμηνεύουν πολυτροπικά και οπτικά κείμενα ως φορείς κοινωνικών και ιδεολογικών σημασιών,

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει ζητήματα που σχετίζονται με τη δίγλωσση και πολύγλωσση εκπαίδευση σε σύγχρονα πολυγλωσσικά και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα μάθησης, εστιάζοντας στην έννοια του (πολύ)γραμματισμού και στις σύγχρονες παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις. Οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού, αλλά και με εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολύγλωσσων μαθητών. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται τα παρακάτω θέματα:

- Η έννοια της διγλωσσίας και της πολυγλωσσίας
- Διαστάσεις της πολυγλωσσίας
- Τύποι δι-/πολύγλωσσης εκπαίδευσης
- Παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία κατάκτησης της δεύτερης γλώσσας
- Μέθοδοι και προσεγγίσεις στη διδασκαλία μιας δεύτερης/ ξένης γλώσσας
- Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας
- Γραμματισμός/(πολύ)γραμματισμοί στις σύγχρονες πολυγλωσσικές και πολυπολιτισμικές κοινωνίες
- Εκπαιδευτική πολιτική στη δι-/ πολύγλωσση εκπαίδευση
- Πολλαπλοί γραμματισμοί: θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις
- Πολυτροπικά κείμενα και η διδακτική αξιοποίησή τους
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και μορφών αξιολόγησης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομικές/ Ομαδικές εργασίες	25
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι Αξιολόγησης: 1. Προφορική εξέταση (τέλος του εξαμήνου). 2. Προετοιμασία και προφορική παρουσίαση ατομικής/ ομαδικής εργασίας. Οι φοιτητές/ τριες εμπλέκονται, επίσης, σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης. Κριτήρια Αξιολόγησης: Όπως περιγράφονται στο περίγραμμα μαθήματος και κατά την έναρξη του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Brezinka, W. (2017). Education and Pedagogy in cultural change. New York: Routledge.

Griva, E. & Zorbas, V. (2017). Multicultural and citizenship awareness through language: cross thematic practices in language pedagogy. New York: Nova Science Press

Kalantzis, M., & Cope, B. (2013). Νέα μάθηση: βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης, Ε. Αρβανίτη (επιμ. & μτφρ.). Αθήνα: Κριτική

Γρίβα, Ε. & Κωφού, Ι. (2020). Στρατηγικές γλωσσικής ανάπτυξης και διαπολιτισμικής επικοινωνίας- Ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Κυρακίδη.

Μήτσης, Ν. (2019). Γλώσσα, γλωσσολογία και γλωσσική διδασκαλία. Εκδόσεις: Κριτική.

Νικολάου, Γ. (2005). Διαπολιτισμική Διδακτική. Αθήνα: Πεδίο.

Σκούρτου, Ε., Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σελλά-Μάζη, Ε., Χατζηδάκη, Α., Ανδρούσου, Α., Ρεβυθιάδου, Α., & Τσοκαλίδου, Π. (2016). *Διγλωσσία και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλυπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-701>

Σκούρτου, Ε. (2011). Η διγλωσσία στο σχολείο. Εκδόσεις: Δάρδανος.

0729Ε. Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών: Παιδαγωγικές προσεγγίσεις**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0729Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ 3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, εμβάθυνσης	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική & Αγγλική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED455/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) Περιγράφουν την έννοια της «παιδικής ηλικίας» αναγνωρίζοντας τη διαφορετικότητά της στο χρόνο και στο χώρο.
- 2) Αναπτύσσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας, υπό το πρίσμα της εξέλιξης της παιδαγωγικής σκέψης.
- 3) Εντοπίζουν αποκλίνουσες μορφές παιδικής ηλικίας.
- 4) Διακρίνουν την παιδική ηλικία ως πεδίο ελέγχου, παρέμβασης και ρύθμισης μέσα από την εκπαίδευση, τα ΜΜΕ και την Τεχνολογία.
- 5) Προσεγγίζουν την πρώιμη θεσμοθέτηση των δικαιωμάτων του παιδιού και τη σύγχρονη εξέλιξή τους.
- 6) Θέτουν κριτικά ερωτήματα κατά την προσέγγιση των δικαιωμάτων και των φυσικοποιημένων προτύπων της παιδικής ηλικίας.
- 7) Τεκμηριώνουν με σύγχρονη βιβλιογραφία την εξέλιξη των κοινωνικών φαινομένων στα οποία εντοπίζεται η διάσταση της παιδικής ηλικίας.
- 8) Εντοπίζουν και αναλύουν κριτικά στοιχεία του διεθνούς διαλόγου αναφορικά με την έννοια της οικουμενικότητας των δικαιωμάτων των παιδιών.
- 9) Προσεγγίζουν τη σύγχρονη κατάσταση των δικαιωμάτων των παιδιών στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο μέσω των δράσεων σχετικών φορέων.
- 10) Οργανώνουν το περιεχόμενο και το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων αναφορικά με την παιδική ηλικία και τα δικαιώματα των παιδιών σε τυπικές και μη τυπικές μορφές μάθησης με τη χρήση πολυτροπικού υλικού και ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων.

Γενικές ικανότητες

- Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από το χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης
- Μεταφορά των επιστημονικών εννοιών σε χώρους εκπαίδευσης παιδιών κυρίως προσχολικής και σχολικής ηλικίας
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Κατανόηση των ποικίλων παραγόντων που συνδιαμορφώνουν την κοινωνική και εκπαιδευτική πραγματικότητα

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά τη διερεύνηση της έννοιας της «παιδικής ηλικίας» εστιάζοντας στη διαφορετικότητά της στο χρόνο και το χώρο, αναπτύσσοντας συγχρόνως τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας σύμφωνα με την εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης των τελευταίων αιώνων στον Δυτικό κόσμο. Ακόμη, σημαντική είναι η διάκριση της παιδικής ηλικίας ως πεδίου ελέγχου, παρέμβασης και ρύθμισης μέσα από την εκπαίδευση, τα ΜΜΕ και την Τεχνολογία. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανάδειξη των αποκλινουσών μορφών παιδικής ηλικίας και των φυσικοποιημένων προτύπων της. Η προσέγγιση της πρώιμης θεσμοθέτησης των δικαιωμάτων του παιδιού και της σύγχρονης εξέλιξής τους, η κριτική ανάλυση στοιχείων του διεθνούς διαλόγου αναφορικά με την οικουμενικότητα των δικαιωμάτων των παιδιών, καθώς και η προσέγγιση της σύγχρονης κατάστασης των δικαιωμάτων των παιδιών στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο μέσω των δράσεων σχετικών φορέων, αποτελούν βασικά πεδία ανάπτυξης του εν λόγω μαθήματος. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί μέσα από την οργάνωση και τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων αναφορικά με την παιδική ηλικία και τα δικαιώματα των παιδιών σε τυπικές και μη τυπικές μορφές μάθησης με τη χρήση πολυτροπικού υλικού και ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ | Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών, χρήση διαδικτύου, E-CLASS, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	21
	Προετοιμασία ατομικής ή/και ομαδικής εργασίας και συνεργασία με τη διδάσκουσα	20
	Παρουσίαση εργασίας-Συζήτηση-Ανατροφοδότηση	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος. 2. Οι παρουσιάσεις ατομικών ή/και ομαδικών εργασιών. 3. Η υποχρεωτική/απαλλακτική γραπτή εργασία.	

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Ariés, Ph. (1990). *Αιώνες παιδικής ηλικίας* (πρόλ. Σ. Ράσης, μτφρ. Γ. Αναστοπούλου). Αθήνα: Γλάρος.
- Cuningham, H. (2016). *Παιδιά και παιδική ηλικία στη Δυτική κοινωνία από τον 16ο αιώνα μέχρι σήμερα* (επιμ. Μ. Παπαθανασίου). Αθήνα: Σμίλη.
- Δασκαλάκης, Δ. & Γκίβαλος, Μ. (επιμ.) (2011). *Παιδική ηλικία και τα δικαιώματα του παιδιού*. Αθήνα: Α. Α. Λιβάνη.
- Δασκαλάκης, Δ. (2013). *Όψεις της Παιδικής Ηλικίας*. Αθήνα: Διάδραση.
- DeMause, L. (επιμ.) (1985). *Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας*. Αθήνα: Θυμάρι.
- Jenks, C. (2020). *Παιδική Ηλικία* (επιμ. Φ. Κουγιουμτζάκη, μτφρ. Μ. Γκαντώνη). Αθήνα: Gutenberg.
- Καρακατσάνη, Δ. & Πλιόγκου, Β. (2016). Αναλύσεις της Παιδικής Ηλικίας και προοπτικές προάσπισης των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Η περίπτωση του Πολωνού Παιδαγωγού Γιάννου Κόρτσας. Στο: Β. Μπάρος, Μ. Δημάση, Θ. Γκαμπράνη & Γρ.-Κ. Κωνσταντινίδου (επιμ.) *Παιδική Ηλικία και Μετανάστευση. Προκλήσεις για την Παιδαγωγική της Ετερογένειας-Τμητικός Τόμος για τον Ομότιμο Καθηγητή Σπύρο Πανταζή* (σ. 101-118). Αθήνα: Διάδραση.
- Tisdall, K.E.M. & Punch, S. (2012). Not so “new”? Looking critically at childhood studies. *Children’s Geographies*, 10 (3), 249-264.
- Κούρτη, Ε. (επιμ.) (2012). *Παιδική ηλικία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας*. Αθήνα: Ηρόδοτος.
- Μακρυνιώτη, Δ. (επιμ.) (2003). *Κόσμοι της παιδικής ηλικίας. Τοπικά δ’*. Αθήνα: Εταιρεία Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου.
- Μακρυνιώτη, Δ. (επιμ.) (1997). *Παιδική ηλικία* (μτφρ. Κ. Αθανασίου). Αθήνα: Νήσος.
- Μπάλιας, Σ. (2011). *Τα δικαιώματα του παιδιού. Ο δρόμος προς την ελευθερία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (1989). *Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού*. Διαθέσιμο στο: http://www.ddp.org.gr/wp-content/uploads/2011/07/diethnis_symvasi_gia_dikaiomata_paidiou.pdf
- Παπαγιάννης, Γ., Τεκτονοπούλου, Μ. (2010). *Η ιστορία της παιδικής ηλικίας. Παρουσίαση και κριτική δύο αντιτιθέμενων ερμηνευτικών θεωριών, του Phillip Ariés και του Lloydde Mause*. Ξάνθη: Σπανίδης.
- Παύλου, Μ., Τριλίβα, Σ., Αναγνωστοπούλου, Α., Μαρβάκης, Α., Παρσάνογλου, Δ., Μεντίνης, Μ., Πλιόγκου, Β., Μπουχούνα, Σ., Καλογερίδου, Ό. (2012). *Πρότυπος Συμβουλευτικός Οδηγός. Παιδικά βιβλία με θέματα τη διαφορετικότητα, τα δικαιώματα του παιδιού και τον αντιρατσισμό. Αποτελέσματα Ερευνητικού Έργου: «Σχέδιο δράσης για την πρόληψη ή/και την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων κάθε είδους, για την ανάδειξη της σημασίας της διαφορετικότητας καθώς και για την καταπολέμηση της βίας στα σχολεία»*. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων & I-RED (Institute for Rights Equality and Diversity). Διαθέσιμο στο: <http://www.i-red.eu/?i=institute.el.projects.78>
- Πεχτελίδης, Γ. (2020). *Για μια εκπαίδευση των κοινών εντός και πέραν των «τειχών»*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πεχτελίδης, Γ. (2015). *Κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας*. Αθήνα: ΣΕΑΒ. Διαθέσιμο στο: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4744>
- Πεχτελίδης, Γ. & Κοσμά, Υ. (2012). *Άγ(ρ)ια παιδιά. Οριοθετήσεις της «παιδικής ηλικίας» στον Λόγο*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Πλιόγκου, Β. & Καρακατσάνη, Δ. (επιμ.) (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική θεωρία και πρακτική. Δημοκρατία-Πολιτειότητα-Ετερογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πλιόγκου, Β. (2011). Μαθαίνουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα ... παίζοντας και δημιουργώντας τα: Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας. Δημοσιευμένα Πρακτικά του Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Παγκόσμιας Οργάνωσης Προσχολικής Αγωγής (OMEP), *Δημιουργικότητα και μάθηση στην πρώτη σχολική ηλικία*. Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 6-8 Μαΐου 2011, (σ. 727-737). Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://drive.google.com/file/d/0B4bxze3YrxEMWXRiQTZWZkJJVUE/view>
- Πλιόγκου, Β. (2009). Δικαιώματα παιδιών και οπτικοακουστικά μέσα επικοινωνίας: «Νέος» στόχος για τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση; Στο: Σ. Γρόσδος, Ε. Κανταρτζή & Β. Πλιόγκου (επιμ.). Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου, *Παιδί και Οπτικοακουστικά Μέσα Επικοινωνίας*, Θεσσαλονίκη 21-22.11.2009 (σ. 110-121). Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ. και Μορφωτικό Ίδρυμα της Ε.Σ.Η.Ε.Μ.Θ. Θεσσαλονίκη: Ηλεκτρονική έκδοση (ISBN: 978-960-6790-08-9). Διαθέσιμο και στο: http://users.sch.gr/akoptsi/images/7perif_docs/Arthra_Epistimonika/pliogou_dikaiomata_paid_optikoakoustika_mme.pdf
- Πλιόγκου, Β. (2009). Ο ρόλος της παιδικής λογοτεχνίας στην προσέγγιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Πρακτικά Ημερίδας, *Παιδί και Δικαιώματα: Η πρόταση της παιδικής λογοτεχνίας*, Θεσσαλονίκη 10.5.2009. Θεσσαλονίκη: Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ. Διαθέσιμο

στο: http://users.sch.gr/akoptsi/images/7perif_docs/Arthra_Epistimonika/pliogou_rolos_logotehnias.pdf

Prout, A. (2005). *The future of childhood*. London: Routledge Falmer.

Quennerstedt, A., & Quennerstedt, M. (2013). Researching children's rights in education: Sociology of childhood encountering educational theory. *British Journal of Sociology of Education*, 35 (1), 115-132.

Qvortrup, J., Corsaro, W., & Sebastian-Honig, M. (eds) (2009). *The Palgrave handbook of childhood studies*. London: Palgrave.

Σακκά, Δ., Παπαθανασίου, Μ. & Πλιόγκου, Β. (2005). Όταν τα παιδιά μιλούν για τον πόλεμο και την ειρήνη... Στο: Δ. Μαρκουλής, Μ. Δικαίου (επιμ.). *Πολιτική Ψυχολογία. Προβλήματα και προοπτικές* (σ. 107-134). Αθήνα: «Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός».

Φασούλης, Β. (2016). *Τα δικαιώματα του παιδιού. Ιστορική διάσταση, σύγχρονη εξέλιξη και η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού*. Αθήνα:

Παπαζήση. Χριστοφορίδου, Ε., Ντουλαπτή, Ζ. & Πλιόγκου, Β. (2014). «Υπάρχουν παιδιά, που δεν θέλουν να ξαναέρθουν στο σχολείο, γιατί φοβούνται...»: Απόψεις νηπιαγωγών για το σχολικό εκφοβισμό. Στο: Χ. Μπαμπούνης (επιμ.) *Παιδική ηλικία: Κοινωνιολογικές, πολιτισμικές, ιστορικές και παιδαγωγικές διαστάσεις*. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α., υπό την αιγίδα του Κέντρου Έρευνας Επιστήμης και Εκπαίδευσης (ΚΕ.ΕΠ.ΕΚ), Αθήνα, Διεθνές Συνέδριο 11-14 Απριλίου 2013 (σ. 1192-1198). Αθήνα: Π.Τ.Δ.Ε.-Ε.Κ.Π.Α.- Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών, Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών.

Veerman, P. (1992). *The rights of the child and the changing image of childhood*. The Hague: Martinus Nijhoff Publications.

Verhellen, E. (1998). Τα δικαιώματα των παιδιών. Στο: *Ίδρυμα για το Παιδί και την Οικογένεια. Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Οικογένεια - Ευρώπη - 21ος αιώνας: Όραμα και θεσμοί* (σ. 114-122). Αθήνα: «Νέα Σύνορα»-Λιβάνη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Childhood: SAGE Journals: <http://journals.sagepub.com/home/chd>

Journal of Research in Childhood Education: <https://www.tandfonline.com/loi/ujrc20>

Journal of Childhood Studies: <https://journals.uvic.ca/index.php/jcs>

Journal of the History of Childhood and Youth: <https://www.press.jhu.edu/journals/journal-history-childhood-and-youth>

International Journal of Early Childhood: <https://link.springer.com/journal/13158>

3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

0110Υ/Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0110Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τα στάδια της εκπαιδευτικής έρευνας και τη σημασία της για την εκπαιδευτική πράξη
- Διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας και να επιλέγουν την κατάλληλη προσέγγιση
- Διατυπώνουν με αυστηρότητα ερευνητικά ερωτήματα και υποθέσεις
- Εντοπίζουν και συνοψίζουν τη σχετική βιβλιογραφία για ένα ερευνητικό θέμα
- Σχεδιάζουν μια ερευνητική μελέτη με κατάλληλη μεθοδολογία
- Συλλέγουν, αναλύουν και ερμηνεύουν δεδομένα χρησιμοποιώντας κατάλληλες τεχνικές
- Παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους με σαφήνεια και επιστημονική ακρίβεια
- Γνωρίζουν τα ηθικά ζητήματα που αφορούν την εκπαιδευτική έρευνα
- Αξιολογούν κριτικά ερευνητικές μελέτες στον χώρο της εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία, Ομαδική Εργασία, Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό μέρος: Εισαγωγή στην επιστημονική έρευνα, τύποι εκπαιδευτικής έρευνας, διατύπωση ερευνητικού προβλήματος, βιβλιογραφική ανασκόπηση, σχεδιασμός έρευνας, δειγματοληψία, μέθοδοι συλλογής δεδομένων, αξιοπιστία και εγκυρότητα, εισαγωγή στην ανάλυση δεδομένων, παρουσίαση και διάδοση αποτελεσμάτων.

Πρακτικό μέρος: Πραγματοποίηση έρευνας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συνεχές πρακτικό έργο — Ατομική εργασία	25
	Τελική ατομική εργασία	15
	Τελική γραπτή εξέταση	21
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Ενδιάμεσες γραπτές εργασίες 3. Τελική γραπτή εργασία	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
 Gay, L.R., Mills, G.E. & Aiasian, P. (2017) Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι — Ανάλυση και εφαρμογές. Αθήνα: Προπομπός
 Cohen, L., Mansion, L. & Morrison, K. (2008) Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο
 Cresswell, J.W. (2016) Η έρευνα στην εκπαίδευση. Αθήνα: Ίων
 Bryman, A. (2017) Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Gutenberg

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Παιδαγωγική Επιθεώρηση
American Educational Research Journal
Educational Research
Educational Researcher
European Journal of Educational Research
International Journal of Educational Research
Journal of Educational Research
Review of Educational Research

**0401Υ. Γνωστική Ψυχολογία
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0401Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γνωστική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		Όχι	

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλική γλώσσα)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η εισαγωγή των φοιτητών / τριών στις διαδικασίες απόκτησης, σχηματισμού, επεξεργασίας, αξιολόγησης και χρήσης της γνώσης, με έμφαση τα νήπια, και στο ρόλο του σχολικού πλαισίου σε αυτές τις διαδικασίες. Απόκτηση δεξιοτήτων αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογής της γνώσης για το περιεχόμενο του μαθήματος στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου. Ικανότητα προσδιορισμού των διαδικασιών της γνώσης από τα νήπια, και του πως το πλαίσιο του σχολείου διευκολύνει και ενισχύει αυτές τις γνωστικές λειτουργίες.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της Γνωστικής Ψυχολογίας. Ιστορική αναδρομή. Μέθοδοι μελέτης της γνωστικής Ψυχολογίας (ενδοσκόπηση, πειραματική μέθοδοι, ψυχοφυσιολογικές μέθοδοι, λεκτικές αναφορές). Αναπαράσταση και οργάνωση των γνώσεων. Γνωστικές λειτουργίες των διαδικασιών πρόσληψης, επεξεργασίας, συγκράτησης και ανάσυρσης των πληροφοριών. Βιολογικές βάσεις των γνωστικών λειτουργιών. Αντίληψη. Προσοχή. Μνήμη, Λήθη. Γνωστική ανάπτυξη του νηπίου. Μεταγνώση. Αυτό-ρύθμιση. Διδακτικές μέθοδοι: Διάλεξη και ενεργητικές μέθοδοι, κυρίως ερωτήσεις – απαντήσεις και συζήτηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ, ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ως ΒΟΗΘΗΜΑ - ΣΥΝΟΨΗ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΝΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr><tr><td>Διάλεξη</td><td>25</td></tr><tr><td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>15</td></tr><tr><td>Ομαδική εργασία: Συγγραφή και Προφορική παρουσίαση.</td><td>20</td></tr><tr><td>Ανάλυση περιπτώσεων σε μικρές ομάδες</td><td>15</td></tr><tr><td>Αυτόνομη ατομική μελέτη</td><td>25</td></tr><tr><td>Σύνολο</td><td>100 ώρες</td></tr></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διάλεξη	25	Διαδραστική διδασκαλία	15	Ομαδική εργασία: Συγγραφή και Προφορική παρουσίαση.	20	Ανάλυση περιπτώσεων σε μικρές ομάδες	15	Αυτόνομη ατομική μελέτη	25	Σύνολο	100 ώρες	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
Διάλεξη	25															
Διαδραστική διδασκαλία	15															
Ομαδική εργασία: Συγγραφή και Προφορική παρουσίαση.	20															
Ανάλυση περιπτώσεων σε μικρές ομάδες	15															
Αυτόνομη ατομική μελέτη	25															
Σύνολο	100 ώρες															
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών:(α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ															

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

ATKINSON, R. L., ATKINSON, R. L., SMITH, E. E., BEM, D. J., & NOLEN-HOEKSEMA, S. (2003). ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ HILGARD, ΤΟΜΟΣ Α' (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μ. ΣΟΛΜΑΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γ. ΒΟΡΡΙΑ, Μ. ΝΤΑΒΟΥ, Ζ., ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ). ΑΘΗΝΑ: ΠΑΠΑΖΗΣΗ.

Calota, D. A., & Marsh, E. J. (2005). Cognitive psychology. New York: Psychology press.

COLE, M. & COLE, S.R. (2002). Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ: ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ, ΤΟΚΕΤΟΣ, ΒΡΕΦΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ. ΤΟΜΟΣ Α. (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μ. ΣΟΛΜΑΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΖ, Π. ΒΟΡΡΙΑ). ΑΘΗΝΑ: ΤΥΠΩΘΗΤΩ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΡΔΑΝΟΣ

COLE, M. & COLE, S.R. (2002). Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΗΠΙΑΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ. ΤΟΜΟΣ Β (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μ. ΣΟΛΜΑΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ. ΜΠΑΜΠΛΕΚΟΥ) ΑΘΗΝΑ: ΤΥΠΩΘΗΤΩ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΡΔΑΝΟΣ.

Hayes. N. (1998). Εισαγωγή στην ψυχολογία. Το μ. 1. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2005). Cognitive psychology: A students' handbook. London: Psychology press.

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). Γνωστική ψυχολογία: Από την αναπαράσταση της γνώσης στο θυμικό και στη δράση. Αθήνα: Πεδίο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Cognitive Psychology, Educational Psychology, Developmental Psychology

1003Υ. Παιδική Λογοτεχνία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1003Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδική Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED185/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα για την κατανόηση της ιστορίας και της θεωρίας της Παιδικής Λογοτεχνίας. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με το γνωστικό και ερευνητικό αντικείμενο της Παιδικής Λογοτεχνίας, αλλά και της Εφηβικής Λογοτεχνίας. Θα είναι σε θέση να συσχετίζουν τη Λογοτεχνία με το ιστορικο-κοινωνικό της πλαίσιο, να διαπιστώνουν την πολυπολιτισμική της διάσταση και να παρουσιάζουν λογοτεχνικά κείμενα με εκπαιδευτική σκοπιμότητα. Θα γνωρίσουν τις σύγχρονες τάσεις στην κριτική και θεωρία της Παιδικής Λογοτεχνίας, θα κατακτήσουν τη δομή των λαϊκών παραμυθιών (και των νεότερων εκδοχών τους), των εικονογραφημένων παιδικών βιβλίων και των παιδικών ποιημάτων, ενώ παράλληλα θα πειραματιστούν στη δημιουργία των δικών τους παιδικών μετα-κειμένων. Μέσα από την παρουσίαση των σημαντικότερων σχολών, ρευμάτων και εκπροσώπων της, θα έχουν την ευκαιρία να προσεγγίσουν κείμενα των σημαντικότερων περιόδων και λογοτεχνιών της, αλλά μέσα από την σύγχρονη κριτική ματιά της Δημιουργικής Γραφής. Επιπλέον, θα αποκτήσουν σταδιακά ένα θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο στην έννοια της «ενεργητικής ανάγνωσης», ενώ ταυτόχρονα θα μνηθούν στις βασικές θεωρίες της αφήγησης. Τέλος, θα πειραματιστούν στη δημιουργία των δικών τους κειμένων Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

- τη σημασία και την αξία της Παιδικής και της Εφηβικής Λογοτεχνίας γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου
- τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας που απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους
- τα βασικά συστατικά ενός λογοτεχνικού κειμένου (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου) για παιδιά και εφήβους
- τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στην Παιδική και Εφηβική Λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα νέων της παραγωγής τους
- την πολυπολιτισμική της διάσταση
- τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά και εφήβους αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής

«αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες

- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια
- Επίδειξη κοινωνικής επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Απόκτηση συνείδησης της πολυπολιτισμικής διάστασης της λογοτεχνίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

i.	Οι έννοιες της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
ii.	Η ιστορία της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
iii.	Οι σχολές, τα ρεύματα και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας
iv.	Η κριτική της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας και η πολυπολιτισμική της διάσταση
v.	Η παιδική ποίηση
vi.	Τα αφηγηματικά στοιχεία: άξονες / στρατηγικές ανάγνωσης παιδικών και εφηβικών λογοτεχνικών κειμένων
vii.	Το παραμύθι
viii.	Ο μύθος
ix.	Παραδόσεις και ευτράπελες διηγήσεις
x.	Μικρές ιστορίες
xi.	Εικονογραφημένα παιδικά βιβλία
xii.	Κόμικς και βιβλία γνώσεων

xiii.	Διήγημα, μυθιστόρημα
xiv.	Εφηβική Λογοτεχνία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό εύρεσης και διαχείρισης των παιδικών και εφηβικών λογοτεχνικών κειμένων. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	20
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10
	Ατομικές εργασίες	20
	Αυτοτελής μελέτη, Αναζήτηση, έρευνα και βιβλιογραφική προσέγγιση στο διαδίκτυο	11
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής – Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας II. Ομαδική εργασία και ατομικές εργασίες (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Παπαντωνάκης, Γ. & Κωτόπουλος, Η. Τ. (2011) *Σκηνικό, Χαρακτήρες, Πλοκή*. Αθήνα: Ίων.

Κανατσούλη, Μ. (2002) *Εισαγωγή στη θεωρία και κριτική της παιδικής λογοτεχνίας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Σουλιώτης, Δ. (1995) *Αλφαβητάριο για την ποίηση*. Θεσσαλονίκη: Γ. Δεδούσης.

Χαντ, Π. (2001) *Κριτική, Θεωρία και Παιδική Λογοτεχνία*. Αθήνα: Πατάκης.

Αναγνωστόπουλος, Β. (2006) *Τάσεις και εξελίξεις της Παιδικής Λογοτεχνίας*. Αθήνα: Οι εκδόσεις των

φίλων. Καρακίτσιος, Α. (2008) *Ποίηση για παιδιά και νέους*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.

Cai, Mingshui. "Multiple Definitions of Multicultural Literature: Is the Debate Really Just 'Ivory Tower' Bickering?", *The New Advocate* 11, 4 (1998), σσ. 311-324. McGillis, R. (1996) *The Nimble Reader. Literary Theory and Children's Literature*. New York: Twayne Publishers

Nikolajeva, Maria. *Children's Literature Comes of Age. Toward a New Aesthetic*. New York and London: Garland, 1996.

Nikolajeva, Maria. *From Mythic to Linear. Time in Children's Literature*. Lanham, Md., & London: Ch LA & Scarecrow Press,

2000. Nikolajeva, Maria. *The Rhetoric of Characters in Children's Literature*. Lanham, Maryland and London, Scarecrow, 2002.

Nikolajeva, Maria. *Aesthetic Approaches to Children's Literature. An Introduction*. Lanham, Maryland: Scarecrow, 2005.

Nilsen, Don L.F. "Northrop Frye Meets Tweedledum and Tweedledee: Adolescent Literature as Comedy, Romance, Tragedy, and Irony". *Journal of Evolutionary Psychology* 19.1-2 (1998): 10-20.

Nodelman, Perry. *Words About Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books*. Athens: University of Georgia Press,

1988. Nodelman, Perry. *The Pleasures of Children's Literature*. New York & London: Longman, 1992.

Lukens, Rebecca. *A Critical Handbook of Children's Literature*. New York: HarperCollins College Publishers, 1995.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Κείμενα, Διαδρομές, Children's Literature Association Quarterly, Journal of Children's Literature Research

1405Υ. Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη σχολική ηλικία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1405Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθηματική Εκπαίδευση στην Προσχολική και Πρώτη Σχολική Ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED201/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα σε μαθηματικές έννοιες που εμφανίζονται στη προ-νηπιακή, νηπιακή ηλικία και πρωτο-σχολική ηλικία. Η ύλη του μαθήματος εστιάζει στην εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές έννοιες των μαθηματικών της προσχολικής ηλικίας μέσα από την παρουσίαση των βασικών θεωριών διδασκαλίας και μάθησης των μαθηματικών αυτών εννοιών καθώς επίσης και των βασικών ερευνητικών ευρημάτων όσον αφορά τον τρόπο κατανόησής τους από τα παιδιά αυτών των ηλικιών.

Οι μαθηματικές έννοιες στις οποίες εστιάζει το μάθημα είναι αρχικές έννοιες των μαθηματικών οι οποίες αποτελούν τη βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη τους στα σχολικά μαθηματικά. Με αυτή την έννοια το μάθημα αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία θα δομηθεί η θεωρητική γνώση των φοιτητών/τριών για τη μάθηση και τη διδασκαλία των μαθηματικών εννοιών πάνω στην οποία θα αναπτυχθούν αργότερα στοχευμένες δραστηριότητες για τη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθηματικών εννοιών.

Έτσι, στόχος του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες των βασικών χαρακτηριστικών της μαθηματικής γνώσης σε αυτή την ηλικία, των δυσκολιών που επιφυλάσσει για τα παιδιά, του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να γίνουν προσπάθειες να ξεπεραστούν αυτές οι δυσκολίες, όπως επίσης και της σημασίας αυτής της μαθηματικής γνώσης στον μαθηματικό εγγραμματισμό των παιδιών.

Στόχος είναι επίσης να εισαχθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες στην ερευνητική διαδικασία για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν τη γνώση και την κατανόηση των μαθηματικών εννοιών από τους μαθητές αυτής της ηλικίας και τη διδακτική τους αξιοποίηση.

Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να μπορούν κατονομάζουν ποιες μαθηματικές έννοιες εμφανίζονται στην προ-νηπιακή και νηπιακή ηλικία, να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά αυτών των εννοιών, να προσδιορίζουν κάποιες από τις δυσκολίες που συχνά αντιμετωπίζουν τα παιδιά σε αυτές τις ηλικίες. Επίσης να μπορούν να επιλέξουν τις πιο κατάλληλες δραστηριότητες από μία γκάμα προτεινόμενων δραστηριοτήτων που να μπορούν να εφαρμοστούν στη διδασκαλία μιας συγκεκριμένης μαθηματικής έννοιας.

Να είναι σε θέση να κάνουν μια κριτική ανάλυση των βασικών θεωριών για την γνωστική ανάπτυξη και τη μάθηση των προσχολικών μαθηματικών, να περιγράφουν τις βασικές τους θέσεις και τις σημαντικότερες διαφορές τους και να μπορούν να αναφερθούν στους τρόπους με τους οποίους έχουν επηρεάσει τη διδασκαλία στο νηπιαγωγείο.

Να μπορούν να κάνουν κάποιες εκτιμήσεις όσον αφορά τις δυνατότητες των προ-νηπίων και νηπίων σε συγκεκριμένα έργα που αφορούν την κατανόηση συγκεκριμένων προσχολικών μαθηματικών εννοιών και να μπορούν να προτείνουν συγκεκριμένες αλλαγές σε έργα ώστε να διευκολύνουν την κατανόηση. Να αξιολογούν το βαθμό κατανόησης από μεριά των παιδιών με βάση τις απαντήσεις τους σε συγκεκριμένες ερωτήσεις. Επίσης να μπορούν να αναφερθούν στις βασικές θεωρίες διδασκαλίας και μάθησης των προσχολικών μαθηματικών καθώς και στα βασικά ερευνητικά δεδομένα ώστε να είναι σε θέση να συνδυάσουν το βαθμό κατανόησης από τα παιδιά με ένα προσδοκώμενο μαθησιακό αποτέλεσμα που θα σέβεται τη διαφορετικότητα (γνωστική, πολιτισμική, έμφυλη, κτλ) κάθε παιδιού.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αριθμός και πράξεις στην προσχολική ηλικία: Κατανόηση του αριθμού στη προσχολική ηλικία: οι αναπαραστάσεις του αριθμού κι οι διαδικασίες της απαρίθμησης και μέτρησης/εκτίμησης μεγεθών και πλήθους συνόλων, πράξεις και στοιχειώδεις υπολογισμοί στην προσχολική ηλικία – Εισαγωγή στα σύμβολα των αριθμών – Στρατηγικές πρόσθεσης και αφαίρεσης στη προσχολική ηλικία – Μέτρηση ποσοτήτων, μήκους, και επιφάνειας, εσωτερικές και εξωτερικές αναπαραστάσεις του αριθμού, εισαγωγή στα αριθμητικά συστήματα με εστίαση στο δεκαδικό. Βασικές προ-Γεωμετρικές έννοιες Κατανόηση βασικών γεωμετρικών εννοιών και αντίληψη του χώρου: κατανόηση, διάκριση, αναπαραγωγή βασικών γεωμετρικών σχημάτων του επιπέδου και του χώρου – Κατανόηση της έννοιας της γωνίας – Η έννοια της συμμετρίας – Αίσθηση και προσανατολισμός στο χώρο, - Κατανόηση βασικών τοπολογικών σχέσεων (π.χ., μέσα-έξω, κοντά-μακριά, πάνω-κάτω). Εισαγωγή σε προ-Αλγεβρικές έννοιες: κανονικότητες, μοτίβα, περιοδικότητα και εισαγωγή στον αλγεβρικό συλλογισμό. Εισαγωγή στην κατανόηση του χρόνου στη Προσχολική ηλικία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από powerpoint	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Σχεδιασμός και εκπόνηση ομαδικής ερευνητικής εργασίας	21
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - Ερωτήσεις αντιστοίχισης II. Ομαδικής Ερευνητικής Εργασίας (προαιρετική) που λειτουργεί ενισχυτικά στο βαθμό	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Botson, C., Deliège, M. (1998). Γ.Μ. Τρούλης (Επ.) Οι Προμαθηματικές Διαδικασίες και Έννοιες. Αθήνα: Gutenberg.

Gutenberg. Nunes, T. & Bryant, P. (2007). Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά. Δεσλή Δ. (Επ.), Αθήνα: Gutenberg.

Λεμονίδης, Χ. (1999). Περίπατος στη Μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη.

Τζεκάκη, Μ. (2007). Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα. Αθήνα: Gutenberg

VandeWalle, J. A. (2005) Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο – Μια εξελικτική διδασκαλία, Τριανταφυλλίδης, Α.Τ (επιμ.), Αθήνα: Τυπωθήτω. Van de Walle, J. A., Karp, K. S., & Bay-Williams, J. M. (2012). Elementary and middle school mathematics: Teaching developmentally (8th ed.): Pearson.

Clements, D. H., & Sarama, J. (2014). Learning and teaching early math: The learning trajectories approach: Routledge.

Siegler, R.S., (2002) Πώς σκέφτονται τα παιδιά, Σ. Βοσνιάδου (Επιμ.), Αθήνα: Gutenberg

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mathematical Thinking and Learning – Taylor & Francis

Educational Studies in Mathematics – Springer

International Journal of Science and Mathematics Education – Springer

Learning and Instruction – Elsevier

ZDM Mathematics Education – Springer

MENON: Journal of Educational Research – University of Western Macedonia – Faculty Of Education

Ερευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) – Κέδρος

2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα-Παρατήρηση-Αναστοχασμοί**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2213Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο & 4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Υποβάθρου, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED177/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες, στο τέλος του εξαμήνου, μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα θα μπορούν:

- να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της παρατήρησης ως ένα εργαλείο διερεύνησης και κατανόησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- να συλλέγουν δεδομένα μέσω της παρατήρησης σε νηπιαγωγεία
- να κατανοούν το θεσμικό/υλικό, εκπαιδευτικό, κοινωνικό πλαίσιο της τάξης
- να εντοπίζουν τις συνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στις εκπαιδευτικές πρακτικές και τις θεωρητικές παραδοχές για τη μάθηση και τη διδασκαλία
- να εκπονούν σχέδια δράσης σε αντιστοιχία με τα δεδομένα της παρατήρησής τους
- να αναστοχάζονται σχετικά με τη δυναμική της εκπαιδευτικής πράξης, την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και το ρόλο τους ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί.

Γενικές Ικανότητες

Με την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα οι φοιτητές/τριες κατά το πέρας του εξαμήνου θα έχουν αποκτήσει τις εξής ικανότητες:

να συλλέγουν δεδομένα(με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών)και να τα επεξεργάζονται, να συνεργάζονται για να εκπονούν ομαδική εργασία, να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις και να λαμβάνουν αποφάσεις, να σχεδιάζουν έργα, να ασκούν δημιουργική κριτική και να θέτουν αυτοαναφορικά ερωτήματα, να επιδεικνύουν κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί να αναδείξει τα θεσμικά, υλικά, εκπαιδευτικά και κοινωνικά στοιχεία που συγκροτούν το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσεται η εκπαιδευτική πράξη και να αναδείξει την παρατήρηση ως ένα εργαλείο διερεύνησης και κατανόησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι φοιτητές/τριες υλοποιούν παρατηρήσεις σε νηπιαγωγεία, συλλέγουν δεδομένα, τα οποία μαθαίνουν να αναλύουν, να συσχετίζουν και να ερμηνεύουν υπό το πρίσμα των θεωρητικών παραδοχών για τη μάθηση και τη διδασκαλία. Συγκεκριμένα, εκπαιδεύονται στο να εντοπίζουν τις συνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στις εκπαιδευτικές πρακτικές και την παιδαγωγική θεωρία, καθώς και να εκπονούν σχέδια δράσης σε αντιστοιχία με τα δεδομένα της παρατήρησής τους. Τέλος, το μάθημα προσφέρει στους φοιτητές/τριες ευκαιρίες για αναστοχασμό σχετικά με τη δυναμική της εκπαιδευτικής πράξης, την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και το ρόλο τους ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις, διαλογικές συζητήσεις με προκαθορισμένο θέμα, συμπλήρωση φύλλων εργασίας στην τάξη.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών, αξιοποίηση ψηφιακού υλικού, βιντεοσκοπημένων διδασκαλιών, υλικό από το διαδίκτυο. Ανάρτηση διαφανειών και ασκήσεων στο e-class. Χρήση φωτογραφικής μηχανής και ηχητικού καταγραφέα για συλλογή δεδομένων. Επικοινωνία με φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, Σεμινάρια	39
	Συνεργασίες προετοιμασίας επιτόπιων παρατηρήσεων σε νηπιαγωγεία	10
	Μελέτη βιβλιογραφίας / διαδικτυακή έρευνα	39
	Κατ' οίκον εργασία/ασκήσεις	27

	Επιτόπιες παρατηρήσεις σε τάξεις νηπιαγωγείου (Πρακτική Άσκηση)	27
	Εκπόνηση ομαδικής εργασίας	18
	Προετοιμασία για γραπτές εξετάσεις	40
	Σύνολο	200 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασίες & ομαδική εργασία 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 4. Πραματοποίηση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται από την πολλαπλή αξιολόγηση φοιτητών/τριών στη συμμετοχή στα μαθήματα, την καταβληθείσα προσπάθεια, την ποιότητα των ασκήσεων και της γραπτής εργασίας, τις δεξιότητες συνεργασίας στην ομάδα, τη συνολική επίδοση (αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες). Επίσης, δίνεται συστηματική ανατροφοδότηση στους φοιτητές/τριες.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ανδρούσου, Α. & Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2013) *Η πρακτική άσκηση στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Ερευνητικές προσεγγίσεις, Δίκτυο Πρακτικών Ασκήσεων*. Αθήνα: ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Εθνικό Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών.

Αυγητίδου, Σ. & Σιδηροπούλου, Χ. (2020). Αποδομώντας και αναδομώντας τις πεποιθήσεις των υποψηφίων εκπαιδευτικών: Ένα πρόγραμμα παρέμβασης στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης. *Ερευνα στην Εκπαίδευση*, 9(1), 77-91. doi:<https://doi.org/10.12681/hjre.23311>

Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται*. Αθήνα: Gutenberg. Γερμανός, Δ. (2018). Δημιουργώντας τον χώρο του παιδιού στο σχολείο: η προσέγγιση από την πλευρά του χρήστη και ο παιδαγωγικός σχεδιασμός του χώρου. *Χώροι για το Παιδί ή Χώροι του Παιδιού*, 1, 40-59.

Κατσαρού, Ε. (2016). *Εκπαιδευτική έρευνα-δράση. Πολυπαραδειγματική διερεύνηση για την αναμόρφωση της εκπαιδευτικής πράξης*. Αθήνα: Κριτική. Mclachlan, C (2020). *Διαμορφώνοντας την προσχολική ηλικία*. επιμ. Μ. Αμπαρτζάκη. Αθήνα: Πεδίο Εκδοτική.

Mclachlan, C., Fleer, M., & Edwards, S. (2017). *Αναλυτικά Προγράμματα Προσχολικής και Πρώτης σχολικής ηλικίας. Σχεδιασμός, αξιολόγηση και εφαρμογή*, επιμ. Μ. Παπανδρέου, μτφρ. Α. Γρίβα. Αθήνα: Gutenberg.

Ντολιοπούλου, Ε. (2003). *Σύγχρονα Προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας*. ΑΘΗΝΑ: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδάνος

Τσίγκρα, Μ. (2014). *Μέσα στο Νηπιαγωγείο. Διαδικασίες και πρακτικές συγκρότησης της καθημερινής πραγματικότητας*. Αθήνα: Λεξίτυπον.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες της αγωγής και της εκπαίδευσης, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης – Α.Π.Θ.
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi/index>
Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, Investigating the child's world, ΟΡΕΡ Ελλάδος. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/index>

ActionResearcher in Education, <http://www.actionresearch.gr/el/node/13> European Early Childhood Education Research Journal (EECER), <https://www.eecera.org/journal/>

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

0209Ε. Η ανθρωπιστική γνώση στη μετανεωτερικότητα

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0209Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ανθρωπιστική γνώση στη μετανεωτερικότητα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική και Γερμανική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED123/index.php

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου

Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην ιστορία των παιδαγωγικών ιδεών στην Ευρώπη αναφορικά με την Ανθρωπιστική Γνώση και τους παιδαγωγούς που ανέδειξαν τις ιδέες αυτές.

Να γνωρίζουν τα ιστορικά, κοινωνικά και οικονομικά αίτια που οδήγησαν στην ανάπτυξη και εξέλιξη των ιδεών της Παιδαγωγικής, να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ιδέες αυτές μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο διάστημα αυτό.

Να εξετάζουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα

φύλου Λήψη αποφάσεων

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Αυτόνομη εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Αυτόνομη Εργασία
 Ομαδική Εργασία
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η επιρροή της ανθρωπιστικής γνώσης στον προσδιορισμό του σύγχρονου ανθρώπου μειώθηκε ή ακόμη περισσότερο υποτιμήθηκε και αγνοήθηκε από τότε που στη σύγχρονη εποχή επικράτησε ο Homo O economicus. Σήμερα όμως φαίνεται η σημασία της να είναι και πάλι επίκαιρη και όσο ποτέ άλλοτε σημαντική.

Η εξέλιξη αυτή φαίνεται να έχει σε πολλαπλά αίτια. Από τη μία πλευρά δεν εκπληρώθηκαν οι προσδοκίες του εκπαιδευτικού οράματος, όπως διαμορφώθηκε με το Διαφωτισμό και απέβλεπε στην *τελειοποίηση του ανθρώπου* μέσα από την *παντοδυναμία της αγωγής*. Το όραμα αυτό απώλεσε την εγκυρότητά του και έχει πια ξεθωριάσει. Παρόμοια, φαντάζει ουτοπικός και ο έτερος στόχος του Διαφωτισμού, αυτός της αυτονομίας και αυτοδυναμίας του ατόμου. Έχει πια καταστεί φανερό, ότι οι διεργασίες που αρχικά εκτιμήθηκαν ως απελευθέρωση του ατόμου, ανέδειξαν σταδιακά τις αθέλητες, κρυφές και αρνητικές επιδράσεις τους. Η αυτοεξουσιοδότηση του υποκειμένου απέναντι στη φύση, κεντρικό άξονα της νεωτερικότητας, παγίδεψε το ίδιο το άτομο στην άσκηση της εξουσίας και το οδήγησε στην (αυτο-)αποξένωση. Το «*ημιτελές πρόγραμμα*» του Διαφωτισμού ανέδειξε αυτή την πλευρά της ανικανότητας και της ανεπάρκειας του ανθρώπου να διαχειρίζεται ικανοποιητικά τις υποθέσεις του. Είναι η «*silent crisis*» της μετανεωτερικότητας και η αποδοχή της «*τελειοποίησης του ατελούς*» του ανθρώπου. Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα, ενώ γνωρίζουμε τόσα πολλά για τον άνθρωπο, βρισκόμαστε τόσο μακριά όσο ποτέ από μία ολική ερμηνεία του. Ο άνθρωπος, αυτό «*το απολίτιστο ζώο*» που «*θεωρητικά δεν μπορεί να ορισθεί*» και «*η σκέψη του είναι ανεξιχνίαστη*», είναι ο «*Homo absconditus*». Από την άλλη πλευρά, η αύξηση και η εξέλιξη των επιστημών οδήγησαν στον κατακερματισμό της γνώσης και στην απλοποίησή της. Ιδιαίτερα, μετά την ολοκληρωτική επικράτηση της οικονομίας των αγορών και των αριθμών, η οποία έχει ως μοναδικό κριτήριο επιτυχίας το κέρδος και την ανάπτυξη, τέθηκε στο περιθώριο οτιδήποτε δεν είναι μετρήσιμο, όπως οι ψυχολογικές ανάγκες και τα συναισθήματα του ανθρώπου.

Η εξέλιξη αυτή αποτυπώνεται και στον χώρο της εκπαίδευσης, όπου τα προβλήματα και τα αδιέξοδα τείνουν να εμφανίζονται ως ποσοτικά θέματα, ως ανάγκη για περισσότερα credits, περισσότερους δασκάλους, λιγότερα περιοριστικά μέτρα, λιγότερες ασκήσεις και λιγότερα μαθήματα. Το θεσμικό σχολείο υποστηρίζει και ενισχύει τις διεργασίες αυτές που οδηγούν στην απλοποίηση και όχι στην πολυπλοκότητα της γνώσης. Αντί να εστιάζει στο *καλοφτιαγμένο κεφάλι*, ασχολείται περισσότερο με το *καλογεμισμένο*. Λησμονείται όμως στο σημείο αυτό η θεμελιώδης σημασία της εκπαίδευσης για τον άνθρωπο, όπως την ανέδειξε ο Immanuel Kant. «*Ο άνθρωπος μπορεί να γίνει άνθρωπος μόνο μέσω της αγωγής(και)... είναι το μόνο πλάσμα που πρέπει να εκπαιδευτεί*». Λησμονείται και αγνοείται ότι η ανθρωπιστική γνώση είναι «*απροσπέλαστη*» και αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της *condition humana*.

Το σεμινάριο αποσκοπεί να αναδείξει αυτήν ακριβώς την πολυπλοκότητα της ανθρωπιστικής γνώσης στη μετανεωτερική εποχή καθώς και τη σημασία της για την εκπαίδευση. Το σχολείο δεν πρέπει επομένως να στοχεύει αποκλειστικά στην παροχή γνώσεων *per se* στους μαθητές αλλά και να εστιάζει στη σημασία της ανθρωπιστικής γνώσης για την *condition humana*, τη δημιουργία του *νέου ανθρώπου*. Πρόκειται για τον *Homo Humanus Novus*, το Νέο Άνθρωπο στο απόγειο της μετανεωτερικότητας, ο οποίος βασίζεται εξίσου στη δύναμη της λογικής όπως και στη δύναμη των συναισθημάτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις	39

	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Προετοιμασία για παρακολούθηση	11
	Παρουσίαση εργασιών	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Κατ' οίκον εργασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jan Amos Comenius (2000⁹). Grosse Didaktik. (Hrsg. von A. Flitner). Stuttgart.

- (1992). Orbis Sensualium Pictus. Zürich.

- (2001). Pampaidia. Allererziehung. (Hrsg. und Übersetzt von Klaus Schaller). Sankt Augustin. Gadamer, H.-G./ Vogler, P. (Hrsg.) (1972/1974): Neue Anthropologie, 7 Bde. Stuttgart.

Galtung, J. (1997): Gewalt, in: Wulf, C.: Vom Menschen. Handbuch Historische Anthropologie, S. 913-919. Gehlen, A. (1978): Der Mensch. Seine Natur und seine Stellung in der Welt. Wiesbaden.

Geertz, C. (1973): The Interpretation of Cultures. NY.

Girard, R. (1972): La violence et le sacré. Paris.

Habermas, J. (1988): Der philosophische Diskurs der Moderne. Zwölf Vorlesungen. Frankfurt/M.

Hamann, B. (2019): Pädagogische Anthropologie. Theorien – Modelle – Strukturen. Eine Einführung. Bad Heilbrunn. Kuhn, T.S. (1970): The structure of Scientific Revolutions. Chicago.

Lenzen, D. (1994): Bildung und Erziehung für Europa? Zeitschrift für Pädagogik, 32, Beiheft. Weinheim/Basel, S. 3-48. Lyotard, J.-F. (1979): La condition Postmoderne. Paris.

Levi-Strauss, C. (1992): Strukturelle Anthropologie. Frankfurt/M.

Moren, Edgar (1999): Les sept savoirs nécessaires à l'éducation

Nohl, H. (1929): Pädagogische Menschenkunde, in: Nohl, H./ Pallat, L. (Hrsg.): Handbuch der Pädagogik, Bd.2. Langensalza, S. 51-75.

Oelkers, J. (1992): Vollendung. Theologische Spuren im pädagogischen Denken, in: Luhmann, N./ Schorr, K.E. (Hrsg.): Zwischen Anfang und Ende. Fragen an die Pädagogik. Frankfurt/M.

Plessner, H. (1928): Die Stufen des Organischen und der Mensch. Berlin.

Scheler, M. (1929): Die Stellung des Menschen im Kosmos. Bonn.

Scheuerl, H. (1982): Pädagogische Anthropologie. Kohlhammer.

Wimmer, M. (1988): Der Andere und die Sprache. Berlin.

Wulf, Ch (Hrsg.) (1996): Das Anthropologische Denken in der Erziehung 1750-1850. Weinheim.

- (2001): Anthropologie der Erziehung. Weinheim und Basel.

- (Hrsg.) (1994): Einführung in die pädagogische Anthropologie. Weinheim und Basel

- (2003): Die Wiederkehr des Körpers und das Schwinden der Sinne, in: Wulf, Ch./Kemper, D. (Hrsg): Logik und Leidenschaft. Erträge Historischer Anthropologie. Berlin.

- (2002): The Other as Reference Point in European Education, in: Jan Karel Koppen/ Ingrid Lunt/ Christoph Wulf (eds.). Education in Europe. Cultures,

Values, Institutions in Transition, pp. 19-39. Münster/New York/ München/ Berlin.

ChristophWulf, επιστ. επιμ.: Μιχάλης Κοντοπόδης: Ανθρωπολογία, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΔΙΟ Α.Ε. 2018.

Τζάρτζας, Γ. (2018).JanAmosComenius: οι Απαρχές της Σύγχρονης Παιδαγωγικής. Ο άνθρωπος ως «animaleducandumeteducabilis». Αθήνα: Εκδόσεις Άνθρωπος.

Τζάρτζας, Γ. (2004). Νέες Προοπτικές στην Παιδαγωγική Ανθρωπολογία, στο: *Πρακτικά του 30^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου, Ιστορία της Εκπαίδευσης*, Πάτρα. (2017). Η Σημασία της Ανθρωπιστικής Γνώσης στις Επιστήμες της Αγωγής, στο: Athens Institute of Liberal Arts (A.I.L.A.). <http://www.aila.org.gr/georgios-tzartzas>.

Κωδικός μαθήματος/Τίτλος: 0531E / Κοινωνιολογία της μετανάστευσης: Κοινωνικά δίκτυα και κοινωνική ενσωμάτωση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0531E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία της μετανάστευσης: Κοινωνικά δίκτυα και κοινωνική ενσωμάτωση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι/Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν να:

- Κατανοούν βασικές θεωρίες και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της μετανάστευσης.
- Αναλύουν τον ρόλο των κοινωνικών δικτύων στη διαδικασία της μετανάστευσης.
- Εξετάζουν τους μηχανισμούς κοινωνικής ενσωμάτωσης και αποκλεισμού στις χώρες υποδοχής.
- Αξιολογούν κριτικά τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για τη μετανάστευση και την ένταξη.
- Αναπτύσσουν ερευνητικές δεξιότητες στη μελέτη φαινομένων μετανάστευσης.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη και Ομαδική Εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μετανάστευση (κλασικές και σύγχρονες).

- Μεταναστευτικές ροές και παγκοσμιοποίηση.
- Κοινωνικά δίκτυα και στρατηγικές μετανάστευσης.
- Εκπαίδευση, γλώσσα και πολιτισμική προσαρμογή.
- Πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης και πολυπολιτισμικότητας στην Ευρώπη.
- Ρατσισμός, ξενοφοβία και κοινωνικός αποκλεισμός.
- Μελέτες περίπτωσης για τη μετανάστευση στην Ελλάδα και την ΕΕ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη, συζητήσεις, ομαδικές δραστηριότητες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Τελική γραπτή εξέταση	31
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	3. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 4. Συμμετοχή σε μικρές εργασίες/παρουσιάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ασκούνη, Ν. (2006). *Η εκπαίδευση της μειονότητας στη Θράκη*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια
- Castles, S., de Haas, H., & Miller, M. J. (2013). *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*. London: Palgrave Macmillan
- Green, N. (2010). *Οι δρόμοι της μετανάστευσης: Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Σαβάλλας
- Manning, P. (2020). *Η μετανάστευση στην παγκόσμια ιστορία*. Αθήνα: Angelus Novus
- Μπαγκαβός Χ. (2006). *Μετανάστευση και ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία*. Αθήνα: Gutenberg
- Ξυπολυτάς, Ν. (2019). *Πρόσφυγες στη Μόρια: Οι συνέπειες μιας αποτρεπτικής μεταναστευτικής πολιτικής*. Αθήνα: Διονικός
- Πάυλου, Μ. (2004). *Η Ελλάδα της μετανάστευσης*. Αθήνα: Κριτική
- Πετρινιώτη, Ξ. (1993). *Η μετανάστευση προς την Ελλάδα*. Αθήνα: Οδυσσέας
- Portes, A., & Rumbaut, R. G. (2014). *Immigrant America: A Portrait*. California: University of California Press
- Ρομπόλης, Σ. (2007). *Η μετανάστευση από και προς την Ελλάδα*. Αθήνα: Επίκεντρο
- Ryan, L., Erel, U., & D'Angelo, A. (2015). *Migrant Capital: Networks, Identities and Strategies*. London: Palgrave Macmillan
- Triandafyllidou, A. (2024). *Handbook of Migration and Integration in Europe*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing
- Vertovec, S. (2009). *Transnationalism*. London: Routledge

0729Ε. Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών: Παιδαγωγικές προσεγγίσεις**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0729Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, εμβάθυνσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική & Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED455/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος <u>θα μπορούν να:</u> 11) Περιγράψουν την έννοια της «παιδικής ηλικίας» αναγνωρίζοντας τη διαφορετικότητά της στο χρόνο και στο χώρο. 12) Αναπτύσσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας, υπό το πρίσμα της εξέλιξης της παιδαγωγικής σκέψης. 13) Εντοπίζουν αποκλίνουσες μορφές παιδικής ηλικίας. 14) Διακρίνουν την παιδική ηλικία ως πεδίο ελέγχου, παρέμβασης και ρύθμισης μέσα από την εκπαίδευση, τα ΜΜΕ και την Τεχνολογία. 15) Προσεγγίζουν την πρώτη θεσμοθέτηση των δικαιωμάτων του παιδιού και τη σύγχρονη εξέλιξή τους. 16) Θέτουν κριτικά ερωτήματα κατά την προσέγγιση των δικαιωμάτων και των φυσικοποιημένων προτύπων της παιδικής ηλικίας. 17) Τεκμηριώνουν με σύγχρονη βιβλιογραφία την εξέλιξη των κοινωνικών φαινομένων στα οποία εντοπίζεται η διάσταση της παιδικής ηλικίας. 18) Εντοπίζουν και αναλύουν κριτικά στοιχεία του διεθνούς διαλόγου αναφορικά με την έννοια της οικουμενικότητας των δικαιωμάτων των παιδιών. 19) Προσεγγίζουν τη σύγχρονη κατάσταση των δικαιωμάτων των παιδιών στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο μέσω των δράσεων σχετικών φορέων. 20) Οργανώνουν το περιεχόμενο και το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων αναφορικά με την παιδική ηλικία και τα δικαιώματα των παιδιών σε τυπικές και μη τυπικές μορφές μάθησης με τη χρήση πολυτροπικού υλικού και ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων.
Γενικές ικανότητες
• Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από το χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης • Μεταφορά των επιστημονικών εννοιών σε χώρους εκπαίδευσης παιδιών κυρίως προσχολικής και σχολικής ηλικίας • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Κατανόηση των ποικίλων παραγόντων που συνδιαμορφώνουν την κοινωνική και εκπαιδευτική πραγματικότητα • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά τη διερεύνηση της έννοιας της «παιδικής ηλικίας» εστιάζοντας στη διαφορετικότητά της στο χρόνο και το χώρο, αναπτύσσοντας συγχρόνως τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας σύμφωνα με την εξέλιξή της παιδαγωγικής σκέψης των τελευταίων αιώνων στον Δυτικό κόσμο. Ακόμη, σημαντική είναι η διάκριση της παιδικής ηλικίας ως πεδίου ελέγχου, παρέμβασης και ρύθμισης μέσα από την εκπαίδευση, τα ΜΜΕ και την Τεχνολογία. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η ανάδειξη των αποκλινουσών μορφών παιδικής ηλικίας και των φυσικοποιημένων προτύπων της. Η προσέγγιση της πρώιμης θεσμοθέτησης των δικαιωμάτων του παιδιού και της σύγχρονης εξέλιξής τους, η κριτική ανάλυση στοιχείων του διεθνούς διαλόγου αναφορικά με την οικουμενικότητα των δικαιωμάτων των παιδιών, καθώς και η προσέγγιση της σύγχρονης κατάστασης των δικαιωμάτων των παιδιών στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο μέσω των δράσεων σχετικών φορέων, αποτελούν βασικά πεδία ανάπτυξης του εν λόγω μαθήματος. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί μέσα από την οργάνωση και τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων αναφορικά με την παιδική ηλικία και τα δικαιώματα των παιδιών σε τυπικές και μη τυπικές μορφές μάθησης με τη χρήση πολυτροπικού υλικού και ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών, χρήση διαδικτύου, E-CLASS, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	21
	Προετοιμασία ατομικής ή/και ομαδικής εργασίας και συνεργασία με τη διδάσκουσα	20
	Παρουσίαση εργασίας-Συζήτηση-Ανατροφοδότηση	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος. 2. Οι παρουσιάσεις ατομικών ή/και ομαδικών εργασιών. 3. Η υποχρεωτική/απαλλακτική γραπτή εργασία.	

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Ariés, Ph. (1990). *Αιώνες παιδικής ηλικίας* (πρόλ. Σ. Ράσης, μτφρ. Γ. Αναστοπούλου). Αθήνα: Γλάρος.
- Cuningham, H. (2016). *Παιδιά και παιδική ηλικία στη Δυτική κοινωνία από τον 16ο αιώνα μέχρι σήμερα* (επιμ. Μ. Παπαθανασίου). Αθήνα: Σμίλη.
- Δασκαλάκης, Δ. & Γκίβαλος, Μ. (επιμ.) (2011). *Παιδική ηλικία και τα δικαιώματα του παιδιού*. Αθήνα: Α. Α. Λιβάνη.
- Δασκαλάκης, Δ. (2013). *Όψεις της Παιδικής Ηλικίας*. Αθήνα: Διάδραση.
- DeMause, L. (επιμ.) (1985). *Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας*. Αθήνα: Θυμάρι.
- Jenks, C. (2020). *Παιδική Ηλικία* (επιμ. Φ. Κουγιουμτζάκη, μτφρ. Μ. Γκαντώνη). Αθήνα: Gutenberg.
- Καρακατσάνη, Δ. & Πλιόγκου, Β. (2016). Αναλύσεις της Παιδικής Ηλικίας και προοπτικές προάσπισης των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Η περίπτωση του Πολωνού Παιδαγωγού Γιάννου Κόρτσας. Στο: Β. Μπάρος, Μ. Δημάση, Θ. Γκαμπράνη & Γρ.-Κ. Κωνσταντινίδου (επιμ.) *Παιδική Ηλικία και Μετανάστευση. Προκλήσεις για την Παιδαγωγική της Ετερογένειας-Τμητικός Τόμος για τον Ομότιμο Καθηγητή Σπύρο Πανταζή* (σ. 101-118). Αθήνα: Διάδραση.
- Tisdall, K.E.M. & Punch, S. (2012). Not so “new”? Looking critically at childhood studies. *Children’s Geographies*, 10 (3), 249-264.
- Κούρτη, Ε. (επιμ.) (2012). *Παιδική ηλικία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας*. Αθήνα: Ηρόδοτος.
- Μακρυγιάννη, Δ. (επιμ.) (2003). *Κόσμοι της παιδικής ηλικίας. Τοπικά δ’*. Αθήνα: Εταιρεία Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου.
- Μακρυγιάννη, Δ. (επιμ.) (1997). *Παιδική ηλικία* (μτφρ. Κ. Αθανασίου). Αθήνα: Νήσος.
- Μπάρος, Β. (2011). *Τα δικαιώματα του παιδιού. Ο δρόμος προς την ελευθερία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (1989). *Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού*. Διαθέσιμο στο: http://www.ddp.org.gr/wp-content/uploads/2011/07/diethnis_symvasi_gia_dikaiomata_paidiou.pdf
- Παπαγιάννης, Γ., Τεκτονόπουλου, Μ. (2010). *Η ιστορία της παιδικής ηλικίας. Παρουσίαση και κριτική δύο αντιτιθέμενων ερμηνευτικών θεωριών, του Phillip Ariès και του Lloydde Mause*. Ξάνθη: Σπανίδης.
- Παύλου, Μ., Τριλίβα, Σ., Αναγνωστοπούλου, Α., Μαρβάκης, Α., Παρσάνογλου, Δ., Μεντίνης, Μ., Πλιόγκου, Β., Μπουχούνα, Σ., Καλογερίδου, Ό. (2012). *Πρότυπος Συμβουλευτικός Οδηγός. Παιδικά βιβλία με θέματα τη διαφορετικότητα, τα δικαιώματα του παιδιού και τον αντιρατσισμό. Αποτελέσματα Ερευνητικού Έργου: «Σχέδιο δράσης για την πρόληψη ή/και την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων κάθε είδους, για την ανάδειξη της σημασίας της διαφορετικότητας καθώς και για την καταπολέμηση της βίας στα σχολεία»*. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων & I-RED (Institute for Rights Equality and Diversity). Διαθέσιμο στο: <http://www.i-red.eu/?i=institute.el.projects.78>
- Πεχτελίδης, Γ. (2020). *Για μια εκπαίδευση των κοινών εντός και πέραν των «τειχών»*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πεχτελίδης, Γ. (2015). *Κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας*. Αθήνα: ΣΕΑΒ. Διαθέσιμο στο: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4744>
- Πεχτελίδης, Γ. & Κοσμά, Υ. (2012). *Άγ(ρ)ια παιδιά. Οριοθετήσεις της «παιδικής ηλικίας» στον Λόγο*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Πλιόγκου, Β. & Καρακατσάνη, Δ. (επιμ.) (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική θεωρία και πρακτική. Δημοκρατία-Πολιτειότητα-Ετερογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πλιόγκου, Β. (2011). Μαθαίνουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα ... παίζοντας και δημιουργώντας τα: Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας. Δημοσιευμένα Πρακτικά του Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Παγκόσμιας Οργάνωσης Προσχολικής Αγωγής (OMEP), *Δημιουργικότητα και μάθηση στην πρώτη σχολική ηλικία*. Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 6-8 Μαΐου 2011, (σ. 727-737). Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://drive.google.com/file/d/0B4bxze3YrxEMWXRiQTZWZkJJVUE/view>
- Πλιόγκου, Β. (2009). Δικαιώματα παιδιών και οπτικοακουστικά μέσα επικοινωνίας: «Νέος» στόχος για τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση; Στο: Σ. Γρόσδος, Ε. Κανταρτζή & Β. Πλιόγκου (επιμ.). Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου, *Παιδί και Οπτικοακουστικά Μέσα Επικοινωνίας*, Θεσσαλονίκη 21-22.11.2009 (σ. 110-121). Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ. και Μορφωτικό Ίδρυμα της Ε.Σ.Η.Ε.Μ.Θ. Θεσσαλονίκη: Ηλεκτρονική έκδοση (ISBN: 978-960-6790-08-9). Διαθέσιμο και στο: http://users.sch.gr/akoptsi/images/7perif_docs/Arthra_Epistimonika/pliogou_dikaiomata_paid_optikoakoustika_mme.pdf
- Πλιόγκου, Β. (2009). Ο ρόλος της παιδικής λογοτεχνίας στην προσέγγιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Πρακτικά Ημερίδας, *Παιδί και Δικαιώματα: Η πρόταση της παιδικής λογοτεχνίας*, Θεσσαλονίκη 10.5.2009. Θεσσαλονίκη: Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ. Διαθέσιμο

στο: http://users.sch.gr/akoptsi/images/7perif_docs/Arthra_Epistimonika/pliogou_rolas_logotehnias.pdf

Prout, A. (2005). *The future of childhood*. London: Routledge Falmer.

Quennerstedt, A., & Quennerstedt, M. (2013). Researching children's rights in education: Sociology of childhood encountering educational theory. *British Journal of Sociology of Education*, 35 (1), 115-132.

Qvortrup, J., Corsaro, W., & Sebastian-Honig, M. (eds) (2009). *The Palgrave handbook of childhood studies*. London: Palgrave.

Σακκά, Δ., Παπαθανασίου, Μ. & Πλιόγκου, Β. (2005). Όταν τα παιδιά μιλούν για τον πόλεμο και την ειρήνη... Στο: Δ. Μαρκουλής, Μ. Δικαίου (επιμ.). *Πολιτική Ψυχολογία. Προβλήματα και προοπτικές* (σ. 107-134). Αθήνα: «Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός».

Φασούλης, Β. (2016). *Τα δικαιώματα του παιδιού. Ιστορική διάσταση, σύγχρονη εξέλιξη και η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού*. Αθήνα: Παπαζήση.

Χριστοφορίδου, Ε., Ντουλαπτή, Ζ. & Πλιόγκου, Β. (2014). «Υπάρχουν παιδιά, που δεν θέλουν να ξαναέρθουν στο σχολείο, γιατί φοβούνται...»: Απόψεις νηπιαγωγών για το σχολικό εκφοβισμό. Στο: Χ. Μπαμπούνης (επιμ.) *Παιδική ηλικία: Κοινωνιολογικές, πολιτισμικές, ιστορικές και παιδαγωγικές διαστάσεις*. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α., υπό την αιγίδα του Κέντρου Έρευνας Επιστήμης και Εκπαίδευσης (ΚΕ.ΕΠ.ΕΚ), Αθήνα, Διεθνές Συνέδριο 11-14 Απριλίου 2013 (σ. 1192-1198). Αθήνα: Π.Τ.Δ.Ε.-Ε.Κ.Π.Α.- Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών, Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών.

Veerman, P. (1992). *The rights of the child and the changing image of childhood*. The Hague: Martinus Nijhoff Publications.

Verhellen, E. (1998). Τα δικαιώματα των παιδιών. Στο: *Ίδρυμα για το Παιδί και την Οικογένεια. Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Οικογένεια - Ευρώπη - 21ος αιώνας: Όραμα και θεσμοί* (σ. 114-122). Αθήνα: «Νέα Σύνορα»-Λιβάνη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Childhood: SAGE Journals: <http://journals.sagepub.com/home/chd>

Journal of Research in Childhood Education: <https://www.tandfonline.com/loi/ujrc20>

Journal of Childhood Studies: <https://journals.uvic.ca/index.php/jcs>

Journal of the History of Childhood and Youth: <https://www.press.jhu.edu/journals/journal-history-childhood-and-youth>

International Journal of Early Childhood: <https://link.springer.com/journal/13158>

1014Ε. Δημιουργική Γραφή και γλώσσα

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1014Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργική Γραφή και Γλώσσα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα Ειδικής Υποδομής
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED389/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος να μπορούν:

Να κατανοούν οι φοιτητές/τριες τη γλωσσική ιδιοσυγκρασία κάθε κειμένου και την ιδιαιτερότητα που χαρακτηρίζει τη γλωσσική μορφή ενός κειμένου

Να αντιλαμβάνονται τις γλωσσικές στρατηγικές και τεχνικές που επινοεί ο συγγραφέας για να επενδύσει αισθητικά και σημασιολογικά τις σκέψεις του και να περάσει με τον καλύτερο δυνατό και πιο αποτελεσματικό τρόπο το μήνυμά του.

Να συγγράψουν σε κάθε περίπτωση ανάλογα με το λογοτεχνικό είδος του κειμένου

Να αντιλαμβάνονται τον σκοπό της συγγραφής κάθε κειμένου και την οπτική γωνία του συγγραφέα.

Να αντιλαμβάνονται τις επιλογές του ύφους σε κάθε κείμενο και να μπορούν να συγγράφουν και αυτοί με ανάλογες επιλογές. Να κατευθύνονται ώστε να αναπτύξουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες μέσα από τις αφηγηματικές κατασκευές

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η έννοια της δημιουργικότητας στη γλώσσα και τη γραφή. Λεξιλογικές, γραμματικές και συντακτικές επιλογές στη λογοτεχνία. Ιδιόλεκτος και ύφος. Τα είδη του ύφους. Εκφραστικά στοιχεία. Επιλογές και αποκλίσεις σε γραμματική και συντακτικό. Γλώσσα των κειμένων. Γλώσσα των ΜΜΕ, των τηλεοπτικών σειρών, των ειδήσεων, των διαφημίσεων, του διαδικτύου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ**

Στην τάξη

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών	
	Αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή	21
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Τελική γραπτή εξέταση	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Φροντιστηριακές Ασκήσεις 4. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βακάλη, Άννα: Η παραγωγή γραπτού λόγου στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση μετά το 1975: Από την Έκθεση στη Δημιουργική Γραφή, αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Φλώρινα: ΠΔΜ, Παιδαγωγική Σχολή 2014.

Queneau, R. (1984). Ασκήσεις Ύφους. (Α. Κυριακίδης, Απόδοση). Αθήνα: Ύψιλον.

Κωτόπουλος, Η. Τ. (2011). «Από την ανάγνωση στη λογοτεχνική ανάγνωση και την παιγνιώδη διάθεση της Δημιουργικής Γραφής, στο Παπαντωνάκης Γ., Κωτόπουλος Τ. (επιμ.) Τα ετεροθαλή. Αθήνα: Ίων, 21-36.

Κωτόπουλος, Η. Τ. (2012), Η «νομιμοποίηση» της Δημιουργικής Γραφής, Κείμενα 15, ανακτήθηκε Σεπτέμβριος 23, 2012 από το διαδίκτυο: http://keimena.ece.uth.gr/main/index.php?view=article&catid=59%3Atefxos15&id=257%3A15-kotopoulos&option=com_content&Itemid=95.

Σουλιώτης, Μ. (2012). «Για το ταλέντο και την έμπνευση». Κείμενα 15, ανακτήθηκε Σεπτέμβριος 23, 2012 από το διαδίκτυο: http://keimena.ece.uth.gr/main/index.php?view=article&catid=59%3Atefxos15&id=255%3A15-souliotis&option=com_content&Itemid=95

Teberosky, A. (1997). Δομητική μάθηση της γραπτής γλώσσας. Στο Τζ. Βαρνάβα-Σκούρα (επιμ.) Το παιδί και η γραφή, Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 27-29.

Ferreiro, E. (1997). Διαδικασίες νοηματοποίησης της γραπτής γλώσσας. Παραδείγματα από παιδιά από διαφορετικές χώρες. Στο Τζ. Βαρνάβα-Σκούρα (επιμ.) Το παιδί και η γραφή, Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 19-20.

1306Ε. Ανάπτυξη Ψηφιακού Υλικού και Διδακτικών Σεναρίων με ΤΠΕ – Ψηφιακή Αφήγηση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1306Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακού υλικού και διδακτικών σεναρίων με ΤΠΕ-Ψηφιακή αφήγηση		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικευσης	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (στην Αγγλική)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED266/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα εστιάζει στην αξιοποίηση των ΤΠΕ για το σχεδιασμό διαθεματικών διδακτικών προσεγγίσεων. Οι φοιτητές/τριες διδάσκονται σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ. Μαθαίνουν πώς να δημιουργούν το δικό τους ψηφιακό υλικό, είτε με ιδία μέσα είτε με επεξεργασία υφιστάμενου ψηφιακού υλικού. Επιπλέον μαθαίνουν πως να εντάσσουν το ψηφιακό υλικό σε εκπαιδευτικά σενάρια και να σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες (σχέδια μαθήματος). Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες είναι σε θέση να:

- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα στη διδασκαλία τους
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες με χρήση τεχνολογίας
- αναζητούν/δημιουργούν ψηφιακό διδακτικό υλικό
- κατανοούν τους τρόπους ένταξης των ΤΠΕ στη διδασκαλία

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αναζήτηση και Ψηφιοποίηση υλικού
2. Πνευματικά δικαιώματα στο διαδίκτυο
3. Δημιουργία και επεξεργασία εικόνας και ψηφιακή φωτογραφία
4. Δημιουργία και επεξεργασία ήχου
5. Δημιουργία και επεξεργασία βίντεο
6. Σχεδιασμός διδασκαλιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο (εργαστηριακές συνεδρίες)	39
	Ατομικές εργασίες	21
	Ομαδικές εργασίες	20
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.	

	5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: 9. Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Βασίλης Κόμης. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΜΟΝ. ΕΠΕ (2004) Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Βοσνιάδου Στέλλα. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. (2006)

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, CHRISTIANDEPOVER, THIERRYKARSENTI, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ, ΤΑΣΟΣ Α. ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΕΛΛΟΥ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία. Roblyer M. D.. Γ.ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ (2009)

Θεωρίες Μάθησης & Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Δημητριάδης Σταύρος. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε. (2014)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην

Εκπαίδευση i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση

Νέος Παιδαγωγός

1606Ε.Εργαστηριακές Δραστηριότητες για τη Διδασκαλία Βιολογικών Εννοιών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1606Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργαστηριακές δραστηριότητες για τη διδασκαλία βιολογικών εννοιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εμβάθυνσης - Εφαρμογής – Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Εργαστηριακό μάθημα για περιορισμένο αριθμό φοιτητών/φοιτητριών (25)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	ΝΑΙ, Αγγλικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED103/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Εξοικειωθούν με την εργαστηριακή εργασία
- Εξοικειωθούν με τις μεθόδους παρατήρησης στο κυτταρικό επίπεδο.
- Εξοικειωθούν με τις διδακτικές μεθόδους καλλιέργειας της επιστημονικής δεξιότητας της παρατήρησης σε μικρά παιδιά
- Οικειοποιηθούν τις βασικές γνώσεις για τον πλούτο και την κατάσταση της βιοποικιλότητας παγκοσμίως.
- Να προσεγγίζουν κριτικά την συζήτηση που διεξάγεται παγκοσμίως για την χρήση των Βιολογικών Τεχνολογιών

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό

περιβάλλον Παράγωγή νέων

ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης I
- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης II (Εφαρμογή σε φυτικά κύτταρα)
- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης II (Εφαρμογή σε ζωικά κύτταρα)
- Οι βασικές εργαστηριακές βιολογικές τεχνικές παρατήρησης III (Μικρόβια)
- Η τεχνολογικά υποβοηθούμενη παρατήρηση στην εκπαίδευση
- Στοιχεία μοριακής και κυτταρικής βιολογίας,
- η θεωρία της εξέλιξης, ως ερμηνευτικό πλαίσιο των θεμελιωδών χαρακτηριστικών της βιόσφαιρας
- Η βιοποικιλότητα του πλανήτη και η οργάνωση της και η σημασία της,
- Οι βασικές βιολογικές τεχνολογίες και σύγχρονα ζητήματα βιοηθικής.
- Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για την παρατήρηση του μικρόκοσμου στο νηπιαγωγείο

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Κλασικές Εργαστηριακές ασκήσεις Εργασία σε ομάδες με τεχνικές ενεργού μάθησης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class Προβολή εικόνων μικροσκοπίου με αντίστοιχο λογισμικό	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργαστηριακές ασκήσεις	25
	Μικρές ενδιάμεσες ατομικές εργασίες σε θέματα που σχετίζονται με το περιεχόμενο και την μεθοδολογία του μαθήματος	10
	Παρουσίαση τελικών εργασιών - Ανατροφοδότηση	25
	Ατομική μελέτη	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μικρές ενδιάμεσες ατομικές ή ομαδικές εργασίες (20% της συνολικής βαθμολογίας) Τελική Εργασία: Συνδυασμός σύντομων δοκιμών για τη πειραματική διδασκαλία και σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (80% της συνολικής βαθμολογίας). Τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολογία κάθε εργασίας περιλαμβάνονται στα θέματα που δίνονται στους φοιτητές και αναρτώνται μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :	
Ζόγκζα, Β. (2007) <i>Η βιολογική γνώση στη παιδική ηλικία</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο.	
Αθανασίου Κ. (2009) <i>Η Βιολογία και η διδασκαλία της</i> . Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη	
Mayr, E. (2002) <i>Αυτή είναι η Βιολογία</i> . Αθήνα: Κάτοπτρο	
Starr, C., Evers, C., Starr, L. (2014). <i>Βιολογία</i> . Αθήνα: Υπορία	
Καριώτογλου, Π. & Παπαδοπούλου, Π. (Επιμ) (2014). <i>Φυσικές Επιστήμες και Περιβάλλον στην προσχολική εκπαίδευση. Αναζητήσεις και προτάσεις</i> . Αθήνα: Δαρδανός	
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Journal of Biological Education American Biology Teacher	

1612Ε: Το πείραμα στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1612Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το πείραμα στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://nured.uowm.gr/course/to-pirama-sti-didaskalia-ton-fisikon-epistimon/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα μπορούν να:

1. **Σχεδιάζουν** πειράματα ελέγχου μεταβλητών κατάλληλα για 4-8 ετών.
2. **Υλοποιούν** ασφαλείς, χαμηλού κόστους εργαστηριακές δραστηριότητες και να συλλέγουν δεδομένα.
3. **Αναλύουν** δεδομένα με απλά γραφήματα και να εξάγουν τεκμηριωμένα συμπεράσματα.
4. **Συνδυάζουν** φυσικούς και εικονικούς χειρισμούς αξιοποιώντας σύγχρονα λογισμικά προσομοίωσης.
5. **Τεκμηριώνουν** τη διδασκαλία τους με βάση τη σύγχρονη βιβλιογραφία της Διδακτικής πειραμάτων

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
Ομαδική Εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στη διερεύνηση ζητημάτων από τον φυσικό κόσμο μέσα από απλά πειράματα και με τη χρήση απλών υλικών. Κατά την διερεύνηση οι φοιτητές εξασκούνται στη διαχείριση μεταβλητών, την διατύπωση ερωτήσεων και υποθέσεων, τον σχεδιασμό και την επαλήθευση των υποθέσεων και την εξαγωγή συμπερασμάτων με βάση τα αποτελέσματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60
	Τελική γραπτή εξέταση	1
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	50 % ομαδικό project με παρουσίαση. 50 % γραπτή εξέταση προόδου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ραβάνης Κ. (2002). *Οι φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση*. Gutenberg.

- Κώτσης Κ. Θ. & Στύλος Γ. (επιμ.) (2023). *Experiments and Science Education*. Παν. Ιωαννίνων.
- Driver R., Asoko H., Leach J., Mortimer E., & Scott P. (1994). Constructing scientific knowledge in the classroom. *Educational Researcher*, 23(7), 5-12.
- National Research Council (2000). *Inquiry and the National Science Education Standards: A Guide for Teaching and Learning*. National Academies Press.
- Hodson D. (2014). Learning science, learning about science, doing science: Different goals demand different learning methods. *International Journal of Science Education*, 36(15), 2534-2553.
- Zacharia Z. C. & Olympiou G. (2011). Physical versus virtual manipulative experimentation in physics learning. *Learning and Instruction*, 21(3), 317-331.
- Finkelstein N. D. et al. (2005). When learning about the real world is better done virtually. *Phys. Rev. ST Phys. Educ. Res.*, 1(1), 010103.
- Klahr D., Triona L. M., & Williams C. (2007). Hands on what? The relative effectiveness of physical versus virtual materials in an engineering design project. *Journal of Research in Science Teaching*, 44(1), 183-203.

0906Ε - Γλώσσα, Κοινωνία και Εκπαίδευση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		Παιδαγωγική Σχολή	
ΤΜΗΜΑ		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0906Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Επιλογής	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		Ναι (αγγλικά)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να κατανοεί τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την κοινωνική λειτουργία των γλωσσικών φαινομένων στην εκπαίδευση
- Έχει γνώση των εργαλείων ανάλυσης των εκφάνσεων και λειτουργιών της γλώσσας στην κοινωνική ζωή των ομιλητών/ μαθητών
- Να διακρίνει τις συμβολικές επενδύσεις της γλώσσας και να εκτιμήσει τις κοινωνικές ανισότητες με τις οποίες συνδέονται συγκεκριμένες χρήσεις της γλώσσας στην εκπαίδευση
- Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας για να προσδιορίσει τις κοινωνικές παραμέτρους με τις οποίες σχετίζεται η χρήση της γλώσσας στο σχολείο

Γενικές Ικανότητες
Αυτόνομη Εργασία Ομαδική Εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει κοινωνιογλωσσολογικές πτυχές της εκπαίδευσης. Συζητείται ο κεντρομόλος ρόλος της εκπαίδευσης να προωθεί έναν συγκεκριμένο γλωσσικό κώδικα, την «πρότυπη ποικιλία», που βρίσκεται σε ανταγωνισμό με τους γλωσσικούς κώδικες που φέρνουν πολλοί μαθητές και πολλές μαθήτριες από το σπίτι. Εξετάζονται οι γλωσσικές προκαταλήψεις στο σχολείο. Παρουσιάζεται η έννοια της πρότυπης ποικιλίας από τη θεωρία κωδίκων

του Bernstein (περιορισμένος και επεξεργασμένος κώδικας), καθώς και από τη συστημική λειτουργική γλωσσολογία του Halliday (προφορικότητα και γραπτότητα). Αναλύεται η έννοια της διγλωσσίας ως ενός σημαντικού παράγοντα γλωσσικής ετερογένειας στο σύγχρονο (ελληνικό) σχολείο, η οποία προσεγγίζεται ως μια περίπτωση αντιπαράθεσης μεταξύ περιορισμένου κώδικα ή προφορικότητας (μητρική γλώσσα μαθητών/τριών) και επεξεργασμένου κώδικα ή γραπτότητας (πρότυπη ποικιλία της ελληνικής ως σχολική γλωσσική νόρμα). Τέλος, παρουσιάζονται οι κυριότεροι τύποι διγλωσσίας και δίγλωσσης εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Χρήση email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές εργασίες	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	24
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνειας στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών: Μέσω συγκριτικής βαθμολόγησης	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Baker, C. (2001) Εισαγωγή στη Διγλωσσία και τη Δίγλωσση Εκπαίδευση (μτφ. Α. Αλεξανδροπούλου, Επιμ. Μ. Δαμανάκης). Αθήνα: Gutenberg. Bernstein, B (1991). Παιδαγωγικοί Κώδικες και Κοινωνικός Έλεγχος (2η έκδοση) (μτφ. Ι. Συμεών). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Γρίβα, Ε. & Στάμου Α.Γ. (2014) Ερευνώντας τη Διγλωσσία στο Σχολικό Περιβάλλον. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη. Halliday, M.A.K. & Martin, J. (2004). Η Γλώσσα της Επιστήμης (μτφ. Γ. Γιαννουλοπούλου). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Παιΐζη, Λ.Α. & Καβουκόπουλος, Φ.Α. (2001). Η Γλώσσα στο Σχολείο: Κοινωνιογλωσσικές Διαφορές και Σχολική Πρόοδος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Νεφέλη.

Σελλά -Μάζη, Ε. (2001) Διγλωσσία και Κοινωνία. Η Κοινωνιογλωσσολογική Πλευρά της Διγλωσσίας. Θεωρία και Πράξη. Η ελληνική πραγματικότητα Αθήνα: Προσκήνιο-Άγγελος Σιδεράτος.

Σκούρτου, Ε. (επιμ.) (1997). Θέματα Διγλωσσίας και Εκπαίδευσης. Αθήνα: Νήσος.

Τσοκαλίδου, Ρ. & Χατζησαββίδης, Σ. (2008). Κοινωνιογλωσσολογικές Αναζητήσεις: Ερευνητικά Δεδομένα. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Sociolinguistics
Language in Society
Language & Communication
Discourse & Society

0520Ε - Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		Παιδαγωγική	
ΤΜΗΜΑ		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0520Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου, Εισαγωγικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες/ες αντιλαμβάνονται ότι η Κοινωνική Ανθρωπολογία είναι μια συγκριτική επιστήμη που ασχολείται με τους ανθρώπινους πολιτισμούς και τις κοινωνίες. Μελετά την κοινωνική συμπεριφορά σε θεσμοποιημένες δομές όπως η οικογένεια, τα συστήματα συγγένειας, η πολιτική οργάνωση, οι νομικές διαδικασίες, οι θρησκείες καθώς και τις σχέσεις ανάμεσα στους θεσμούς. Είναι κλάδος του ευρύτερου αντικειμένου της Ανθρωπολογίας και συνήθως διδάσκεται σε σύνδεση με τους άλλους κλάδους: τη φυσική ανθρωπολογία, την εθνολογία, την προϊστορική αρχαιολογία, τη γενική γλωσσολογία και την ανθρωπογεωγραφία, διατηρώντας πάντα στενότερους δεσμούς με την εθνολογία. Η Κοινωνική Ανθρωπολογία ως επιστήμη έχει συμβάλλει στην κατανόηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας στον πλανήτη.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Κοινωνική Ανθρωπολογία είναι μια συγκριτική επιστήμη που ασχολείται με τους ανθρώπινους πολιτισμούς και τις κοινωνίες και έχει συμβάλλει στην κατανόηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας στον πλανήτη. Μελετά την κοινωνική συμπεριφορά σε θεσμοποιημένες δομές όπως η οικογένεια, τα συστήματα συγγένειας, η πολιτική οργάνωση, οι νομικές διαδικασίες, οι θρησκείες καθώς και τις σχέσεις ανάμεσα στους θεσμούς. Το μάθημα δίνει έμφαση στις έννοιες: κοινωνία, κοινωνικές δομές και κοινωνική οργάνωση σύμφωνα με τις δομο-λειτουργικές θεωρίες της βρετανικής ανθρωπολογίας.

Συγκεκριμένα το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

Το γνωστικό πεδίο της ανθρωπολογίας
Η Ανθρωπολογία και οι άλλες Επιστήμες του Ανθρώπου
Μέθοδοι έρευνας
Πολιτισμική αλλαγή και Προσαρμογή
Θηρευτές-Συλλέκτες
Καλλιεργητές
Κτηνοτρόφοι

Ομάδες (bands), φυλές (tribes), αρχηγικές δομές (chiefdoms), μη βιομηχανικά κράτη (non-industrial states)
Οικονομία

Κοινωνική και πολιτική οργάνωση
 Οικονομικά συστήματα
 Τρόποι παραγωγής και περιβάλλον
 Διανομή (distribution), ανταλλαγή (exchange), δώρημα (potlatch)
 Συγγένεια και καταγωγή
 Ορολογία
 Ομάδες συγγένειας – πυρηνική οικογένεια – κοινωνική οργάνωση της φυλής
 Γενεαλογική γραμμή (lineage) και κλαν (clan)
 Γάμος και Συμμαχία
 Αιμομιξία και εξωγαμία
 Φύλο
 Θέματα φύλου στους θηρευτές-συλλέκτες, καλλιεργητές και κτηνοτρόφους
 Θρησκεία
 Καταγωγή των θρησκειών
 Θρησκευτική έκφραση
 Θρησκεία και 'Πολιτισμική Οικολογία'
 Εφαρμοσμένη Ανθρωπολογία
 Ανθρωπολογία και Εκπαίδευση
 Αστική Ανθρωπολογία
 Ιατρική Ανθρωπολογία
 Πολιτισμική ανταλλαγή και επιβίωση
 Ιθαγενείς στρατηγικές επιβίωσης (σχέση με τη γη, διαχείριση πηγών, απόδοση δικαιοσύνης)
 Ανάπτυξη και περιβαλλοντισμός (σύγχρονος αποικισμός, εισβολές, αποδάσωση, φράγματα, εξορύξεις, περιβαλλοντικές απειλές, πολιτισμική κατάρρευση)
 Η διατήρηση της πολιτισμικής ποικιλότητας
 Το μέλλον των ιθαγενών λαών
 Αντίσταση και επιβίωση
 Κινήματα ιθαγενών και οργανισμοί υποστήριξης
 Η στάση των κυβερνήσεων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Εκπαιδευτική εκδρομή	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
	ΣΥΝΟΛΟ	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.	

2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου.
3. Πρόοδος.
4. Κατ' οίκον εργασία.
5. Προφορική παρουσίαση εργασίας.
6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.
7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις.
8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων.
9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.
10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Μιχαήλ, Δ. (2003). Κόσμοι που χάνονται. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αντ. Σταμούλη.
 Thomas Hylland Eriksen (2007). Μικροί τόποι μεγάλα ζητήματα. Εκδόσεις Κριτική.
 Geertz, C. (2003). Η Ερμηνεία των Πολιτισμών. Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη)**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π18	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο, 4ο, 5ο & 6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://internship.uowm.gr/the-program/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Το Πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020 (Δ.Π.Α.). Το Τμήμα Νηπιαγωγών συμμετέχει στην πράξη «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας» με κωδικό ΠΠΣ (MIS)5031197 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους. Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, αποσκοπεί στην επαρκή προετοιμασία των φοιτητριών/τρών, προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να εργαστούν σε αντικείμενο εργασίας με άμεση ή έμμεση συνάφεια με τις σπουδές τους. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητριών/φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η Δ.Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την επαφή των φοιτητριών/τρών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Δ.Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό της/του φοιτήτριας/τή, η/ο οποία/ος σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς της/του στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Η Δ.Π.Α. στο Τμήμα Νηπιαγωγών είναι θεσμοθετημένη και έχει διάρκεια δύο μηνών. Οι φοιτήτριες/τές κάνουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος και κατόπιν οι 25 περίπου θέσεις Π.Α. που έχουμε διαθέσιμες για κάθε χρόνο (ανάλογα πάντα με τη χρηματοδότηση που παίρνει το πρόγραμμα) κατανέμονται σύμφωνα με έναν αλγόριθμο που έχει οριστεί και λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των μαθημάτων που έχει περάσει η/ο υποψήφια/ος ανάλογα με το εξάμηνο στο οποίο βρίσκεται. Η θέση αυτή Π.Α. αποτελεί ένα μάθημα επιλογής (8 ECTS, ο βαθμός συνυπολογίζεται στο βαθμό πτυχίου) για όσες/όσους έχουν επιλεγεί. Οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Π.Α. εποπτεύονται από μια/έναν καθηγητή/τρια/τή που είναι η/ο ίδια/ιος για όλες/όλους. Οι ωφελούμενες/νοι ασφαλίζονται γι' αυτούς τους δύο μήνες Π.Α. από το ίδρυμα στο ΙΚΑ. Η Δ.Π.Α. μπορεί να γίνει σε Δημόσιους ή Ιδιωτικούς φορείς σε αναλογία 45% και 55% αντίστοιχα. Η ποσόστωση αυτή επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι απαρύγκλητη. Ο φορέας υποδοχής δηλώνει τις θέσεις Π.Α. που επιθυμεί στην πλατφόρμα του ΑΤΛΑΣ (Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών ΑΕΙ (<https://atlas.grnet.gr/>) και από εκεί γίνεται η δέσμευση της θέσης για την/τον υποψήφια/ο φοιτήτρια/τή. Όλη η διαδικασία που αφορά τα παραδοτέα των φοιτητριών/τρών και των εποπτών καθηγητριών/τρών γίνεται από φέτος για πρώτη φορά ηλεκτρονικά από τον ιστότοπο: <https://arch.ict.e.uowm.gr/iposition/index.php?site/login>. Η επίσημη ιστοσελίδα της Δ.Π.Α. είναι: <https://internship.uowm.gr/the-program/>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και στην επαφή των φοιτητών/τριών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό του/της φοιτητή/τριας, ο/η/οποίος/α σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους

επαγγελματικούς του/της στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Σε προγραμματισμένες συναντήσεις στο Γραφείο ΠΑ
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Διμήνου
	Πρακτική Άσκηση σε Φορέα Υποδοχής Δημόσιου ή Ιδιωτικού Τομέα	
	Σύνολο	240 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η Αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με βάση τα παραδοτέα που ορίζει το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.	

4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

0704Υ. Διαπολιτισμική/Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0704Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά& αγγλικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED483/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να έχουν αναπτύξει μια σειρά από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής:

- Να έχουν αποκτήσει βασικές θεωρητικές γνώσεις στο ευρύ πεδίο της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΔΕ) και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές με συναφή ή παρόμοια πεδία (πχ. Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση, Αντιρατσιστική Εκπαίδευση, Αντισεξιστική Εκπαίδευση).
- Να έχουν αποκτήσει γνώσεις για την εφαρμογή της ΔΕ σε πολυπολιτισμικές σχολικές τάξεις στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.
- Να έχουν αντιληφθεί τη δυναμική της πολυπολιτισμικής σχολικής τάξης σε μια διαπολιτισμική προοπτική αλληλεπίδρασης, επικοινωνίας και ίσων ευκαιριών για όλους τους μαθητές και όλες τις μαθήτριες.
- Να μπορούν να κατανοούν την ετερογένεια σε επίπεδο σχολικής τάξης με τρόπο που να προάγεται η αλληλεπίδραση και επικοινωνία μεταξύ όλων των μαθητών/ριών.
- Να μπορούν να εντοπίζουν έννοιες, όπως ενεργή πολιτειότητα, ισότιμη και αξιοπρεπή διαβίωση, ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Στο μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να αναζητήσουν πληροφορίες από τη βιβλιογραφία και το διαδίκτυο για τη ΔΕ και μέσα από το διάλογο να ανταλλάξουν απόψεις και να εμβαθύνουν τον τρόπο σκέψης τους, όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή της ΔΕ στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις.

Επιδιώκεται η ανάπτυξη προσωπικής ευαισθησίας, η άρση των όποιων προκαταλήψεων και στερεοτύπων απέναντι στο διαφορετικό και η καλλιέργεια υψηλών προσδοκιών για όλους τους μαθητές, ανεξάρτητα από την όποια προσωπική, πολιτισμική και κοινωνική διαφορετικότητά τους.

Η εξοικείωση με τις εκπαιδευτικές και γλωσσικές πολιτικές που ακολουθούνται σε άλλες χώρες του εξωτερικού για τους/τις μετανάστες/ριες μαθητές/ριες αποτελούν χρήσιμο εφόδιο και γνώση για τις εναλλακτικές επιλογές που υπάρχουν σε επίπεδο εκπαίδευσης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές θεματικές ενότητες:

Διαπολιτισμική (ΔΕ): θεωρητικές αρχές και εννοιολογήσεις.

Διαπολιτισμική (ΔΕ), Αντιρατσιστική, Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση (ΠΕ), Αντισεξιστική Εκπαίδευση: ομοιότητες και διαφορές.

Διαθεματικές/διεπιστημονικές προσεγγίσεις για τη ΔΕ (Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Κοινωνική Ψυχολογία, Κοινωνική Ανθρωπολογία, Συγκριτική Εκπαίδευση).

Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική.

Ρατσισμός, ξενοφοβία, στερεότυπα, προκαταλήψεις και διακρίσεις στην εκπαίδευση.

Παρουσίαση εκπαιδευτικών πολιτικών, με έμφαση στις γλωσσικές πολιτικές, για μετανάστες/ριες μαθητές/ριες. Εκπαιδευτικές πολιτικές για τη ΔΕ στην Ελλάδα και σε χώρες του εξωτερικού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών, χρήση διαδικτύου, E-CLASS, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συνεργασία μεταξύ των μελών των ομάδων με την καθηγήτρια	16
	Παρουσιάσεις εργασιών-συζήτηση	20
	Αυτοτελής μελέτη	10
	Εκπόνηση εργασίας	15
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος. 2. Γραπτή ατομική/ομαδική εργασία. 3. Παρουσίαση της εργασίας. 4. Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Banks, J. (2012). *Διαφορετικότητα και εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη*. Αθήνα:

Πεδίο. Βαλιαντή, Στ., Νεοφύτου, Λ. (2017). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία*. Αθήνα:

Πεδίο.

Γκόβαρης, Χ. (2013). *Διδασκαλία και μάθηση στο διαπολιτισμικό σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.

Γκότοβος, Α. (2002). *Εκπαίδευση και ετερότητα. Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Cummins, J. (2002). *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση*. Αθήνα: Gutenberg. Ζάχος, Δ. (2014). *Επίκαιρα θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης*.

Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλη.

Νικολάου, Γ. (2005). *Διαπολιτισμική Διδακτική*. Αθήνα: Πεδίο.

Νικολάου, Γ. (2011). *Ένταξη και εκπαίδευση των αλλοδαπών μαθητών στο δημοτικό σχολείο*. Αθήνα: Πεδίο.

Παντελιάδου, Σ. & Φιλιππάτου, Δ. (επιμ.) (2013). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα:

Πεδίο. Παλαιολόγου, Ν. & Ευαγγέλου, Ο. (2011). *Διαπολιτισμική Παιδαγωγική*. Αθήνα: Πεδίο.

Παλαιολόγου, Ν. & Ευαγγέλου, Ο. (2012). *Μετανάστες μαθητές δεύτερης γενιάς στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα: ένταξη και σχολικές επιδόσεις*.

Αθήνα: Πεδίο. Πλιόγκου, Β., Καρακατσάνη, Δ. (επιμ.) (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική θεωρία και πρακτική. Δημοκρατία, Πολιτειότητα, Ετερογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.

Palaiologou, N. (ed.) (2014). *Intercultural Education. Conceptual and empirical challenges*. London: Routledge.

Στεργίου, Λ., Σιμόπουλος, Γ. (2019). *Μετά το κοντέινερ. Διαπολιτισμική ματιά στην εκπαίδευση των προσφύγων*. Αθήνα: Gutenberg.

Tomlinson, C. A. (2010). *Διαφοροποίηση της εργασίας στην αίθουσα διδασκαλίας* (μτφρ. Χ. Θεοφιλίδης, Δ. Μαρτίδου-Φορσιέ). Αθήνα: Γρηγόρη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Intercultural Education

1305Υ. Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1305Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πληροφορική και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3 (+1 Φροντιστηριακή)		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED265/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα εστιάζει στην εκπαιδευτική αξιοποίηση της πληροφορικής και των ΤΠΕ γενικότερα.

Οι φοιτητές/τριες διδάσκονται σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, αξιοποιώντας εκπαιδευτικά λογισμικά, το διαδίκτυο και λογισμικά γενικής χρήσης. Επιπλέον μαθαίνουν πως να αναζητούν και να συνθέτουν ψηφιακό υλικό για τη δημιουργία διδακτικών αντικειμένων. Τέλος διδάσκονται πως να φτιάχνουν αναλυτικά σχέδια μαθήματος και να αξιοποιούν τις διαδικτυακές τεχνολογίες στη σχολική καθημερινότητα.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα στη διδασκαλία τους
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες με χρήση τεχνολογίας
- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα με διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις (θεωρίες μάθησης)
- εγκαθιστούν και να λειτουργούν εκπαιδευτικά λογισμικά
- αναζητούν/δημιουργούν ψηφιακό διδακτικό υλικό
- κατανοούν τους τρόπους ένταξης των ΤΠΕ στη διδασκαλία
- παρακολουθούν την εξέλιξη του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου
- σχεδιάζουν ιστότοπους, ιστολόγια, wikis και άλλα αντίστοιχα αντικείμενα
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα του διαδικτύου στην εξωστρέφεια μιας σχολικής μονάδας
- αξιοποιούν την τεχνολογία για τη διεκπεραίωση διοικητικών εργασιών στο σχολικό περιβάλλον

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βασικές έννοιες Πληροφορικής
2. Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
3. Διαδίκτυο και Web 2.0 τεχνολογίες
4. Σχεδιασμός ιστοτόπων
5. Σχεδιασμός ιστολογίων
6. Εκπαιδευτικές πύλες
7. Εκπαιδευτικό λογισμικό
8. Αναζήτηση και επεξεργασία ψηφιακού υλικού
9. Οι ΤΠΕ ως εργαλείο για τον εκπαιδευτικό
10. Σχεδιασμός διδακτικών παρεμβάσεων με ΤΠΕ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, φροντιστηριακές ασκήσεις

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο		39
	Ατομικές εργασίες		13
	Εργαστηριακές συνεδρίες		13
	Ομαδικές εργασίες		13
	Αυτοτελής μελέτη		22
	Σύνολο		100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Βασίλης Κόμης. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΜΟΝ. ΕΠΕ (2004)

Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Βοσνιάδου Στέλλα. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. (2006)

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, CHRISTIANDEPOVER, THIERRYKARSENTI, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΜΗΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ, ΤΑΣΟΣ Α. ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΕΛΛΟΥ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία. Roblyer, M. D. Γ.ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ (2009)

Θεωρίες Μάθησης & Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Δημητριάδης Σταύρος. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε. (2014)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην

Εκπαίδευση i-teacher

Σύγχρονη

Εκπαίδευση Νέος

Παιδαγωγός

1502Υ. Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1502Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, στην Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED124/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων μέσω της ανάδειξης της οικολογικής, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής τους διάστασης, επίσης η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με μεθοδολογικές προσεγγίσεις κατάλληλες για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την προσχολική αγωγή. Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- εμπλουτίσουν την ατομική τους γνώση και να ενισχύσουν την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα που σχετίζονται με την περιβαλλοντική κρίση και τη συνεισφορά της εκπαίδευσης στην αντιμετώπισή της.
- αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις και τις απαραίτητες δεξιότητες για το σχεδιασμό προγραμμάτων Π.Ε. για την προσχολική ηλικία, αλλά και δραστηριοτήτων Π.Ε. ενσωματωμένων στα άλλα αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος

Γενικές Ικανότητες

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το περιεχόμενο του όρου Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Π.Ε.),
- Οι στόχοι, η φιλοσοφία και η ιστορική πορεία και εξέλιξη της ΠΕ
- Η αειφορία και η αιερόρος (βιώσιμη) ανάπτυξη
- Η εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΕΠΑ)
- Το εννοιολογικό πλαίσιο και η θεματολογία της ΕΠΑ
- Τα περιβαλλοντικά όρια (η έννοια του οικολογικού και του ενεργειακού αποτυπώματος)
- Η ΕΠΑ και η προσχολική ηλικία
- Η ΕΠΑ στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα
- Σχεδιασμός προγραμμάτων
- Αξιολόγηση Προγραμμάτων
- Παιδαγωγικές μέθοδοι και τεχνικές για την υλοποίησή προγραμμάτων ΕΠΑ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργασία πεδίου – Εκπαιδευτικές επισκέψεις	10
	Προετοιμασία για δραστηριότητες πεδίου, επισκέψεις, δραστηριότητες	11
	Προετοιμασία για την πρόοδο	10
	Μελέτη για την τελική	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ηλεκτρονική πρόοδος σε ζητήματα περιεχομένου (π.χ. Αραίωση οξοντικής στιβάδας, πλανητική θέρμανση και κλιματική αλλαγή, οικολογικό και ενεργειακό αποτύπωμα), κυρίως ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. 20% της συνολικής βαθμολογίας Γραπτή τελική εξέταση (80% της συνολικής βαθμολογίας), περιλαμβάνει: 1) Ζητήματα θεωρίας 2) Συγκριτική κριτική ανάλυση ζητημάτων θεωρίας 3) Σχεδιασμός προγράμματος ΕΠΑ για παιδιά προσχολικής ηλικίας – εφαρμογή των βασικών παιδαγωγικών επιλογών της ΕΠΑ Τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολογία κάθε ομάδας θεμάτων περιλαμβάνονται στα θέματα που δίνονται στους φοιτητές και αναρτώνται μετά την διεξαγωγή των εξετάσεων στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Γεωργόπουλος, Α. & Τσαλίκη, Ε. (2003). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Παρασκευόπουλος, Σ. & Κορφιάτης, Κ. (2003). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση – Θεωρία και Μέθοδοι*. Θεσσαλονίκη: Χρηστοδουλίδης.

Μπιλώνης, Γ. (2009) *Στα μονοπάτια της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Κέδρος

Φλογαΐτη, Ε. (2006) *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Λιαράκου, Γ. & Φλογαΐτη, Ε. (2007). *Από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη*. Αθήνα: Νήσος

Μποτετζάγιας, Ι. & Καραμίχας Γ. (2008). *Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Shallcross, T., Robinson, J., Pace, P., Wals, A. (2009) *Δημιουργώντας Βιώσιμα Σχολικά Περιβάλλοντα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Webster, K. & Johnson, C. (2011) *Λογική και Αειφορία: Εκπαιδεύοντας για μια Κοινωνία Χαμηλού Άνθρακα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο

Κάτζη, Χ. και Ζαχαρίου, Α. (2013). (Επιμ.). *Η Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη ως παιδαγωγικό πλαίσιο στη Δημοτική και Προδημοτική Εκπαίδευση: Εγχειρίδιο για Εκπαιδευτικούς*. Λευκωσία: Frederick Research Center. http://www.moec.gov.cy/dkpe/chrisimo_yliko.html

Γεωργόπουλος, Α. (2014). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ζητήματα ταυτότητας*. Αθήνα: Gutenberg

UNESCO (2017). *Education for Sustainable Development Goals Learning Objectives*. Paris: UNESCO Education Sector-The Global Education 2030 Agenda. ESD Expert Net (2018). *Teaching the sustainable development goals*. Koln: Engagement Global GmbH

Leicht, A., Heiss, J. & Byun, W. J. (2018). *Issues and trends in Education for Sustainable Development*. Paris: UNESCO.

Jigling, B. & Sterling, S. (2017). *Post-Sustainability and Environmental Education - Remaking Education for the Future*. Cham, Switzerland: Palgrave

Macmillan Hadjichambis, A. Ch., Reis, P., Paraskeva-Hadjichambi, D., Činčera, J., Boeve-de Pauw, J., Gericke, N., & Knippels, M.C. (2020). *Conceptualizing Environmental Citizenship for 21st Century Education*. Cham, Switzerland: Springer.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (e-περιοδικό, <http://www.peakpemagazine.gr/>)

Environmental Education Research (<http://www.tandfonline.com/loi/ceer20#.VbixrvnQM-0>)

The Journal of Environmental Education (http://www.tandfonline.com/loi/vjee20#.Vbiyl_nQM-1)

Canadian Journal of Environmental Education (CJEE) (<http://cjee.lakeheadu.ca/>)

International Journal of Sustainability in Higher Education (<https://www.emerald.com/insight/publication/issn/1467-6370>)

Sustainability (<https://www.mdpi.com/journal/sustainability>)

1909Υ. Θεατρική τέχνη και εκπαίδευση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1909Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΑΝ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται: να έχουν μια εξοικείωση με τη χρήση της θεατρικής τέχνης μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία, και συγκεκριμένα στην προσχολική ηλικία, τόσο στο πλαίσιο της επαφής με την ίδια τη θεατρική διαδικασία και όσων αυτή προσφέρει στο παιδί (επικοινωνία, συνεργασία, ομαδικότητα, έκφραση, έλεγχος της σωματικής κίνησης, έλεγχος του λόγου, απεύθυνση του λόγου, αφήγηση μιας ιστορίας, κ.ά.), όσο και στο πλαίσιο της βιωματικής γνωριμίας με και εμπάθουσας σε άλλα πεδία, όπως η μελέτη του περιβάλλοντος, τα εικαστικά, η λογοτεχνία, ο μύθος, το παραμύθι, η γλώσσα, κ.ά.. Αναμένεται ακόμη να διαθέτουν κάποιες βασικές γνώσης ιστορίας και παιδαγωγικής του θεάτρου και μια ευρύτερη καλλιέργεια στον χώρο των γραμμάτων και των τεχνών.

Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να αναπτύξουν ή/και να εξελίσουν τις εξής γενικές ικανότητες: συνεργασία, σύνθεση καλλιτεχνικού έργου (ζωντανά και μέσω βίντεο), δραματολογία, σκηνοθεσία, εμπύχωση ομάδας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές και οι φοιτήτριες διδάσκονται την Τέχνη του Θεάτρου, λαμβάνοντας θεωρητικά εργαλεία (Ιστορία του Θεάτρου, Παιδαγωγική του Θεάτρου, Θεατρικές Σπουδές, Επιτελεστικές Σπουδές, Ανθρωπολογία, Ψυχανάλυση, Νευροεπιστήμες) και εκπαιδευόμενοι/ες σε πρακτικές θεατρικές μεθόδους και σωματικές τεχνικές (Γιόγκα, Viewpoints, Laban, Ανάλυση Κειμένου, Εκφορά Θεατρικού Λόγου, Ζέσταμα

Βασισμένο σε Τεχνικές του Θεάτρου της Επινόησης). Σκέφτονται και μαθαίνουν για το παιδικό παιχνίδι, αυθόρμητο και οργανωμένο, το παραμύθι και το παιδί ως μαθητή /μαθήτρια και ταυτόχρονα ως συνομιλητή /συνομιλήτρια. Από το Δ' ήδη εξάμηνο των σπουδών τους ξεκινούν να εφαρμόζουν τις παραπάνω γνώσεις στην Προσχολική Αγωγή, συζητώντας και διασκευάζοντας ή μετασχηματίζοντας ενεργά τα δοθέντα υλικά, ενώ παράλληλα, ερχόμενοι/ες σε επαφή με πεδία όπως τα Εικαστικά και η Λογοτεχνία, ξεκινούν να συνθέτουν θεατροπαιδαγωγικές δράσεις που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις που αποτελούνται από προφορικές παραδόσεις και σεμιναριακού τύπου μαθήματα (σύνθεση θεωρίας και πράξης).	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση βίντεο (προβολή, βιντεοσκόπηση).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Προετοιμασία τελικής γραπτής εργασίας	31
	Προετοιμασία τελικής πρακτικής εργασίας	20
	Σύντομες ασκήσεις παρακολούθησης διαλέξεων και κατανόησης παραδόσεων	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εργασία (40%), τελική πρακτική εργασία (βίντεο) (30%), σύντομες ασκήσεις παρακολούθησης διαλέξεων και κατανόησης παραδόσεων (30%).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ανδρεάδη, Ιόλη, *Θέατρο και Εκπαίδευση, Θεωρία και Πράξη, Κάπα Εκδοτική, 2023, 978-960-628-261-4*

Παπαδόπουλος, Σίμος, *Παιδαγωγική του Θεάτρου, Αυτοέκδοση, 2010, 9789609320146*

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Περιοδικό Εκπαίδευση και Θέατρο, Θέατρο-Λόγος, Παράβασις, *International Journal of Educational Innovation*

2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα-Παρατήρηση-Αναστοχασμοί

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2213Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο & 4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση - Αναστοχασμοί		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Υποβάθρου, Κορμού.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	0701Υ. Προσχολική Παιδαγωγική	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED177/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες, στο τέλος του εξαμήνου, μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα θα μπορούν:

- να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της παρατήρησης ως ένα εργαλείο διερεύνησης και κατανόησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- να συλλέγουν δεδομένα μέσω της παρατήρησης σε νηπιαγωγεία
- να κατανοούν το θεσμικό/υλικό, εκπαιδευτικό, κοινωνικό πλαίσιο της τάξης
- να εντοπίζουν τις συνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στις εκπαιδευτικές πρακτικές και τις θεωρητικές παραδοχές για τη μάθηση και τη διδασκαλία
- να εκπονούν σχέδια δράσης σε αντιστοιχία με τα δεδομένα της παρατήρησής τους
- να αναστοχάζονται σχετικά με τη δυναμική της εκπαιδευτικής πράξης, την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και το ρόλο τους ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί.

Γενικές Ικανότητες

Με την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα οι φοιτητές/τριες κατά το πέρας του εξαμήνου θα έχουν αποκτήσει τις εξής ικανότητες:

να συλλέγουν δεδομένα (με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών) και να τα επεξεργάζονται, να συνεργάζονται για να εκπονούν ομαδική εργασία, να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις και να λαμβάνουν αποφάσεις, να σχεδιάζουν έργα, να ασκούν δημιουργική κριτική και να θέτουν αυτοαναφορικά ερωτήματα, να επιδεικνύουν κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί να αναδείξει τα θεσμικά, υλικά, εκπαιδευτικά και κοινωνικά στοιχεία που συγκροτούν το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσεται η εκπαιδευτική πράξη και να αναδείξει την παρατήρηση ως ένα εργαλείο διερεύνησης και κατανόησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι φοιτητές/τριες υλοποιούν παρατηρήσεις σε νηπιαγωγεία, συλλέγουν δεδομένα, τα οποία μαθαίνουν να αναλύουν, να συσχετίζουν και να ερμηνεύουν υπό το πρίσμα των θεωρητικών παραδοχών για τη μάθηση και τη διδασκαλία. Συγκεκριμένα, εκπαιδεύονται στο να εντοπίζουν τις συνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στις εκπαιδευτικές πρακτικές και την παιδαγωγική θεωρία, καθώς και να εκπονούν σχέδια δράσης σε αντιστοιχία με τα δεδομένα της παρατήρησής τους. Τέλος, το μάθημα προσφέρει στους φοιτητές/τριες ευκαιρίες για αναστοχασμό σχετικά με τη δυναμική της εκπαιδευτικής πράξης, την ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και το ρόλο τους ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις, διαλογικές συζητήσεις με προκαθορισμένο θέμα, συμπλήρωση φύλλων εργασίας στην τάξη.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών, αξιοποίηση ψηφιακού υλικού, βιντεοσκοπημένων διδασκαλιών, υλικό από το διαδίκτυο. Ανάρτηση διαφανειών και ασκήσεων στο e-class. Χρήση φωτογραφικής μηχανής και ηχητικού καταγραφέα για συλλογή δεδομένων. Επικοινωνία με φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, Σεμινάρια	39
	Συνεργασίες προετοιμασίας επιτόπιων παρατηρήσεων σε νηπιαγωγεία	10
	Μελέτη βιβλιογραφίας / διαδικτυακή έρευνα	39
	Κατ' οίκον εργασία/ασκήσεις	27
	Επιτόπιες παρατηρήσεις σε τάξεις νηπιαγωγείου (Πρακτική Άσκηση)	27
	Εκπόνηση ομαδικής εργασίας	18
	Προετοιμασία για γραπτές εξετάσεις	40
	Σύνολο	200 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασίες & ομαδική εργασία 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 4. Πραγματοποίηση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 5. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται από την πολλαπλή αξιολόγηση φοιτητών/τριών στη συμμετοχή στα μαθήματα, την καταβληθείσα προσπάθεια, την ποιότητα των ασκήσεων και της γραπτής εργασίας, τις δεξιότητες συνεργασίας στην ομάδα, τη συνολική επίδοση (αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες). Επίσης, δίνεται συστηματική ανατροφοδότηση στους φοιτητές/τριες.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ανδρούσου, Α. & Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2013) *Η πρακτική άσκηση στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Ερευνητικές προσεγγίσεις, Δίκτυο Πρακτικών Ασκήσεων*. Αθήνα: ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Εθνικό Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών.

Αυγητίδου, Σ. & Σιδηροπούλου, Χ. (2020). Αποδημώντας και αναδομώντας τις πεποιθήσεις των υποψηφίων εκπαιδευτικών: Ένα πρόγραμμα παρέμβασης στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 9(1), 77-91. doi:<https://doi.org/10.12681/hjre.23311>

Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται*. Αθήνα: Gutenberg. Γερμανός, Δ. (2018). Δημιουργώντας τον χώρο του παιδιού στο σχολείο: η προσέγγιση από την πλευρά του χρήστη και ο παιδαγωγικός σχεδιασμός του χώρου. *Χώροι για το Παιδί ή Χώροι του Παιδιού*, 1, 40-59.

Κατσαρού, Ε. (2016). *Εκπαιδευτική έρευνα-δράση. Πολυπαραδειγματική διερεύνηση για την αναμόρφωση της εκπαιδευτικής πράξης*. Αθήνα: Κριτική. McLachlan, C (2020). *Διαμορφώνοντας την προσχολική ηλικία*. επιμ. Μ. Αμπαρτζάκη. Αθήνα: Πεδίο Εκδοτική.

McLachlan, C., Fleer, M., & Edwards, S. (2017). *Αναλυτικά Προγράμματα Προσχολικής και Πρώτης σχολικής ηλικίας. Σχεδιασμός, αξιολόγηση και εφαρμογή*, επιμ. Μ. Παπανδρέου, μτφρ. Α. Γρίβα. Αθήνα: Gutenberg.

Ντολιοπούλου, Ε. (2003). *Σύγχρονα Προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας*. ΑΘΗΝΑ: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδάνος

Τσίγκρα, Μ. (2014). *Μέσα στο Νηπιαγωγείο. Διαδικασίες και πρακτικές συγκρότησης της καθημερινής πραγματικότητας*. Αθήνα: Λεξίτυπον.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες της αγωγής και της εκπαίδευσης, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης – Α.Π.Θ.
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi/index>

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, Investigating the child's world, ΟΡΕΠ Ελλάδα. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/index>
ActionResearchinEducation, <http://www.actionresearch.gr/el/node/13>
European Early Childhood Education Research Journal (EECER), <https://www.eecera.org/journal/>

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**0207Ε. Ιστορική Παιδαγωγική Ανθρωπολογία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0207Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορική Παιδαγωγική Ανθρωπολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική και Γερμανική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED123/index.php

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Επίπεδο 6 (1ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην ιστορία των παιδαγωγικών ιδεών στην Ευρώπη και τους παιδαγωγούς που ανέδειξαν τις ιδέες αυτές. Να γνωρίζουν τα ιστορικά, κοινωνικά και οικονομικά αίτια που οδήγησαν στην ανάπτυξη και εξέλιξη των παιδαγωγικών ιδεών αυτών, να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ιδέες αυτές μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής.

Να κατανοούν τις επιρροές των παιδαγωγικών κινήσεων στη θεμελίωση και εξέλιξη των εκπαιδευτικών ιδεών στην Ελλάδα.

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος από τη θεσμοθέτησή του έως σήμερα.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο διάστημα αυτό.

Να εξετάζουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη

Εργασία Ομαδική

Εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη μετανεωτερικότητα δεν υπάρχουν πια ολοκληρωτικά μοντέλα ή θεωρίες με οικουμενική εμβέλεια. Κανένα επιστημονικό παράδειγμα δεν μπορεί να αξιώσει ότι παράγει την πλήρη (παιδαγωγική) γνώση. Η κριτική της νεωτερικότητας αφορά και την παιδαγωγική σκέψη, όπως έγινε φανερό μέσα από τον παιδαγωγικό διάλογο της Νεωτερικότητας. Οι προσδοκίες του Διαφωτισμού αναφορικά με την συνεχή πρόοδο και την τεχνολογική εξέλιξη του ανθρώπου δεν εκπληρώθηκαν, με αποτέλεσμα οι συνέπειες του 'ημιτελούς' αυτού προγράμματος (Habermas) να μας κατατρέχουν ακόμη και σήμερα (ArnoldGehlen). Ο έντονος προβληματισμός και η αβεβαιότητα που κυριάρχησαν στον χώρο των πολιτισμικών ερευνών από τότε που τα παραδοσιακά επιστημονικά παραδείγματα έχασαν την εγκυρότητά τους (PaulFeyerabend, T.S. Kuhn, J-F. Lyotard), αποκάλυψαν και το αδιέξοδο στο οποίο περιήλθε η Ανθρωπολογία και η Παιδαγωγική Ανθρωπολογία ως κλειστά κανονιστικά συστήματα γνώσης.

Σήμερα με τη νεωτερική σκέψη ανοίγονται νέες προοπτικές για την παιδαγωγική επιστήμη και ειδικότερα για την Παιδαγωγική Ανθρωπολογία. Ο πλουραλισμός που χαρακτηρίζει την επιστημονική σκέψη και τη μεθοδολογία της, η συνύπαρξη πολλών ιδεών και θεωριών που δεν είναι ταυτόσημες και που αντιδρούν γρήγορα στις κοινωνικές εξελίξεις, οι διαφοροποιήσεις στην παρουσίαση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και στην παιδαγωγική δράση οδηγούν σε μια νέα θεώρηση της παιδαγωγικής μέσα από τη συνεχή αμφισβήτηση της ίδιας της παιδαγωγικής σκέψης. Οι ανθρωπολογικές μελέτες που είδαν το φως της δημοσιότητας τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία του περασμένου αιώνα και κυρίως στο γερμανόφωνο χώρο E:\praltika 11\tzartzas.htm - ftn1, οδήγησαν στον επαναπροσδιορισμό της Παιδαγωγικής Ανθρωπολογίας. Οι αιτίες της εξέλιξης αυτής θα πρέπει να αναζητηθούν στο γεγονός:

α) ότι η εκπαίδευση προσανατολίζεται πάντα σε εικόνες του ανθρώπου που αναπόφευκτα εμπερικλείουν ανθρωπολογικές προσεγγίσεις και β) στην μείωση του ενδιαφέροντος για την κανονιστική ανθρωπολογία και στην συνειδητοποίηση της ιστορικής και πολιτισμικής εξάρτησής της. Τα πρώτα μοντέλα της Παιδαγωγικής Ανθρωπολογίας που αναπτύχθηκαν μετά την 'ανθρωπολογική στροφή' στις ανθρωπιστικές επιστήμες ακολούθησαν μία κανονιστική προσέγγιση της ερμηνείας του ανθρώπου, η οποία όμως οδήγησε την παιδαγωγική επιστήμη σε αδιέξοδο. Με τη νεωτερική σκέψη ανοίχθηκαν νέες προοπτικές για την παιδαγωγική σκέψη, όπως εκφράζονται μέσα από την Ιστορική Παιδαγωγική Ανθρωπολογία. Στόχος της δεν είναι η εξέταση του ανθρώπου γενεαλογικά αλλά μορφές και εκφράσεις του μέσα από την ιστορική, κοινωνική και πολιτισμική προοπτική. Η γνώση στην Ιστορική Παιδαγωγική Ανθρωπολογία δημιουργείται μέσα από πολλαπλούς διαλόγους, οι οποίοι συνεισφέρουν στη δόμηση παιδαγωγικών αντιλήψεων, καταστάσεων, δομών και εννοιών καταδεικνύοντας τις εξουσιαστικές δομές της κοινωνίας, της επιστήμης και των θεσμών της παιδαγωγικής δράσης. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός είναι απαραίτητη η επανεξέταση, ανακατανομή και ενδεχομένως η νέα αξιολόγηση της υπάρχουσας γνώσης ή και η παραγωγή νέας.

Η Ιστορική Παιδαγωγική Ανθρωπολογία εστιάζει την έρευνά της σε τρεις μεγάλες θεματικές ενότητες μέσα από τις οποίες διαφαίνεται και η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθεί: 1) στην ανθρώπινη ικανότητα μεταλλαγής και τη σημασία του φαντασιακού και της γλώσσας για το σχεδιασμό και τη διαμόρφωση της εκπαίδευσης, 2) στη σημασία των μιμητικών και τελετουργικών διεργασιών και 3) στο ρόλο της βίας, της αντιμετώπισης του Άλλου και της παγκοσμιοποίησης της εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρησιμοποιούνται μέσω της προβολής διαφανειών, φιλμς, της αξιοποίησης της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, του Συστήματος Υποβοήθησης Διδασκαλίας, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	21
	Τελική γραπτή εξέταση	40
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Κατ' οίκον εργασία.
Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Jan Amos Comenius (2000⁹). Grosse Didaktik. (Hrsg. Von A. Flitner). Stuttgart.
- (1992). Orbis Sensualium Pictus. Zürich.
 - (2001). Pampaidia. Allererziehung. (Hrsg. und Übersetzt von Klaus Schaller). Sankt Augustin.
- Gadamer, H.-G./ Vogler, P. (Hrsg.) (1972/1974): Neue Anthropologie, 7 Bde. Stuttgart.
- Galtung, J. (1997): Gewalt, in: Wulf, C.: Vom Menschen. Handbuch Historische Anthropologie, S. 913-919.
- Gehlen, A. (1978): Der Mensch. Seine Natur und seine Stellung in der Welt. Wiesbaden.
- Geertz, C. (1973) : The Interpretation of Cultures. NY.
- Girard, R. (1972) : La violence et le sacré. Paris.
- Habermas, J. (1988): Der philosophische Diskurs der Moderne. Zwölf Vorlesungen. Frankfurt/M.
- Hamann, B. (1993): Pädagogische Anthropologie. Theorien – Modelle – Strukturen. Eine Einführung. Bad Heilbrunn.
- Kuhn, T.S. (1970): The structure of Scientific Revolutions. Chicago.
- Lenzen, D. (1994): Bildung und Erziehung für Europa? Zeitschrift für Pädagogik, 32, Beiheft. Weinheim/Basel, S. 3-48.
- Lyotard, J.-F. (1979) : La condition Postmoderne. Paris.
- Levi-Strauss, C. (1992): Strukturele Anthropologie. Frankfurt/M.
- Moren, Edgar (1999) : Les sept savoirs nécessaires à l' éducation
- Nohl, H. (1929): Pädagogische Menschenkunde, in: Nohl, H./ Pallat, L. (Hrsg.): Handbuch der Pädagogik, Bd.2. Langensalza, S. 51-75.
- Oelkers, J. (1992): Vollendung. Theologische Spuren im pädagogischen Denken, in: Luhmann, N./ Schorr, K.E. (Hrsg.): Zwischen Anfang und Ende. Fragen an die Pädagogik. Frankfurt/M.
- Plessner, H. (1928): Die Stufen des Organischen und der Mensch. Berlin.
- Scheler, M. (1929): Die Stellung des Menschen im Kosmos. Bonn.
- Scheuerl, H. (1982): Pädagogische Anthropologie. Kohlhammer.
- Wimmer, M. (1988): Der Andere und die Sprache. Berlin.
- Wulf, Ch (Hrsg.) (1996): Das Anthropologische Denken in der Erziehung 1750-1850. Weinheim.
- (2001): Anthropologie der Erziehung. Weinheim und Basel.
 - (Hrsg.) (1994): Einführung in die pädagogische Anthropologie. Weinheim und Basel
 - (2003): Die Wiederkehr des Körpers und das Schwinden der Sinne, in: Wulf, Ch./Kemper, D. (Hrsg): Logik und Leidenschaft. Erträge Historischer Anthropologie. Berlin.
 - (2002): The Other as Reference Point in European Education, in: Jan Karel Koppen/ Ingrid Lunt/ Christoph Wulf (eds.). Education in Europe. Cultures, Values, Institutions in Transition, pp. 19-39. Münster/New York/ München/ Berlin.
- Christoph Wulf, επιστ. επιμ.: Μιχάλης Κοντοπόδης: Ανθρωπολογία, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΔΙΟ Α.Ε. 2018.
- Τζάρτζας, Γ. (2018). Jan Amos Comenius: οι Απαρχές της Σύγχρονης Παιδαγωγικής. Ο άνθρωπος ως «animal educandum et educabilis». Αθήνα: Εκδόσεις Άνθρωπος.
- Τζάρτζας, Γ. 2004). Νέες Προοπτικές στην Παιδαγωγική Ανθρωπολογία, στο: *Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου, Ιστορία της Εκπαίδευσης*, Πάτρα.
- (2017). Η Σημασία της Ανθρωπιστικής Γνώσης στις Επιστήμες της Αγωγής, στο: Athens Institute of Liberal Arts (A.I.L.A.). <http://www.aila.org.gr/georgios-tzartzas>.

0404Ε. Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0404Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική Ψυχολογία & Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να κατανοήσουν βασικές έννοιες της εκπαιδευτικής ψυχολογίας και της ανάπτυξης του ατόμου με έμφαση στη νηπιακή ηλικία. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ακόμη αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογή της γνώσης στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου. Προσδοκάται ότι οι φοιτήτριες και φοιτητές είναι ικανοί να αξιοποιήσουν συνθετικά και κριτικά την αντίστοιχη με το θέμα βιβλιογραφία και να αναπτύξουν δραστηριότητες που συμβάλλουν στην ομαλή ανάπτυξη του νηπίου.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων. Αυτόνομη εργασία. Ομαδική εργασία. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέρος Α: Ορισμός, αντικείμενο και μέθοδοι έρευνας της εκπαιδευτικής ψυχολογίας. Νοημοσύνη. Νοημοσύνη και δημιουργικότητα. Νοημοσύνη και γνωστική ανάπτυξη. Θεωρίες μάθησης. Η σχολική τάξη ως σύστημα: Σχέσεις, ρόλοι, συναισθήματα και συμπεριφορά. Η σημασία του σχολείου στην έννοια του εαυτού του νηπίου. Μέρος Β: Ορισμός, αντικείμενο και μέθοδοι έρευνας της εξελικτικής ψυχολογίας. Κλασικές και σύγχρονες θεωρίες της ανάπτυξης του ατόμου. Κληρονομικότητα και Περιβάλλον. Αντιληπτικο-κινητική ανάπτυξη. Γνωστική ανάπτυξη. Η σκέψη στη νηπιακή ηλικία. Αναφορές στην κοινωνική ανάπτυξη. Η σημασία του σχολείου στην ανάπτυξη του νηπίου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ, ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΩΣ ΒΟΗΘΗΜΑ - ΣΥΝΟΨΗ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΝΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή ατομικής εργασίας	10
	Ανάλυση περιπτώσεων και συζήτηση σε ομάδες	8
	Ομαδική γραπτή εργασία και παρουσίαση	18
	Αυτοτελής μελέτη	15
	Μελέτη& ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών:(α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

Elliott, S. N., Kratochwill, T. R., Cook, J. L., & Travers J. F. (Μετάφραση: Μ. Σολμάν, Φ. Καλύβα, Επιμέλεια: Α. Λεονταρή, Ε. Συγκολλίτου) (2008). Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αποτελεσματική Διδασκαλία, Αποτελεσματική Μάθηση. Αθήνα: Gutenberg.

Cole, M. & Cole, S. R. (2002). Η ανάπτυξη των παιδιών. Η αρχή της ζωής: Εγκυμοσύνη, τοκετός, βρεφική ηλικία. Τόμ. 1. 2η έκδ. Αθή'να: Δαρδανός.

Cole, M. & Cole, S. R. (2002). Η αναπτυξη των παιδιων. Γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη κατά τη νηπιακή και μέση παιδική ηλικία. Το' μ. 2. 2η'κδ. Αθήνα: Δαρδανός.

McCartney, K. & Phillips, D. (2005). Handbook of early childhood development. Oxford: Blackwell.

Siegler, R., S. (1998). Children's thinking. N.Y: Prentice- Hall, Inc. (2005). Πω'ς σκέφτονται τα παιδιά (Μετάφραση: Ζ. Κουλεντιανού, Επιμέλεια: Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Educational Psychology, Developmental Psychology

ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0536Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Εισαγωγικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια μαθαίνει να: • Μελετά κοινωνικά φαινόμενα μέσα από την οπτική των δρώντων υποκειμένων • Εξετάζει την κοινωνική ζωή ως δυναμική διαδικασία κι όχι ως στατική κατάσταση • Υιοθετεί ολιστική προσέγγιση των φαινομένων, ενταγμένων μέσα σε ιστορικά, κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια • Μελέτα τα κοινωνικά φαινόμενα στην πολλαπλότητά τους και εστιάζει στη διαφοροποίηση και την ποικιλία της κοινωνικής ζωής • Υιοθετεί ευέλικτα ερευνητικά σχέδια τα οποία μπορούν να επαναπροσδιοριστούν σε όλες τις πτυχές κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας και βάσει ευρημάτων που προκύπτουν ήδη από τα αρχικά στάδια της έρευνας • Πραγματοποιεί έρευνα στον «πραγματικό» κόσμο (κι όχι σε πειραματικά περιβάλλοντα) • Αποσκοπεί στην ανακάλυψη νέων πτυχών του εξεταζόμενου φαινομένου μέσω της διατύπωσης υποθέσεων θεμελιωμένων στην ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων • Χρησιμοποιεί ευέλικτες μεθόδους παραγωγής δεδομένων • Αξιοποιεί μεθόδους που εγκαθιδρύουν κατά κανόνα στενές επικοινωνιακές σχέσεις μεταξύ του ερευνητή και των συμμετεχόντων στην έρευνα • Χρησιμοποιεί διαφορετικά είδη παρατήρησης και συλλογής δεδομένων: Επιτόπια συμμετοχική παρατήρηση (ανθρωπολογία), συνέντευξη, βιογραφικές αφηγήσεις, ομάδες εστίασης, συλλογή κι ανάλυση τεκμηρίων (φωτογραφιών, ημερολογίων, επιστολών, δημοσίων εγγράφων, φιλμ, δημοσιευμάτων στον τύπο, καταγραφών και διαλόγων σε ομάδες κοινωνικής δικτύωσης κλπ) • Αξιοποιεί μεθόδους και διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη την περιπλοκότητα, την λεπτομέρεια και το πλαίσιο παραγωγής δεδομένων • Υιοθετεί, κατά κανόνα, την ολιστική ανάλυση περίπτωσης • Αναπτύσσει εξηγήσεις στο επίπεδο της κατανόησης του νοήματος και λιγότερο σε εκείνο της αποκάλυψης αιτιών
Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη
εργασία Ομαδική
εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό
περιβάλλον Σεβασμός στη
διαφορετικότητα Παραγωγή νέων
ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στη Σχολική Εθνογραφία και Εθνογραφική έρευνα. Συγκεκριμένα εξετάζει τη συμβολή της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική έρευνα και πράξη, την επιτόπια παρατήρηση, τη συμμετοχική παρατήρηση, τη συνέντευξη, τις ομάδες εστίασης, τη βιογραφική καταγραφή και ανάλυση, τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, τη μελέτη περίπτωσης, τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων. Το μάθημα περιλαμβάνει και διαλέξεις σεμιναριακού χαρακτήρα. Οι φοιτητές αναλαμβάνουν το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μιας ερευνητικής εργασίας ως μια ομάδα αλλά και ατομικά. Για το σκοπό αυτό τους διδάσκονται τα παρακάτω:

- προσδιορισμός ερευνητικής περιοχής
- βιβλιογραφική επισκόπηση (literature review)
- επιλογή & επεξεργασία θεωρητικού πλαισίου
- διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- επιλογή μεθόδου/ων παραγωγής δεδομένων
- προετοιμασία για πρόσβαση στο πεδίο
- επιλογή στρατηγικής δειγματοληψίας
- διευθέτηση ενδεχόμενων δεοντολογικών ζητημάτων
- εκτίμηση πρακτικών ζητημάτων
- επιλογή τρόπων ανάλυσης δεδομένων
- σκέψεις για το είδος της θεωρητικής μορφής των ευρημάτων
- σκέψεις για τους τρόπους δημοσιοποίησης των ευρημάτων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Εκπαιδευτική εκδρομή	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Παρουσίαση ομαδικής εργασίας/αξιολόγηση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ιωσηφίδης, Θ. & Σπυριδάκης, Μ. (2006.) Ποιοτική κοινωνική έρευνα: Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ανάλυση δεδομένων. Αθήνα:

Κριτική. Cohen, L. & Manion, L. (1997). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Έκφραση.

Μιχαήλ, Δ. (2014). Αλβανική Μετανάστευση στην Ελλάδα: Μελέτες και Ζητήματα. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης.

Μιχαήλ, Δ. (2010). «Η στάση των Αλβανών Μεταναστών γονέων απέναντι στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο: Ζητήματα ταυτότητας, γλώσσας και στρατηγικές ενσωμάτωσης» *Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 57: 219-238.

Gogonas, N. & Michail, D. (2014). "Ethnolinguistic Vitality, Language Use and Social Integration among Albanian immigrants in Greece", *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, doi: 10.1080/01434632.2014.90944.

Μιχαήλ, Δ. (2010). «Γλωσσική διατήρηση/μετατόπιση στην δεύτερη γενιά Αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα: Κοινωνική ενσωμάτωση και κινητικότητα». *Εθνολογία*, 14:207-214.

Anastasiou, D., & Michail, D. (2013). "Exploring discordance between self-efficacy and writing performance among low-literate adult students". *Learning Disabilities: A Contemporary Journal*, 11(1): 53-87.

Michail, D. & Stamou A. (2009). "Preprimary teachers' discourses about immigrant children's identity construction". In Palaiologou N. (ed) *Intercultural Education: Paideia, Polity, Demoi*. Cd-rom Proceedings of the International Conference of the International Association for Intercultural Education (IAIE) and the Hellenic Migration Policy Institute (IMEPO). ISBN: 978-960-98897-0-4 (GR) & ISBN/EAN: 978-90-814411-1-7 (NL). Athens 2009.

Μιχαήλ, Δ. (2003). "Ζητήματα γλώσσας στους Πομάκους της Δ. Θράκης: Πολιτικές και Κοινωνικές Διαστάσεις". Μακεδόν, Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ., τεύχος 11.

Χατζηδάκη, Α. (2005). «Μοντέλα διγλωσσικής συμπεριφοράς σε οικογένειες Αλβανών μαθητών: δεδομένα από εμπειρική έρευνα». Στο Α. Χατζηδάκη (επιμ.) *Δίγλωσσοι μαθητές στα ελληνικά σχολεία: διδακτικές παρεμβάσεις και θεωρητικά ζητήματα* (Θεματικό τεύχος για το 2005 του περιοδικού *Επιστήμες Αγωγής*, σς. 79-102.

1011Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1011Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED193/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα για την κατανόηση της ιστορίας της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν τη συνοπτική ιστορία της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας μέσα από την παρουσίαση των σημαντικότερων σχολών, ρευμάτων και εκπροσώπων της. Θα

έχουν την ευκαιρία να προσεγγίσουν κείμενα των σημαντικότερων περιόδων και λογοτεχνιών της, αλλά μέσα από την σύγχρονη κριτική ματιά της Δημιουργικής Γραφής.

Επιπλέον, θα αποκτήσουν σταδιακά ένα θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο στην έννοια της «ενεργητικής ανάγνωσης», ενώ ταυτόχρονα θα μυηθούν στις βασικές θεωρίες της αφήγησης. Τέλος, θα πειραματιστούν στη δημιουργία των δικών τους λογοτεχνικών και όχι μόνο κειμένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

- τη σημασία και την αξία της Λογοτεχνίας γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου
- τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας
- τα βασικά συστατικά ενός λογοτεχνικού κειμένου (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου)
- τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στη λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα
- τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής «αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες

- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων
- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια
- Επίδειξη κοινωνική επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η έννοια της Λογοτεχνίας
- Η ιστορία της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας
- Οι σχολές, τα ρεύματα και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας
- Η έννοια της δημιουργικής και ενεργητικής ανάγνωσης των λογοτεχνικών κειμένων
- Αφηγηματολογία – βασικές αρχές και θεωρίες
- Σκηνικό
- Χαρακτήρες
- Πλοκή
- Αφηγητής και οπτική γωνία
- Προβλήματα χρόνου
- Η σύγχρονη εκδοτική παραγωγή

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό εύρεσης και διαχείρισης των λογοτεχνικών κειμένων. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	20
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10

	Ατομικές εργασίες	10
	Σεμινάρια	10
	Αυτοτελής μελέτη, Αναζήτηση, έρευνα και βιβλιογραφική προσέγγιση στο διαδίκτυο	20

	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ι. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής – Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας ΙΙ. Ομαδική εργασία και ατομικές εργασίες (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Mario Vitti, <i>Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας</i>, Οδυσσέας, 2003 Λίνος Πολίτης, <i>Συνοπτική Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας</i>, Δωδώνη 1987 Καψωμένος, Ερ. (2004) <i>Αφηγηματολογία</i>. Αθήνα: Πατάκης. Παπαντωνάκης, Γ. & Κωτόπουλος, Η. Τ. (2011) <i>Σκηνικό, Χαρακτήρες, Πλοκή</i>. Αθήνα: Ίων. Σουλιώτης, Δ. (1995) <i>Αλφαθητάριο για την ποίηση</i>. Θεσσαλονίκη: Γ. Δεδούσης. Καψωμένος, Ερ. (2005) <i>Ποιητική</i>. Αθήνα: Πατάκης. Genette, Gérard, <i>Figures I, II, III</i>, éd. Seuil, Paris, 1966, 1969, 1972. <i>Nouve audiscours durécit</i>, éd. Seuil, Paris, 1983 <i>Σχήματα III</i>, μτφρ. Μπάμπης Λυκούδης, εκδ. Πατάκης, Αθήνα, 2006 Iser, W. (1978) <i>The act of reading: a theory of aesthetic response</i>. Baltimore and London: The John Hopkins University Press. Rosenblatt, L. (1978) <i>The Reader, The Text, The Poem: The Transactional Theory of the Literary Work</i>. Carbondale: Southern Illinois University Press. Cowan, A. (2011) <i>The art of writing fiction</i>. Edinburgh: Pearson Education Limited Dawson, P. (2005). <i>Creative Writing and the New Humanities</i>. London and New York: Routledge. Morley, D. (2007). <i>The Cambridge Introduction to Creative Writing</i>. Cambridge: Cambridge UP. -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: <i>Νέα Εστία, Φιλολογος, Μανδραγόρας, Θέματα Λογοτεχνίας, Εντευκτήριο, Poetry Greece, Hellenic Quarterly</i>	

(ΑΔΕ) 1311Ε. Δημιουργία πολυμεσικού υλικού**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1311Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργία πολυμεσικού υλικού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής – ειδικού υπόβαθρου, ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι: Η Δημιουργία και επεξεργασία πολυμεσικού υλικού για διδακτικούς σκοπούς. Τρόποι ψηφιοποίησης – συμπίεσης – αποθήκευσης εικόνων, ήχου και video. Γνωριμία με ποικίλα πακέτα ζωγραφικής και σχεδίασης (ψηφιογραφικά και διανυσματικά). Σάρωση εικόνων, ψηφιακή φωτογραφία, ιχνηλάτηση σχημάτων. Ψηφιακή επεξεργασία εικόνων, διαμόρφωση, σύνθεση, εξαγωγή, ειδικά θέματα εκτύπωσης. Γνωριμία με ποικίλα πακέτα επεξεργασίας και παραγωγής ήχου. Ηχογράφηση, σύνδεση με αναλογικές πηγές, δημιουργία ψηφιακών ήχων. Πρόσκτηση Video από αναλογικά και ψηφιακά μέσα.

Επεξεργασία και σύνθεση εικονοσειρών. Δημιουργία κίνησης (animation) με τη χρήση εξειδικευμένων πακέτων. Ψηφιακό κόμικ. Οι φοιτητές διδάσκονται σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ. Μαθαίνουν πώς να δημιουργούν το δικό τους ψηφιακό υλικό, είτε με ίδια μέσα είτε με επεξεργασία υφιστάμενου ψηφιακού υλικού. Επιπλέον μαθαίνουν πως να εντάσσουν το ψηφιακό υλικό σε εκπαιδευτικά σενάρια και να σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες (σχέδια μαθήματος).

Έμφαση θα δοθεί: στις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, αξιοποιώντας εκπαιδευτικά λογισμικά, το διαδίκτυο και λογισμικά γενικής χρήσης. Επιπλέον μαθαίνουν πως να αναζητούν και να συνθέτουν ψηφιακό υλικό για τη δημιουργία διδακτικών αντικειμένων. Τέλος οι φοιτητές διδάσκονται πως να φτιάχνουν αναλυτικά σχέδια μαθήματος και να αξιοποιούν τις διαδικτυακές τεχνολογίες στη σχολική καθημερινότητα.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα στη διδασκαλία τους
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες με χρήση τεχνολογίας
- αξιοποιούν τεχνολογικά προϊόντα με διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις (θεωρίες μάθησης)
- εγκαθιστούν και να λειτουργούν εκπαιδευτικά λογισμικά
- αναζητούν/δημιουργούν ψηφιακό διδακτικό υλικό
- κατανοούν τους τρόπους ένταξης των ΤΠΕ στη διδασκαλία
- παρακολουθούν την εξέλιξη του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου
- δημιουργούν πολυμεσικό διδακτικό υλικό
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα του διαδικτύου στην εξωστρέφεια μιας σχολικής μονάδας
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα των εφαρμογών στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών
- κατανοήσουν τη χρησιμότητα της χρήσης του πολυμεσικού υλικού στην ενίσχυση του ενδιαφέροντος των μαθητών και την ανάπτυξη των

ικανοτήτων κριτικής σκέψης, εποικοδομητικής επικοινωνίας και ενεργούς μάθησης

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αναζήτηση και Ψηφιοποίηση υλικού

2. Πνευματικά δικαιώματα στο διαδίκτυο
3. Δημιουργία και επεξεργασία εικόνας και ψηφιακή φωτογραφία
4. Δημιουργία και επεξεργασία ήχου
5. Δημιουργία και επεξεργασία βίντεο
6. Σχεδιασμός διδασκαλιών
7. Εκπαιδευτικό λογισμικό

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, φροντιστηριακές ασκήσεις ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο Ατομικές εργασίες Εργαστηριακές συνεδρίες Ομαδικές εργασίες Αυτοτελής μελέτη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Τόσο κατά τη διδασκαλία όσο και κατά την επικοινωνία με τους φοιτητές χρησιμοποιούνται ΤΠΕ.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια - Εργαστηριακές συνεδρίες	39
	Ομαδικές ή ατομικές ερευνητικές εργασίες	21
	Εργαστηριακές συνεδρίες	13
	Ατομική μελέτη/έρευνα	27
	Σύνολο	100 ώρες
	Ατομική ή ομαδική εργασία και γραπτές εξετάσεις	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Βασίλης Κόμης. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΜΟΝ. ΕΠΕ (2004)

Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Βοσνιάδου Στέλλα. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. (2006)

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Gunther, K., (2003) Literacy in the New Media Age. New York: Routledge.

Wenger, E. (1998). Communities of practice: Learning, meaning, and identity. New York: Cambridge University Press.

Wenger, E., White, N., & Smith, J. (2009). Digital Habitats. Stewarding technology for communities. Portland USA:

CPSquare. *Επιστημονικά Περιοδικά*

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην

Εκπαίδευση i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση

Νέος Παιδαγωγός

Education and Information Technologies, Springer

1612Ε.Το πείραμα στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1612Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο & 4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το πείραμα στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής Εμβάθυνσης - Εφαρμογής – Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Εργαστηριακό μάθημα για περιορισμένο αριθμό φοιτητών/φοιτητριών (20)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Έννοιες Φυσικών Επιστημών και οι Αναπαραστάσεις τους		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- 5) Να αναγνωρίζουν τις μεταβλητές ενός υπό διερεύνηση προβλήματος και να μπορούν να εφαρμόσουν τη Στρατηγική Ελέγχου Μεταβλητών ικανοποιητικά
- 6) Να κατανοούν την αξία του πειράματος στη κατανόηση των φυσικών φαινομένων και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα
- 7) Να διατυπώνουν ερωτήσεις, να διατυπώνουν υποθέσεις, να ελέγχουν τις υποθέσεις και να εξάγουν συμπεράσματα βασισμένα σε επιχειρήματα στο πλαίσιο διερεύνησης ενός προβλήματος των φυσικών επιστημών
- 8) Να σχεδιάζουν ή/και να εκτελούν πειράματα που εμπλέξουν όλα τα παιδιά και να επιβλέπουν/καθοδηγούν την εκτέλεση τους από άλλους/άλλες στο πλαίσιο διερεύνησης μιας ευρείας παλέτας θεμάτων των φυσικών επιστημών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων και πληροφοριών
- Συνεργασία και ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία και μελέτη
- Κριτική σκέψη
- Επιστημονικές δεξιότητες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι εργαστηριακό και οι φοιτητές/φοιτήτριες εργάζονται σε αυτό σε ομάδες των 4 ατόμων διερευνώντας ζητήματα από τον φυσικό κόσμο μέσα από απλά πειράματα και με τη χρήση απλών υλικών. Κατά την διερεύνηση εξασκούνται στη διαχείριση μεταβλητών, την διατύπωση ερωτήσεων και υποθέσεων, τον σχεδιασμό και την επαλήθευση των υποθέσεων και την εξαγωγή συμπερασμάτων με βάση τα αποτελέσματα. Η παρουσία των φοιτητών/φοιτητριών είναι υποχρεωτική.

Ενδεικτικά θέματα του μαθήματος:

- Στρατηγική Ελέγχου Μεταβλητών
- Φυσικές Καταστάσεις της Ύλης και Μίγματα
- Βύθιση – Πλεύση
- Θερμοκρασία – Θερμότητα
- Μαγνήτες και μαγνητισμός
- Βασικές έννοιες της βιολογίας του ανθρώπου
- Μικρόκοσμος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Παρουσίαση PowerPoint κατά τη διάρκεια του μαθήματος - Σύγχρονα διαδικτυακά κουίζ κατά τη διάρκεια του μαθήματος - Χρήση εργαλείων για τη δημιουργία επαυξημένου υλικού Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να επικοινωνούν προσωπικά με τον διδάσκοντα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="651 882 1536 938">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</th><th data-bbox="1541 882 2009 938">Δραστηριότητα</th><th data-bbox="2013 882 2009 938">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="6">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</td><td>Εργαστηριακές ασκήσεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Προσωπική έρευνα και μελέτη</td><td>21</td></tr> <tr> <td>Προετοιμασία ομαδικών εργασιών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Ατομική μελέτη</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Σύνολο</td><td>100 ώρες</td></tr> <tr> <td colspan="2"> Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): 1. Συμμετοχή (30%) 2. Φύλλα Εργασίας (30%) 3. Ομαδικές Εργασίες (2 εργασίες, (15%+25%)) </td></tr> </tbody> </table>		ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εργαστηριακές ασκήσεις	39	Προσωπική έρευνα και μελέτη	21	Προετοιμασία ομαδικών εργασιών	20	Ατομική μελέτη	20	Σύνολο	100 ώρες	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): 1. Συμμετοχή (30%) 2. Φύλλα Εργασίας (30%) 3. Ομαδικές Εργασίες (2 εργασίες, (15%+25%))
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εργαστηριακές ασκήσεις	39															
	Προσωπική έρευνα και μελέτη	21															
	Προετοιμασία ομαδικών εργασιών	20															
	Ατομική μελέτη	20															
	Σύνολο	100 ώρες															
	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): 1. Συμμετοχή (30%) 2. Φύλλα Εργασίας (30%) 3. Ομαδικές Εργασίες (2 εργασίες, (15%+25%))																

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Καλλέρη, Μ.,(2016) Έννοιες και Φαινόμενα από τον Φυσικό Κόσμο για Μικρά Παιδιά, Εκδόσεις Ostrakon:
 Θεσσαλονίκη Ζόγκζα, Β. (2007) Η βιολογική γνώση στη παιδική ηλικία. Αθήνα: Μεταίχμιο
 Driver, R., Squires, A., Rushworth, P. & Wood-Robinson, V. (1998) Οικοδομώντας τις Έννοιες των Φυσικών Επιστημών. Αθήνα
 Τυποθύτω Hewitt, P. (2004) Οι έννοιες των Φυσικής. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
 Καριώτογλου, Π. (2006) Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών: Τρεις μελέτες περίπτωσης Θεσσαλονίκη: Γράφημα
 Ραβάνης, Κ. (1999) Οι φυσικές επιστήμες στη προσχολική εκπαίδευση. Αθήνα Τυπωθύτω

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Early-Years Science Education:

<https://www.tandfonline.com/toc/ciey20/current> International Journal of Science Education:

<https://www.tandfonline.com/toc/tsed20/current>

Education Sciences (open access): <https://www.mdpi.com/journal/education>

Frontiers in education (open

access):<https://www.frontiersin.org/journals/education>

2221Ε. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και παιδαγωγικές πρακτικές σε σύγχρονα μαθησιακά περιβάλλοντα ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2221Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί και Παιδαγωγικές Πρακτικές σε Σύγχρονα Μαθησιακά Περιβάλλοντα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα – Παρατήρηση – Αναστοχασμοί		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED422/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες στο τέλος του εξαμήνου, μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα θα μπορούν:

- να αναγνωρίζουν τα στοιχεία που συγκροτούν ένα σύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον
- να εντοπίζουν, ερμηνεύουν και κατανοούν τις συνδέσεις ανάμεσα στην εκπαιδευτική πράξη και τις θεωρητικές παραδοχές για τη διδασκαλία και μάθηση
- να διατυπώνουν ερωτήσεις που διευκολύνουν τον διάλογο μεταξύ των παιδιών και οδηγούν την σκέψη τους σε ανώτερα επίπεδα

- να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις σε σύγχρονα μαθησιακά περιβάλλοντα τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης.

Γενικές Ικανότητες

Μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα οι φοιτητές/τριες αναμένεται να αναζητούν, εντοπίζουν, αναλύουν και συνθέτουν δεδομένα και πληροφορίες να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις, να λαμβάνουν αποφάσεις, να συνεργάζονται για να εκπονούν ομαδική εργασία, να υιοθετούν πρακτικές κριτικής και αυτοκριτικής τεκμηριώνοντας την άποψή τους και επιχειρηματολογώντας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα διερευνώνται τα στοιχεία που συγκροτούν ένα σύγχρονο δημιουργικό και κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον για παιδιά μικρής ηλικίας. Επίσης, επιδιώκεται η κατανόηση και αξιοποίηση από τους φοιτητές/τριες βασικών εννοιών των σύγχρονων θεωριών μάθησης (κονστрукτιβισμός, κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες) προκειμένου να ερμηνεύουν την εκπαιδευτική πραγματικότητα και να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας στο πλαίσιο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, στο μάθημα επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση των φοιτητών/τριών για τον ρόλο των ερωτήσεων στην ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για τις ανάγκες του μαθήματος αξιοποιείται οπτικοακουστικό και κινηματογραφικό υλικό. Οι φοιτητές/τριες συμπληρώνουν ατομικά ή/και ομαδικά δομημένα φύλλα εργασίας, συμμετέχουν σε διαλογικές συζητήσεις με προκαθορισμένο θέμα και εκπονούν ομαδικά σύντομους εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις, διαλογικές συζητήσεις με προκαθορισμένο θέμα, συμπλήρωση φύλλων εργασίας στην τάξη.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών μαθήματος, κινηματογραφικού υλικού, αξιοποίηση αυθεντικού ψηφιακού υλικού τάξης νηπιαγωγείου, υλικό από το διαδίκτυο. Ανάρτηση διαφανειών και εργασιών στο e-class. Επικοινωνία με φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακές ασκήσεις στην τάξη	39
	Κατ' οίκον εργασία/ασκήσεις	11
	Εκπόνηση ομαδικής εργασίας	20

	Μελέτη βιβλιογραφίας & προετοιμασία για εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Χρήση πολλαπλής βιβλιογραφίας. 4. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται από την πολλαπλή αξιολόγηση φοιτητών/τριών στη συμμετοχή στα μαθήματα, καταβληθείσα προσπάθεια ανεξαρτήτου αποτελέσματος, περιεχόμενο γραπτής εργασίας, δεξιότητες συνεργασίας στην ομάδα, συνολική επίδοση (αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες). Δίνεται συστηματική ανατροφοδότηση στις εργασίες/ασκήσεις των φοιτητών/τριών.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Γερμανός, Δ. (2006). *Οι τοίχοι της γνώσης. Σχολικός χώρος και εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Δαφτέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ελ. (2006). *Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί, Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης*. ΥΠΕΠΘ-ΠΙ, Αθήνα: ΟΕΒΔ.

Δημητριάδου, Κ. (2016). *Νέοι προσανατολισμοί της διδακτικής. Προσαρμογή της διδασκαλίας στις εκπαιδευτικές προκλήσεις του*

21^{ου} αι. Αθήνα: Gutenberg. Edwards, C., Garnini, L. & Forman, G. (2001). *Reggio Emilia: Οι χίλιες γλώσσες των παιδιών προσχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Πατάκης.

Frey, K. (2002). *Η μέθοδος «Project»*. Μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία και πράξη. Θεσσαλονίκη: Αφοι

Κυριακίδη α.ε. Μασσαγγούρας, Η. Γ. (2000). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Μπιρμπίλη, Μ. (2015). *Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου: Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Σοφία.

Ντολιοπούλου, Ε. (2001). *Σύγχρονες Τάσεις της προσχολικής αγωγής*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδάνος.

Ρεκαλίδου, Γ. (2016). *Η αξιολόγηση στην τάξη του Νηπιαγωγείου*. Αθήνα: Gutenberg.

Νικονάνου, Ν. (επιμ.) (2015). *Μουσειακή μάθηση και εμπειρία στον 21^ο αι.* Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα.

Σιδηροπούλου, Χ., και Ζουπίδης, Α. (2019). Ομαδική και αμοιβαία μάθηση: μαθητές Γυμνασίου και παιδιά Νηπιαγωγείου συνεργάζονται με κοινό τόπο τις Φυσικές Επιστήμες. Στο Π. Παντίδος (επιμ.), *Ο ρόλος των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση*, σελ. 461-477. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων

Τεχνολογιών. Τζιμογιάννη, Α., (2019). *Ψηφιακές τεχνολογίες και μάθηση του 21^{ου} αιώνα*. Αθήνα: Κριτική.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες της αγωγής και της εκπαίδευσης, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης – Α.Π.Θ.

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi/index>

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, Investigating the child's world, ΟΡΕΠ Ελλάδος. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/index>

Έρευνα στην εκπαίδευση,

Hellenic Journal of Research in Education Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hjre/article/view/23311/20478>

Action Research in Education <http://www.actionresearch.gr/el/node/13>

Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη)**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π18	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο & 6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://internship.uowm.gr/the-program/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Το Πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020 (Δ.Π.Α.). Το Τμήμα Νηπιαγωγών συμμετέχει στην πράξη «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας» με κωδικό ΠΠΣ (MIS)5031197 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους. Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, αποσκοπεί στην επαρκή προετοιμασία των φοιτητριών/τρών, προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να εργαστούν σε αντικείμενο εργασίας με άμεση ή έμμεση συνάφεια με τις σπουδές τους. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητριών/φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η Δ.Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την επαφή των φοιτητριών/τρών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Δ.Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό της/του φοιτήτριας/τή, η/ο οποία/ος σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς της/του στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Η Δ.Π.Α. στο Τμήμα Νηπιαγωγών είναι θεσμοθετημένη και έχει διάρκεια δύο μηνών. Οι φοιτήτριες/τές κάνουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος και κατόπιν οι 25 περίπου θέσεις Π.Α. που έχουμε διαθέσιμες για κάθε χρόνο (ανάλογα πάντα με τη χρηματοδότηση που παίρνει το πρόγραμμα) κατανέμονται σύμφωνα με έναν αλγόριθμο που έχει οριστεί και λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των μαθημάτων που έχει περάσει η/ο υποψήφια/ος ανάλογα με το εξάμηνο στο οποίο βρίσκεται. Η θέση αυτή Π.Α. αποτελεί ένα μάθημα επιλογής (8 ECTS, ο βαθμός συνυπολογίζεται στο βαθμό πτυχίου) για όσες/όσους έχουν επιλεγεί. Οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Π.Α. εποπτεύονται από μια/έναν καθηγήτρια/τή που είναι η/ο ίδια/ιος για όλες/όλους. Οι ωφελούμενες/νοι ασφαρίζονται γι' αυτούς τους δύο μήνες Π.Α. από το ίδρυμα στο ΙΚΑ. Η Δ.Π.Α. μπορεί να γίνει σε Δημόσιους ή Ιδιωτικούς φορείς σε αναλογία 45% και 55% αντίστοιχα. Η ποσόστωση αυτή επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι απαρένγκλητη. Ο φορέας υποδοχής δηλώνει τις θέσεις Π.Α. που επιθυμεί στην πλατφόρμα του ΑΤΛΑΣ (Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών ΑΕΙ (<https://atlas.grnet.gr/>) και από εκεί γίνεται η δέσμευση της θέσης για την/τον υποψήφια/ο φοιτήτρια/τή. Όλη η διαδικασία που αφορά τα παραδοτέα των φοιτητριών/τρών και των εποπτών καθηγητριών/τρών γίνεται από φέτος για πρώτη φορά ηλεκτρονικά από τον ιστότοπο: <https://arch.ict.e.uowm.gr/iposition/index.php?site/login>. Η επίσημη ιστοσελίδα της Δ.Π.Α. είναι: <https://internship.uowm.gr/the-program/>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και στην επαφή των φοιτητών/τριών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό του/της φοιτητή/τριας, ο/η/οποίος/α σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους

επαγγελματικούς του/της στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Σε προγραμματισμένες συναντήσεις στο Γραφείο ΠΑ
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Διμήνου
	Πρακτική Άσκηση σε Φορέα Υποδοχής Δημόσιου ή Ιδιωτικού Τομέα	
	Σύνολο	240 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η Αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με βάση τα παραδοτέα που ορίζει το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.	

5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

0111Υ/Στατιστική στην Εκπαιδευτική Έρευνα

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0111Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Στατιστική στην εκπαιδευτική έρευνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τη σημασία της στατιστικής στην ανάλυση εκπαιδευτικών δεδομένων και την εξαγωγή έγκυρων συμπερασμάτων
- Διακρίνουν τους διαφορετικούς τύπους δεδομένων και να επιλέγουν τις κατάλληλες μεθόδους οργάνωσης και παρουσίασης
- Εφαρμόζουν βασικές περιγραφικές στατιστικές τεχνικές για την ανάλυση εκπαιδευτικών δεδομένων
- Χρησιμοποιούν λογισμικά στατιστικής για την επεξεργασία, απεικόνιση και ανάλυση δεδομένων
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της δειγματοληψίας και της θεωρίας πιθανοτήτων στην εκπαιδευτική έρευνα
- Διαμορφώνουν και ελέγχουν στατιστικές υποθέσεις στο πλαίσιο ερευνητικών ερωτημάτων
- Αναλύουν και ερμηνεύουν σχέσεις μεταξύ μεταβλητών μέσω συσχετίσεων και παλινδρόμησης
- Συνεργάζονται σε ομάδες για την εκπόνηση μιας μικρής κλίμακας ερευνητικής εργασίας με χρήση στατιστικής ανάλυσης
- Αναπτύξουν κριτική σκέψη ως προς την ορθή χρήση και ερμηνεία των στατιστικών αποτελεσμάτων σε εκπαιδευτικά πλαίσια

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία, Ομαδική Εργασία, Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό μέρος: Συλλογή και οργάνωση δεδομένων, παρουσίαση δεδομένων, περιγραφική στατιστική, μέτρα θέσης και διασποράς, εμπειρικές κατανομές, μέτρα ασυμμετρίας και κύρτωσης, εισαγωγή στη δειγματοληψία, εισαγωγή στις πιθανότητες, διαστήματα εμπιστοσύνης, εισαγωγή στον έλεγχο υποθέσεων, ανάλυση συσχέτισης, γραμμική παλινδρόμηση

Πρακτικό μέρος: Ανάλυση δεδομένων με τη χρήση στατιστικού λογισμικού

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Ομαδική εργασία	21
	Τελική γραπτή εξέταση	25
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Ομαδική εργασία	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Argesti, A. (2021) Στατιστικές μέθοδοι για κοινωνικές επιστήμες. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Αναστασιάδου, Σ. (2012) Στατιστική και μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: Κριτική

Γιαλαμάς, Β., Λαβίδας, Κ. & Μάνεσης, Δ. (2023) Στατιστικές μέθοδοι και τεχνικές στις κοινωνικές επιστήμες με τη χρήση SPSS

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Research on Educational Effectiveness

Educational Researcher

Studies in Science Education

Journal of Educational Psychology

International Journal of STEM Education

European Journal of Educational Research

0912Υ. Κοινωνιογλωσσολογία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0912Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιογλωσσολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (αγγλικά)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED484/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να: • Κατανοούν βασικές έννοιες της κοινωνιογλωσσολογίας. • Γνωρίζουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις της κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας. • Αναγνωρίζουν με ποιους τρόπους οι περιστάσεις επικοινωνίας και οι κοινωνικές σχέσεις διαμορφώνουν τις γλωσσικές επιλογές των ομιλητών/τριών και το αντίστροφο. • Αναγνωρίζουν τις διάφορες γλωσσικές ποικιλίες που συναντούν στην καθημερινότητά τους. • Αντιλαμβάνονται και να κατανοούν φαινόμενα γλωσσικής επαφής στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες. • Αναλύουν όψεις της γλωσσικής (γραπτής, πολυτροπικής) παραγωγής στον δημόσιο χώρο. • Αντιλαμβάνονται τον λόγο των παιδιών από κοινωνιογλωσσολογική οπτική. • Αντιλαμβάνονται πτυχές της κοινωνιογλωσσικής ικανότητας των παιδιών σχετικές με το σχολικό περιβάλλον. • Διακρίνουν τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα που συνδέονται με συγκεκριμένες χρήσεις της γλώσσας και να στέκονται κριτικά απέναντί τους. • Διαχειρίζονται κοινωνιογλωσσικές ανισότητες στον χώρο του σχολείου. • Επιδεικνύουν ευαισθησία στη γλωσσική διαφορά ως ομιλητές/τριες στην καθημερινότητά τους αλλά και ως εκπαιδευτικοί. • Σχεδιάζουν το γλωσσικό μάθημα με βάση την κοινωνιογλωσσολογία.
Γενικές Ικανότητες
• Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη • Αυτόνομη Εργασία • Ομαδική Εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Λήψη αποφάσεων • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η κοινωνιογλωσσολογία εξηγεί γιατί μιλάμε/γράφουμε διαφορετικά ανάλογα με το περιβάλλον ή την περίσταση. Η κοινωνιογλωσσολογική μελέτη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της γλώσσας, τις κοινωνικές σχέσεις σε μια κοινότητα, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους παρουσιάζουμε, μέσω της γλώσσας, διάφορες πτυχές της κοινωνικής μας ταυτότητας. Με παραδείγματα από γραπτό, προφορικό και πολυτροπικό λόγο, το μάθημα διερευνά την πολυδιάστατη σχέση της γλώσσας με το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο χρησιμοποιείται. Καλύπτονται οι εξής θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγικές έννοιες
- Γεωγραφική ποικιλότητα
- Κοινωνική ποικιλότητα
- Λειτουργική ποικιλότητα
- Γλωσσική επαφή(δι/πολυγλωσσία, διγλωσσιασμός)
- Εναλλαγή γλωσσών
- Γλωσσικό τοπίο
- Διαπολιτισμική επικοινωνία
- Γλωσσικές στάσεις
- Γλωσσική πολιτική και γλωσσικός σχεδιασμός
- Κοινωνιογλωσσολογία και εκπαίδευση
- Πολυγλωσσία και εκπαίδευση
- Διαπολιτισμική εκπαίδευση μέσω διαγλωσσικών πρακτικών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία του μαθήματος: προβολή διαφανειών Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: e-class, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών: υποβολή ασκήσεων μέσω e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Πρακτική εφαρμογή και ασκήσεις	14
	Φάκελος ασκήσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	20
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου	
	• Φάκελος ασκήσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου(ενισχυτικός του τελικού βαθμού)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ανδρουλάκης, Γ. (2008). Οι γλώσσες και το σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.
- Αρχάκης, Α. & Κονδύλη, Μ. (2002). Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας. Αθήνα: Νήσος.
- Γλωσσάρι κοινωνιογλωσσολογίας. Διγλωσσοποίηση του A Glossary of Sociolinguistics του Peter Trudgill, 2007. Επιμέλεια-εισαγωγή: Β. Τσάκωνα. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Γούτσος, Δ. & Μπέλλα, Σ. (επιμ.) (2022). Κοινωνιογλωσσολογία. Αθήνα: Δαρδανός.
- Γρίβα, Ε. Α. & Στάμου, Α. Γ. 2014. Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον: Οπτικές εκπαιδευτικών, μαθητών και μεταναστών γονέων. Θεσσαλονίκη: Δέσποινα Κυριακίδη.
- Deckert, S.K. & Vickers, C.H. (2011). An introduction to sociolinguistics: Society and identity. London: Continuum.
- Holmes, J. (2016[1992]). Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία [μετάφραση: Σ. Λαμπροπούλου]. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Κακριδή-Φερράρι, Μ. (2005). Γλώσσα και κοινωνικό περιβάλλον: Ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας. Α' μέρος. Αθήνα: Παρουσία. Κοιλιάρη, Α. (2005). Πολυγλωσσία και γλωσσική εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Κωστούλα-Μακράκη, Ν. (2001). Γλώσσα και κοινωνία: Βασικές έννοιες. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- McKay, S. L. & Hornberger, N. H. (2009). Κοινωνιογλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας. Επιμέλεια-Θεώρηση: Τ. Κωστούλη. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Μπασλής, Γ.Ν. (2000). Κοινωνιογλωσσολογία: Μικρή εισαγωγή. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Ντάλτας, Π. (1997). Κοινωνιογλωσσική μεταβλητότητα: Θεωρητικά υποδείγματα και μεθοδολογία της έρευνας. Αθήνα: Επικαιρότητα.
- Παυλίδου, Θ.-Σ. (2006) (επιμ.). Γλώσσα, γένος, φύλο. 2^η έκδοση. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών-Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
- Σελλά-Μάζη, Ε. (2001). Διγλωσσία και κοινωνία. Η κοινωνιογλωσσολογική πλευρά της διγλωσσίας. Θεωρία και πράξη. Η ελληνική πραγματικότητα Αθήνα: Προσκήνιο-Άγγελος Σιδεράτος.
- Σκούρτου, Ε. (2011). Η διγλωσσία στο σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσοκαλίδου, Ρ. (2012). Χώρος για δύο: Θέματα διγλωσσίας και εκπαίδευσης. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Τσοκαλίδου, Ρ. & Χατζησαββίδης, Σ. (2008). Κοινωνιογλωσσολογικές αναζητήσεις: Ερευνητικά δεδομένα. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Wardhaugh, R. (2006). An introduction to sociolinguistics. 5th edition. Oxford: Blackwell Publishing.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- International Journal of Bilingualism
- International Journal of the Sociology of Language
- Journal of Multilingual and Multicultural Development
- Journal of Sociolinguistics
- Language in Society
- Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication
- Discourse & Society
- Sociolinguistic Studies
- Γλωσσολογία
- Μελέτες για την ελληνική γλώσσα

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

2201ΥΕ. Διδακτική της Κινητικής Αγωγής

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2201ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Κινητικής Αγωγής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED142/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

Το μάθημα αποτελεί το βασικό μάθημα στις έννοιες της διδασκαλίας της κινητικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο.

Στόχος της ύλης του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές της οργάνωσης και προετοιμασίας ενός ημερησίου σχεδίου διδασκαλίας στο Νηπιαγωγείο. Αναφέρεται σε μεθόδους διδασκαλίας, στα αναπτυξιακά κατάλληλα παιχνίδια και κινητικές δραστηριότητες, τα υλικά και μέσα για την υλοποίηση ενός οργανωμένου διδακτικού σχεδιασμού.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν επαρκώς για τις μεθόδους έρευνας και σχεδιασμού προγραμμάτων προσχολικής ηλικίας
- εντάσσουν διαθεματικά την κινητική αγωγή με βάση τα αναπτυξιακά στάδια του παιδιού και της Φυσικής αγωγής στην προσχολική ηλικία
- προετοιμάζουν προγράμματα κινητικής αγωγής που εφαρμόζονται στην πράξη
- αξιολογούν προγράμματα κινητικής αγωγής που εφαρμόζονται στην πράξη

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μέθοδοι διδασκαλίας (άμεσες και έμμεσες) Πλάνο ημερήσιου μαθήματος Σχεδιασμός και υλοποίηση Θέματα κινητικών δεξιοτήτων Επιλογή κατάλληλων δραστηριοτήτων Σχεδιασμός του προγράμματος: ανάπτυξη ενός εννοιολογικού πλαισίου, καθορισμός των στόχων του προγράμματος, αξιολόγηση, εφαρμογή του Μικροδιδασκαλίες από φοιτήτριες/τές Συζήτηση, σχολιασμός, τεχνικές αξιολόγησης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη / στο γυμναστήριο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	15
	Πρακτική άσκηση	24
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	40
	Αυτόνομη μελέτη	46
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή τελική εξέταση (60%) II. Ομαδική Εργασία (40%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Τσαπακίδου, Α. (2014). Από το παραδοσιακό στο δημιουργικό παιχνίδι. Ιωάννης Αρχ. Χαρπαντίδης. Ζαχοπούλου, Ε., Τρεύλας Ε. (2007). Η φυσική αγωγή στην αρχή του 21ου αιώνα.

2209ΥΕ. Διδακτική Εικαστικών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2209ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική Εικαστικών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1701Υ. Εικαστικά εργαστήρια
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά/Αγγλικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΣ	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίσουν και θα κατανοήσουν τις βασικές έννοιες από το πεδίο της Διδακτικής των εικαστικών σε Ειδικά Θέματα των Εικαστικών Τεχνών και παράλληλα, θα πειραματιστούν στα Μέσα και τις Μεθόδους Διδασκαλίας εικονογράφησης. Θα αναπαραστήσουν τρισδιάστατα και δυσδιάστατα μορφές και αντικείμενα.

Γενικές Ικανότητες

Στόχος του μαθήματος να κατανοήσουν βασικές έννοιες της τέχνης που χρησιμεύουν ως αφετηρίες για να προγραμματισθούν καλλιτεχνικές εμπειρίες όπως:

1. Το καλλιτεχνικό είδος, την ποικιλία δηλαδή των καλλιτεχνικών προϊόντων και τη λειτουργία τους, όπως η ζωγραφική, η χαρακτική, η γλυπτική, η κ.τ.λ.
2. το μέσο με το οποίο δημιουργείται ένα έργο τέχνης, δηλαδή τα υλικά, τα εργαλεία και τις τεχνικές
3. τη μορφή, τη σύνθεση, το σχέδιο, το χρώμα που υπάρχει μέσα σ' ένα έργο τέχνης.
4. το θεματικό υλικό και το εκφραστικό περιεχόμενο του έργου. Νεκρές φύσεις, πορτρέτα, τοπία, σκηνές από τη ζωή, ιστορικά γεγονότα, σύμβολα κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά

- την Αισθητική Αγωγή
- στοιχεία χρωματολογίας
- σχέσεις χρώματος – σκιάς
- την έννοια της σύνθεσης
- αναλύεται η έννοια του χώρου στις εικαστικές τέχνες και γίνεται σύνδεση με την ιστορία της τέχνης
- παρουσιάζονται τα μέσα και μέθοδοι του κολλάζ και του ψηφιδωτού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ: Διαφάνειες, διαλέξεις μέσω Η/Υ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις στο εργαστήριο	39
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	15
	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	25
	Ατομική έρευνα και μελέτη	10
	Ασκήσεις που εστιάζουν στην εφαρμογή	11
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	25
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Στο τέλος του εξαμήνου, η αξιολόγηση του γνωστικού αντικείμενου περιλαμβάνει εξετάσεις, παρουσίαση των αναπτυχθέντων προϊόντων και υποχρεωτική εργασία.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Αλμπέρτο Α. (199) Θέματα Διδακτικής, Αθήνα 1994, Gutenberg Γερμανός Δ. (2002) Οι τοίχοι της γνώσης. Αθήνα: Gutenberg. Charman L. (1993), Διδακτική της τέχνης, Αθήνα, Νεφέλη Ενιαίο Πλάσιο Προγράμματος Σπουδών Εικαστικής Αγωγής 1998 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ Καπουλίτσα Θ. (2002) Το έργο τέχνης και ο ρόλος του στην αισθητική αγωγή του παιδιού κατά την παιδική ηλικία, (διδασκαρική διατριβή) Θεσσαλονίκη Κουτσάκος Ι. (1986) Σύγχρονη διδακτική 1986, παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Χαραλαμπίδης Α. (1990) Η τέχνη του 20^{ου} αιώνα, Θεσσαλονίκη University Studio Press Χρήστου Χ. (1980) Η ζωγραφική του 20 αιώνα, Τόμος Β, Θεσσαλονίκη Εκδ. Κωνσταντινίδη Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδακτική της τέχνης, Τιτίκα Σάλλα (επιμ.) Εικαστικές Προσεγγίσεις στην Προσχολική Ηλικία, Θωμαΐς Τρούλου-Καπουλίτσα

2211ΥΕ. Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2211ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED560/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες γνωρίζουν απαραίτητες επιστημονικές έννοιες γύρω από τη (μητρική) γλώσσα και τη διδασκαλία της, ώστε μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη γλωσσική ανάπτυξη των νηπίων.
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες κατάλληλες για το νηπιαγωγείο
- γνωρίζουν τις σχετικές θεωρίες μάθησης και τους τρόπους εφαρμογής τους στη διδακτική πράξη.
- έχουν συνολική εικόνα για τη μητρική γλώσσα και τη σημασία της στην προσωπική πορεία του κάθε ανθρώπου
- έχουν συνολική εικόνα για τη σημασία της διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας στην πρώιμη παιδική ηλικία.

Γενικές Ικανότητες

Εργασία σε διεπιστημονικό
περιβάλλον Παραγωγή νέων
ερευνητικών ιδεών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στη θεωρητική και πρακτική προσέγγιση της γλωσσικής διδασκαλίας στο νηπιαγωγείο. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας στην προσχολική ηλικία, καθώς και οι παράγοντες που επηρεάζουν τη γλωσσική ανάπτυξη και μάθηση των νηπίων.

Στα πλαίσια του μαθήματος εξετάζονται οι παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για τη Γλώσσα στο Νηπιαγωγείο.
- Σχεδιασμός, οργάνωση και υλοποίηση οργανωμένων δραστηριοτήτων για τη γλωσσική διδασκαλία.
- Γραμματισμός και πολυγραμματισμοί στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα.
- Βασικές αρχές δραστηριοτήτων γραμματισμού στο νηπιαγωγείο.
- Κειμενικά είδη στο νηπιαγωγείο.
- Ψηφιακά υλικά και μέσα στη γλωσσική διδασκαλία με μαθητές μικρής ηλικίας.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων και στρατηγικών προφορικού λόγου για παιδιά προσχολικής ηλικίας.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων και στρατηγικών γραπτού λόγου για παιδιά προσχολικής ηλικίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Προετοιμασία – παρουσίαση – κριτική δειγματικής διδασκαλίας	20
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	26
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι Αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις & Προετοιμασία – παρουσίαση – κριτική δειγματικής διδασκαλίας Κριτήρια Αξιολόγησης: Όπως περιγράφονται στο περίγραμμα μαθήματος και κατά την έναρξη του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Βιβλιογραφία μαθήματος

Κοροσίδου, Ε., Γρίβα, Ε. (2022). Δεύτερη/ Ξένη Γλώσσα στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε παιγνιώδη και ψηφιακά περιβάλλοντα. Εκδόσεις: Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Baker, C., & Hornberger, N. H. (2001). *An introductory reader to the writings of Jim Cummins*. Clevedon: Multilingual Matters.

Brown, H. D. (2007). *Principles of language learning and teaching* (5^η εκδ.). New York: Pearson Longman.

Coste, D., Moore, D., & Zarate, G. (2009). Plurilingual and pluricultural competence. *Studies towards a common European framework of reference for language learning and teaching*. Strasbourg: Council of Europe.

Creese, A., & Blackledge, A. (2010). Translanguaging in the Bilingual Classroom: A Pedagogy for Learning and Teaching?. *The Modern Language Journal*, 94, 103 – 115. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1540-4781.2009.00986.x>.

Crick, R. (2008). Key Competencies for Education in a European Context: narratives of accountability or care. *European Educational Research Journal*, 7, 311 – 318.

Cameron, L. (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fleta Guillén, M. (2014). Enhancing oracy in the pre-primary English classroom. *Encuentro* 23, ISSN 1989-0796, 38-46.

Hall, G., & Cook, G. (2012). Own-language use in language teaching and learning: State of the art. *Language Teaching*, 45(3), 271-308.

Hill, F., Tomkinson, B., Hiley, A., & Dobson, H. (2014). Learning style preferences: An examination of differences amongst students with different disciplinary backgrounds. *Innovations in Education and Teaching International*.

Fleta Guillén, M. (2014). Enhancing oracy in the pre-primary English classroom. *Encuentro* 23, ISSN 1989-0796, 38-46.

Hall, G., & Cook, G. (2012). Own-language use in language teaching and learning: State of the art. *Language Teaching*, 45(3), 271-308.

Hill, F., Tomkinson, B., Hiley, A., & Dobson, H. (2014). Learning style preferences: An examination of differences amongst students with different disciplinary backgrounds. *Innovations in Education and Teaching International*.

Kress, G. 2003. *Literacy in the New Media Age*. New York: Routledge.

Lee, J. H., & Macaro, E. (2013). Investigating age in the use of L1 or English-only instruction: Vocabulary acquisition by Korean EFL learners. *The Modern Language Journal*, 97(4): 887–901.

Lo, Y. Y., & Murphy, V. A. (2010). Vocabulary knowledge and growth in immersion and regular language-learning programmes in Hong Kong. *Language and Education*, 24(3), 215–238. <https://doi:10.1080/09500780903576125>

Lyons, J. 1968. *Introduction to Theoretical Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lyons, J. 1995. *Εισαγωγή στη Γλωσσολογία*. Αθήνα: Πατάκης

Lyons, J. 2002. *Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Meisel, J. M. (2011). *First and Second Language Acquisition: Parallels and Differences*. Cambridge: Cambridge University Press.

Meisel, J. M. (2009). Second language acquisition in early childhood. *Zeitschrift Für Sprachwissenschaft* 28, 5–34.

Nikolov, M., & Curtain, H. (Επιμ.) (2000). *An Early Start: Young Learners and Modern Languages in Europe and Beyond*. Council of Europe: European Centre for Modern Languages.

Oxford, R. L. (1989). Use of Language Learning Strategies: A Synthesis of Studies with Implications for Strategy Training. *System*, 17(2), 235-247.

Μήτσης, Ν. Η διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος.-Αθήνα: Gutenberg, 1996.

Χατζησαββίδης, Σ. (2005). Από την παιδαγωγική του γραμματισμού στους πολυγραμματισμούς: νέες τάσεις, διαστάσεις και προοπτικές στη διδασκαλία της γλώσσας. Στο Κ. Μπαλάσκας & Κ. Αγγελάκος (Επιμ.), *Γλώσσα και Λογοτεχνία στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση* (σσ. 35-52). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χατζησαββίδης, Σ., & Γαζάνη, Ε. (2005). Πολυτροπικός και μονοτροπικός/ εικονικός λόγος: από την πρόσληψη στην κατασκευή του παιδικού υποκειμένου. Στο Ου. Κωνσταντινίδου-Σέμογλου (Επιμ.), *Εικόνα και Παιδί* (σσ. 25-35). Θεσσαλονίκη: cannotnotdesign.

2215Υ: Διδασκαλία Βιολογικών και Περιβαλλοντικών Εννοιών

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2215Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδασκαλία Βιολογικών και Περιβαλλοντικών Εννοιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://nured.uowm.gr/course/didaskalia-viologikon-ke-perivallontikon-ennion/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση, ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί να:

1. **Αναλύει** θεμελιώδεις βιολογικές & περιβαλλοντικές έννοιες και να τις «μεταφράζει» σε ηλικιακά κατάλληλη γλώσσα.
2. **Σχεδιάζει** βιωματικές και διερευνητικές δραστηριότητες (IBSE) που καλλιεργούν οικολογικό γραμματισμό και στάσεις αειφορίας.
3. **Αξιοποιεί** ψηφιακά εργαλεία (π.χ. iNaturalist, PhET) και δεδομένα πολιτών για χαρτογράφηση τοπικής βιοποικιλότητας.
4. **Οργανώνει** υπαίθρια projects (school-garden, BioBlitz) και αξιολογεί τη μαθησιακή τους αξία.
5. **Συνδέει** τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs 4, 13, 14, 15) με διδακτικές παρεμβάσεις στην προσχολική βαθμίδα.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία
Ομαδική Εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τις βασικές βιολογικές έννοιες (κύτταρο, φυτά, ζώα, οικοσυστήματα) και τις συνδέει με κρίσιμα περιβαλλοντικά ζητήματα (κλιματική αλλαγή, απώλεια βιοποικιλότητας, κυκλική οικονομία). Δίνεται έμφαση στην εκπαίδευση για την αειφορία (ESD) και στη χρήση διερευνητικών (IBSE) και συμμετοχικών προσεγγίσεων (citizen-science, υπαίθρια μάθηση) στην προσχολική εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60
	Τελική γραπτή εξέταση	1
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	50 % ομαδικό project με παρουσίαση. 50 % γραπτή εξέταση προόδου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Gough, A. (2005). Sustainable Schools: Renovating Educational Processes. *Environmental Education Research*, 4, 339-351.
- Γεωργόπουλος, Α. (2014). *Περιβαλλοντική εκπαίδευση*. Gutenberg.
- Δημητρίου, Α. (2023). *Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία*. Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού & Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Καΐλα, Μ., Μόγιας, Θ., Παπαβασιλείου Β. (2013). Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα. *Αθήνα: Ατραπός*.
- Καραχάλιος, Η. (2023). *Απόψεις εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για θέματα διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων*.
- Λιαράκου, Γ., Φλογαΐτη, Ε. (2007). Από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. *Αθήνα: Νήσος*.
- Παπαβασιλείου, Β., Ανδρεαδάκης, Ν., Παπαδομαρκάκης, Ι., Καΐλα, Μ. (2018). *Αειφορία, Αειφόρος ανάπτυξη, Φύση & Ανθρώπινη Φύση*. *Αθήνα: Ατραπός*.
- Παρασκευόπουλος, Σ. (2019). Εισαγωγή στην οικολογία και στις περιβαλλοντικές επιστήμες. *Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα*.
- Παρασκευόπουλος, Σ. (2010). *Περιβαλλοντικός Εγγραμματισμός*. *Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα*.
- Παρασκευόπουλος, Σ., Κορφιιάτης, Κ. (2016). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη*.
- Σκούλλος, Μ. (2007). Μετεξέλιξη της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) προς Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), Ομοιότητες και Διαφορές 3ο Πανελλήνιο Συνεδριο ΠΕΕΚΠΕ, 9-11 Νοεμβρίου 2007, Αθήνα.

- Φλογαΐτη, Ε., Λιαράκου, Γ. (2012). Η έρευνα στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. Αθήνα: Πεδίο.
- Φλογαΐτη, Ε. (2011). Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία. Αθήνα: Πεδίο.

2225ΥΕ. Διδακτική του θεάτρου: Θεατρικές μέθοδοι και σωματικές τεχνικές**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2225ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ & ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΥΕ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΦΟΣΟΝ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται: να γνωρίζουν θεωρητικά αλλά και να μπορούν να θέσουν σε πρακτική εφαρμογή, στο πλαίσιο της εμπύχωσης μιας ομάδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, συγκεκριμένες θεατρικές μεθόδους και σωματικές τεχνικές τις οποίες θα διδαχθούν στη διάρκεια του εξαμήνου.

Γενικές Ικανότητες

Καλύτερη κατανόηση του ανθρώπινου σώματος (ανατομία, κιναισθησία, κίνηση, σωματική έκφραση) και της ανθρώπινης φωνής, καλλιέργεια θεατρικών δεξιοτήτων και σωματικών τεχνικών που έπειτα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να διδάξουν σε παιδιά, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής ηλικίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εξειδικεύονται περισσότερο στη Διδακτική του Θεάτρου, μέσα από την γνωριμία με και την εφαρμογή στην πράξη, πάντα μέσα στο ασφαλές περιβάλλον της πανεπιστημιακής αίθουσας, συγκεκριμένων Θεατρικών Μεθόδων. Αυτές περιλαμβάνουν στοιχεία από τη Μέθοδο Στανισλάφσκι (ενότητες-δράσεις), την Ανάλυση Κειμένου, τα Viewpoints και τη μετεξέλιξή τους, γνωστή ως MomentWork, αλλά και τη Μέθοδο Laban. Επιπλέον, έρχονται σε επαφή με Σωματικές Τεχνικές, όπως είναι η Yoga, που έχει χρησιμοποιηθεί επί εκατοντάδες χρόνια ως κομμάτι προετοιμασίας για τη θεατρική σκηνή αλλά και για τη διδακτική του θεάτρου, αλλά και με συγκεκριμένες τεχνικές σωματικού ζεστάματος και θεατρικής σύνθεσης που προέρχονται από το Θέατρο της Επινόησης (Devised Theatre) και το Θέατρο του Καταπιεσμένου του Augusto Boal. Έχοντας στη φαρέτρα τους τα παραπάνω εργαλεία οι φοιτητές και οι φοιτήτριες βγαίνουν περισσότερο προετοιμασμένοι για το απαιτητικό πεδίο της Διδακτικής του Θεάτρου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις που περιλαμβάνουν προφορικές παραδόσεις (θεωρία), όπου ωστόσο δίνεται έμφαση στα σεμιναριακού τύπου μαθήματα (πράξη) και στην προσομοίωση – εκ μέρους των φοιτητών/φοιτητριών – της δικής τους διδασκαλίας σε ομάδες παιδιών προσχολικής ηλικίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Προετοιμασία τελικής γραπτής εργασίας	40
	Προετοιμασία τελικής πρακτικής εργασίας	36
	Προσωπική μελέτη	10
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική πρακτική εργασία (40%), Τελική γραπτή εργασία (30%), Συμμετοχή στις Διαλέξεις/Σεμινάρια (30%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ανδρεάδη, Ιόλη, *Θέατρο και Εκπαίδευση, Θεωρία και Πράξη, Κάπα Εκδοτική, 2023, 978-960-628-261-4*

Γέρου, Κάτια, *Αλλάζοντας τους παλμούς της καρδιάς, Καλειδοσκόπιο, 2010, 978-960-471-034-8.*

Bogart, Anne, *Το Βιβλίο των Viewpoints, Πατάκης, 2020, 9789601683676*

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θεάτρου Πόλις, *Εκπαίδευση και Θέατρο, Theatre, Dance and Performance Training, Studies in Theatre and Performance, Methods: A Journal of Acting Pedagogy*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

0511Ε. Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαιδευτική Πολιτική
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0511Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαιδευτική Πολιτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τον όρο της πολιτικής κουλτούρας και τη σχέση της με τις δομές του εθνικού πολιτικού συστήματος και του διεθνούς πολιτικού περιβάλλοντος.
- Εντάσσουν την εκπαίδευση μέσα στην εξελισσόμενη πολιτική κουλτούρα, η οποία αναμορφώνεται σε στενή σχέση με την ιδεολογική εξέλιξη, την πολιτισμική διαφοροποίηση και την αναπτυσσόμενη κοινωνική δυναμική.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων. Αυτόνομη εργασία. Ομαδική εργασία. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής μέσα στο πλαίσιο της πολιτικής κουλτούρας, όπως αυτή εκφράζεται με τις στάσεις και συμπεριφορές των δρώντων υποκειμένων σε συνάφεια με τη δομή του πολιτικού συστήματος. Αναλύεται το ζήτημα των κοινωνικο-εκπαιδευτικών ανισοτήτων σε συνάρτηση με το πολιτικό πεδίο διαμόρφωσης και αναπαραγωγής τους. Μελετώνται ερμηνευτικά σχήματα εκπαιδευτικής πολιτικής με βάση τη σχέση πολιτική κουλτούρα- ιδεολογία-εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Σεμινάρια	8
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	12
	Φροντιστήριο	8
	Εκπόνηση μελέτης (project)	5
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	12
	Διαθεματική σύνδεση της πολιτικής κουλτούρας με γενικότερα θέματα κουλτούρας και πολιτικής	8
	Μελέτη εφημερίδων περιοδικών για μια σύγχρονη προσέγγιση κοινωνικών πολιτικών και οικονομικών προσανατολισμών	8
	Σύνολο	100ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου.	

	3. Πρόδος.
	4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Τσιάκαλος Γ. (1999) Ανθρωπινή αξιοπρέπεια και κοινωνικός αποκλεισμός- εκπαιδευτική πολιτική στην Ευρωπη. Αθηνά: Ελληνικά Γράμματα Bourdieu, P. (1990) Κληρονόμοι .Οι φοιτητές και η κουλτούρα. Αθηνά: Καρδαμίτσα Arnot M.(2004) Διαδικασίες αναπαγωγής του φύλου (εκπαιδευτική θεωρία και φεμινιστικές πολιτικές).Αθηνά: Μεταίχμιο Suarez-Orozco, M. & Qin-Hilliard, D. (2004). Globalization: Culture and Education in the New Millennium. California: University of California Press McLaren, P. (1999). Schooling as a Ritual Performance: Towards a Political Economy of Educational Symbols and Gestures. USA: Rowman & Littlefield Publishers -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Journal of Education Policy, Routledge International Journal of Politics, Culture, and Society

(ΑΔΕ) 0532Ε. Διαχείριση κοινωνικών ζητημάτων σε περιόδους κρίσης: Γνώση για την κοινωνία και τους θεσμούς
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0532Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ: ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται: α) να έχουν εξοικειωθεί με την έννοια της κρίσης, έτσι όπως την εξετάζει η κοινωνιολογία μέσα από τα επιμέρους αντικείμενά της και τις παραδόσεις της, β) να έχουν αποκτήσει γνώση για το πώς μπορούν να παραχθούν δράσεις αντιμετώπισής της, γ) να έχουν κατανοήσει τις διαφορετικές προσεγγίσεις για την κρίση (θεωρίες συναίνεσης/θεωρίες σύγκρουσης) μέσα από τη σχετική βιβλιογραφία και αρθρογραφία, δ) να έχουν μυηθεί στη χρήση μεθοδολογικών εργαλείων ανάλυσης της κρίσης, μέσα από μελέτες περίπτωσης με θέμα την

εκπαίδευση σε διεθνές και ελληνικό επίπεδο, ε) να έχουν αποκτήσει δεξιότητες ενδυνάμωσης και συμβουλευτικής προς τις αποκλεισμένες κοινωνικές ομάδες από την εκπαιδευτική διαδικασία σε συνθήκες κρίσης, αλλά και προς τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς.

Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτητές/τριες κατανοούν πώς η κρίση μεταβάλλει την κοινωνική πραγματικότητα, τη σχέση του ατόμου με την κοινωνία και τους θεσμούς, αλλά και τη σημασία της ενίσχυσης της εκπαιδευτικής πολιτικής σε συνθήκες κρίσης για την κοινωνική ανασυγκρότηση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα αναλύεται κοινωνιολογικά η κρίση, μέσα από τη διασάφηση εννοιών και όρων. Διάκριση των μορφών κρίσης και των επιπτώσεών τους στην κοινωνική συνοχή. Περιοδολόγηση και κοινωνιολογική προσέγγιση τριών μεγάλων κρίσεων: (α) περίοδος της Μεγάλης Ύφεσης (1929-1932) (β) μέσα

δεκαετιών 1980 - 1990 γ) 2008 έως και σήμερα. Ειδικά θέματα που αφορούν στη λειτουργία των θεσμών σε συνθήκες κρίσης, με έμφαση στην εκπαίδευση. Κοινωνιολογικές θεωρίες για την κρίση: (1) Θεωρίες συναίνεσης: κλασική - νεοκλασική προσέγγιση και δομολειτουργισμός (Η έννοια της ανομίας του Merton) (2) Θεωρίες σύγκρουσης: μαρξισμός και βεμπεριανοί (3) Μικροκοινωνιολογικές μελέτες της Σχολής του Σικάγου. Για κάθε σχολή εξετάζεται μία (τουλάχιστον) μελέτη περίπτωσης για την εκπαιδευτική πολιτική σε συνθήκες κρίσης. Μεθοδολογία και θέματα που αφορούν στην εκπαίδευση σε περιόδους κρίσης, μέσα από τη διεθνή και την ελληνική εμπειρία. Προνοιακές πολιτικές/ θωράκιση του εκπαιδευτικού συστήματος και των εκπαιδευτικών στην κρίση. Εξετάζονται δύο επιμέρους ενότητες: α) Σχολείο και κρίση β) Νέοι και κρίση. Το μάθημα επικεντρώνεται σε αγροτικές και βιομηχανικές περιοχές, με την παράλληλη αξιοποίηση μελετών από την κρίση του '30.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Σεμινάρια	6
	Συνεργατικές ασκήσεις	7
	Ομαδικές εργασίες	7

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	7
	Φροντιστήριο	4
	Διαδραστική διδασκαλία	6
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	12
	Εκπόνηση μελέτης (project)	12
	Σύνολο	100 ώρες
	1. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Κατ' οίκον εργασία. 4. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 5. Χρήση πολλαπλής βιβλιογραφίας. 6. Διασφάλιση διαφάνειας στην αξιολόγηση επίδοσης των φοιτητών.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jahoda M., P F. Lasarsfeld και H. Zeisel, *Οι άνεργοι του Marienthal. Μια κοινωνιογραφική μελέτη για τις επιπτώσεις της μακροχρόνιας ανεργίας*, Ν. Ναγόπουλος (πρόλ.), Ν. Ναγόπουλος και Ν. Ψωμά (μτφρ.), Χ. Μπούρης (επιμ.) Αθήνα, Προπομπός, 2020.

Psimmenos Iordanis (ed.) (2017). *Special Section: Unveiling Domestic Work in Times of Crisis. Journal of Modern Greek Studies*, Volume 35, Number 1, May 2017, pp. 1-128. Johns Hopkins University Press.

Μουχτούρη Α., Παρατήρηση. Ένα εργαλείο γνώσης του κόσμου, Αθήνα, Παπαζήσης, 2020.

Μπιμπλή Ι., *Κρίση, συνέχεια και αλλαγή. Οι γυναίκες των Μεσογείων 1930 – 1950*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2020.

Π. Πουλής, *Εκπαιδευτικό Δίκαιο και Θεσμοί*, 7η έκδ., Αθήνα, 2014, Σάκκουλας.

Παπαϊωάννου Γ., *Επαγγελματικές κοινότητες στην Ελλάδα. Οι μεταλλεργάτες της Λάρυμνας*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2020.

Σακελλαρόπουλος Θ., *Κείμενα Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας*, Αθήνα, Διόνικος, 2003.

Σημειώσεις: Ι. Ψημμένος, *Δέκα κείμενα κοινωνιολογίας για την κρίση*, Αθήνα, 2021.

Συλλογικό, *Ποιοτικές μέθοδοι στην εκπαίδευση. Θεωρητικοί προβληματισμοί και πρακτικές εφαρμογές*, Αθήνα, Γρηγόρη, 2020.

0612Ε. Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0612Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης.		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλικά)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

Έχουν επαρκή γνώση του γνωστικού και ερευνητικού αντικειμένου της Σχολικής Συμβουλευτικής και της Πρώιμης Παρέμβασης, καθώς και της διεπιστημονικής συνεργασίας.

Έχουν αποκτήσει ολιστική, συστημική και σφαιρική οπτική για την προσέγγιση των ζητημάτων σχετικά με το ρόλο της οικογένειας, την ενδοατομική και διαπροσωπική δυναμική των διαταραχών, το ρόλο των εκπαιδευτικών, τη σχολική ένταση, τη συμβολή των ειδικών ως βασικές συνιστώσες της ψυχοκοινωνικής εξέλιξης των παιδιών με ιδιαίτερες δυσκολίες/διαταραχές.

Έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση των εργαλείων και λογισμικών ανίχνευσης-διερεύνησης των δυσκολιών ψυχοκοινωνικής προσαρμογής των παιδιών. Θα οργανώνουν και θα σχεδιάζουν πρώιμες παρεμβάσεις υποστήριξης μαθητών/τριών και των οικογενειών τους.

Επιδιώκουν τη συνδιαμόρφωση ενός θετικού περιβάλλοντος μάθησης για όλους/όλες τους/τις μαθητές/τριες, ανταποκρινόμενοι στην αρχή της ισοτιμίας όλων των μαθητών/τριών, στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, στον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ εκπαιδευτικών-μαθητών/τριών-γονέων και στην εγκαθίδρυση – από κοινού συμφωνημένων- σαφών κανόνων και προσδοκιών.

Εφαρμόζουν προγράμματα πρόληψης και προαγωγής της ψυχικής υγείας στο σχολικό περιβάλλον.

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οι διαφορετικές προσεγγίσεις στη μελέτη της οικογένειας: σύντομη ιστορική αναδρομή. Η Γενική Θεωρία των Συστημάτων και η οικογένεια ως σύστημα. Ο κύκλος ζωής της οικογένειας. Η οικογένεια ως πλαίσιο ανάπτυξης του παιδιού. Η αξιολόγηση της λειτουργίας της οικογένειας. Γονεϊκότητα, επικοινωνία, ρόλοι, δυσλειτουργία και επιπτώσεις στο παιδί (συναισθηματικές, μαθησιακές).
- Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στην οικογένεια και στο σχολείο: Σύγχρονες τάσεις στην παροχή ψυχολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και Διεπιστημονική Συνεργασία. Θεωρητικές προσεγγίσεις-ανάπτυξη εννοιολογικού πλαισίου.
- Σύγχρονες προσεγγίσεις της Σχολικής Διαλεκτικής Συμβουλευτικής: Κοινωνική και Συναισθηματική ανάπτυξη και αγωγή. Η ψυχική ανθεκτικότητα. Το σχολικό κλίμα που προάγει τη μάθηση. Διασύνδεση σχολείου-οικογένειας.
- Βασικά θέματα προσαρμογής και στήριξης των παιδιών στο σχολείο και στην οικογένεια: Μαθητές/τριες με χρόνια ασθένεια. Οικογένεια, πένθος και απώλεια. Οικογένεια και χωρισμός γονέων. Οικογένεια και υιοθεσία. Παιδιά που μεγαλώνουν σε ιδρύματα παιδικής προστασίας.
- Ενδεικτικά προγράμματα σύνδεσης θεωρίας, έρευνας και παρέμβασης στο σχολείο: Η ελληνική και η διεθνής εμπειρία.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων προαγωγής αποτελεσματικής επικοινωνίας, ψυχικής ανθεκτικότητας και δραστηριότητες πρώιμης πρόληψης στο σχολείο

- Προστατευτικοί παράγοντες και παράγοντες κινδύνου για την ψυχοκοινωνική και σχολική εξέλιξη παιδιών με ιδιαίτερες δυσκολίες/διαταραχές
- Ο ρόλος της οικογένειας και του κοινωνικού δικτύου, η συμβολή τους και η αναγκαιότητα προγραμμάτων παρέμβασης
- Πιλοτικά προγράμματα πρώιμης παρέμβασης επικεντρωμένα στην οικογένεια και στα παιδιά, καθώς και εμπειρικές έρευνες/μελέτες περίπτωσης
- Σχέδια δράσης για τη διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα, όπως ατυχήματα, φυσικές καταστροφές, πένθος, χρόνια αρρώστια, εκφοβισμός κ.ά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών:ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: ΝΑΙ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)	7
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	• Συμμετοχή στο μάθημα, παρακολούθηση κατά την υλοποίηση πρακτικών-εργαστηριακών ασκήσεων, ανάπτυξη συνεργατικών δεξιοτήτων. Λήψη από τους/τις φοιτητές/τριες συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου για διορθωτικές παρεμβάσεις σε επίπεδο περιεχόμενου, ρυθμού κάλυψης της ύλης ή μαθησιακής διαδικασίας για αντιμετώπιση πιθανών μαθησιακών εμποδίων. • Υποχρεωτική συμμετοχή (ατομικά και ομαδικά) των φοιτητών/τριών σε δραστηριότητα/αλληλεπίδραση και σε εργασίες (40% της τελικής αξιολόγησης). Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια των θεματικών ενοτήτων θα δοθούν οδηγίες στους/στις φοιτητές/τριες για τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητα δυναμικής αλληλεπίδρασης, όπως φόρουμ συζήτησης και σε ατομική εργασία. • Τελική γραπτή εξέταση (απαντήσεις σε ερωτήματα ανοικτού τύπου και μελέτες περίπτωσης, αξιοποιώντας την κριτική και συνδυαστική σκέψη) στο τέλος του εξαμήνου (60% της τελικής αξιολόγησης). • Συμπλήρωση ερωτηματολογίων ή αναστοχαστικών ημερολογίων στα πλαίσια της δυναμικής αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2014). *Συμβουλευτική στη σχολική κοινότητα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2019). *Σχολείο, Οικογένεια και Κοινότητα*. Αθήνα: Γ. Χατζηϊακώβου.
- Αθανασιάδου, Χρ. (2020). *Συμβουλευτική Ψυχολογία: Έρευνα και εφαρμογές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2015). *Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2023). *Σχολική Ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κουρκούτας, Η.Ε. (2017). *Σχολική Συμβουλευτική και Παρεμβάσεις για παιδιά με διαταραχές*. Αθήνα: Πεδίο.
- Σταμάτης, Π., & Νικολάου, Ε. (2022). Το Νηπιαγωγείο του 21ου Αιώνα: Θέματα επικοινωνίας και συμβουλευτικής στην προσχολική αγωγή και την πρωτοσχολική εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2015). *Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.
- Bigner, J., & Gerhardt, C. (2020). *Σχέσεις γονέα-παιδιού: Εισαγωγή στη γονικότητα*. Αθήνα: Πεδίο.
- Geldard, K., & Geldard, D. (2011). *Η συμβουλευτική ψυχολογία στα παιδιά. Θεωρία-Εφαρμογές*. Αθήνα: Πεδίο.
- Henderson, N., & Milstein, M. M. (2008). *Σχολεία που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Hornby, G., Hall, C., & Hall, E. (Eds.) (2003). *Counselling pupils in schools. Skills and strategies for teachers*. London: RoutledgeFalmer.
- Kourkoutas, E., & Giovazolias, T. (2015). School-based counseling work with teachers: An integrative model. *The European Journal of Counseling Psychology*, 3, 137-158.
- Lines, D. (2006). *Brief counselling in schools. Working with young people from 11 to 18* (2nd ed.). London: Sage.
- Λουμάκου, Μ., & Μπρουσκέλη, Β. (2010). *Παιδί και γεγονότα ζωής. Αρρώστια, νοσηλεία, διαζύγιο, θάνατος*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μαλικιώση-Λοΐζου, Μ. (Επ. Επιμ.) (2014). *Συμβουλευτική ομηλικών στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Μαλικιώση-Λοΐζου, Μ. (2011). *Η συμβουλευτική ψυχολογία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Μπίμπου-Νάκου, Ι. & Στογιαννίδου, Α. (2006). *Πλαίσια συνεργασίας ψυχολόγων και εκπαιδευτικών για την οικογένεια και το σχολείο*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Μπρούζος, Α. (2009). Ο εκπαιδευτικός ως λειτουργός συμβουλευτικής. Μια ανθρωπιστική θεώρηση της *εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Solberg, V. S., Howard, A. K., Blustein, L. D., & Close, W. (2002). Career development in the schools: Connecting school-to-work-to-life. *The Counseling Psychologist*, 30, 705-725.
- Whiston, C. S., & Keller, K. B. (2004). The influences of the family of origin on career development: A review and analysis. *The Counseling Psychologist*, 32, 493-568.
- Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2012). *Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2003). Ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική στο σχολικό πλαίσιο. *Ψυχολογία*, 10 (2 και 3), 343-361.
- Ψάλτη, Α., Κασάπη, Στ., & Δελγιάννη-Κουϊμτζή, Β. (Επ. Έκδ.) (2012). Σύγχρονα ψυχοπαιδαγωγικά ζητήματα: Ο εκφοβισμός στα ελληνικά σχολεία. Αθήνα: Gutenberg.
- Brown, D., Pryzwansky, W.B., & Schulte, A.C. (2007). *Ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική. Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή* (Επιμέλεια: Χ. Χατζηχρήστου. Μετάφραση: Α. Λαμπροπούλου). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Niedenthal, P.N., Krauth-Gruber, S., & Ric, F. (2012). *Ψυχολογία του συναισθήματος: Διαπροσωπικές, βιωματικές και γνωστικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τόπος.
- Φιλίππατου, Δ. & Δημητροπούλου, Π. (2012). Συστημική θεώρηση της αξιολόγησης των μαθησιακών και ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων μαθητών με δυσκολίες μάθησης. Στο Σ. Τάνταρος (Επιμ.), *Δυσκολίες μάθησης: Αναπτυξιακές, εκπαιδευτικές και κλινικές προσεγγίσεις* (σελ. 147-164). Αθήνα: Πεδίο.

- Caldin, R., (2010). Συνοδεία και Υποστήριξη γονέων παιδιών με Πολυαναπηρίες: Ένα πρότυπο σχέδιο δράσης, στο Κουρκούτας, Η. & Caldin, R. *Οικογένειες παιδιών με ιδιαίτερες δυσκολίες*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Dowling & Osborne (2001). «Η οικογένεια και το σχολείο» - Μια συστημική προσέγγιση από κοινού σε παιδιά με προβλήματα, Μετάφραση Μπίκου – Νάκου Ι., Gutenberg.
- Goleman, D., (1991). *Η συναισθηματική νοημοσύνη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κοντοπούλου, Μ. (2001). Συμβουλευτική γονέων στα πλαίσια της πρώιμης παρέμβασης: Η συμβολή των εκπαιδευτικών. Στο: Τζουριάδου, Μ. (επιμ.) *Πρώιμη Παρέμβαση: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές*, σ. 160-183. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.
- Strogilos, V., Lacey, P., Xanthacou, Y., Kaila, M. (2011). Collaboration and integration of services in Greek special schools: two different models of delivering school services. *International Journal of Inclusive Education*, 15(8), 808-810.
- Κουρκούτας, Η. (2008). Οικοσυστημικές προσεγγίσεις στην Κλινική Ψυχολογία και την Ειδική Αγωγή: αρχές ολιστικών παρεμβάσεων σε ατομικό, οικογενειακό και σχολικό επίπεδο. Στο Η. Κουρκούτας & J. P. Chartier (Επιμ.). *Παιδιά και Έφηβοι με Ψυχοκοινωνικές και Μαθησιακές Διαταραχές. Στρατηγικές παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.
- Μαλικιώση - Λοϊζου, Μ., (2002). Εφαρμογές της συμβουλευτικής ψυχολογίας σε ειδικές κοινωνικές ομάδες στο Πολεμικός, Ν., Καΐλα, Μ., & Καλαβάσης, Φ., (Επιμ.) *Εκπαιδευτική, οικογενειακή και πολιτική ψυχοπαθολογία. Θέματα Ψυχοπαθολογίας σε παιδιά και εφήβους*. Τόμος Α, σελ. 342-365, Αθήνα: Άτραπος.
- Συριοπούλου-Δελλή Χ., (2005). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Ειδική Αγωγή*, Γρηγόρη, Αθήνα.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

School Psychology
Educational Psychology
Counseling Psychology
Family Therapy
Systemic Family Therapy

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0728E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση και Σύγχρονες Οικογένειες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, εμβάθυνσης, μάθημα ελεύθερης επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Οχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική & Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED454/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1. Κατανοούν την οικογένεια ως κοινωνικό-ιστορικό θεσμό και ως πυρήνα αγωγής και μάθησης. 2. Αναπτύσσουν τις θεωρίες της οικογένειας από το 19^ο αιώνα ως σήμερα. 3. Αναγνωρίζουν τις μορφές οικογενειακής οργάνωσης, τις διεργασίες που επιτελούνται και να αναλύουν τις επιδράσεις τους στην κοινωνικοποίηση των παιδιών και ενήλικων μελών τους. 4. Διακρίνουν τις εξελίξεις και τις διαρθρωτικές μεταβολές της οικογένειας, τον οικογενειακό πλουραλισμό και τους παράγοντες που το οικογενειακό περιβάλλον επηρεάζει την ένταξη των παιδιών στο σχολείο και διαμορφώνει την εκπαιδευτική τους επιτυχία. 5. Αναδεικνύουν ζητήματα που αφορούν την παιδική ηλικία, τη γονεϊκότητα, τις διαγενεακές σχέσεις, τους ρόλους των φύλων ως προς την αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών. 6. Αξιολογούν μέτρα κοινωνικής πολιτικής για τις οικογένειες και να τεκμηριώνουν με σύγχρονη βιβλιογραφία την εξέλιξη των κοινωνικών φαινομένων που εντοπίζονται σε οικογενειακά πλαίσια και τα διαμορφώνουν ως χώρους μάθησης. 7. Προσδιορίζουν τις βασικές θεωρητικές αρχές και προσεγγίσεις για τη σύνδεση, συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ οικογένειας, σχολείου, κοινότητας και ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος. 8. Εντοπίζουν την αλληλεπίδραση των θεσμών της εκπαίδευσης και της οικογένειας αναδεικνύοντας την μεταξύ των φορέων τους παιδαγωγική συνεργασία. 9. Οργανώνουν το περιεχόμενο και το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων με οικογενειοκεντρική προσέγγιση σε τυπικές και μη τυπικές μορφές μάθησης με τη χρήση πολυτροπικού υλικού και ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων.	
Γενικές Ικανότητες	
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από το χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης	

- Μεταφορά των επιστημονικών εννοιών σε χώρους εκπαίδευσης παιδιών κυρίως προσχολικής και σχολικής ηλικίας
- Κατανόηση των ποικίλων παραγόντων που συνδιαμορφώνουν την κοινωνική και εκπαιδευτική πραγματικότητα
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές και διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας κι ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά την κατανόηση των θεωριών της οικογένειας από το 19^ο αιώνα ως σήμερα, την προσέγγιση της ως κοινωνικού -ιστορικού θεσμού και ως πυρήνα αγωγής και μάθησης. Η ανάδειξη των μορφών οικογενειακής οργάνωσης στη σύγχρονη κοινωνία, οι διεργασίες που επιτελούνται και η ανάλυση των επιδράσεων τους στην κοινωνικοποίηση των παιδιών και ενήλικων μελών τους αποτελεί βασική πτυχή του εν λόγω μαθήματος. Ακόμη, σημαντική είναι η διάκριση των εξελίξεων και διαρθρωτικών μεταβολών της οικογένειας, του οικογενειακού πλουραλισμού και των παραγόντων που το οικογενειακό περιβάλλον επηρεάζει την ένταξη των παιδιών στο σχολείο και διαμορφώνει την εκπαιδευτική τους επιτυχία. Οι ρόλοι των φύλων ως προς την αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών, η γονεϊκότητα, οι διαγενεακές σχέσεις, τα παιδιά ως αξία, η υιοθέτηση μέτρων κοινωνικής πολιτικής ικανών να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής παιδιών που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού άρα και σε λιγότερο προνομιούχα οικογενειακά περιβάλλοντα ως πεδία μάθησης, είναι κάποια από τα θέματα προς ανάπτυξη και συζήτηση στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί μέσα από την ανάλυση των βασικών θεωρητικών αρχών για τη σύνδεση, συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ οικογένειας, σχολείου, κοινότητας και ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος, την ανάδειξη των δυνατοτήτων του κοινωνικοπαιδαγωγικού ρόλου του σχολείου και της οικογένειας στην εκπαίδευση των παιδιών, καθώς και τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων με οικογενειοκεντρική προσέγγιση σε τυπικές και μη τυπικές μορφές μάθησης με τη χρήση πολυτροπικού υλικού και ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών, χρήση διαδικτύου, E-CLASS, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	21
	Προετοιμασία ατομικής ή/και ομαδικής εργασίας και συνεργασία με τη διδάσκουσα	20
	Παρουσίαση εργασίας-Συζήτηση-Ανατροφοδότηση	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος. 2. Οι παρουσιάσεις ατομικών ή/και ομαδικών εργασιών. 3. Η υποχρεωτική/απαλλακτική γραπτή εργασία.	

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Bengtson, V., Acock, A., Allen, K., Dilworth-Anderson, P., Klein, D. (eds) (2005). *Sourcebook of family theory & research*. Thousand Oaks: Sage Publications.

- Biblarz, T.-J. & Gottainer, G. (2000). Family structure and children's success: A comparison of widowed and divorced single-mother families. *Journal of Marriage & Family*, 62 (2), 533-548.
- Booth, A. & Dunn, J.-F. (eds) (1996). *Family-School links. How do they affect educational outcomes?* Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers. Brannen, J. & O'Brien, M. (eds) (1996). *Children in families*. London: The Falmer Press.
- Coltrane, S. (1998). *Gender and families*. Thousand Oaks, California: Pine Forge Press.
- Dowling, E. & Osborne, E. (επιμ.) (2001). *Η οικογένεια και το σχολείο. Μια συστημική προσέγγιση από κοινού σε παιδιά με προβλήματα* (μτφρ. Ι. Μπίμπου-Νάκου, επιμ. Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.
- Epstein, J.-L. (1995). School-family-community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76 (9), 701-712. Ingoldsby, B.-B., Smith, S.-R., Miller, J.-E. (2004). *Exploring family theories*. Los Angeles, California: Roxbury Publishing Company. Jackson, S. & Jones, J. (eds) (1998). *Contemporary feminist theories*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Μπίμπου-Νάκου, Ι., Στογιαννίδου, Α. (2006). *Πλαίσια συνεργασίας ψυχολόγων και εκπαιδευτικών για την οικογένεια και το σχολείο*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός. Muncie, J., Wetherell, M., Langan, M., Dallos, R., Cochrane, A. (επιμ.) (2009). *Οικογένεια. Η μελέτη και κατανόηση της οικογενειακής ζωής* (επιμ. Θ. Δραγώνα). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2009). *Συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: Παπαζήση. Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2019). *Σχολείο, οικογένεια και κοινότητα. Συνεργασία, ενδυνάμωση και ανάπτυξη*. Αθήνα: Αρμός.
- Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (2018). *Οικογένεια & οικογενειακές σχέσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πλιόγκου, Β. (2011). Προσεγγίζοντας τη διαφορετικότητα μέσα από την εικόνα των οικογενειακών σχημάτων στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων του Δημοτικού σχολείου. *Κείμενα: Ηλεκτρονικό Περιοδικό Παιδικής Λογοτεχνίας, Εργαστήριο Λόγου και Πολιτισμού Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*, 14, 1-18. Διαθέσιμο στο: http://keimena.ece.uth.gr/main/t14/03_Pliogkou_el.pdf
- Πλιόγκου, Β. (2016). Οι αντιλήψεις φοιτητών/ριών για τους παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική επιτυχία των παιδιών μονογονεϊκών οικογενειών. *Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής*, 7, 73-100. Διαθέσιμο στο: <http://periodiko.inpatra.gr/issue/issue7/>
- Πλιόγκου, Β., Ζάραγκας, Χ., Σοφολόγη, Μ. (2020). Αντιλήψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την επίδραση της μονογονεϊκότητας στην εκπαιδευτική επιτυχία μαθητών/ριών: Παιδαγωγικές προτάσεις. *Περιοδικό Μέντορας Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής*, 17-18, 244-273. Διαθέσιμο στο: http://www.iep.edu.gr/library/images/uploads/psifiako_yliko/mentoras/issue17-18/%CE%9C%CE%AD%CE%BD%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B1%CF%82_%CE%A4%CE%B5%CF%8D%CF%87%CE%B7_17-18.pdf
- Pligou, V. (2015). Early Childhood and Primary Education teachers' professional development and family pluralism. Proceedings in the International Conference of European OMEP entitled "Current trends in the development of Early Childhood Education and Care in the world". Moscow State Pedagogical University, Moscow 24-25 September, pp. 217- 223.
- Σακελλαρίου, Μ. (2008). *Συνεργασία οικογένειας και νηπιαγωγείου. Θεωρία, έρευνα, διδακτικές προτάσεις*. Θεσσαλονίκη: Γιαχούδη.
- Φθενάκης, Β. (επιμ.) (2017). *Η οικογένεια ως χώρος μάθησης. Προς μια παιδαγωγική συνεργασία από τα πρώτα βήματα του παιδιού*. Αθήνα: Πατάκη. White, J.- M., Klein, D.-M. (2002). *Family theories*. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Journal of Family Studies. Published by: Routledge, Taylor&FrancisGroup. <https://www.tandfonline.com/toc/rjfs20/current>
Journal of Family Issues. Published by: Sage Journals. <https://journals.sagepub.com/home/jfi>

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1007Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνες του Βιβλίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση: • να έχει εξειδικευμένες γνώσεις της τεχνικής, των εργαλείων, της ορολογίας των 2 βασικών παραδοσιακών τεχνών του βιβλίου (χειροποίητη βιβλιοδεσία και τυπογραφία με στοιχειοθεσία) και γνωρίζει τη συμβολή τους στην υπηρεσία της διαχρονικής παραγωγής, διακίνησης, αναγνωσιμότητας και διάσωσης του γραπτού κειμένου, καθώς και στην καθοριστική επίδραση των παραδοσιακών μέσων αναπαραγωγής του έντυπου στις σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους (ικανότητες) • να είναι σε θέση να δημιουργεί (τύπωση - βιβλιοδετική κατασκευή) ένα βιβλίο σύμφωνα με όλους τους τυπογραφικούς, βιβλιοδετικούς και τεχνογραφικούς κανόνες (ικανότητες) • να είναι σε θέση να διακρίνει και να εκτιμά μια καλή έκδοση, να ανακαλύπτει νέες τεχνικές βιβλιοδεσίας (για παιδιά - ενήλικες), τη μορφωτική και καλλιτεχνική τους αξία και να εξετάζει κατά πόσο υπηρετούν τον αναγνώστη και την ανάγνωση (δεξιότητες) • να αναπτύσσει χειρονακτικές επιδεξιότητες στη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων της τυπογραφίας και της βιβλιοδεσίας (δεξιότητες) να συνδυάζει και σχεδιάζει νέες πρωτότυπες βιβλιοδετικές πρακτικές, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και την αισθητική της νέας γενιάς (μελλοντικοί μαθητές του/της) όσο αφορά στον τρόπο φύλαξης, μεταφοράς και ανάγνωσης του έντυπου κειμένου (ικανότητες) • να συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του/της στην οργάνωση ποικίλων δράσεων βιβλιοδεσίας και βιβλιοφιλίας σε σχολεία με στόχο την ενίσχυση της αγωγής για το βιβλίο (ικανότητες) • να αναλύει και "συστήνει" το βιβλίο ως αντικείμενο, ώστε να αγαπηθεί και ως κείμενο, μέσα από project φιλιαναγνωσίας - βιβλιогνωσίας και σε συνεργασία με κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς που υπηρετούν το βιβλίο (ικανότητες).	

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η γόνιμη σχέση του φοιτητή με το βιβλίο ως αντικείμενο. Βιωματική γνωριμία με τις τέχνες και τις τεχνικές παραγωγής ενός βιβλίου και εφαρμογή της νέας γνώσης στο σχολικό περιβάλλον.

Ειδικότερα:

i. Εκμάθηση χειροποίητης βιβλιοδεσίας - Κατασκευής ραφτού βιβλίου (Εργαστήριο βιβλιοδεσίας)

ii. Εκμάθηση παραδοσιακής τυπογραφίας -

Τεχνική παραγωγή κειμένου με την τεχνική της στοιχειοθεσίας (Παν/κό Τυπογραφείο)

iii. Είδη βιβλιοδεσίας

iv. Εργαλεία βιβλιοδεσίας και τυπογραφίας

v. Εκδοτικοί και τεχνογραφικοί όροι και δεοντολογία

vi. Προσαρμοσμένες βιβλιοκατασκευές για μαθητές Νηπιαγωγείου

vii. Πρακτική εφαρμογή των οικείων γνώσεων σε Νηπιαγωγεία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στα Εργαστήρια του Βιβλιολογείου	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η θεωρία υποστηρίζεται από powerpoint που προβάλλονται σε κάθε μάθημα αλλά και online συνδέσεις με το διαδίκτυο για την προβολή σχετικών video, επισκέψεις σε σχετικούς ιστότοπους και εικονικές περιηγήσεις. Χρήση της ασύγχρονης εκπαίδευσης με ενημερωμένο πληροφοριακό υλικό για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του οικείου μαθήματος. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail, e-class, zoom, skype, viber	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εργαστηριακές ασκήσεις	39
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	20
	Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (αναζήτηση βιβλιογραφίας - πλοήγηση στο Διαδίκτυο)	10
	Προετοιμασία για ομαδικές δραστηριότητες	10
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία	8
	Συνεργασία με τη διδάσκουσα	3
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Κατ'οίκον εργασία. 2. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 4. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 5. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ Τελική απαλλακτική εργασία (κατασκευή ή έρευνα) 80%, συμμετοχή στην Πρακτική του οικείου μαθήματος και σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου 20%

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Bolter, J. D. (2004). *Οι μεταμορφώσεις της γραφής: υπολογιστές, υπερκείμενο και αναμορφώσεις της τυπογραφίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο

Brighurst, E. (2004). *Στοιχεία της τυπογραφικής τέχνης*. Αθήνα: Παν/κές Εκδόσεις Κρήτης

Battershall, Fl. (2011). *The History and Technique of Gold Tooling - A Classic Article on the History and Methods of Bookbinding*, London: Read Books Ltd

Cambras, J. (2004). *The Complete Book of Bookbinding*, New York: Lark Books

Cockerell, D. (2016). *Bookbinding, and the Care of Book*, New York: Dover Publications, Inc

Dane, J.A. (2012). *What is a book? The story of early printed books*, Norte Dame, Indiana: University Norte Dame

Press Peacock, J. (1997). *Παραγωγή βιβλίου*. Αθήνα: Ίων

Γιανιάρης, Α. & Γιανιάρη, Φ. (1983). *Βιβλιοδεσία: τέχνη και τεχνική*. Αθήνα: ΕΟΜ ΜΕ

Κική Δούνη, κ.ά. (2010). *Η τέχνη και η τεχνική της βιβλιοδεσίας*. Αθήνα: Μουσείο

Μπενάκη Λέγγας, Μπ. (2006). *Τέχνη του βιβλίου*. Αθήνα: εκδόσεις του Φοίνικα

Μαραγκουδάκης, Θ. (2009). *Η βιβλιοδετική*. Αθήνα: εκδόσεις του Φοίνικα

1020Ε. Δημιουργική γραφή και παιδική λογοτεχνία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1020Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργική γραφή και παιδική λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος να μπορούν:

Να γνωρίσουν τις σύγχρονες τάσεις στην κριτική και θεωρία της Παιδικής Λογοτεχνίας.

Να γνωρίσουν τις συνθήκες ανάπτυξης και εξέλιξης του παιδικού βιβλίου.

Να γνωρίσουν και να μπορούν να επιλέγουν παιδικά λογοτεχνικά βιβλία για αξιοποίηση στην τάξη.
 Να γνωρίσουν την ένταση και τη θέση της Δημιουργικής Γραφής στο σύγχρονο ελληνικό σχολείο γενικά και ειδικότερα στην προσχολική εκπαίδευση. Να χρησιμοποιούν και προσαρμόζουν τεχνικές παραγωγής λογοτεχνικών ειδών για σκοπούς μάθησης και διδασκαλίας.
 Να κατακτήσουν τη δημιουργία και οργάνωση δραστηριοτήτων Δημιουργικής Γραφής στο Νηπιαγωγείο σχετιζόμενων με παιδικά λογοτεχνικά κείμενα. Να πειραματιστούν στη δημιουργία των δικών τους παιδικών λογοτεχνικών κειμένων.

Γενικές Ικανότητες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παιδική Λογοτεχνία. Παιδικό Βιβλίο: Από τη συγγραφή στην έκδοση. Διδακτική της παιδικής λογοτεχνίας στο νηπιαγωγείο. Διδασκαλία άλλων γνωστικών περιοχών μέσω της λογοτεχνίας στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Ο ρόλος της εικονογράφησης στο παιδικό βιβλίο. Δημιουργική γραφή και εκπαίδευση. Η Δημιουργική Γραφή ως γνωστικό αντικείμενο. Η Δημιουργική Γραφή στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.
 Διαφοροποίηση παραγωγής λόγου και δημιουργικής γραφής. Προγράμματα Σπουδών και Λογοτεχνία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών. Αξιοποίηση της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή	21
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Τελική γραπτή εξέταση	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Φροντιστηριακές Ασκήσεις 4. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. Ομαδικές εργασίες και ατομικές εξαμηνιαίες εργασίες	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αναγνωστόπουλος, Β.Δ., (1987). *Θέματα παιδικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Ανιχνεύσεις.

Βακάλη, Άννα: Η παραγωγή γραπτού λόγου στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση μετά το 1975: Από την Έκθεση στη Δημιουργική Γραφή, αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Φλώρινα: ΠΔΜ, Παιδαγωγική Σχολή 2014.

Βαλάση, Ζ, (2001). *Εισαγωγή στη μελέτη της λογοτεχνίας και των βιβλίων για παιδιά – Μικρό πανόραμα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Γαβριηλίδου, Σ'. (2018). Εκδότες, βιβλία, παιδιά, *University Studio Press*

Κανατσούλη, Μ. (2014) *Μυστικά, ψέματα, όνειρα και άλλα. Λογοτεχνία για αναγνώστες προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας*, *University Studio Press*

Κωτόπουλος, Η. Τ. (2011). «Από την ανάγνωση στη λογοτεχνική ανάγνωση και την παιγνιώδη διάθεση της Δημιουργικής Γραφής, στο Παπαντωνάκης Γ., Κωτόπουλος Τ. (επιμ.) *Τα ετεροθαλή*. Αθήνα: Ίων, 21-36.

Κωτόπουλος, Η. Τριαντάφυλλος, Βακάλη, Π. Άννα, Ζωγράφου, Μαρία. *Η δημιουργική γραφή στο νηπιαγωγείο, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2013*

Κωτόπουλος, Η. Τ. (2012), *Η «νομιμοποίηση» της Δημιουργικής Γραφής, Κείμενα 15, ανακτήθηκε Σεπτέμβριος 23, 2012 από το διαδίκτυο: [http:// keimena. ece.uth. gr/main/index.php? view= article&catid=59%3Atefxos15&id=257%3A15-kotopoulos&option=com_content&Itemid=95](http://keimena.ece.uth.gr/main/index.php?view=article&catid=59%3Atefxos15&id=257%3A15-kotopoulos&option=com_content&Itemid=95).*

Μαλαφάντης, Κ., &Κούτρας, Σ., (επιμ.). (2007). *Η παιδαγωγική και διδακτική αξιοποίηση του παραμυθιού*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Nodelman, P. (2009) *Λέξεις για εικόνες. Η αφηγηματική τέχνη του παιδικού εικονογραφημένου βιβλίου*, Αθήνα: Πατάκης.

Ντιούδη, Α. (2012). *Η ιστορία της Δημιουργικής Γραφής. Πράξη και Διδασκαλία στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα μέχρι το 2011 (Ανέκδοτη Διπλωματική Εργασία)*. Φλώρινα: Παιδαγωγική Σχολή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας).

Παπαντωνάκης, Γ. Δ., (2000). *Κώδικες και αφηγηματικά προγράμματα σε κείμενα της παιδικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Πατάκης.

Πασσιά, Α. &Μανδηλαράς Φ. (2001), *Εργαστήρι Δημιουργικής Γραφής για Παιδιά*, Αθήνα: Πατάκης.

Propp, V. (1991). *Μορφολογία του παραμυθιού. Η διαμάχη του Κλωντ Λεβί-Στρως με τον Β.Γ. Προπ και άλλα κείμενα*. Μτφρ. Αριστέα Παρίση. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Ροντάρι, Τ. (1994). *Η Γραμματική της Φαντασίας*, Αθήνα, Τεκμήριο.

Σουλιώτης, Μ. (21995), *Αλφαβητάριο για την ποίηση*, Θεσσαλονίκη: Δεδούση.

Σουλιώτης, Μ. (2009). *Μου αφήνεις πενήντα δραχμές για τσιγάρα; Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας*.

Τσιλιμένη, Τασ. Δ. / Κονταξή, Ελ., (2020) *Εισαγωγή στην παιδική και εφηβική λογοτεχνία της Ευρώπης*, Αθήνα: Ροπή

Φιλιπποπούλου, Ε. (2013). *Η Δημιουργική Γραφή στην Ελλάδα:2012-2013 (Ανέκδοτη Πτυχιακή Εργασία)*. Φλώρινα: Παιδαγωγική Σχολή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

Winnicot, D. (2009). *Το Παιδί, το Παιχνίδι και η Πραγματικότητα*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Wolf, M. (2007). *Ο Προυστ και το καλαμάρι. Πώς ο εγκέφαλος έμαθε να διαβάζει*. Μτφρ. Βιλελμίνη Σωσώνη – Δασκαλάκη. Αθήνα: Πατάκης.

Yates, Sally κ.αλ. (2009) *Κατανοώντας τη λογοτεχνία για παιδιά*, Αθήνα: Μεταίχμιο

2005Ε. Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2005Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/ELED111/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Κύριο άξονα του μαθήματος αποτελεί η ψυχοκινητική ανάπτυξη και η αξιολόγηση της κινητικής συμπεριφοράς των παιδιών προσχολικής ηλικίας, η επαφή με τα σύγχρονα μέσα καταγραφής, τις δοκιμασίες μέτρησης και αξιολόγησης των αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων .

Βασικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους φοιτητές της σπουδαιότητας της αξιολόγησης της ψυχοκινητικής συμπεριφοράς των νηπίων και η εξοικείωσή τους με τα σχετικά εργαλεία.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- διακρίνουν τις δεξιότητες-ικανότητες και να γνωρίζουν τα βασικά στοιχεία απόκτησης τους
- έχουν γνώση βασικών εργαλείων της μέτρησης και αξιολόγησης της κινητικής συμπεριφοράς στην προσχολική ηλικία
- έχουν εξοικειωθεί με τα σύγχρονα μέσα καταγραφής, μέτρησης και αξιολόγησης των αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων
- γνωρίζουν τον τρόπο που σχεδιάζεται και διενεργείται μία πειραματική έρευνα
- συνεργαστούν στην προετοιμασία, διενέργεια μιας πειραματικής έρευνας επιλέγοντας την κατάλληλη δοκιμασία
- κατανοήσουν, αξιολογήσουν και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα μιας δοκιμασίας

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αναζήτηση βιβλιογραφίας. Μηχανές αναζήτησης και βάσεις δεδομένων.
- Η χρήση του υπολογιστή στην αξιολόγηση της απόδοσης. Δοκιμασίες μέτρησης και αξιολόγησης.
- Ερευνητικές μέθοδοι. Περιγραφικές μέθοδοι και πειράματα. Ποιοτικές και ποσοτικές μετρήσεις.
- Ατομικές διαφορές. Πλευρίωση. Προτίμηση χεριού-ποδιού-ματιού. Ερωτηματολόγια και μετρήσεις εκτέλεσης.

- Μέτρηση και αξιολόγηση γραφοκινητικών δεξιοτήτων. Προσοχή. Μνήμη. Ανατροφοδότηση. Χρόνος αντίδρασης. Συγγραφή εργασίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο Λογισμικό διαχείρισης έργων. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αναζήτηση βιβλιογραφίας/ατομική εργασία	20
	Προετοιμασία/παρουσίαση ομαδικής εργασίας	20
	Αυτόνομη μελέτη	21
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Ατομικές εργασίες (40%) II. Ομαδική Εργασία (60%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Δρα' κος, Γ. & Μπινια'ς Ν. (2005). Ψυχοκινητική αγωγή. Αθήνα: Πατάκης

Horvat, M., Block, M., Kelly, L. (2011). Μέτρηση και αξιολόγηση στην προσαρμοσμένη κινητική αγωγή. Αθήνα: Τελέθριον

2223Ε. Εκπαιδευτική έρευνα-δράση. Μια μεθοδολογία υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου.

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2223Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική έρευνα-δράση. Μία μεθοδολογία υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)<https://eclass.uowm.gr/courses/NURED474/>**ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να μπορούν να εντοπίσουν τις βασικές επιστημολογικές, μεθοδολογικές και ηθικές παραδοχές της εκπαιδευτικής έρευνας-δράσης. Να γνωρίσουν τον τρόπο οργάνωσης και σχεδιασμού μιας εκπαιδευτικής έρευνας-δράσης και ζητήματα που αφορούν στο ρόλο του ερευνητή / της ερευνήτριας και το ρόλο των συμμετεχόντων στην έρευνα, τις διαδικασίες ανάλυσης και ερμηνείας των δεδομένων και του τρόπου που υποστηρίζουν την εκπαιδευτική έρευνα-δράση.
- Να εξοικειωθούν με τις ερευνητικές μεθοδολογίες και τεχνικές και να μπορούν να σχεδιάσουν ανάλογες διαδικασίες και εργαλεία που υποστηρίζουν το ρόλο του εκπαιδευτικού ως ερευνητή και αναστοχαζόμενου επαγγελματία.
- Να μπορούν να αναγνωρίσουν και να συγκρίνουν τον τρόπο εργασίας ενός εκπαιδευτικού - ερευνητή σε σχέση με τον εκπαιδευτικό ως υλοποιητή του αναλυτικού προγράμματος.
- Να είναι σε θέση να συνθέτουν ένα σχέδιο οργάνωσης και διεξαγωγής μιας έρευνας-δράσης και να αξιολογούν τις δυνατότητές του για τη διερεύνηση και βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, συλλογή, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών .
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Επιστημολογικές, μεθοδολογικές και ηθικές αρχές και προϋποθέσεις της έρευνας-δράσης.

Ο ρόλος της επιστημονικής και της προσωπικής θεωρίας στον ορισμό του προβλήματος στην εκπαιδευτική έρευνα-δράση. Παραδείγματα.

Ερευνητικές τεχνικές για τη συλλογή δεδομένων στην έρευνα-δράση. Ο ρόλος των ημερολογίων στην έρευνα-δράση. Παραδείγματα.

Διαμορφώνοντας τις επιλεγμένες πρακτικές και αξιολογώντας διαμορφωτικά και τελικά τα αποτελέσματά

τους. Ο στοχασμός στην έρευνα-δράση

Κριτήρια αξιολόγησης έρευνας-δράσης.

Σχεδιασμός επί χάρτου μιας έρευνας-δράσης. Συστηματοποίηση της μεθοδολογίας. Ασκήσεις.

Παρουσίαση παραδειγμάτων σχεδιασμού μιας έρευνας-δράσης επί χάρτου – ανατροφοδότηση.

Τεχνικές έρευνας (παρατήρηση, συνέντευξη, ανάλυση κειμένων).

Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων.

Παρουσίαση και κριτική ανάλυση μικρών ερευνητικών εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία.
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email, eclass, zoom.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμιναριακές διαλέξεις και μικρές εργασίες στο μάθημα	39	
	Ομαδικές ή ατομικές ερευνητικές εργασίες	31	
	Ατομική μελέτη/έρευνα	30	
	Σύνολο	100 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ατομική ή ομαδική εργασία και γραπτές εξετάσεις.		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Altricher, H., Posch, P. & Somekh, B. (2001). *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους. Μια εισαγωγή στις μεθόδους της έρευνας δράσης*. (Μετ. Μ. Δεληγιάννη). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Αυγητίδου, Σ. (2014). *Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και στοχευόμενοι επαγγελματίες. Υποστηρίζοντας την επαγγελματική μάθηση για μία συμμετοχική και συνεργατική εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Κατσαρού, Ε. (2016). *Εκπαιδευτική έρευνα-δράση. Πολυπαραδειγματική διερεύνηση για την αναμόρφωση της εκπαιδευτικής πράξης*. Αθήνα: Κριτική.

Κατσαρού, Ε. (2010). *Έρευνα Δράσης: Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα*. Στο Μ. Πούρκος & Μ. Δαφέρμος (επιμ.). *Ποιοτικές Μέθοδοι έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα*. Αθήνα: Τόπος.

Κατσαρού, Ε. & Τσάφος, Β. (2004). *Από την έρευνα στη διδασκαλία. Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης*. Αθήνα: Σαββάλας.

Ματσαγγούρας, Η. (1998). *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας-Η προσωπική θεωρία ως πλαίσιο στοχαστικο-κριτικής ανάλυσης*. Αθήνα: Gutenberg.

Μπαγάκης, Γ. (επιμ.) (2002). *Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Action Research

Educational Action Research

Educational Action Researcher

0507Ε - Κοινωνιολογία των Πολιτισμικών Πρακτικών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0507Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία των πολιτισμικών πρακτικών		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το μάθημα ειδικού υπόβαθρου με στόχο την ανάδειξη της κοινωνιολογικής ανάλυσης στο πεδίο του πολιτισμού και ειδικότερα στις πρακτικές που το συνοδεύουν. Ή ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών σε βασικές έννοιες όπως η κοινωνικοποίηση, οι κοινωνικοί θεσμοί, οι μορφές συλλογικής συνείδησης, οι πολιτισμικές αναπαραστάσεις, οι μορφές ιδεολογίας, ο ρόλος της τέχνης στην κοινωνία, η μαζική κουλτούρα, ο ρόλος της τέχνης στην παγκοσμιοποίηση, οι πολιτιστικές βιομηχανίες κ.α. Επίσης αναφέρεται στα εργαλεία κοινωνιολογικής ανάλυσης του πολιτισμού με στόχο τις πρακτικές που συνθέτουν το φαινόμενο με στόχο την ενδελεχή ανάλυση και εμβάθυνση συγκεκριμένων πρακτικών. Ειδικότερα δίνεται έμφαση στην κοινωνιολογική ερμηνεία και ανάλυση πρακτικών όπως ενυπάρχουν σε πεδία όπως η μουσική, η λογοτεχνία, ο κινηματογράφος, η τηλεόραση κ.α

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των εννοιών που συνθέτουν το πλαίσιο της κοινωνιολογίας και ειδικότερα της κοινωνιολογίας του πολιτισμού
- γνωρίζει τα βασικά εργαλεία ανάλυσης και μεθοδολογίας της κοινωνιολογίας του πολιτισμού
- κατανοεί τους βασικούς όρους ανάλυσης της κοινωνιολογίας σε σχέση με τον πολιτισμό και τις πρακτικές που τον συνοδεύουν
- χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης των πολιτισμικών πρακτικών
- κατανοεί τους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνουν το ρόλο των πολιτισμικών πρακτικών
- ερμηνεύει το ρόλο και τη λειτουργία των πολιτισμικών πρακτικών στο σύγχρονο κοινωνικό γίγνεσθαι
- μπορεί να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία της κοινωνιολογικής σκέψης και ανάλυσης στην εφαρμοσμένη κοινωνιολογική έρευνα και καθημερινή πολιτισμική πράξη
- να «διαβάσει» με κριτικό πνεύμα τις μορφές πολιτισμικής έκφρασης και δημιουργίας

Γενικές Ικανότητες

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης, επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης, ικανότητας αυτόνομης και συνεργατικής εργασίας σε δυναμικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασικές έννοιες και εργαλεία της κοινωνιολογίας
- Κουλτούρα και Πολιτισμός: κοινωνιολογική ανάλυση πρακτικών
- Τέχνη και Κοινωνία
- Μαζική Κοινωνία και Πολιτιστικές Βιομηχανίες
- Μορφές Μαζικής Κουλτούρας
- Πολιτισμικές πρακτικές και Μαζική Κουλτούρα
- Αισθητική, Αλλοτρίωση, Ιδεολογία
- Κιτς και κοινωνία
- Πολιτισμός και Αγορά

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	30
	Σεμινάρια	30
	Εργαστήριο/μελέτες περίπτωσης	10
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών : κριτική ανάλυση ερωτήσεων οι οποίες απαιτούν συνθετική, συνδυαστική και ερμηνευτική αντιμετώπιση Γραπτή Εργασία: έρευνα και ανάλυση πάνω σε συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται ως μελέτη περίπτωσης με στόχο τη χρήση και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής μεθόδου Δημόσια Παρουσίαση: παρουσίαση ανάλυσης και ερμηνείας μιας μελέτης περίπτωσης από το χώρο της τέχνης και του πολιτισμού	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
Said, E. (1997) <i>Ιμπεριαλισμός και Κουλτούρα</i> , (μτφ. Φ. Τερζάκης), Αθήνα: Νεφέλη
Adorno, Th. & Horkheimer, M. (1984) "Η βιομηχανία της κουλτούρας : Ο Διαφωτισμός ως εξαπάτηση των μαζών" στο Αντόρνο, Λόβενταλ κ.α <i>Τέχνη και μαζική κουλτούρα</i> , (μετφ. Ζ. Σαρίκας), Αθήνα: Ύψιλον
Goldschmidt, W. (1990) <i>The Human Career: The Self in the Symbolic World</i> , Oxford: Basil Blackwell
Smith, P. (2006) <i>Πολιτισμική Θεωρία</i> , (Εισαγωγή: Ν. Μπουμπάρης), Αθήνα: Κριτική
Cuche, D. (2001) <i>Η έννοια της κουλτούρας στις κοινωνικές επιστήμες</i> , (μτφ. Φ. Σιατίτσας), Αθήνα: Τυπωθήτω
Elias, N. (1997). <i>Η Εξέλιξη του Πολιτισμού</i> , (μτφρ. Έ. Βαϊκούση) (τ. Α & Β). Αθήνα: Νεφέλη.
Cohen, J. (1960). A coefficient of agreement for nominal scales. <i>Educational and Psychological Measurement</i> , 20(1), 37-46.
Φίλιας, Β.(2000 -1) <i>Κοινωνιολογία του πολιτισμού</i> , τόμ. Ι και ΙΙ, ΙΙΙ Αθήνα: Παπαζήσης

0101Ε - Μέθοδοι και τεχνικές έρευνας των κοινωνικών επιστημών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ		Παιδαγωγική Σχολή	
ΤΜΗΜΑ		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0101Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Επιλογής	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έρθουν σε επαφή με βασικές έννοιες έρευνας-να αποκτήσουν γνώσεις για την οργάνωση και το σχεδιασμό ερευνών που αφορούν τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία και πολιτική όσο και σε θέματα παιδαγωγικής-να εξοικειωθούν με τον τρόπο παρουσίασης και συγγραφής των αποτελεσμάτων ερευνών.

Γενικές Ικανότητες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. Θεωρητικό μέρος:

Ο σχεδιασμός στην κοινωνική έρευνα. Συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων. Προβλήματα μέτρησης (αξιοπιστίας, εγκυρότητας) στην παιδαγωγική έρευνα. Μέθοδοι: Παρατήρηση, βιογραφικό ιστορικό, συνέντευξη, ανάλυση και ερωτηματολόγιο, μέτρηση σχέσεων, Γραπτά τεκμήρια. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και στα στάδια μιας έρευνας. Μέθοδοι έρευνας. Τρόποι δειγματοληψίας. Η έρευνα με ερωτηματολόγιο. Παρουσίαση, ερμηνεία δεδομένων και διεξαγωγή συμπερασμάτων. Τρόποι παρουσίασης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας. Εφαρμογές σε θέματα εκπαίδευσης – παιδαγωγικής.

II. Πρακτικό μέρος: Πραγματοποίηση μιας έρευνας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διάλεξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΝΑΙ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	24
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	7. Εργασίες ή γραπτές εξετάσεις ή συνδυασμός τους	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Cohen, L. & Manion, L. (1994) Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο. Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005) Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Αθήνα: Κριτική.
Φίλιας, Β. 2003. Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών. Αθήνα: Gutenberg.

Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη)

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π18	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο, 4ο, 5 ^ο & 6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			8

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://internship.uowm.gr/the-program/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Το Πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020 (Δ.Π.Α.). Το Τμήμα Νηπιαγωγών συμμετέχει στην πράξη «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας» με κωδικό ΠΠΣ (MIS)5031197 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους. Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, αποσκοπεί στην επαρκή προετοιμασία των φοιτητριών/τρών, προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να εργαστούν σε αντικείμενο εργασίας με άμεση ή έμμεση συνάφεια με τις σπουδές τους. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητριών/φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η Δ.Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την επαφή των φοιτητριών/τρών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Δ.Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό της/του φοιτήτριας/τή, η/ο οποία/ος σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς της/του στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Η Δ.Π.Α. στο Τμήμα Νηπιαγωγών είναι θεσμοθετημένη και έχει διάρκεια δύο μηνών. Οι φοιτήτριες/τές κάνουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος και κατόπιν οι 25 περίπου θέσεις Π.Α. που έχουμε διαθέσιμες για κάθε χρόνο (ανάλογα πάντα με τη χρηματοδότηση που παίρνει το πρόγραμμα) κατανέμονται σύμφωνα με έναν αλγόριθμο που έχει οριστεί και λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των μαθημάτων που έχει περάσει η/ο υποψήφια/ος ανάλογα με το εξάμηνο στο οποίο βρίσκεται. Η θέση αυτή Π.Α. αποτελεί ένα μάθημα επιλογής (8 ECTS, ο βαθμός συνυπολογίζεται στο βαθμό πτυχίου) για όσες/όσους έχουν επιλεγεί. Οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Π.Α. εποπτεύονται από μια/έναν καθηγητή/τρια/τή που είναι η/ο ίδια/ιος για όλες/όλους. Οι ωφελούμενες/νοι ασφαλίζονται γι' αυτούς τους δύο μήνες Π.Α. από το ίδρυμα στο ΙΚΑ. Η Δ.Π.Α. μπορεί να γίνει σε Δημόσιους ή Ιδιωτικούς φορείς σε αναλογία 45% και 55% αντίστοιχα. Η ποσόστωση αυτή επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι απαρένγκλητη. Ο φορέας υποδοχής δηλώνει τις θέσεις Π.Α. που επιθυμεί στην πλατφόρμα του ΑΤΛΑΣ (Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών ΑΕΙ (<https://atlas.grnet.gr/>) και από εκεί γίνεται η δέσμευση της θέσης για την/τον υποψήφια/ο φοιτήτρια/τή. Όλη η διαδικασία που αφορά τα παραδοτέα των φοιτητριών/τρών και των εποπτών καθηγητριών/τρών γίνεται από φέτος για πρώτη φορά ηλεκτρονικά από τον ιστότοπο: <https://arch.ict.e.uowm.gr/iposition/index.php?site/login>. Η επίσημη ιστοσελίδα της Δ.Π.Α. είναι: <https://internship.uowm.gr/the-program/>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και στην επαφή των φοιτητών/τριών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό του/της φοιτητή/τριας, ο/η/οποίος/α σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους

επαγγελματικούς του/της στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Σε προγραμματισμένες συναντήσεις στο Γραφείο ΠΑ
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Διμήνου
	Πρακτική Άσκηση σε Φορέα Υποδοχής Δημόσιου ή Ιδιωτικού Τομέα	
	Σύνολο	240 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η Αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με βάση τα παραδοτέα που ορίζει το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.	

6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ****0402Υ. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0402Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED262/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να κατανοούν τις θεωρητικές και μεθοδολογικές οπτικές της Κοινωνικής Ψυχολογίας με έμφαση στη Συμπεριφορική/Γνωστική Πειραματική Κοινωνική Ψυχολογία
- Να αποτιμούν κριτικά τη συμβολή της κοινωνικοψυχολογικής γνώσης στην κατανόηση και τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής
- Να συνδέουν την κοινωνικοψυχολογική γνώση με την εκπαιδευτική πρακτική

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μερικές από τις κυριότερες ερευνητικές παραδόσεις της Κοινωνικής Ψυχολογίας. Πρώτα, γίνεται συνοπτική αναφορά στην ιστορία της κοινωνικοψυχολογικής έρευνας, τη μεθοδολογία έρευνας στην Κοινωνική Ψυχολογία και τη σχέση της Κοινωνικής Ψυχολογίας με τις άλλες κοινωνικές επιστήμες, ιδιαίτερα την Κοινωνιολογία. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι κυριότερες ερευνητικές παραδόσεις με συμπεριφορική/γνωστική πειραματική κατεύθυνση και τα εξής θέματα: κοινωνική γνώση, κοινωνική αντίληψη, ο εαυτός, απόδοση, στάσεις, κοινωνική επιρροή, διαδικασίες της ομάδας και διαμορφικές σχέσεις, κοινωνικές αναπαραστάσεις. Τέλος, παρουσιάζεται συνοπτικά η συμβολή της Κοινωνικής Νευροψυχολογίας, της Κοινωνιολογικής Κοινωνικής Ψυχολογίας και της Κοινωνικής Ψυχολογίας του Λόγου σε έναν διαρκή προβληματισμό σχετικά με την κοινωνικοψυχολογική γνώση ως τρόπο κατανόησης αλλά και σχετικά με τη χρήση της γνώσης αυτής για τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών και άλλων ηλεκτρονικών πηγών και τεχνολογικών μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα	21
	Συγγραφή ατομικής εργασίας	15
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	25
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ατομική γραπτή εργασία (20%) και γραπτές εξετάσεις (80%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 Aronson, E., Wilson, T.D. & Sommers, S.R. (2019) *Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.
 Baron, A.R., Branscombe, N.R. & Byrne, D. (2013) *Κοινωνική ψυχολογία*. Αθήνα: Ίων.
 Dickerson, P. (2021) *Κοινωνική ψυχολογία: Παραδοσιακές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Κριτική.
 Hewstone, M., Stroebe, W. & Jonas, K. (Επιμ.) (2020) *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
 Hogg, M.A. & Vaughan, G.M. (2010) *Κοινωνική ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 British Journal of Social Psychology
 European Journal of Social Psychology
 European Review of Social Psychology
 Journal of Experimental Social Psychology
 Journal of Personality & Social Psychology

Journal of Social Psychology
 Personality & Social Psychology Bulletin
 Personality & Social Psychology Review
 Social & Personality Psychology Compass
 Social Psychology Quarterly

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0606Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

(α)γνωρίζουν τη σημασία της ειδικής αγωγής, τόσο από ιστορική σκοπιά όσο και με βάση τη σύγχρονη οπτική, (β)αναγνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις και τα κριτικά ζητήματα στο χώρο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, (γ)ευαισθητοποιηθούν σε θέματα αναπηρίας και συμπερίληψης ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες, (δ)αναγνωρίζουν τον ρόλο και τις ευθύνες των εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής αγωγής και να διαμορφώνουν λειτουργικά πλαίσια συνεργασίας με το ειδικό επιστημονικό προσωπικό (ε)υποστηρίζουν τους/τις μαθητές/ήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες και τις οικογένειές τους, (στ)αναπτύξουν συνεργατικές σχέσεις με την οικογένεια και την κοινότητα.

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες και η ειδική αγωγή και εκπαίδευση
- Σύγχρονες πρακτικές για την πρώιμη ανίχνευση και αντιμετώπιση των αναγκών των μαθητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες
- Οι διαστάσεις της πολυπολιτισμικότητας και της διγλωσσίας στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση
- Οι γονείς και η οικογένεια
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ)

- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με διαταραχές συναισθήματος ή συμπεριφοράς
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με προβλήματα διαταραχής αυτιστικού φάσματος
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με διαταραχές επικοινωνίας
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με κινητικές-αισθητηριακές-πολλαπλές αναπηρίες και προβλήματα υγείας
- Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση μαθητών/τριών με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών: ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: ΝΑΙ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)	7
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	• Συμμετοχή στο μάθημα, παρακολούθηση κατά την υλοποίηση πρακτικών-εργαστηριακών ασκήσεων, ανάπτυξη συνεργατικών δεξιοτήτων. Λήψη από τους/τις φοιτητές/τριες συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου για διορθωτικές παρεμβάσεις σε επίπεδο περιεχόμενου, ρυθμού κάλυψης της ύλης ή μαθησιακής διαδικασίας για αντιμετώπιση πιθανών μαθησιακών εμποδίων. • Υποχρεωτική συμμετοχή (ατομικά και ομαδικά) των φοιτητών/τριών σε δραστηριότητα/αλληλεπίδραση και σε εργασίες (40% της τελικής αξιολόγησης). Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια των θεματικών ενοτήτων θα δοθούν οδηγίες στους/στις φοιτητές/τριες για τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητα δυναμικής αλληλεπίδρασης, όπως φόρουμ συζήτησης και σε ατομική εργασία. • Τελική γραπτή εξέταση (απαντήσεις σε ερωτήματα ανοικτού τύπου και μελέτες περίπτωσης, αξιοποιώντας την κριτική και συνδυαστική σκέψη) στο τέλος του εξαμήνου (60% της τελικής αξιολόγησης). • Συμπλήρωση ερωτηματολογίων ή αναστοχαστικών ημερολογίων στα πλαίσια της δυναμικής αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Hallahan, D.P., Kauffman, J.M., & Pullen, P.C. (2022). *Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες: Εισαγωγή στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση* (επιστημονική επιμέλεια ελληνικής μετάφρασης βιβλίου Γκιαούρη, Σ., Κλήμης, Α., Μαυροπαλιάς, Τ., Τσιμπιδάκη, Α., & Τραγουλιά Ε.). Αθήνα: Gutenberg.

Smith, D.D., & Tyler, C.N. (2019). *Εισαγωγή στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση* (επιμ. Αντωνίου Στ.). Αθήνα: Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ & ΣΙΑ. ΕΕ

Στασινός Δ. (2020). Η ειδική συμπεριληπτική εκπαίδευση 2027. Αθήνα: Παπαζήσης

Βλάχου, Α. (2023). *Ενταξιακή εκπαίδευση για τον 21ο αιώνα*. Πεδίο. (Εύδοξο: 112700228)

Ζώνιου-Σιδέρη, Α., Ντεροπούλου-Ντέρου, Ε., & Παπαδοπούλου, Κ. (2020). *Η έρευνα στην ειδική αγωγή, στην ενταξιακή εκπαίδευση και στην αναπηρία*. Πεδίο. (Εύδοξο: 102073336)

Ηλιοπούλου, Ε. (2018). *Δυσκολίες Μάθησης, Συμπεριληπτική Εκπαίδευση*. ΠΡΟΠΟΜΠΙΟΣ Ι.Κ.Ε. (Εύδοξο: 112700354)

Kirk, S., Gallagher J., & Coleman, M.R. (2021). *Εκπαιδένοντας παιδιά με ιδιαιτερότητες*. Utopia (ΕΥΔΟΞΟ:102074927)

Παντελιάδου, Σ., & Αργυρόπουλος, Β. (2011). *Ειδική Αγωγή: Από την έρευνα στη διδακτική πράξη*. Αθήνα: Πεδίο.

Heward, W. (2011). Παιδιά με ειδικές ανάγκες. Μια εισαγωγή στην Ειδική Εκπαίδευση. Επιμ. Α. Δαβαζόγλου, Κ. Κόκκινος. Αθήνα: Τόπος

Αλευριάδου, Α., & Γκιαούρη, Σ. (2009). *Γενετικά σύνδρομα νοητικής καθυστέρησης. Αναπτυξιακή και εκπαιδευτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Αλευριάδου, Α., Γκιαούρη, Σ., & Παυλίδου, Κ. (2016). *Προβλήματα συμπεριφοράς σε άτομα με νοητική αναπηρία. Διαχείριση στο πλαίσιο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πεδίο.

Γκιαούρη, Σ., Αλευριάδου, Αναστασία, & Ραχανιώτη, Ε. (2022). *Κοινωνική Ανάπτυξη παιδιών με Νοητική Αναπηρία και Σύνδρομο Down στη γενική και ενιαία εκπαίδευση*. ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ <https://repository.kallipos.gr/simple-search?query=%CE%91%CE%9B%CE%95%CE%A5%CE%A1%CE%99%CE%91%CE%94%CE%9F%CE%A5>

Γκιαούρη, Σ., Αντωνίου, Α.Σ., & Αλευριάδου, Α. (2021). *Γέφυρες μετάβασης από το σχολείο στην εργασία και δια-βίου ανάπτυξη για άτομα με νοητική αναπηρία*. Αθήνα: Παρισιάνου.

Μαλεγιαννάκη, Α.Χ., & Κοσμίδου, Μ. (2021). *Νευροψυχολογία των γενετικών συνδρόμων*. Αθήνα: Gutenberg.

Ζώνιου- Σιδέρη, (1996). *Οι ανάπηροι και η εκπαίδευσή τους: Μια ψυχοπαιδαγωγική Προσέγγιση της ένταξης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ζώνιου- Σιδέρη, (2004). *Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις*. 2 τόμ.. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καΐλα, Μ., Πολεμικός, Ν., & Φιλίππου, Γ. (1994). *Άτομα με ειδικές ανάγκες*. 2 τόμ. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ξηρομερίτη, Α. (1997). *Ειδική εκπαίδευση: Θεωρητικές αρχές-ερευνητικά δεδομένα και διδακτική παρέμβαση*. Πάτρα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών.

Πολυχρονοπούλου, Σ. (2011). *Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες*. Αθήνα: Έκδοση Ζαχαρόγιωργα.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

2202ΥΕ. Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί στην ισότητα των φύλων και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2202ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής: Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί στην ισότητα των φύλων και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, επιστημονικής περιοχής, ειδίκευσης		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική & Αγγλική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED152/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Να μπορούν να αναδείξουν τη σημασία ανάπτυξης των κοινωνικών σχέσεων στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Εκπαίδευση και να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και εργαλεία για τους τρόπους μελέτης τους στην τάξη. Να μπορούν να εντοπίζουν το ρόλο του/της εκπαιδευτικού για την ανάπτυξη των κοινωνικών σχέσεων των παιδιών στην τάξη και το ρόλο του/της στο ελεύθερο παιχνίδι των παιδιών. Να μπορούν να προτείνουν στρατηγικές ανάπτυξης ενός κλίματος αποδοχής στην τάξη σε σχέση με την οργάνωση του χώρου, του χρόνου, του περιεχομένου και των τρόπων εργασίας στο νηπιαγωγείο και στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Να έχουν επίγνωση της πορείας και του περιεχομένου ενός προγράμματος ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων και να είναι ικανοί/ές να οργανώνουν δραστηριότητες σύμφωνα με τη μεθοδολογία ενός τέτοιου προγράμματος. Να μπορούν να τεκμηριώσουν την αξία της συνεργατικής μάθησης στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Εκπαίδευση, να αναλύουν τα στάδια οργάνωσής της και να αποκτήσουν ικανότητες σχεδιασμού συνεργατικών δραστηριοτήτων. Να έχουν την ικανότητα να οργανώσουν το περιεχόμενο και τη διαδικασία σχεδιασμού οργανωμένων δραστηριοτήτων για την κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη των παιδιών. Οι δραστηριότητες αυτές αφορούν στις σχέσεις των παιδιών, την κοινωνική αποδοχή και τον αποκλεισμό, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα των παιδιών, την έκφραση και τον έλεγχο συναισθημάτων, καθώς και αξίες, όπως η δημοκρατία, η ειρήνη, η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη, η πολιτειότητα, η ισότητα των ανθρώπων ως προς το φύλο, την εθνοπολιτισμική τους προέλευση, τη σωματική και πνευματική υγεία κ.α'. Να ενημερωθούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες για τη διαδικασία τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών. Να εμπλουτιστεί το ρεπερτόριο πρακτικών και στρατηγικών, που προάγουν την κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη των παιδιών.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη και ομαδική εργασία
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενίσχυση θετικών σχέσεων και κλίματος αποδοχής στην τάξη. Πρόγραμμα ανάπτυξης κοινωνικών ικανοτήτων. Προϋποθέσεις και διαδικασία οργάνωσής της συνεργατικής μάθησης. Μέθοδοι διερεύνησης των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων των παιδιών. Τρόποι και διαδικασίες σχεδιασμού δραστηριοτήτων και διαθεματικών σχεδίων εργασίας με θέματα από την κοινωνική και πολιτική αγωγή. Στρατηγικές για την εξασφάλιση συμμετοχικών, διαλογικών και δημοκρατικών πρακτικών στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο. Οι τρόποι εργασίας περιλαμβάνουν: ομαδικές εργασίες στο μάθημα, βιωματική μάθηση οδηγίες για συγκεκριμένους τρόπους σχεδιασμού δραστηριοτήτων και προετοιμασία εκτός μαθήματος, παρουσιάσεις ομαδικών εργασιών στο μάθημα και διαλέξεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών, χρήση διαδικτύου, E-CLASS, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - παρουσιάσεις	40
	Μελέτη βιβλιογραφίας - μελέτη για εξετάσεις	30

	Προετοιμασία (ατομική και ομαδική εργασία, συναντήσεις σχεδιασμού, παρουσιάσεις)	30
	Συγγραφή εργασίας	25
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΡΙΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 10. Η συνέπειά τους στις υποχρεώσεις του μαθήματος. 11. Γραπτή ομαδική εργασία. 12. Παρουσίαση της εργασίας. 13. Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αυγητίδου Σ., Τζεκάκη Μ. & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης*. Αθήνα: Gutenberg.

Αυγητίδου, Σ. (2008). *Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές*. Αθήνα: Gutenberg.

Κουτσουβάνου, Ευ. και ομάδα εργασίας (1999). *Οι Κοινωνικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Mathieson, K. (2018). *Κοινωνικές Δεξιότητες στην Προσχολική Ηλικία*. Αθήνα: Πεδίο.

Μπιρμπίλη, Μ. (2015). *Προς μια Παιδαγωγική του Διαλόγου. Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Σοφία.

Παύλου, Μ., Τριλίβα, Σ., Αναγνωστοπούλου, Α., Μαρβάκης, Α., Παρσάνογλου, Δ., Μεντίνης, Μ., Πλιόγκου, Β., Μπουχούνα, Σ., Καλογερίδου, Ό. (2012). *Σχέδιο Δράσης-Πρότυπος Συμβουλευτικός Οδηγός για τους Εκπαιδευτικούς. Αποτελέσματα Ερευνητικού Έργου: «Σχέδιο δράσης για την πρόληψη ή/και την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων κάθε είδους, για την ανάδειξη της σημασίας της διαφορετικότητας καθώς και για την καταπολέμηση της βίας στα σχολεία»*. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων & I-RED (Institute for Rights Equality and Diversity). Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: http://www.i-red.eu/resources/projects-files/sxedio_drasis-protypos_symvouleytikos_odigos.pdf

Πλιόγκου, Β. (2011). *Μαθαίνουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα ... παίζοντας και δημιουργώντας τα: Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας*. Δημοσιευμένα Πρακτικά του Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Παγκόσμιας Οργάνωσης Προσχολικής Αγωγής (OMEP), *Δημιουργικότητα και μάθηση στην πρώτη σχολική ηλικία*. Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 6-8 Μαΐου 2011, (σ. 727-737). Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://drive.google.com/file/d/0B4bxze3YrxEMWXRiQTZWZkjjVUE/view>

Πλιόγκου, Β., Καρακατσάνη, Δ. (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην Παιδαγωγική Θεωρία και Πρακτική. Δημοκρατία, Πολιτειότητα, Ετερογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.

Πλιόγκου, Β., Καρακατσάνη, Δ. (2022). *Η σεξουαλική αγωγή ως βασικό ανθρώπινο δικαίωμα, φύλο και πολιτειότητα. Μια νέα πρόκληση για το δημοκρατικό σχολείο; Στο Μ. Γ. Βαρβούνης, Γ. Κ. Κατσαδώρας, Α. Γ. Καπανιάρης (επιμ.), Τιμητικός τόμος για την Μαρία Γκασούκα «Άνθρωποι, φύλα, ταυτότητες, πολιτισμοί. Λαογραφικές και έμφυλες προσεγγίσεις» (σσ. 377-402)*. Αθήνα: Γκόννη.

Riley, D., SanJuan, R., Klinkner, J., Rammingner, A. (2018). *Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.

Χατζηχρήστου, Χ. (επιμ.) (2011). *Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο. Πρόγραμμα για την προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης στη σχολική κοινότητα. Εκπαιδευτικό Υλικό Ι: Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Νηπιαγωγείο, Α' και Β' Δημοτικού*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

-Συνναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού
European Early Childhood Education Research
Journal Early Years
International Journal of Early Childhood
International Journal of Play

2211ΥΕ. Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2211ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο & 6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Μητρικής Γλώσσας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/modules/course_info/index.php?course=NURED147		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί βασική συνιστώσα κάθε σύγχρονου αναλυτικού προγράμματος.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αποκτούν συνολική εικόνα για τη μητρική γλώσσα και τη σημασία της στην προσωπική πορεία του κάθε ανθρώπου, για τη σημασία της διδασκαλίας της σε κάθε σύγχρονο αναλυτικό πρόγραμμα με ειδικότερη εστίαση στο νηπιαγωγείο, που αποτελεί το θεμέλιο της εκπαιδευτικής του πορείας.

Θα έχουν ενημερωθεί για την επίπονη πορεία του ανθρώπου από τα αρχαία χρόνια να εντάξει την επαφή του παιδιού με τη μητρική του γλώσσα σε κάθε εκπαιδευτική προσπάθεια, από την παραδοσιακή προσέγγιση της γλώσσας και της διδασκαλίας της ως τις πιο σύγχρονες γλωσσοδιδασκτικές προσεγγίσεις του γραμματισμού και του κριτικού γραμματισμού, και θα μάθουν να τις συνδέουν με την πορεία άλλων επιστημών που σχετίζονται άμεσα με τη γλωσσική διδασκαλία, όπως είναι η μελέτη της γνωστικής ανάπτυξης του παιδιού (ψυχογλωσσολογία) και η μελέτη του κοινωνικού περιβάλλοντος στο οποίο μεγαλώνει (κοινωνιογλωσσολογία).

Θα έχουν μελετήσει παλιά και σύγχρονα προγράμματα σπουδών γλωσσικής διδασκαλίας καθώς και μεθόδους και τεχνικές μύησης των παιδιών στο πολύ σημαντικό πεδίο της γλωσσικής (και όχι μόνο) επικοινωνίας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν απαραίτητες επιστημονικές έννοιες γύρω από τη (μητρική κυρίως) γλώσσα και τη διδασκαλία της
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες κατάλληλες για το νηπιαγωγείο
- γνωρίζουν τις σχετικές θεωρίες μάθησης και τους τρόπους εφαρμογής τους στη διδακτική πράξη.

Γενικές Ικανότητες

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η γλωσσική αγωγή στο Νηπιαγωγείο (Νηπιαγωγείο και γλωσσική αγωγή, Γλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας, Τάσεις της Γλωσσολογίας και γλωσσική διδασκαλία - Η παραδοσιακή μέθοδος προσέγγισης της γλώσσας - Η δομιστική μέθοδος προσέγγισης της γλώσσας (δομισμός) - Η επικοινωνιακή προσέγγιση - Η δομητική προσέγγιση)
2. Οι προϋποθέσεις των νηπίων (ψυχολογικές - κοινωνικές - γλωσσικές)
3. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα (Σκοποί και στόχοι - Περιεχόμενο - Μεθοδολογία - Έλεγχος αποτελεσμάτων - Παρουσίαση του ΔΕΠΠΣ)
4. Δραστηριότητες (Η Οργανωμένη Δραστηριότητα - Οργάνωση, σχεδιασμός, παρουσίαση της Οργανωμένης Δραστηριότητας - Παρουσίαση-ανάλυση και κατασκευή Οργανωμένων Δραστηριοτήτων - Χρήση των διδακτικών εγχειριδίων στο Νηπιαγωγείο)
5. Η πληροφοριακή επικοινωνιακή τεχνολογία στο Νηπιαγωγείο (Η διεθνής εμπειρία και πρακτική - Η ΠΕΤ και η γλωσσική διδασκαλία στην Ελλάδα- Τα οφέλη από τη χρήση των ΠΕΤ στη γλωσσική διδασκαλία - Γραμματισμός - πολυγραμματισμοί: η νέα πραγματικότητα - Η γραφή με τον Η/Υ - Ο επεξεργαστής κειμένου (πλεονεκτήματα, επιφυλάξεις, προτάσεις)
6. Η καλλιέργεια του προφορικού λόγου (Ο προφορικός λόγος των νηπίων - Στοιχεία φωνητικής και φωνολογίας - Φωνολογική επίγνωση - Κατανόηση - Παραγωγή προφορικού λόγου - Δραστηριότητες καλλιέργειας προφορικού λόγου (παρουσίαση και κατασκευή)
7. Η καλλιέργεια του γραπτού λόγου (Προφορικός και γραπτός λόγος - Η μετάβαση στον γραπτό λόγο - Η έννοια του γραμματισμού (literacy) - των πολυγραμματισμών (multiliteracies) - της ανάδυσης του γραμματισμού- Η θεωρία των ειδών λόγου (genres) - Σχεδιασμός, παρουσίαση και ανάλυση δραστηριοτήτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Προετοιμασία - παρουσίαση - κριτική δειγματικής διδασκαλίας	20
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	26
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο	125 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Γραπτές εξετάσεις & Προετοιμασία – παρουσίαση – κριτική δειγματικής διδασκαλίας

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

- Α.Π.Θ. Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας. Το παραμύθι και η εκπαίδευση - Φλώρινα, 1994
- Α.Π.Θ.-Π.Τ.Ν. Πρόγραμμα εργασίας για τις πρακτικές ασκήσεις των φοιτητών/τριών. -Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ., 1993
- Άλκηστις. Η δραματοποίηση για παιδιά.-Αθήνα, 1993
- Αναγνωστόπουλος, Β. Δ. Γλωσσικό υλικό για το Νηπιαγωγείο (από τη θεωρία στην πράξη).-Αθήνα: Καστανιώτης, 1994
- Αντωνίου, Ι., Ε. Γκίκα, Ε. Λαλιώτου & Θ. Τριαντοπούλου. 2000. Η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών' ν στη διδασκαλία των φιλολογικών' ν μαθημάτων:
- Ανάλυση πειραματικών διδασκαλιών του έργου «ΟΔΥΣΣΕΑΣ»
- Βοσνιάδου, Στ. (επιμέλεια) Γλώσσα.-Αθήνα: Gutenberg, 1992
- Γάκου, Εύη, Προαναγνωστικές δραστηριότητες, Καστανιώτης, Αθήνα 1998
- Γεωργακοπούλου, Α. 2006. Κειμενική και επικοινωνιακή πολυτροπικότητα: οι νέες τεχνολογίες στη διδακτική πράξη. Στο Η ελληνική ως ξένη γλώσσα: Από τις λέξεις στα κείμενα, επιμ. Σ. Μοσχονάς, 153-199. Αθήνα: Πατάκης.
- Γιαγκου, Μ. 2010. Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Επισκόπηση της βιβλιογραφίας και των υπαρχόντων Σωμάτων Κειμένων. i- Teacher (i-Teacher.gr), 1: 102-110. http://i-teacher.gr/files/1o_teyxos_i_teacher_9_2010.pdf.
- Γιακουμάτου, Τ. 2004. Αξιοποίηση εκπαιδευτικού λογισμικού φιλολογικών μαθημάτων. Νέα από το μέτωπο και προβληματισμοί. Εισηγηση στο 4ο Διεθνές συνέδριο Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση. Διαθέσιμο στο <<http://www.etpe.gr/files/proceedings/filesyn/A207-216.pdf>>.
- Γκανά Ε., Η αναγνωστική πράξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας, (αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή), Αθήνα 1998
- Γούτσος, Δ. & Σ. Κουτσουλέλου-Μίχου. Η διδασκαλία του ακαδημαϊκού λεξιλογίου στα ελληνικά με τη χρήση σωμάτων κειμένων. Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 22-23 Οκτωβρίου 2004.
- Δημητρίου, Σ. 1983. Λεξικό όρων Γλωσσολογίας. Αθήνα: Καστανιώτης
- Δουμανίδου, Σ., Κοντοπούλου, Α. & Ντίνα, Μ. 2016. Εφαρμοσμένες γλωσσικές δραστηριότητες: Γέφυρες επικοινωνίας και γραμματισμού. Επιστημονική επιμέλεια: Κώστας Ντίνας. Καβάλα: Εκδόσεις Σαΐτα, σσ. 120
- Η αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων και κυρίως στη διδασκαλία της ελληνικής. Έρευνα στους φιλόλογους- επιμορφωτές στο πλαίσιο του έργου «Οδύσσεια», διαθέσιμο στην «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση» (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/education/index.html).
- Θεοφανοπούλου- Κοντού, Δ. 1989. Μετασχηματιστική σύνταξη: από την θεωρία στην πράξη. Αθήνα: Καρδαμίτσας
- Κακανά, Δ. Θεωρία και μεθοδολογία δραστηριοτήτων στην προσχολική αγωγή.- Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 1994
- Κατή, Δ. Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1992
- Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας. 2004. Αξιοποίηση των επιπτώσεων της χρήσης των Νέων Τεχνολογιών στα σχολεία της Οδύσσειας. Επιμέλεια και συγγραφή της τελικής έκθεσης Β. Σβολόπουλος. Αθήνα: ΚΕΕ.

Κιτσαράς, Γ. Εισαγωγή στην προσχολική παιδαγωγική.- Αθήνα: Παπαζήσης, 1991

Κλαίρης, Χρ. & Μπαμπινιώτης Γ. Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή (Ι. Το όνομα).- Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1996

Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Αραποπούλου, επιμ. 2009. Γραμματισμός, Νέες Τεχνολογίες και Εκπαίδευση: Όψεις του τοπικού και του παγκόσμιου. Θεσσαλονίκη: Ζήτης- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κουτσογιάννης, Δ. 2009. Κειμενικά είδη, σώματα κειμένων και γλωσσική εκπαίδευση: από το μερικό στο ολικό. Επιστημονική επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Θεσσαλονίκης, Τεύχος Τμήματος Φιλολογίας, 11: 149-183.

Κουτσογιάννης, Δ., επιμ. 2001. Πληροφορική – επικοινωνιακή τεχνολογία και γλωσσική αγωγή: Η διεθνής εμπειρία. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Στο βιβλίο αυτό καταγράφεται η διεθνής εμπειρία μέχρι και τη δεκαετία του 1990 στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της γλώσσας. Οι συνεισφορές προέρχονται από πολλές χώρες. Αναρτημένο και στην «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση» <http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/index.html>.

Κουτσουβάνου, Ε. (επιμέλεια) Μορφές και τρόποι εργασίας στο Νηπιαγωγείο.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1990

Κουτσουβάνου, Ε. Η γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού της προσχολικής ηλικίας και η τηλεόραση.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1991

Κυρίδης, Α. Μία κοινωνιολογική προσέγγιση της προσχολικής εκπαίδευσης.- Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 1996

Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β. & Ντίνας, Κ. 2003. Η πληροφοριακή επικοινωνιακή τεχνολογία στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση: Το παράδειγμα της γλώσσας. Αθήνα: Τυπωθείτω- Γιώργος Δαρδανός.

Μαραγκουδάκης, Π. Οικοδόμηση της γνώσης και διδασκαλία.- Αθήνα: Δίπτυχο, 1978

Μήτσης, Ν. Η διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος.- Αθήνα: Gutenberg, 1996

Μπαμπινιώτης Γ. & Κοντός, Π. Συγχρονική Γραμματική της Κοινής Νέας Ελληνικής.- Αθήνα, 1967

Μπαμπινιώτης, Γ. 1980. Θεωρητική Γλωσσολογία. Αθήνα

Μπασλής, Ι.Ν. Κοινωνική-γλωσσική διαφοροποίηση και σχολική επίδοση.- Αθήνα: Νέα Παιδεία, 1986

Νικολάου-Κουρκάκη, Ε. Ημερήσιες προγραμματισμένες δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο.- Αθήνα: Gutenberg, 1991

Ντίνας, Κ. & Γώτη, Ε. 2016. Ο κριτικός γραμματισμός στη σχολική πράξη. Αρχίζοντας από το νηπιαγωγείο... Gutenberg, σσ. 178

Παπαδοπούλου-Μανταδάκη, Σμαράγδα. 1999. Η ολική γλώσσα στη διδασκαλία της γλωσσικής έκφρασης για την Α/βάθμια Εκπαίδευση. Θεωρία και Πράξη. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

Παπαμιχαήλ, Γ. Μάθηση και κοινωνία.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1988

Παυλίδου, Θ. 1995. Επίπεδα της γλωσσικής ανάλυσης. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής

Πετρούνιας Ευ.. Νεοελληνική Γραμματική και συγκριτική ανάλυση/ μέρος Α'.- Θεσσαλονίκη: UniversityStudioPress, 1985

Πόρποδας, Κ. Εισαγωγή στην ψυχολογία της γλώσσας. Ρόλος και μάθηση της γλώσσας.- Αθήνα, 1985

Τζάρτζανος, Αχ. Νεοελληνική Σύνταξις.- Αθήνα: ΟΕΔΒ, Α' 1946, Β' 1953

Τζουριάδου, Μ. Ο λόγος των νηπίων - Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς, 1995

Τοκατλίδου, Β. Εισαγωγή στη διδακτική των ζωντανών γλωσσών.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1986

Τομπαΐδης, Δ. Διδασκαλία Νεοελληνικής Γλώσσας.- Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1992

Τριανταφυλλίδης, Μ. Νεοελληνική Γραμματική.- Αθήνα: ΟΕΣΒ, 1941

Τσοπανάκης, Αγ. Νεοελληνική Γραμματική.- Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εστία, Αφοί Κυριακίδη, 1994

ΥΠΕΠΘ-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Βιβλίο δραστηριοτήτων για το Νηπιαγωγείο.- Αθήνα: ΟΕΔΒ, 1990

Φιλιππάκη – Warburton, Ει. 1992. Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία. Αθήνα: Νεφέλη

Φραγκουδάκη, Α. Γλώσσα και ιδεολογία: κοινωνιολογική προσέγγιση της ελληνικής γλώσσας.- Αθήνα: Οδυσσέας, 1987

Φραγκουδάκη, Α. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης - Αθήνα: Παπαζήσης, 1985

Φραγκουδάκη, Α. 1985. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης: θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο. Αθήνα: Παπαζήσης

Φραγκουδάκη, Α. 1987. Γλώσσα και ιδεολογία: κοινωνιολογική προσέγγιση της ελληνικής γλώσσας. Αθήνα: Οδυσσέας

Χαλυσία' νη 2010. Εκδοχές αξιοποίησης των ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων της νέας ελληνικής στη διδασκαλία της μητρικής γλώσσας. Στο Πρακτικά πανελληνίου συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή "Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας (ως πρώτης/ μητρικής, δεύτερης/ξένης", επιμ. Ντίνας, Κ.,

Χατζηπαναγιωτίδου, Α., Βακάλη, Α. Κωτόπουλος, Τ. & Στάμου, Α. Νυμφαίο Φλώρινας. <http://linguistics.nured.uowm.gr/Nimfeo2009/praktika>

Χαλυσιάνη, Ι. (2008). Ηλεκτρονικά σώματα κειμένων και γλωσσική διδασκαλία: Διεθνείς αναζητήσεις και διαφαινόμενες προοπτικές για την ελληνική γλώσσα. Στο Πρακτικά Συνεδρίου: «2008, Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου: συνομιλώντας με τις γλώσσες -πολιτισμούς», Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη, 12-14 Δεκεμβρίου 2008. <http://www.frl.auth.gr/sites/congres/Interventions/GR/xalisiani.pdf>

Χαραλαμπίδης, Α., επιμ. 2006. Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση. Πέντε μελέτες. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

Χαραλαμπίδης, Α. & Χατζησαββίδης, Σωφρ. 1977. Διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: θεωρία και πρακτική εφαρμογή. Θεσσαλονίκη: Κώδικας

Χατζηδάκη 2004. Τα σώματα κειμένων και το διαδίκτυο ως πηγές για την προώθηση της νέας ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Στο Πολιτικές γλωσσικού πλουραλισμού και ξενόγλωσση εκπαίδευση στην Ευρώπη, επιμ. Β. Δενδρινού & Β. Μητσοκοπούλου, 332-350. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χατζησαββίδης Σ., Δραστηριότητες γλωσσικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο. Καλλιέργεια επικοινωνιακών και προγραφικών δεξιοτήτων, Gutenberg, Αθήνα 1998

Χατζησαββίδης, Σ. 2002. Η γλωσσική αγωγή στο Νηπιαγωγείο. Δραστηριότητες για την καλλιέργεια της επικοινωνιακής ικανότητας και του γραμματισμού. Αθήνα: Βάνιας.

Χατζησαββίδης, Σ. 2010. Γλωσσοδιδασκτικά συνεχή και ασυνεχή της τελευταίας τριακονταετίας: από τον επικοινωνιοκεντρισμό στον κοινωνιοκεντρισμό. Στο Πρακτικά πανελληνίου συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή "Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας (ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης", επιμ. Ντίνης, Κ., Χατζηπαναγιωτίδου, Α., Βακάλη, Α. Κωτόπουλος, Τ. & Στάμου, Α. Νυμφαίο Φλώρινας. Ανακτήθηκε από <http://linguistics.nured.uowm.gr/Nimfeo2009/praktika> (26.07.2010).

Χατζησαββίδης, Σ. Το ιστορικό της αναμόρφωσης του μαθήματος της νεοελληνικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση (1976-1984).- Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης, 1992

Ψηφιακές πρακτικές γραμματισμού των εφήβων, διαθέσιμο στην «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση» (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html).

Baynham, M. 2000. Πρακτικές γραμματισμού. Αθήνα: Μεταίχμιο

Boutet, J. Εισαγωγή στην Κοινωνιογλωσσολογία.-Αθήνα: Γρηγόρης, 1984

Boyer, H. 1991. Elements de Sociolinguistique: langue, communication et société. Paris: Dunod

Brian, J. & Philippaki-Warbuton, I. Modern Greek - London: Groom Helm, 1987

Brown, D.H. Principles of language learning and teaching - New York: Prentice Hall, 1987

Camil, C. & Devries, R. Η θεωρία του Jean Piaget και η προσχολική αγωγή.- Αθήνα: Δίπτυχο, 1979

Cope, B. & M. Kalantzis, επιμ. 2000. Multiliteracies. Literacy learning and the Design of social futures. Λονδίνο: Routledge.

Curto Lluís, Morillo Maribel, Teixido Manuel, Γραφή και Ανάγνωση. Βοηθήματα για τη διδασκαλία και την εκμάθηση του γραπτού λόγου σε παιδιά ηλικίας τριών έως οκτώ ετών. Τρεις τόμοι, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1998

Ehninger, D. and al. Principles and types of speech communication - Glenview - London: Scott, Foresman and Co, 1986

Fishman, I. Sociolinguistique.- Paris - Bruxelles: Nathan - Labor, 1971

Gee, J.P. 2003. What Video Games Have to Teach Us About Learning and Literacy. New York: Palgrave Macmillan.

Halliday, M.A.K. Spoken and written language - Oxford: Oxford University Press, 1990

Hartland, J. Γλώσσα και σκέψη - Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1994

Hartman, R.R.K. & Stork, F.G. 1973. Dictionary of language and Linguistics. London: Applied Science Publishers

Holton, Mackridge, Φιλίππκη-Warbuton, David, Peter, Ειρήνη. 1999. Γραμματική της Ελληνικής γλώσσας. Αθήνα: Πατάκη.

Ivanic, R. 2004. Discourses of writing and learning to write. Στο Language and Education. 18 (3). 220 – 245.

Knobel, M. and Lankshear, C. επιμ. 2007. A New Literacies Sampler. New York: Peter Lang.

Kress, G. 2000. Σχεδιασμός του γλωσσικού προγράμματος σπουδών με βάση το μέλλον. Γλωσσικός Υπολογιστής 2: 111-124. (αναρτημένο και στην «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση» <http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/index.html>)

Kress, G. 2003. Literacy in the New Media Age. New York: Routledge.

Lyons, J. 1968. Introduction to Theoretical Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.

Lyons, J. 1995. Εισαγωγή στη Γλωσσολογία. Αθήνα: Πατάκης

Lyons, J. 2002. Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μήτσης, Ν. 1996. Η διδακτική του γλωσσικού μαθήματος, Αθήνα: Gutenberg

Mackridge, P. Η νεοελληνική γλώσσα.-Αθήνα: Πατάκης, 1987

Martinet, A. (ed.). 1968. Le langage. Paris: Gallimard

Martinet, A. 1976. Στοιχεία Γενικής Γλωσσολογίας. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Mirambel, A. Η νέα ελληνική γλώσσα - Θεσσαλονίκη: Ι.Ν.Σ., 1978

Mounin, G. 1985. Κλειδιά για τη Γλωσσολογία. Αθήνα: ΜΙΕΤ

Olson, D. 2003. Ο κόσμος πάνω στο χαρτί. Αθήνα: Παπαζήσης.

Plomp, T., Anderson, R., Law, N. & Quale A. 2009. Cross-national information and communication technology policies and practices on computers in education. USA: IAP.

Rieu, Ch. Et al. Από την κίνηση στη γραφή.- Αθήνα: Καστούμης, 1986

Saussure, F. de. 1979. Μαθήματα Γενικής Γλωσσολογίας. Αθήνα: Παπαζήσης

Schaff, A. Γλώσσα και γνώση.- Αθήνα: Ζαχαρόπουλος, χ.χ.

Snyder, I. 2001. Γραμματισμός, τεχνολογία και σχολική τάξη: Μια προκλήση για τους εκπαιδευτικούς. Στο Πληροφορική-επικοινωνιακή τεχνολογία και γλωσσική αγωγή: η διεθνής εμπειρία, επιμ. Δ. Κουτσογιάννης. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διατίθεται και στο διαδίκτυο, στην «Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση», όπου είναι αναρτημένα τα πρακτικά της ημερίδας (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/index.html)

Thomas, R. 1996. Γραπτός και προφορικός λόγος στην αρχαία Ελλάδα. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Vygotsky, A. Σκέψη και γλώσσα.-Αθήνα: Γνώση, 1988

2216ΥΕ. Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2216ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Πληροφορικής και των ΤΠΕ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3 (+1 Φροντιστηριακή)		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, Υποχρεωτικό κατ' Επιλογή		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED267/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αφορά στη διδακτική της Πληροφορικής, ως θεμελιώδους συνιστώσας των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων.

Οι φοιτητές/τριες αποκτούν μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον τρόπο ενσωμάτωσης της πληροφορικής στο αναλυτικό πρόγραμμα, στο σύνολο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, εστιάζουν ειδικότερα στη διδακτική της πληροφορικής στο νηπιαγωγείο. Αποκτούν το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, μελετώντας τις αντίστοιχες θεωρίες μάθησης, αλλά και γνωστικό υπόβαθρο, διδασκόμενοι έννοιες και γνώσεις που καλούνται γνωρίζουν για να θεραπεύσουν το γνωστικό αντικείμενο μέσω του διδακτικού τους έργου.

Μελετούν σε βάθος τα επίσημα προγράμματα σπουδών και εκπαιδεύονται στους τρόπους και τις τεχνικές με τις οποίες προσεγγίζεται το αντικείμενο της πληροφορικής σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης και κυρίως στο νηπιαγωγείο.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τις απαραίτητες έννοιες και τα θέματα πληροφορικής
- σχεδιάζουν ολοκληρωμένες διδασκαλίες
- γνωρίζουν τις σχετικές θεωρίες μάθησης και τους τρόπους εφαρμογής τους στη διδακτική πράξη

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η πληροφορική στα προγράμματα σπουδών – Ιστορική αναδρομή και Υπάρχουσα κατάσταση
2. Σχεδιασμός μικροδιδασκαλιών
3. Διαθεματικές προσεγγίσεις διδασκαλίας της πληροφορικής
4. Βασικές έννοιες πληροφορικής
5. Δομή Υπολογιστικού Συστήματος
6. Προγραμματιστική σκέψη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, φροντιστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο (εργαστηριακές συνεδρίες)	39
	Ατομικές εργασίες	26

	Ομαδικές εργασίες	28
	Αυτόνομη μελέτη	32
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής, Βασίλης Κόμης. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ (2005)

Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές, Βοσνιάδου Στέλλα. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. (2006)

ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ, ΤΑΣΟΣ Α. ΜΙΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΕΛΛΟΥ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ (2010)

Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία. Roblyer M. D.. Γ.ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ (2009)

Πρακτικά συνεδρίων «Διδακτική της Πληροφορικής» της ΕΤΠΕ.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση Νέος Παιδαγωγός

2217ΥΕ. Παιδικό Τραγούδι και Δημιουργικές Μουσικές Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2217ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδικό Τραγούδι και Δημιουργικές Μουσικές Εφαρμογές στην Προσχολική Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΣ	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μέσα από το μάθημα οι φοιτήτριες/φοιτητές θα εισαχθούν στις αρχές και τα μοντέλα της διδασκαλίας τραγουδιού στο σχολείο, θα συμμετέχουν σε δημιουργικές μουσικές δράσεις και θα κατανοήσουν τα κριτήρια επιλογής τραγουδιών για σχολική χρήση. Ειδικότερα, θα έρθουν σε επαφή με ένα εμπλουτισμένο ρεπερτόριο, θα αντιληφθούν τις διαστάσεις της μουσικής δημιουργικότητας στην ακρόαση, εκτέλεση και σύνθεση τραγουδιών, και θα κατανοήσουν τους όρους για την διδακτική των τραγουδιών. Ένας βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτητές/τριες την αξία του τραγουδιού στην εκπαίδευση αλλά και στην καθημερινότητα της ζωής των μαθητών.

Τέλος, μέσα από το μάθημα οι φοιτήτριες /φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να συνειδητοποιήσουν και να αναπτύξουν τις μουσικές τους δεξιότητες -με ορίζοντα τη διεξαγωγή του μαθήματος της μουσικής στο νηπιαγωγείο- και να συνεργάζονται σε ομαδικές μουσικές δράσεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν την αξία του τραγουδιού στη ζωή του ανθρώπου αλλά και στη σχολική ζωή
- να σχεδιάζουν μαθησιακές ενότητες με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της μουσικής δημιουργικότητας των μαθητών
- να έχουν συνειδητοποιήσει το προσωπικό τους μουσικό δυναμικό (μουσική έκφραση και επικοινωνία)
- να έχουν αναπτύξει βασικές μουσικές δεξιότητες
- να έχουν αντιληφθεί την επίδραση της μουσικής, και ειδικότερα του τραγουδιού, σε όλες τις πτυχές ανάπτυξης των παιδιών (σωματική, γνωστική, κοινωνική-συναισθηματική, αισθητική)
- να έχουν κατανοήσει τα κριτήρια επιλογής τραγουδιών για την προσχολική εκπαίδευση
- να χρησιμοποιούν το τραγούδι για μη-μουσικούς στόχους, όπως: γλωσσικούς (π.χ., φωνολογική ενημερότητα, λεξιλόγιο), μελέτη περιβάλλοντος (πληροφοριακό υλικό), μαθηματικούς (π.χ., χρονικές αξίες, μέτρο)
- να αξιοποιούν το τραγούδι διαθεματικά, σε όλο το εύρος του προγράμματος

να έχουν αντιληφθεί την ευεργετική χρήση του τραγουδιού για την προαγωγή ενός θετικού κλίματος στην τάξη και για την ανάπτυξη μη-γνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών (π.χ., αυτοέλεγχος, δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας)

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της δημιουργικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η μουσική και το τραγούδι στη σχολική ζωή
- Μοντέλα διδασκαλίας του τραγουδιού στην προσχολική εκπαίδευση
- Ρεπερτόριο τραγουδιών για το σχολείο
- Μουσική δημιουργικότητα: μουσική-ηχητική εξερεύνηση, αυτοσχέδια τραγούδια, μουσικοί αυτοσχεδιασμοί
- Ενεργητικές ακροάσεις τραγουδιών
- Δημιουργική και εκφραστική χρήση της φωνής – Τραγούδι
- Οργάνωση μουσικών γιορτών και εκδηλώσεων στο σχολείο
- Διαθεματικές συνδέσεις στο μάθημα της μουσικής
- Δημιουργικές μουσικές δράσεις σε ομάδες (παιχνίδια με μουσικά όργανα, μουσικοκινητικά παιχνίδια κ.ά.)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/τές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	24
	Εργαστηριακές Δράσεις	40
	Καλλιτεχνικό εργαστήρι	20
	Αυτόνομη μελέτη	41
	Σύνολο	125 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Ατομικές εργασίες (μικρά projects για το τραγούδι στο σχολείο) (50%) 2. Ομαδικές παρουσιάσεις μέσα στην τάξη (50%) Διαμορφωτική Αξιολόγηση καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

Κοκκίδου, Μ. (2014). *Η εμψύχωση στη διδασκαλία-μάθηση. Το σχολείο της χαράς και της καρδιάς*. Αθήνα: Fagotto.

Γκανά, Γ, Ζησοπούλου Ε, Θεοδωρίδης Ν, Καραχάλιου Κ, Κοκκίδου Μ, & Χατζηκαμάρη Π. (2004). *Το σχολείο: Εργαστήρι τέχνης και δημιουργίας* (3η έκδοση).

Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών ΑΠΘ.

Λιάτσου- Καραδήμου, Π. (2001). *Από την ακοή στην ακρόαση*. Αθήνα: Orpheus.

Διονυσίου, Ζ. & Αγγελίδου, Σ. (επιμ.) (2008). *Σχολική Μουσική Εκπαίδευση: ζητήματα σχεδιασμού, μεθοδολογίας και εφαρμογών*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Μουσική Εκπαίδευση: ετήσια έκδοση της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση.

2218ΥΕ. Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2218ΥΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δραστηριότητες Μαθηματικών στο Νηπιαγωγείο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Εδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED221/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο συγκεκριμένο μάθημα οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να εφαρμόσουν θεωρητικές γνώσεις για τη διδασκαλία και μάθηση των μαθηματικών εννοιών που έχουν λάβει σε προηγούμενα μαθήματα. Με τον τρόπο αυτό οι θεωρητικές τους γνώσεις θα ενεργοποιηθούν και θα επανα-νοηματοδοτηθούν βρίσκοντας εφαρμογή σε συγκεκριμένο πλαίσιο όπως αυτό του σχεδιασμού μιας δραστηριότητας με σκοπό τη διδασκαλία συγκεκριμένης μαθηματικής έννοιας ή δεξιότητας. Στο μάθημα γίνεται θεωρητική εισαγωγή στις βασικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου σχεδίου μαθήματος, καθώς επίσης και στον τρόπο να οριστούν μαθησιακοί στόχοι για τη διδασκαλία των μαθηματικών ακολουθώντας τις βασικές αρχές της στοχοθεσίας.

Γίνεται, επίσης, θεωρητική αναφορά στα είδη δραστηριοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία των μαθηματικών εννοιών και στα βασικά χαρακτηριστικά αυτών, εστιάζοντας στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους.

Γίνεται εκτενής αναφορά στα είδη αξιολόγησης της διδακτικής πράξης και στους τρόπους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση μίας δραστηριότητας, τονίζοντας τη σημασία που έχει η αξιολόγηση των μαθημάτων τους από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς της τάξης.

Τέλος, γίνεται σύντομη αναφορά στους στόχους που θέτει το αναλυτικό πρόγραμμα για τα μαθηματικά στο νηπιαγωγείο (το διαθεματικό και το νέο πιλοτικό πρόγραμμα) και του τρόπου με τον οποίο μπορεί αυτό να αποτελεί εργαλείο στα χέρια του/της νηπιαγωγού.

Γενικός στόχος, λοιπόν, είναι να εισαχθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες στη διαδικασία προετοιμασίας και σχεδιασμού ενός μαθήματος που έχει συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους, μέσα από τον σχεδιασμό μιας δραστηριότητας που στοχεύει στη διδασκαλία μιας συγκεκριμένης μαθηματικής έννοιας ή δεξιότητας όπως αυτή ορίζεται από το ενιαίο διαθεματικό πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών για το νηπιαγωγείο.

Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να μπορούν να αναφέρονται στα βασικά χαρακτηριστικά μιας μαθηματικής δραστηριότητας και να μπορούν να κάνουν δημιουργική κριτική σε ήδη υπάρχουσες δραστηριότητες που προτείνονται από διδακτικά υλικά και αναλυτικά προγράμματα, χρησιμοποιώντας μια σειρά κριτηρίων που έχουν τεθεί εκ των προτέρων.

Να μπορούν να σχεδιάσουν οι ίδιοι μια μαθηματική δραστηριότητα που απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, και να την παρουσιάσουν με τη μορφή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου μαθήματος.

Να μπορούν να ορίσουν σωστούς διδακτικούς στόχους, που να τηρούν τα κριτήρια στοχοθεσίας, να είναι υλοποιήσιμοι και να μπορούν να αξιολογηθούν.

Να μπορούν να περιγράψουν τα βασικά χαρακτηριστικά της μάθησης μιας συγκεκριμένης έννοιας ή δεξιότητας των μαθηματικών όπως αυτή ορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα για το νηπιαγωγείο.

Να μπορούν σχεδιάσουν μια διδακτική δράση που διέπεται από τους μαθησιακούς στόχους που έχουν τεθεί και μπορεί να τους φέρει εις πέρας με τον καλύτερο τρόπο.

Να μπορούν να περιγράψουν με λεπτομέρειες όλα τα απαραίτητα υλικά, τις οδηγίες, τις ερωτήσεις, κοκ που χρειάζεται για να πραγματοποιηθεί η δραστηριότητα.

Να μπορούν να εκτιμήσουν το χρόνο που θα πάρει η πραγματοποίηση της δραστηριότητας σε μια πραγματική τάξη.

Να μπορούν να προτείνουν συγκεκριμένες αξιολογικές δράσεις που θα μετρούν τον βαθμό επίτευξης των στόχων.

Να μπορούν να προτείνουν δράσεις αναστοχασμού στο τέλος κάθε δραστηριότητας.

Να μπορούν να αναστοχαστούν οι ίδιοι κριτικά προτείνοντας αλλαγές στις επιμέρους επιλογές τους που θα έκανε τις δραστηριότητες που προτείνουν ακόμα πιο λειτουργικές.

Γενικές Ικανότητες

Ομαδική εργασία

Ατομική παρουσίαση του σχεδιασμού μιας δραστηριότητας στις διάφορες φάσεις του

Σχεδιασμός και συγγραφή εργασίας για την πλήρη παρουσίαση μιας δραστηριότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσίαση μεθόδων δημιουργίας και αξιολόγησης μαθηματικών δραστηριοτήτων για την προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία. Σχέδιο μαθήματος, σχεδιασμός και αξιολόγησή του, τρόποι στοχοθεσίας γενικών και ειδικών στόχων, στόχοι μαθησιακοί/γνωστικοί, συναισθηματικοί και ψυχοκινητικοί στόχοι. Είδη διδακτικών μεθόδων, τρόποι και μεθοδολογίες για τη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών σε μικρή ηλικία, χρήση κατάλληλων υλικών, βιωματικές δραστηριότητες και παιχνίδι. Μέθοδοι αξιολόγησης της διδακτικής πράξης, σχεδιασμός, εφαρμογές και σημασία της αξιολόγησης. Αναστοχασμός και διορθωτικές ενέργειες για τη δραστηριότητα, τους στόχους, τη διδασκαλία. Προετοιμασία υλικού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην επερχόμενη πρακτική άσκηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από powerpoint	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	41
	Παρουσιάσεις	40
	Ατομική ερευνητική εργασία	44
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή (ή προφορική) τελική εξέταση που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης - Ερωτήσεις αντιστοίχισης II. Ατομική Εργασία σε συνδυασμό με παρουσίαση του σχεδιασμού μιας δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Κολέζα, Ε. Κ.Ν. Μακρής, Κ.Β.Σούρλας (1996) Θέματα διδακτικής των μαθηματικών : διδακτικοί στόχοι, ταξινομίες, δραστηριότητες, Αθήνα: Gutenberg.

Καφούση, Σ, & Σκουμπουρδή, Χ (2008) Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών, Αθήνα: Πατάκης

Λεμονίδης, Χ. (1999). Περίπατος στη Μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη.

Τζεκάκη, Μ (1996) Μαθηματικές δραστηριότητες για την προσχολική ηλικία, Αθήνα: Gutenberg.

Schiller, P, B, Peterson, L (1999) Δραστηριότητες για την ανάπτυξη μαθηματικών εννοιών στο νηπιαγωγείο, Αθήνα : Πατάκης

VandeWalle, J. A. (2005) Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο - Μια εξελικτική διδασκαλία, Τριανταφυλλίδης, Α.Τ (επιμ.), Αθήνα: Τυπωθήτω.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mathematical Thinking and Learning - Taylor & Francis

Educational Studies in Mathematics - Springer

International Journal of Science and Mathematics Education - Springer

Learning and Instruction - Elsevier

ZDM Mathematics Education - Springer

MENON: Journal of Educational Research -University of Western Macedonia – Faculty Of Education Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) - Κέδρος

2224ΥΕ. Διδακτική των Φυσικών Επιστημών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2224Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έννοιες Φυσικών Επιστημών και η Διδακτική τους		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής – Διδακτική του αντικειμένου Εμβάθυνσης - Εφαρμογής – Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Μάθημα για περιορισμένο αριθμό φοιτητών/φοιτητριών (30)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Έννοιες Φυσικών Επιστημών και οι Αναπαραστάσεις τους		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- 1) Να περιγράφουν, να προβλέπουν και να ερμηνεύουν φυσικά φαινόμενα χρησιμοποιώντας τις σχετικές έννοιες, ιδέες και αντιλήψεις,
- 2) Να ανακαλούντις εναλλακτικές αντιλήψεις των μαθητών/μαθητριών του νηπιαγωγείου και των μικρών παιδιών
- 3) Να αναγνωρίζουν τα βήματα μιας επιστημονικής δραστηριότητας που βασίζεται στη διερεύνηση και να κατανοούν το στόχο της,
- 4) Να σχεδιάζουν απλές δραστηριότητες προκειμένου να χειριστούν τις εναλλακτικές αντιλήψεις των μαθητών/μαθητριών ή/και να εισάγουν έννοιες των φυσικών επιστημών χρησιμοποιώντας απλά φαινόμενα σε γνωστικές περιοχές των Φυσικών Επιστημών
- 5) Να αναγνωρίζουν και να σχεδιάζουν δραστηριότητες βασισμένοι/βασισμένες σε σύγχρονες προσεγγίσεις διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων και πληροφοριών

- Συνεργασία και ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία και μελέτη
- Κριτική σκέψη
- Επιστημονικές δεξιότητες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι έννοιες και οι ιδέες των Φυσικών Επιστημών εισάγονται στους φοιτητές/φοιτήτριες προκειμένου να είναι σε θέση να προβλέπουν, να περιγράφουν και να ερμηνεύουν απλά φυσικά φαινόμενα. Παράλληλα, οι φοιτητές/φοιτήτριες ενημερώνονται για τις εναλλακτικές αντιλήψεις (ΕΑ) των φοιτητών/φοιτητριών πανεπιστημίου, των νηπιαγωγών και των νηπίων και πώς μπορούν να τις χειριστούν. Στο μάθημα δίνεται βαρύτητα στην κατανόηση και εφαρμογή σύγχρονων προσεγγίσεων (διερεύνηση) για την διδασκαλία εννοιών των φυσικών επιστημών σε συνδυασμό με σύγχρονες προσεγγίσεις που επιτρέπουν την συμπερίληψη όλων των μαθητών και μαθητριών (Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση, Παιχνίδια Εναλλακτικής Πραγματικότητας, Επαυξημένης Πραγματικότητας). Στο μάθημα δίνεται βαρύτητα στην κατανόηση και εφαρμογή σύγχρονων προσεγγίσεων για την διδασκαλία εννοιών των φυσικών επιστημών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Παρουσίαση PowerPoint κατά τη διάρκεια του μαθήματος - Σύγχρονα διαδικτυακά κουίζ κατά τη διάρκεια του μαθήματος - Πλατφόρμα ηλεκτρονικής τάξης με υποστηρικτικό ψηφιακό υλικό Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να επικοινωνούν προσωπικά με τον διδάσκοντα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και συμμετοχή σε δραστηριότητες	39
	Προσωπική έρευνα και μελέτη	31
	Προετοιμασία ομαδικών εργασιών	35
	Ατομική μελέτη	20
	Σύνολο	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): 1. Συμμετοχή (30%) 2. Φύλλα Εργασίας (30%) 3. Ομαδική Εργασία (40%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Driver, R., Squires, A., Rushworth, P. & Wood-Robinson, V. (1998) Οικοδομώντας τις Έννοιες των Φυσικών Επιστημών. Αθήνα Τυποθύτω
 Hewitt, P. (2004) Οι έννοιες των Φυσικής. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
 Καριώτογλου, Π. (2006) Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου Φυσικών Επιστημών: Τρεις μελέτες περίπτωσης Θεσσαλονίκη: Γράφημα
 Ραβάνης, Κ. (1999) Οι φυσικές επιστήμες στη προσχολική εκπαίδευση. Αθήνα Τυποθύτω

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Early-Years Science Education: <https://www.tandfonline.com/toc/ciey20/current>

International Journal of Science Education: <https://www.tandfonline.com/toc/tsed20/current>

Education Sciences (open access): <https://www.mdpi.com/journal/education>

Frontiers in education (open access): <https://www.frontiersin.org/journals/education>

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

0403Ε. Ψυχολογία Κινήτρων

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0403Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχολογία Κινήτρων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να κατανοήσουν βασικές έννοιες των κινήτρων στην εκπαίδευση, πως τα κίνητρα των νηπίων εκδηλώνονται αλλά και επηρεάζονται από το πλαίσιο στο νηπιαγωγείο. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ακόμη αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογή της γνώσης στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου. Προσδοκάται ότι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές διεξάγουν στοιχειώδη έρευνα, και είναι ικανοί να αναπτύξουν πρόγραμμα κινήτρων μάθησης.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση

έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ορισμός, είδη κινήτρων και μέθοδοι μελέτης των κινήτρων. Φυσιολογική και βιολογική βάση των κινήτρων. Θεωρίες κινήτρων: Ψυχαναλυτική, ανθρωπιστική, διέγερσης / άριστου επιπέδου, συμπεριφορική, κινήτρου επίτευξης, γνωστικές (γνωστικής συνέπειας, αιτιολογικού προσδιορισμού, πεδίου του Lewin). Ο εαυτός ως πηγή κινήτρου: ορισμός και εκφάνσεις της έννοιας του εαυτού και η σχέση της έννοιας του εαυτού με τη σχολική επίτευξη και την ψυχική υγεία. Εφαρμογές των θεωριών των κινήτρων στην εκπαίδευση: Ανάπτυξη και ενεργοποίηση των κινήτρων στο σχολείο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Ή / ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΝΑΙ, ΧΡΗΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: ΝΑΙ, ΧΡΗΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή ατομικής εργασίας και παρουσίαση	16
	Μελέτη& ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Ομαδική εργασία	20
	Αυτόνομη μελέτη	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Πρόοδος. 3. Κατ'οίκον εργασία. 4. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 5. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2012). Ψυχολογία κινήτρων. Αθήνα: Πεδίο.

Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. (2002). Motivation in education: Theory, research and applications. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall.

- (2010) Τα κίνητρα στην εκπαίδευση (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΚΟΥΛΕΝΤΙΑΝΟΥ). Αθήνα: GUTENBERG

Sansone, C. & Harackiewicz, M. J. (2002) Intrinsic and extrinsic motivation. Oxford: Elsevier. Wigfield, A. & Eccles, J. S. (2002). Development of achievement motivation. Oxford: Elsevier. Zimmerman, B. J. & Schunk, D. H. (2001). Self-regulated learning and academic achievement. Theoretical perspectives. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Το Περιοδικό της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος, Psychology, Motivation, Educational Psychology, Παιδαγωγική Επιθεώρηση

0516Ε. Δια Βίου Μάθηση και Κοινωνία, Θεσμοί, Συστήματα, Πολιτικές**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0516Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δια Βίου Μάθηση και Κοινωνία, Θεσμοί, Συστήματα, Πολιτικές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αποτελεί το ειδικό μάθημα υπόβαθρου με σκοπό την εμβάθυνση σε έννοιες της ΔΒΜ σε σχέση με τον κοινωνικό της προσανατολισμό. Ειδικότερα αποσκοπεί στην ανάδειξη εννοιών όπως η ΔΒΜ, η εκπαίδευση ενηλίκων, η τυπική, μη τυπική εκπαίδευση, η άτυπη μάθηση, η αρχική και συνεχιζόμενη κατάρτιση, τα πλαίσια προσόντων κ.α. Ειδικότερα δίνεται έμφαση σε σύγχρονα εργαλεία της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής (ECVET, ECTS, Europass, EQAVET, NQF, EQF κ.α) με στόχο την κατανόηση του πεδίου της εκπαιδευτικής πολιτικής μέσα από το πρίσμα της ΔΒΜ. Επιπροσθέτως το μάθημα αποσκοπεί στην εμβάθυνση σε θέματα που άπτονται του πεδίου της ΔΒΜ σε σχέση με τους θεσμούς, τα συστήματα και τις πολιτικές που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και διεθνώς με στόχο την κοινωνική και πολιτισμική τους διάσταση αλλά και το συσχετισμό με τη σφαίρα της απασχόλησης και της επαγγελματικής κινητικότητας.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των εννοιών που συνθέτουν το πλαίσιο των πολιτικών για τη ΔΒΜ στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- γνωρίζει τα βασικά εργαλεία ανάλυσης και μεθοδολογίας της κοινωνιολογικής ανάλυσης σε σχέση με τη ΔΒΜ
- κατανοεί τα βασικά εργαλεία της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής
- χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης των πολιτικών για τη ΔΒΜ
- κατανοεί τους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνουν το ρόλο και την αποστολή της πολιτικών για τη ΔΒΜ
- να διακρίνει τους βασικούς όρους, τις δομές και γενικότερα τους θεσμούς που διέπουν το πεδίο της ΔΒΜ

Γενικές Ικανότητες

- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης,
- επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης,
- ικανότητα αυτόνομης και συνεργατικής εργασίας σε δυναμικό και πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- βασικές έννοιες σχετικά με τη ΔΒΜ και την εκπαίδευση ενηλίκων: όροι εμφάνισης και συγκρότησης του πεδίου, εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- ΔΒΜ και κοινωνία
- Θεσμοί ΔΒΜ στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- ΔΒΜ, εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες
- εργαλεία ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής
- ΔΒΜ και απασχόληση
- πλαίσια προσόντων
- πιστοποίηση προσόντων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές / χρήση ΤΠΕ στις παραδόσεις των μαθημάτων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	23

	Σεμινάρια	23
	Εργαστήριο/μελέτες περίπτωσης	15
	Σύνολο	100ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων: κριτική ανάλυση ερωτήσεων οι οποίες απαιτούν συνθετική, συνδυαστική και ερμηνευτική αντιμετώπιση Γραπτή Εργασία: έρευνα και ανάλυση πάνω σε συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται ως μελέτη περίπτωσης με στόχο τη χρήση και αξιοποίηση της κοινωνιολογικής μεθόδου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Καραλής, Θ,(επιμ.) Δια βίου Μάθηση και Πιστοποίηση, Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ

Cedefop, (2012) Future skills supply and demand in Europe Forecast 2012, Research Paper, No 21, Luxembourg: Publications Office of the European Union

Cedefop, (2011) Development of national qualifications frameworks in Europe, Working Paper, No 12, Luxembourg: Publications Office of the European Union,

Κελπανίδης,Μ-Βруниώτη,Κ.(2004) Δια βίου Μάθηση Κοινωνικές Προϋποθέσεις και Λειτουργίες, Δεδομένα και Διαιπιστώσεις, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Καρατζογιάννης, Στ. Πανταζή, Στ, Λιντζέρης, Π. (2013) Η Επαγγελματική Εκπαίδευση-Κατάρτιση στην Ελλάδα Αδυναμίες, Δυνατότητες και Προοπτικές, Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΒΕΕ

Φωτόπουλος, Ν (2013)(επιμ.) Κατάρτιση Απασχόληση, Εκπαιδευτική Πολιτική, Διερεύνηση της σύνδεσης της επαγγελματικής κατάρτισης με την απασχόληση, Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

0705Ε - Παιχνίδι και Παιδαγωγική του παιχνιδιού**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ		Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	
ΤΜΗΜΑ		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0705Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο &6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED473/		
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:			

- Να μπορούν να αναγνωρίσουν και να συγκρίνουν τις διαφορετικές θεωρίες τόσο του παιχνιδιού όσο και της παιδικής ηλικίας.
- Να μπορούν να ερμηνεύουν σε ποικίλα σενάρια παιχνιδιού τις ευκαιρίες για συνεργατική κατασκευή του κόσμου των συνομηλίκων αλλά και τις ευκαιρίες για παιδαγωγική πλαισίωση του παιχνιδιού.
- Να γνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους παρατήρησης του παιχνιδιού των παιδιών και τους ποικίλους ρόλους που μπορεί να αναλάβει η νηπιαγωγός κατά τη διάρκεια του.
- Να αποκτήσουν την ικανότητα αναστοχαστικής και κριτικής ανάλυσης των εκπαιδευτικών πρακτικών κατά τη διάρκεια του ελεύθερου και οργανωμένου παιχνιδιού των παιδιών.

Γενικές Ικανότητες:

- Να μπορούν να αναγνωρίσουν και να συγκρίνουν τις διαφορετικές θεωρίες τόσο του παιχνιδιού όσο και της παιδικής ηλικίας.
- Να μπορούν να ερμηνεύουν σε ποικίλα σενάρια παιχνιδιού τις ευκαιρίες για συνεργατική κατασκευή του κόσμου των συνομηλίκων αλλά και τις ευκαιρίες για παιδαγωγική πλαισίωση του παιχνιδιού.
- Να αποκτήσουν την ικανότητα αναστοχαστικής και κριτικής ανάλυσης των εκπαιδευτικών πρακτικών κατά τη διάρκεια του ελεύθερου και οργανωμένου παιχνιδιού των παιδιών.
- Να μπορούν να εκπονούν μικρές ερευνητικές εργασίες για την αξιοποίηση των θεωρητικών πλαισίων και τον κριτικό αναστοχασμό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η σημασία του παιχνιδιού ως κοινωνική και πολιτισμική δραστηριότητα των παιδιών.
 Θεωρίες και τυπολογίες για την παιδική ηλικία.
 Θεωρίες για το παιχνίδι και συσχετίσή του με τις θεωρίες για την παιδική ηλικία.
 Τρόποι παρατήρησης του παιχνιδιού.
 Παιχνίδι και κοινωνικές σχέσεις των παιδιών.
 Ο ρόλος της νηπιαγωγού στο παιχνίδι των παιδιών.
 Στρατηγικές υποστήριξης της διαδικασίας της μάθησης μέσα από το παιχνίδι.
 Παιδαγωγική πλαισίωση του παιχνιδιού: δυνατότητες και περιορισμοί.
 Παιχνίδι στο διάλειμμα.
 Παρουσίαση μικρών/ομαδικών ερευνητικών εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία. Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Email, eclass, zoom.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμιναριακές διαλέξεις και μικρές εργασίες στο μάθημα	39 ώρες
	Ομαδικές εργασίες	31 ώρες
	Ατομική μελέτη/έρευνα	30 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών συνεκτιμώνται: 1. Ατομική ή ομαδική εργασία. 2. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 4. Γραπτές εξετάσεις.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

Αυγητίδου, Σ.(επιμ.) (2001). Το Παιχνίδι: Σύγχρονες Ερευνητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Αυγητίδου, Σ. (1997). Οι Κοινωνικές Σχέσεις και η Παιδική Φιλία στην Προσχολική Ηλικία: Θεωρία, Έρευνα και Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων στο Νηπιαγωγείο. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Avgitidou, S. & Likomitrou, S. (2017). Constructing Childhood in Educational Discourse, *Menon: online Journal of Educational Research*, 4, 67 – 75.

Avgitidou, S., Pnevmatikos, D. & Likomitrou, S. (2013). Preservice Teachers' Beliefs About Childhood: Challenges for a Participatory Early Childhood Education? *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 34, 390 – 404.

Kieff, J. & Casbergue, R. (2017). *Παιγνιώδης Μάθηση & Διδακτική. Η ενσωμάτωση του παιχνιδιού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο*, (μτφ. Ζάραγκας, Χ., Αγγελάκη, Α.). Αθήνα: Gutenberg.

Κωνσταντινόπουλος, Σ. Π. (2007). Παιδαγωγική του Παιχνιδιού, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Μακρυγιάννη, Δ. (επιμ.) (1997) Παιδική Ηλικία. Αθήνα: Νήσος.

Σιβροπούλου, Ρ. (1997). Η οργάνωση και ο σχεδιασμός του χώρου (νηπιαγωγείου) στο πλαίσιο του παιχνιδιού. Αθήνα: Πατάκης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Play,

Early childhood Education Research Journal,

International Journal of Early Years,

Early Child Development and Care.

0919Ε. Ψηφιακοί Γραμματισμοί στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Ηλικία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0919Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψηφιακοί Γραμματισμοί στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED486/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να: • Διακρίνουν τις επιμέρους διαστάσεις και όψεις των ψηφιακών γραμματισμών. • Κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους τα παιδιά χρησιμοποιούν ψηφιακές συσκευές και τεχνολογίες για διασκέδαση, μάθηση, δημιουργία και επικοινωνία στο σπίτι, στο σχολείο και στην ευρύτερη κοινότητα. • Αξιολογούν και να αξιοποιούν τα πορίσματα της σύγχρονης έρευνας γύρω από τις ψηφιακές και πολυτροπικές πρακτικές γραμματισμού των παιδιών στο σπίτι, στο σχολείο και στην ευρύτερη κοινότητα. • Εφαρμόζουν πρακτικές με τις οποίες μπορούν να καλλιεργήσουν τους ψηφιακούς γραμματισμούς των παιδιών στο ελληνικό εκπαιδευτικό συγκείμενο. • Αναγνωρίζουν τις προκλήσεις και τις δυσκολίες ανάπτυξης ψηφιακών γραμματισμών στα παιδιά.
Γενικές Ικανότητες
• Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη Εργασία • Ομαδική Εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Λήψη αποφάσεων • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντλώντας θεωρητικά από τις Νέες Σπουδές στον Γραμματισμό (New Literacy Studies), μια κοινωνικοπολιτισμική αντίληψη για τη γλώσσα και τον γραμματισμό, το μάθημα εστιάζει στον ρόλο των ψηφιακών τεχνολογιών στη ζωή και τη μάθηση των παιδιών προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας. Συγκεκριμένα, μέσα από την παρουσίαση και ανάλυση μελετών περίπτωσης, διερευνώνται οι τρόποι με τους οποίους τα παιδιά χρησιμοποιούν ψηφιακές συσκευές και τεχνολογίες στην καθημερινότητά τους στο σπίτι, στο σχολείο και στην ευρύτερη κοινότητα. Εξετάζεται η πολυτροπική και πολυ-αισθητηριακή φύση που χαρακτηρίζει τα κείμενα των σύγχρονων ψηφιακών πρακτικών, με έμφαση στις δεξιότητες και τους γραμματισμούς που αναπτύσσουν τα παιδιά καθώς χρησιμοποιούν ποικίλα ψηφιακά μέσα για να αλληλεπιδράσουν, να επικοινωνήσουν, να παίξουν, να γράψουν, να αφηγηθούν και να διαβάσουν ιστορίες, και να αναζητήσουν πληροφορίες εντός και εκτός διαδικτύου. Προτείνονται πιθανές παιδαγωγικές κατευθύνσεις για την προώθηση και τη διατήρηση πρακτικών ψηφιακού και πολυτροπικού γραμματισμού των παιδιών. Συζητώνται οι προκλήσεις και τα προβλήματα που σχετίζονται με τους ψηφιακούς γραμματισμούς στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία, όπως η άνιση πρόσβαση των παιδιών στις νέες τεχνολογίες, η προστασία της ασφάλειας και της ιδιωτικότητάς τους κατά τη χρήση των ψηφιακών μέσων, και ο δυνητικά επιβλαβής αντίκτυπος των ψηφιακών τεχνολογιών στη ζωή τους. Το μάθημα καλύπτει τις εξής θεματικές ενότητες: • Εισαγωγικές έννοιες • Θεωρητικό πλαίσιο ψηφιακών γραμματισμών • Ερευνητικό πλαίσιο ψηφιακών γραμματισμών • Ψηφιακοί γραμματισμοί στο σπίτι • Ψηφιακοί γραμματισμοί στην εκπαίδευση

- Ψηφιακοί γραμματισμοί σε makerspaces
- Κριτικός γραμματισμός και Παιδαγωγική πολυγραμματισμών
- Προκλήσεις και εμπόδια στην εφαρμογή ψηφιακών γραμματισμών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία του μαθήματος: προβολή διαφανειών Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: e-class, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών: υποβολή εργασιών μέσω e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Συζήτηση και ανάλυση μελετών περίπτωσης	14
	Προετοιμασία για τις ατομικές/ομαδικές εργασίες	20
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου • Ατομική/ομαδική εργασία	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Αρβανίτης, Π., & Κρυστάλλη, Π. (2023). Ψηφιακές τεχνολογίες και διδασκαλία της ξένης γλώσσας. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.

Erstad, O., Flewitt, R., Kümmerling-Meibauer, B. & PiresPereira, I. S. (eds.) (2020). The Routledge handbook of digital literacies in early childhood. Abingdon: Routledge.

Gee, J. P. & Hayes, E.R. (2011). Language and learning in the digital age. Abingdon: Routledge.

Holloway, D., Green, L., & Livingstone, S. (2013). Zero to eight: Young children and their internet use. LSE, London: EU Kids Online.

Kalantzis, M., Cope, B., Στελλάκης, Ν. & Αρβανίτη, Ε. (2019). Γραμματισμοί: Μια παιδαγωγική διαφοροποιημένου σχεδιασμού και πολυτροπικών νοηματοδοτήσεων [μετάφραση: Γ. Χρηστίδης]. Αθήνα: Κριτική.

Κουτσογιάννης, Δ. (2011). Εφηβικές πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού και ταυτότητες. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

Livingstone, S. & Blum-Ross, A. (2020). Parenting for a digital future: How parents' hopes and fears about technology shape children's lives. New York: Oxford University Press.

Marsh, J., Law, L., Lahmar, J., Yamada-Rice, D., Parry, B., Scott, F., et al. (2019). Social media, television and children. Sheffield: University of Sheffield.

Merchant, G., J. Gillen, J. Marsh & Davies, J. (eds.) (2013). Virtual literacies: Interactive spaces for children and young people. Abingdon: Routledge.

Reedy, K. & Parker, J. (2018). Digital literacy unpacked. London: Facet.

Thorne, S. & May, S. (eds.) (2017). Language education and technology. 3rded. New York: Springer.

-Συνναφή επιστημονικά περιοδικά:

- British Journal of Educational Technology

- Contemporary Issues in Early Childhood
- Language and Literacy
- Literacy
- Journal of Early Childhood Literacy
- Journal of Research in Reading
- Multimodal Technologies and Interaction
- Nordic Journal of Digital Literacy
- The Australian Journal of Language and Literacy
- Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

1016Ε. Πολυμεσικές και Ψηφιακές Εφαρμογές Δημιουργικής Γραφής

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1016Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολυμεσικές και ψηφιακές εφαρμογές δημιουργικής γραφής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED397/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/τριες με την ολοκλήρωση του μαθήματος να μπορούν:

Να γνωρίσουν τα πολυμεσικά είδη αφήγησης που προηγήθηκαν των ψηφιακών αφηγήσεων και να είναι σε θέση να τα συγκρίνουν και να τα συσχετίσουν

Να εξοικειωθούν με τα εργαλεία και τη φιλοσοφία των σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων

Να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών κειμένων που αξιοποιούν πολυμέσα και υπερμέσα

Να χρησιμοποιήσουν τις νέες διαστάσεις του διαδικτύου στη λογοτεχνική παραγωγή

Να διερευνήσουν τις εκφραστικές δυνατότητες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των νέων τεχνολογικών μέσων

Να αξιοποιούν ιστολόγια και ψηφιοποιημένο λογοτεχνικό υλικό

Να μπορούν να σχεδιάσουν μια λογοτεχνική ψηφιακή δημιουργία

Να κατακτήσουν την πολυτροπική προσέγγιση της γνώσης και τη στήριξη διαδικασιών επικοινωνίας και μάθησης μέσα από τη δημιουργία και την επεξεργασία εικόνων

Να αξιοποιούν στη διδασκαλία τα σύγχρονα τεχνολογικά και ψηφιακά μέσα με τα οποία οι μαθητές είναι όλο και πιο εξοικειωμένοι

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από την παραδοσιακή τυπογραφία στα πολυμέσα και στα τεχνολογικά εργαλεία συγγραφής κειμένων. Διαδικτυακές εφαρμογές λογοτεχνίας. Παραγωγή αφηγήσεων με νέες τεχνολογίες. (π.χ. Κόμικ, Animation, Ηλεκτρονική ποίηση).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών Αξιοποίηση της Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή	21
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Τελική γραπτή εξέταση	20
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.
2. Κατ' οίκον εργασία.
3. Φροντιστηριακές Ασκήσεις
4. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γιαννικοπούλου Αγγ. (2009) «Από τη Σελίδ@ στην Οθόνη. Είδη Κείμενων Ηλεκτρονικής Λογοτεχνί@ς», *Γραφή και γραφές στον 21ο αιώνα*, Επιμέλεια: Π. Παπούλια- Τζελέπη, Φτερνιάτη. <http://opencourses.uoa.gr/modules/document/file.php/ECD100/Διδακτικό%20Πακέτο/Λογοτεχνία%20και%20Τεχνολογία/Από%20τη%20σελίδα%20στην%20οθόνη%20C%20Είδη%20κειμένων%20ηλεκτρονικής%20λογοτεχνίας.pdf> [20 Ιουλίου 2017]
- Δημητρούλια Τ. (2006) «Κυβερνολογοτεχνία: μια πρόκληση του μέλλοντος». *Σύγκριση*, [Σ.Ι.], v. 17, p. 94-113, <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sygkrisi/article/view/10218/10339>. [10 Μαΐου 2017]
- Δημητρούλια Τ. (2008) «Γενεαλογία της «πειραματικής» ποίησης». <http://www.kathimerini.gr/325683/article/politismos/arxeio-politismoy/genealogia-ths-peiramatikhs-poihsis> [12 Ιουλίου 2017]
- Δημητρούλια Ξ., Τικτοπούλου Αικ. (2015) «Ψηφιακές λογοτεχνικές σπουδές», <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5827> [23 Ιουλίου 2017]
- Δημούλας, Χ., 2015. *Τεχνολογίες συγγραφής και διαχείρισης πολυμέσων*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. <http://hdl.handle.net/11419/4343> [19 Ιουλίου 2017]
- Μελιάδου, Ε., Νάκου, Α., Γκούσκος, Δ. και Μείμαρης, Μ. (2011). Ψηφιακή Αφήγηση, Μάθηση και Εκπαίδευση Digital Storytelling, Learning and Education. Στο 6th International Conference in Open & Distance Learning, November 2011. Loutraki, Greece.
- Μουλά, Ε. (2012). «Αναζητώντας τη δημιουργικότητα στη διδασκαλία της λογοτεχνίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Ο επαναπροσδιορισμός της δημιουργικής «γραφής» στην μεταμοντέρνα πραγματικότητα και την «ψηφιακή» εκπαιδευτική τάξη πραγμάτων» Κείμενα 15, ανακτήθηκε Αύγουστος 17, 2013 από το διαδίκτυο: http://keimena.ece.uth.gr/main/index.php?option=com_content&view=article&id=258:15-moula&catid=59:tefxos15&Itemid=95
- Ξεστέρνου, Μ. (2013) «Η ψηφιακή αφήγηση στην εκπαίδευση- Διεθνείς και ελληνικές πρακτικές», *Παιδαγωγικός Λόγος*, 1, 39-60.
- Σιάκας Θ. Σπ. (2011) «Αξιοποίηση της Κινοούμενης Εικόνας (Animation) και της Κινηματογραφικής Αφήγησης στη Διαμόρφωση Πολυμεσικού Εκπαιδευτικού Υλικού για Διδακτικούς/ μαθησιακούς στόχους», Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

1911Ε. Performance και εκπαίδευση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1911Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PERFORMANCE ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΦΟΣΟΝ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)**ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται: να γνωρίζουν θεωρητικά αλλά και να μπορούν να θέσουν σε πρακτική εφαρμογή, στο πλαίσιο της εμπύχωσης μιας ομάδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, συγκεκριμένες μεθόδους περφόρμανς (performance methods) τις οποίες θα διδαχθούν στη διάρκεια του εξαμήνου και οι οποίες θα διαλέγονται με την τελετουργία, τη σκηνοθεσία, τη φιλοσοφία και τις πολιτισμικές σπουδές.

Γενικές Ικανότητες

Καλύτερη κατανόηση της περφόρμανς (όχι μόνο περφόρμανς αρτ, αλλά και: θέατρο, σινεμά, τελετουργία – παραδοσιακή και της καθημερινής ζωής, φιλοσοφία, πολιτισμικές σπουδές, ακτιβισμός), του ευρέος δηλαδή αυτού πεδίου της καλλιτεχνικής έκφρασης, που έπειτα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να διδάξουν σε παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές και οι φοιτήτριες επιχειρούν μια διερεύνηση του διαλόγου της επιτέλεσης ή performance με άλλες πολιτισμικές εκφάνσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται η τελετουργία, το θέατρο, ο φιλοσοφικός στοχασμός και η πολιτισμική θεωρία. Από την άλλη, ερευνώνται οι δυνατότητες που αυτός ο διάλογος δημιουργεί, οδηγώντας τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία όσο και στην καλλιτεχνική πράξη. Στόχος λοιπόν είναι η συνδυαστική προσέγγιση από τη μια της επιτέλεσης/performance και από την άλλη ενός πολυφωνικού θεωρητικού και καλλιτεχνικού φάσματος με στόχο τη συμβολή στην πράξη όσων θα ήθελαν να ερευνήσουν την performance ή να τη χρησιμοποιήσουν από την οπτική γωνία της εκπαίδευσης. Μέσα σε κάθε μία από τις διαλέξεις, την εισαγωγική και αυτές για τις πολιτισμικές σπουδές, τις τρεις επόμενες για την τελετουργία, τις διαλέξεις για το θέατρο, εκείνες για τη φιλοσοφία και, τέλος, αυτές για το πέρασμα από την ιδέα στην πράξη – μια μετάβαση που αποτελεί ζητούμενο ολόκληρου του μαθήματος – προτείνονται μια σειρά πηγών, μεθόδων και εργαλείων που προορίζονται για εκπαιδευτική χρήση. Μέσα σε μια τέτοια προοπτική οι κουβάνοι και οι αφρικανοί μύστες της Γιορούμπα και οι βραζιλιάνοι ερμηνευτές της ταινίας *Ορφέο Νέγκρο* συναντώνται και συνομιλούν με τον Πλάτωνα που ανεβάζει στη σκηνή των *Διαλόγων* τα φιλοσοφικά του φαντάσματα και ο περφόρμερ Άμλετ συμπράττει με τον Γκροτόφσκι.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις που περιλαμβάνουν τις προφορικές παραδόσεις και τα σεμιναριακού τύπου μαθήματα (θεωρία και πράξη)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Βίντεο (παρακολούθηση – δημιουργία/σύνθεση)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Τελική πρακτική εργασία	30
	Τελική γραπτή εργασία	21
	Προσωπική μελέτη	10

	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική πρακτική εργασία (40%), Τελική γραπτή εργασία (30%), Συμμετοχή και κατανόηση διαλέξεων	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ανδρεάδη, Ιόλη, *Performance* από τη Θεωρία στην Πράξη, Σκηνοθεσία, Φιλοσοφία, Πολιτισμός, Κάπα Εκδοτική, 2020, 978-960-628-093-1

Andreadi, Ioli, *Anastenaria: Ritual, Theatre, Performance, An Experiential Study*, Κάπα Εκδοτική, 2020, 978-960-628-097-9

Carlson, Marvin, *Performance-Μια Κριτική Εισαγωγή*, Παπαζήσης, 2014, 9789600227635

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Performance Research Journal, Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance

1028Ε: Πλοκή: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές προτάσεις σε έργα Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πλοκή: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές προτάσεις σε έργα Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές/φοιτήτριες που θα ολοκληρώσουν επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι ικανοί/ικανές:

- Να κατανοούν και να εξετάζουν τα δομικά στοιχεία της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας με εστίαση στο σκηνικό, τους χαρακτήρες, την πλοκή και την αφήγηση.
- Να διαμορφώνουν κατά βούληση την εσωτερική δόμηση ενός κειμένου, τη ροή και την εξελικτική δυνατότητά του.
- Να οργανώνουν το κείμενο χωρίς να το περιορίζουν, καθορίζοντας ένα διακριτό πλαίσιο αναφοράς με εσωτερική συνοχή και συγκεκριμένη αρχή, μέση και τέλος.
- Να σχεδιάζουν τους χαρακτήρες σε όλα τα επίπεδα της λογοτεχνικής υπόστασής τους, από τυπικές παρουσίες έως και πολυδιάστατους πρωταγωνιστές, ως τα αναντικατάστατα μέσα εκδήλωσης της πλοκής μέσω της σημαντικής «καμπύλης εξέλιξης» τους (αγγλ. character arc).
- Να επινοούν τη βέλτιστη αλληλουχία γεγονότων και συμβάντων ώστε να διατηρούνται η αιτιότητα, η εξέλιξη και το ενδιαφέρον του μύθου.
- Να ερμηνεύουν όρους όπως η αγωνία, το σασπένς, οι συγκρούσεις, οι αμφίρροποι αγώνες, οι επιβραβεύσεις, οι προειδοποιήσεις, οι στόχοι και οι συνέπειες, και να τους αξιοποιούν ως σημαντικούς βοηθούς της συγγραφικής εργαλειοθήκης τους.
- Να διαχωρίζουν τα τεχνικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της μικρής και μεγάλης φόρμας, όπως και των αντίστοιχων απαιτήσεών τους στον σχεδιασμό της πλοκής στην Παιδική και Εφηβική Λογοτεχνία.
- Να συγγράφουν σενάρια με περιπλοκή καταστάσεων για κάθε χρήση στην εκπαιδευτική διαδικασία (παιχνίδια μυστηρίου και ρόλων στη σχολική τάξη, διαδραστικά βιβλία κ.ά.).

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αφηγήσεις με τη χρήση φωτογραφικού υλικού, ηχητικά αποσπάσματα. Αποδόμηση, ανάλυση και χρήση.
- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση πεζών λογοτεχνικών κειμένων: Παραδείγματα σχεδιασμού πλοκής, περιγραφής σκηνικού, παρουσίασης χαρακτήρων, εξάσκηση στον εντοπισμό τους εντός λογοτεχνικών κειμένων, κατανόηση επιλογών και προθέσεων του συγγραφέα, κατηγοριοποίηση σε επιμέρους στοιχεία.
- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια: Εργαστηριακές ασκήσεις.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, κριτικής και επαγωγικής σκέψης: Αλλαγές σε υπάρχοντα μοτίβα σχεδιασμού και λήψη πρωτοβουλιών στην ουσιαστική αναδιάρθρωση όλων των δομικών στοιχείων μιας ιστορίας.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών: Προτάσεις για βελτίωση της εργαλειοθήκης.
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1^η εβδομάδα:

- Ειδικά θέματα αφηγηματολογίας. (Θεωρία).

2^η εβδομάδα:

- Ανάλυση και δόμηση επιπέδων του χαρακτήρα, από τον κομπάρσο στον ήρωα. (Θεωρία και Εργαστήριο).

3^η εβδομάδα:

- Ο χαρακτήρας και η εξελικτική του πορεία (Θεωρία).

- Η «καμπύλη χαρακτήρα» (Εργαστήριο).
- 4^η εβδομάδα:**
- Ιστορική επισκόπηση των θεωρητικών προσεγγίσεων της πλοκής. Από τον Αριστοτέλη στις πολιτισμικές σπουδές του 21ού αιώνα (Μέρος 1^ο).
- 5^η εβδομάδα:**
- Ιστορική επισκόπηση των θεωρητικών προσεγγίσεων της πλοκής. Από τον Αριστοτέλη στις πολιτισμικές σπουδές του 21ού αιώνα (Μέρος 2^ο).
- 6^η εβδομάδα:**
- Η δράση και τα συνθετικά στοιχεία της πλοκής. (Θεωρία και Εργαστήριο).
- 7^η εβδομάδα:**
- Μεθοδολογικές αρχές πλοκής (Θεωρία και Εργαστήριο).
- 8^η εβδομάδα:**
- Τύποι πλοκής (Θεωρία και Εργαστήριο).
- 9^η εβδομάδα:**
- Εξωκειμενική πλοκή. Διαδραστική μυθοπλασία.
- 10^η εβδομάδα:**
- Παραδείγματα διαδραστικής Παιδικής και Εφηβικής λογοτεχνίας.
- 11^η εβδομάδα:**
- Αναγνωστική πρόσληψη, ανάλυση πλοκής στην Παιδική και Εφηβική λογοτεχνία.
 - Κατανόηση της διαφοράς Δόμησης-Δομής.
- 12^η εβδομάδα:**
- Πλοκή και Τεχνητή Νοημοσύνη (AI).
- 13^η εβδομάδα:**
- Σύνοψη, επανάληψη κρίσιμων σημείων της διδασκαλίας.
 - Προετοιμασία για την τελική εργασία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Internet. • Ψηφιακό οπτικοακουστικό υλικό, πολυμέσα (ήχος, εικόνα, βίντεο). • Ψηφιακά έντυπα (doc, pdf, κ.ά.). • Πλατφόρμες Τεχνητής Νοημοσύνης. • Ψηφιακό υλικό παρουσιάσεων (Powerpoint, κ.ά.). • Επικοινωνία με φοιτητές μέσω email και E-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Ασκήσεις εντός μαθήματος	13
	Εργασία εξαμήνου	20
	Τελική γραπτή εξέταση	3
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.
2. Εργασία εξαμήνου.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αριστοτέλους, *Περί Ποιητικής*, μτφρ. Α. Γαληνού, Αθήνα: Πάπυρος, 1975.
- Μυροφορίδης, Αλέξανδρος. *Η πλοκή στη δημιουργική γραφή: Θεωρήσεις και μεθοδολογίες*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2024.
- Παπαντωνάκης Δ. Γεώργιος & Κωτόπουλος Η. Τριαντάφυλλος. *Σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή*, Αθήνα: Ίων, 2011.
- Brooks, Peter. *Reading for the Plot: Design and Intention in Narrative*. Cambridge, MA/London: Harvard UP, 1984.
- Burroway, Janet. *Writing Fiction: A Guide to Narrative Craft*. 3rd edition. New York: Harper Collins, 1991.
- Campbell, Joseph. *Ο Ήρωας με τα χίλια πρόσωπα*. Μετάφραση Θ. Σιαφάρικας. Αθήνα: Ιάμβλιχος, 2001.
- Dipple, Elizabeth. *Πλοκή*. Μετάφραση Κώστας Ιορδανίδης. Αθήνα: Ερμής, 1972.
- Forster, Edward Morgan (Ed.). *Aspects of the Novel*, Harmondsworth: Pelican/Penguin, (1976 [1927]).
- Freytag, Gustav. *Freytag's Technique of the Drama: An Exposition of Dramatic Composition and Art*. Translated and edited by Elias J. MacEwan. 3rd edition. Chicago: Scott, Foresman and Company, 1900.
- Genette, Gerard. «Ο λόγος της αφήγησης: Δοκίμιο Μεθοδολογίας». Στο *Σχήματα III*. Μετάφραση Μπάμπης Λυκούδης. 2η έκδοση. Αθήνα: Πατάκης, 2017.
- Glazer, Joan. *Introduction to Children's Literature*. 2nd edition. New Jersey: Prentice Hall, 1997.
- Highsmith, Patricia. *Πώς να γράψετε ένα μυθιστόρημα αγωνίας [και δράσης]*. Μετάφραση Αγγελική Βασιλάκου, 2η έκδοση. Αθήνα: Πατάκης, 2012.
- James, Henry. *Η τέχνη της μυθοπλασίας*. Μετάφραση Κώστας Παπαδόπουλος. Αθήνα: Άγρα, 1984.
- Jolles, André. *Simple Forms: Legend, Saga, Myth, Riddle, Proverb, Case, Memorabilia, Fairy tale, Joke*. Translated by Peter J. Schwartz. London: Verso, 2017.
- Lodge, David. *The Art of Fiction*. London, Martin, Secker & Warburg Ltd, 1992.
- Lukens, Rebecca. *A Critical Handbook of Children's Literature*. 5th edition. New York: Harper Collins College Publishers, 1995.
- Nikolajeva, Maria. *Aesthetic Approaches to Children's Literature*. An Introduction. Lamham, Maryland: Scarecrow, 2005.
- Nodelman, Perry. *The Pleasures of Children's Literature*. New York & London: Longman, 1992.
- Propp, Vladimir. *Μορφολογία του παραμυθιού: Η διαμάχη με τον Κλοντ Λέβι-Στρος και άλλα κείμενα*. Μετάφραση Αριστέα Παρίση. Αθήνα: Μ. Καρδαμίτσα, 1991.
- Ricoeur, Paul. *Η Αφηγηματική λειτουργία*. Μετάφραση Βαγγέλης Αθανασόπουλος. Αθήνα: Καρδαμίτσας, 1990.
- Phelan, James, and Peter J. Rabinowitz. *Understanding Narrative*. Columbus: Ohio State University Press, 1994.
- Todorov, Tzvetan. *Poétique de la prose*. Paris: Seuil, 1971.

0926Ε. Σχεδιασμός Γλωσσικού και Ψηφιακού Υλικού για την Πρώιμη Παιδική Ηλικία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχεδιασμός Γλωσσικού και Ψηφιακού Υλικού για την Πρώιμη Παιδική Ηλικία _____		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελεύθερης Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED562/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοούν τις βασικές αρχές γλωσσικής ανάπτυξης στην πρώιμη παιδική ηλικία και να τις συνδέουν με τον σχεδιασμό παιδαγωγικού υλικού.
2. Να αναλύουν τις ανάγκες των παιδιών προσχολικής ηλικίας σε σχέση με την ανάπτυξη του προφορικού και του γραπτού λόγου.
3. Να αξιολογούν γλωσσικό και ψηφιακό υλικό ως προς την παιδαγωγική του καταλληλότητα, τη γλωσσική του ποιότητα και την προστιθέμενη του αξία.
4. Να σχεδιάζουν και να δημιουργούν γλωσσικό εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ψηφιακό) προσαρμοσμένο στις γνωστικές, γλωσσικές και κοινωνικές ανάγκες παιδιών προσχολικής ηλικίας.
5. Να χρησιμοποιούν αρχές πολυγραμματισμών και πολυτροπικότητας κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δραστηριοτήτων γλωσσικού γραμματισμού.
6. Να ενσωματώνουν τις ψηφιακές τεχνολογίες στον σχεδιασμό γλωσσικών δραστηριοτήτων, με στόχο την ενίσχυση της ενεργητικής μάθησης.
7. Να δημιουργούν πολυτροπικά γλωσσικά περιβάλλοντα (έντυπα, ψηφιακά ή διαδραστικά) που ενισχύουν την κατανόηση και την παραγωγή λόγου από παιδιά.
8. Να συνεργάζονται δημιουργικά για τον σχεδιασμό διαθεματικών δραστηριοτήτων που αξιοποιούν ψηφιακά εργαλεία.
9. Να διατυπώνουν κριτικά τις σκέψεις τους για τις παιδαγωγικές και γλωσσικές διαστάσεις του (ψηφιακού) εκπαιδευτικού υλικού.
10. Να τεκμηριώνουν τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού με βάση σύγχρονες θεωρίες μάθησης, γλωσσικής ανάπτυξης και νέου γραμματισμού.

Γενικές Ικανότητες

Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης,

δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή γλωσσικού και πολυγλωσσικού εκπαιδευτικού υλικού για την πρώιμη παιδική ηλικία, με έμφαση στα πολυπολιτισμικά και πολυγλωσσικά περιβάλλοντα μάθησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αναγνώριση της γλωσσικής ετερότητας, στην ενίσχυση της διαπολιτισμικής επίγνωσης και την αξιοποίηση των ψηφιακών υλικών και μέσων στο πλαίσιο της προσχολικής και πρωτοσχολικής εκπαίδευσης. Οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις και έντυπα και ψηφιακά εργαλεία, με στόχο την υποστήριξη της γλωσσικής ανάπτυξης σε περιβάλλοντα πλούσια σε πολιτισμική και γλωσσική ποικιλομορφία. Παράλληλα, καλλιεργούν την ικανότητα να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και να διαχειρίζονται δημιουργικά και αποτελεσματικά τη δυναμική μιας πωγλωσσικής και πολυπολιτισμικής τάξης με παιδιά μικρής ηλικίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομικές/ Ομαδικές εργασίες	25
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι Αξιολόγησης: 1. Προφορική εξέταση (τέλος του εξαμήνου). 2. Προετοιμασία και προφορική παρουσίαση ατομικής/ ομαδικής εργασίας. Οι φοιτητές/ τριες εμπλέκονται, επίσης, σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης. Κριτήρια Αξιολόγησης: Όπως περιγράφονται στο περίγραμμα μαθήματος και κατά την έναρξη του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Baynham, M. (2002). Πρακτικές Γραμματισμού (μτφρ. Μ. Αραποπούλου). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Berger, J. (2020). The catalyst: How to change anyone's mind. New York: Simon Schuster.
- Collins, A., & Halverson, R. (2018). Rethinking education in the age of technology: The digital revolution and schooling in America. London & New York: Teachers College Press.
- Kalantzis, M., & Cope, B. (2013). Νέα μάθηση: βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης, Ε. Αρβανίτη (επιμ. & μτφρ.). Αθήνα: Κριτική.
- Kalantzis Mary, Cope Bill, Αρβανίτη, Ε., Στελλάκης, Ν. (2019). Γραμματισμοί. Εκδόσεις: Κριτική.
- Roblyer, M.D., & Doering, A.H. (2014). Εκπαιδευτική τεχνολογία και διδασκαλία. Μ. Μουντρίδου (επιμ., μτφρ.). Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
- Korosidou, E., Bratitsis, T., & Griva, E. (2021). A Framework Proposal for Interdisciplinary Early Childhood Education integrating ICT and Foreign Language. In Tsiatsos, T., Demetriadis, S., Dagdilelis, V., & Mikropoulos, A. (Eds.), Research on e-Learning and ICT in Education: Technological, Pedagogical and Instructional Issues. Springer.
- Korosidou, E., Griva, E. (2024). Fostering students' digital competencies through an interculturally oriented language framework. International Electronic Journal of Elementary Education, 16 (5), 585-597.
- Korosidou, E., & Griva, E. (2020). Estimating the effectiveness and feasibility of a multiliteracies based programme for introducing EFL to very young children. In N. Bakic (Ed), "The World of Languages and Literatures: A Contemporary Outlook". Cambridge Scholars Publishing.
- Κοροσίδου, Ε., & Γρίβα, Ε. (2022). Δεύτερη/ Ξένη Γλώσσα στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε παιχνιώδη και ψηφιακά περιβάλλοντα. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη. ISBN 978-960-599-406-8.

Π18. Πρακτική Άσκηση (Διευρυμένη)**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π18	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο, 4ο, 5ο& 6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://internship.uowm.gr/the-program/		
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.			
Γενικές Ικανότητες			

Το Πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020 (Δ.Π.Α.). Το Τμήμα Νηπιαγωγών συμμετέχει στην πράξη «Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας» με κωδικό ΠΠΣ (MIS)5031197 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους. Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, αποσκοπεί στην επαρκή προετοιμασία των φοιτητριών/τρών, προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να εργαστούν σε αντικείμενο εργασίας με άμεση ή έμμεση συνάφεια με τις σπουδές τους. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητριών/φοιτητών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η Δ.Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την επαφή των φοιτητριών/τών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Δ.Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό της/του φοιτήτριας/τή, η/ο οποία/ος σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς της/του στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Η Δ.Π.Α. στο Τμήμα Νηπιαγωγών είναι θεσμοθετημένη και έχει διάρκεια δύο μηνών. Οι φοιτήτριες/τές κάνουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος και κατόπιν οι 25 περίπου θέσεις Π.Α. που έχουμε διαθέσιμες για κάθε χρόνο (ανάλογα πάντα με τη χρηματοδότηση που παίρνει το πρόγραμμα) κατανέμονται σύμφωνα με έναν αλγόριθμο που έχει οριστεί και λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των μαθημάτων που έχει περάσει η/ο υποψήφια/ος ανάλογα με το εξάμηνο στο οποίο βρίσκεται. Η θέση αυτή Π.Α. αποτελεί ένα μάθημα επιλογής (8 ECTS, ο βαθμός συνυπολογίζεται στο βαθμό πτυχίου) για όσες/όσους έχουν επιλεγεί. Οι φοιτήτριες/τές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Π.Α. εποπτεύονται από μια/έναν καθηγήτρια/τή που είναι η/ο ίδια/ιος για όλες/όλους. Οι ωφελοόμενες/νοι ασφαλιζονται γι' αυτούς τους δύο μήνες Π.Α. από το ίδρυμα στο ΙΚΑ. Η Δ.Π.Α. μπορεί να γίνει σε Δημόσιους ή Ιδιωτικούς φορείς σε αναλογία 45% και 55% αντίστοιχα. Η ποσόστωση αυτή επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι απαρέγκλιτη. Ο φορέας υποδοχής δηλώνει τις θέσεις Π.Α. που επιθυμεί στην πλατφόρμα του ΑΤΛΑΣ (Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών/τριών ΑΕΙ (<https://atlas.grnet.gr/>) και από εκεί γίνεται η δέσμευση της θέσης για την/τον υποψήφια/ο φοιτήτρια/τή. Όλη η διαδικασία που αφορά τα παραδοτέα των φοιτητριών/τών και των εποπτών καθηγητριών/τών γίνεται από φέτος για πρώτη φορά ηλεκτρονικά από τον ιστότοπο: <https://arch.ict.e.uowm.gr/iposition/index.php?site/login>.

Η επίσημη ιστοσελίδα της Δ.Π.Α. είναι: <https://internship.uowm.gr/the-program/>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και στην επαφή των φοιτητών/τριών με την αγορά εργασίας. Συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων της χώρας. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό του/της φοιτητή/τριας, ο/η/οποίος/α σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς του/της στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Σε προγραμματισμένες συναντήσεις στο Γραφείο ΠΑ	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	
	Πρακτική Άσκηση σε Φορέα Υποδοχής Δημόσιου ή Ιδιωτικού Τομέα	
	Σύνολο	240 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται με βάση τα παραδοτέα που ορίζει το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.	

2222Ε. Συνεργατικές και πολυτροπικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2222Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνεργατικές και πολυτροπικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	2213Υ. Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα – Παρατήρηση – Αναστοχασμοί		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική, γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥ	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED423/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Οι φοιτητές/τριες, στο τέλος του εξαμήνου, μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα θα είναι σε θέση:
- να ενθαρρύνουν την εργασία σε ομάδες, τον διάλογο και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των παιδιών
 - να προωθούν την ενεργό συμμετοχή των παιδιών στην διαμόρφωση και ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας

- να παρέχουν στα παιδιά ευκαιρίες για ποικίλους τρόπους έκφρασης
- να αξιοποιούν πολυτροπικές μορφές επικοινωνίας στο σχεδιασμό μαθησιακών δραστηριοτήτων
- να υποστηρίζουν τις μεταβάσεις μεταξύ διαφορετικών τρόπων νοήματος
- να σχεδιάζουν δράσεις που συμβάλλουν στους πολυγραμματισμούς των παιδιών

Γενικές Ικανότητες

Μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα οι φοιτητές/τριες αναμένεται να αναπτύξουν ικανότητες όπως: αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών (με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών), προσαρμογή σε νέες καταστάσεις, λήψη αποφάσεων, εκπόνηση ομαδικής εργασίας και άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει να προβληματίσει τους φοιτητές/τριες σε θέματα οργάνωσης της εκπαιδευτικής πράξης. Συγκεκριμένα, επιδιώκει να αναδείξει την ανάγκη επιλογής συνεργατικών, διαφοροποιημένων και πολυτροπικών διαδικασιών στις μελλοντικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις τους. Οι φοιτητές/τριες στοχάζονται πάνω στην έννοια της συμμετοχής των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία και την (συν)διαμόρφωση του διδακτέου, καθώς και σχετικά με τους πολλαπλούς τρόπους έκφρασης που διαθέτουν τα παιδιά. Το μάθημα έχει ως στόχο να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες στο σχεδιασμό μαθησιακών δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν τον ενεργό ρόλο των παιδιών, που ευνοούν την εργασία σε ομάδες και τη συνεργατική μάθηση, που λαμβάνουν υπόψη τις πτυχές του σύγχρονου κοινωνικού και επικοινωνιακού περιβάλλοντος. Για τις ανάγκες του μαθήματος αξιοποιούνται εκπαιδευτικά παραδείγματα και οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν σχέδια δράσης και σχεδιάζουν μαθησιακές δραστηριότητες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακές ασκήσεις στην τάξη.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή διαφανειών μαθήματος, αξιοποίηση εκπαιδευτικών παραδειγμάτων, υλικό από το διαδίκτυο. Ανάρτηση διαφανειών και ασκήσεων στο e-class. Επικοινωνία με φοιτητές/τριες μέσω της πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακές ασκήσεις στην τάξη	39
	Κατ' οίκον εργασία/ασκήσεις	11
	Εκπόνηση ομαδικής εργασίας	20
	Μελέτη βιβλιογραφίας & προετοιμασία για εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 4. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται από την πολλαπλή αξιολόγηση φοιτητών/τριών στη συμμετοχή στα μαθήματα, καταβληθείσα προσπάθεια ανεξαρτήτου αποτελέσματος, περιεχόμενο γραπτής εργασίας, δεξιότητες συνεργασίας στην ομάδα, συνολική επίδοση (αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες). Δίνεται συστηματική ανατροφοδότηση στις εργασίες/ασκήσεις των φοιτητών/τριών.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2009). *Συνεργατική μάθηση στην προσχολική εκπαίδευση. Έρευνα και Εφαρμογές*. Αθήνα: Gutenberg.
- BuckinghamD. (2008). *Εκπαίδευση στα ΜΜΕ*, Στο Κούρτη, Ε. (Επιμ.) (Ι. Σκαρβέλη μετ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Clark, A. & Moss, P. (2010). *Ας ακούσουμε τα μικρά παιδιά. Η προσέγγιση του «Μωσαϊκού»*. Αθήνα: ΕΑΔΑΠ.
- Δημητριάδου, Κ. (2016). *Νέοι προσανατολισμοί της διδακτικής. Προσαρμογή της διδασκαλίας στις εκπαιδευτικές προκλήσεις του 21^{ου} αι.* Αθήνα: Gutenberg.
- Kalantzis, M., Core, B., Στελλάκης, Ν., Αρβανίτη, Ε. (2019). *ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ. Μια παιδαγωγική διαφοροποιημένου σχεδιασμού και πολυτροπικών νοηματοδοτήσεων*. Αθήνα: Κριτική.
- Kress, G. & van Leeuwen, Th. (2010). *Η ανάγνωση των εικόνων. Η Γραμματική του Οπτικού Σχεδιασμού*. Αθήνα: Επίκεντρο
- Μουμουλίδου, Μ., Ρεκαλίδου, Γ. (επιμ.) (2010). *Μικρές Ομάδες στην Εκπαίδευση. Παιδαγωγικές, Μαθησιακές και Εμφυχωτικές Προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Σιάκας, Σ. (2016) *Το Animation ως εργαλείο μάθησης*. Αθήνα: Νεανικό πλάνο.
- Shier, H. (2001). «Pathways to participation: Openings, Opportunities and Obligations». Στο *Children and Society*, 15, 107-117.
- Sidiropoulou, Ch., Pagouni, I. & Dinas, K. (2020). Multimodal texts and linguistic development in early childhood education: comics' impact on oral language skills. 4th International Conference Education Across Borders *Education in the 21st Century: Challenges and Perspectives*, σσ. 645-654.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες της αγωγής και της εκπαίδευσης*, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης – Α.Π.Θ.
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi/index>
- Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, Investigating the child's world*, ΟΡΕΠ Ελλάδος. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/index>
- Έρευνα στην εκπαίδευση, Hellenic Journal of Research in Education* Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hjre/article/view/23311/20478>
- Action Researcher in Education <http://www.actionresearch.gr/el/node/13>

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1313Υ. Ρομποτική και STEAM εκπαίδευση ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1313Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ρομποτική και STEAM Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Εξειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αναφέρεται σε σύγχρονες, καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις και συγκεκριμένα την εκπαιδευτική ρομποτική και την Εκπαίδευση STEAM. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- γνωρίζουν τη χρήση και τη διδακτική αξιοποίηση διαφόρων συσκευών εκπαιδευτικής ρομποτικής που είναι κατάλληλες για τις μικρές ηλικίες
- σχεδιάζουν διδακτικές παρεμβάσεις που αξιοποιούν τις ρομποτικές συσκευές/κατασκευές αμιγώς
- γνωρίζουν το θεωρητικό υπόβαθρο της STEAM Εκπαίδευσης και της σύνδεσής της με άλλες διδακτικές προσεγγίσεις (όπως Σχεδιαστική Σκέψη, Μάθηση μέσω επίλυσης προβλημάτων, κλπ)
- γνωρίζουν τη σημασία της STEAM Εκπαίδευσης και τη σύνδεσή της με το υπόλοιπο αναλυτικό πρόγραμμα
- γνωρίζουν τη διαδικασία Μηχανικού Σχεδιασμού και την εφαρμογή της για την επίλυση προβλημάτων.
- γνωρίζουν το περιεχόμενο του νέου αναλυτικού προγράμματος αναφορικά με το πεδίο STEM.
- σχεδιάζουν διαθεματικές διδακτικές παρεμβάσεις με βάση τις γνώσεις που θα αποκομίσουν στα πεδία που πραγματεύεται το μάθημα.
-

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εκπαιδευτική Ρομποτική
2. STEAM Εκπαίδευση
3. Ρεαλιστικά προβλήματα και σύνδεση με τον πραγματικό κόσμο
4. Προστιθέμενη αξία STEAM προβλημάτων
5. Αισθητήρες και Ρομποτικές κατασκευές
6. Φυσικές διεπαφές

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομικές-Ομαδικές εργασίες	26
	Εργαστηριακές συνεδρίες	13
	Αυτοτελής μελέτη	22
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν. Οι εργασίες διεκπεραιώνονται κατά τη διάρκεια των διδασκαλιών με βηματική προσέγγιση και κατά συνέπεια απαιτείται παρουσία στις διδασκαλίες.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
Πρακτικά συνεδρίων των τελευταίων 5 ετών από το διεθνή χώρο

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην
Εκπαίδευση Themes on e-Learning
Computers & Education

International Journal of STEM Education
Hellenic Journal of STEM Education

2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2219Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο & 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική άσκηση: Διερεύνηση, σχεδιασμός και ανάλυση εκπαιδευτικού έργου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		12
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική άσκηση		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	2213Υ - Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση – Αναστοχασμοί, 4 ^ο εξάμηνο και 4 μαθήματα διδακτικής στο 5 ^ο ή 6 ^ο εξάμηνο		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED457/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η πρακτική άσκηση στο 7^ο ή 8^ο εξάμηνο αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας/ενός επαγγελματία εκπαιδευτικού που αντιμετωπίζει τη σχολική τάξη ως πεδίο παρατήρησης και έρευνας, που αναζητεί και αντιπαραθέτει, που αξιολογεί εκπαιδευτικές επιλογές και αποτιμά τις επιπτώσεις τους (αναστοχαστικό ερευνητικό μοντέλο ΠΑ). Πιο συγκεκριμένα, αποσκοπεί οι φοιτήτριες/τές να είναι ικανές/οί:

- να εμβραθύνουν στις ικανότητες παρατήρησης και ερμηνείας του εκπαιδευτικού έργου
- να κατανοούν πώς μαθαίνουν τα παιδιά, με τη συγκέντρωση και αξιοποίηση πληροφοριών (διαδικασία της τεκμηρίωσης μέσα από την παρατήρηση και την ερμηνεία δεδομένων)
- να διαμορφώνουν ένα ευέλικτο και ανοιχτό μαθησιακό περιβάλλον που διευκολύνει τη μαθησιακή προσπάθεια και ευνοεί την ανάπτυξη της αυτονομίας όλων των παιδιών
- να σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν δημιουργικές δραστηριότητες στο πλαίσιο αναπτυξιακά κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αναδύονται από τις ανάγκες των παιδιών (μέσω της παρατήρησης) και συμβάλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξή τους
- να αναστοχάζονται με βάση τις επιστημονικές παραδοχές, την προσωπική τους θεωρία και τις αξίες που αντανακλώνται στις εκπαιδευτικές πρακτικές τους.

Γενικές Ικανότητες

Με την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα οι φοιτήτριες/τές κατά το πέρας του εξαμήνου θα έχουν αποκτήσει τις εξής ικανότητες:

- να συλλέγουν, αναλύουν και επεξεργάζονται δεδομένα
- να συνεργάζονται για να εκπονούν ομαδική εργασία
- να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις και να λαμβάνουν αποφάσεις
- να υλοποιούν αυτόνομη εργασία
- να σχεδιάζουν, υλοποιούν, αξιολογούν έργα
- να ασκούν δημιουργική κριτική και να θέτουν αυτοαναφορικά ερωτήματα
- να αναπτύσσουν ελεύθερη, δημιουργική και επαγωγική σκέψη
- να επιδεικνύουν κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης (ΠΑ) διαρκεί ένα εξάμηνο. Οι φοιτήτριες/τές παρακολουθούν σεμιναριακά μαθήματα παροχής θεωρητικών και μεθοδολογικών κατευθύνσεων. Τα μαθήματα έχουν ως στόχο να συμβάλλουν στην ενίσχυση της οργάνωσης ενός συνεργατικού συμμετοχικού εκπαιδευτικού προγράμματος, καθώς και να υποστηρίξουν τις φοιτήτριες/ές στην εκπόνηση, συγγραφή και εφαρμογή των εκπαιδευτικών σχεδιασμών που καλούνται να υλοποιήσουν. Οι φοιτήτριες/ές, ανά ζεύγη, επισκέπτονται το νηπιαγωγείο όπου θα πραγματοποιήσουν την ΠΑ και κάνουν παρατηρήσεις συστηματικού συμμετοχικού χαρακτήρα. Σκοπός των παρατηρήσεων είναι η συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία τεκμηρίων για την κατανόηση του πλαισίου της τάξης προκειμένου οι εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί που θα εκπονηθούν να είναι σε αντιστοιχία με αυτό. Οι φοιτήτριες/τές αναλαμβάνουν, επίσης ανά ζεύγη, πλήρες παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό έργο. Η πρακτική άσκηση ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του εκπαιδευτικού τους έργου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Συνεργασίες

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Προβολή διαφανειών μαθήματος, αξιοποίηση εκπαιδευτικών παραδειγμάτων, υλικό από το διαδίκτυο. Ανάρτηση διαφανειών και ασκήσεων στο e-class. Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Παρακολούθηση συγγραφής και ανατροφοδότηση εκπαιδευτικών σχεδιασμών μέσω της πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, παρουσιάσεις	39
	Συνεργασίες προετοιμασίας εκπόνησης εκπαιδευτικού σχεδιασμού	39
	Επιτόπιες παρατηρήσεις σε τάξεις νηπιαγωγείου και ανάληψη παιδαγωγικού/εκπαιδευτικού έργου	125
	Μελέτη βιβλιογραφίας	40
	Συγγραφή ημερολογίου	57
	Σύνολο	300ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών/τών συνεκτιμώνται η συμμετοχή και η ανταπόκρισή τους στις υποχρεώσεις του προγράμματος σε όλα τα επίπεδα. Δίνεται βαρύτητα στη συνέπεια και υπευθυνότητα που επιδεικνύουν στην εργασία τους και συνεργασία τους με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και άτομα, στην ποιότητα των παρατηρήσεων και δεδομένων που συλλέγουν, στη στοχοθεσία, περιεχόμενο και μεθοδολογία των εκπαιδευτικών σχεδιασμών, στην κατάθεση ενός πλήρους ημερολογίου πρακτικής άσκησης με σαφείς και τεκμηριωμένες καταγραφές, επιλογές δράσης και αναστοχασμούς. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται από την πολλαπλή αποτίμηση της συμμετοχής τους σε όλα τα στάδια της ΠΑ: συμμετοχή στα μαθήματα, καταβληθείσα προσπάθεια, ποιότητα παραγόμενων γραπτών κειμένων, δεξιότητες συνεργασίας στην ομάδα, συνολική επίδοση (αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες). Οι φοιτήτριες/τές λαμβάνουν συστηματικά ανατροφοδότηση σε όλα τα στάδια εκπόνησης της ΠΑ.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ανδρούσου, Α. & Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2013) *Η πρακτική άσκηση στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Ερευνητικές προσεγγίσεις, Δίκτυο Πρακτικών Ασκήσεων*. Αθήνα: ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Εθνικό Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών.

Αυγητίδου, Σ. & Σιδηροπούλου, Χ. (2020). Αποδομώντας και αναδομώντας τις πεποιθήσεις των υποψηφίων εκπαιδευτικών: Ένα πρόγραμμα παρέμβασης στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 9(1), 77-91. doi:<https://doi.org/10.12681/hjre.23311>

Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται*. Αθήνα: Gutenberg.

Αυγητίδου, Σ. (2014). *Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες: Υποστηρίζοντας την επαγγελματική μάθηση για μια συμμετοχική και συνεργατική εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Clark, A. & Moss, P. (2010). *Ας ακούσουμε τα μικρά παιδιά. Η προσέγγιση του «Μωσαϊκού»*. Αθήνα: ΕΑΔΑΠ.

Γουργιώτου, Ε., Κακανά, Δ., Μπιρμπίλη, Μ., & Χατζοπούλου, Κ. (Επιμ) (2020). *Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικά Τμήματα, 30 χρόνια μετά: Αντιμετωπίζοντας τις νέες προκλήσεις*. Πρακτικά 2ου Πανελλήνιου Συνεδρίου του Δικτύου Πρακτικών Ασκήσεων. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις

Θεσσαλίας. Δαφέρμου-Κορτέση, Χ. & Σφυρόερα, Μ. (2019). *Βιβλία με ιστορίες: Για το γραμματισμό και την κοινωνική ενδυνάμωση των παιδιών. Πρακτική Άσκηση και δουλειά στην τάξη*. Αθήνα: Gutenberg.

Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ελ. (2006). *Οδηγός Νηπιαγωγού, Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί. Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης*. ΥΠΕΠΘ-ΠΙ, Αθήνα: ΟΕΒΔ.

Πλιόγκου, Β. & Καρακατσάνη. Δ. (επιμ.) (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική θεωρία και πρακτική*. Αθήνα: Gutenberg.

Μπιρμπίλη, Μ. (2015). *Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου. Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

Ντολιοπούλου, Ε. (2005). *Η εφαρμογή της μεθόδου project σε ελληνικά νηπιαγωγεία*. Αθήνα: Γ. Δαρδανός – Κ.Δαρδανός

Ο.Ε. Χρυσafίδης, Κ. (2000). *Βιωματική – Επικοινωνιακή διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες της αγωγής και της εκπαίδευσης, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης – Α.Π.Θ. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi/index>

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, Investigating the child's world, ΟΠΕΡ Ελλάδος. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/index>

Έρευνα στην εκπαίδευση, Hellenic Journal of Research in Education Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hjre/article/view/23311/20478>

Action Researcher in Education, <http://www.actionresearch.gr/el/node/13>

International Journal of Early Childhood, <https://www.springer.com/journal/13158>

European Early Childhood Education Research Journal (EECER), <https://www.eecera.org/journal/>

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

0405Ε. Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0405Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμογές της Γνωστικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Κορμού		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Εξοικείωση των φοιτητριών/των με σύγχρονα θέματα θεωρίας και έρευνας από το χώρο της Γνωστικής και της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας για τη μάθηση, την ανάπτυξη της σκέψης, και τη διδασκαλία, με έμφαση στη σύνδεση της βασικής έρευνας στην Ψυχολογία με την εκπαιδευτική πράξη. Οι φοιτήτριες/τες να αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης της βιβλιογραφίας, σύνθεσης των πληροφοριών και εφαρμογή της γνώσης στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου, με θέματα από το περιεχόμενο του μαθήματος. Προσδοκείται ότι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές διεξάγουν στοιχειώδη έρευνα, και είναι ικανοί να αναπτύξουν πρόγραμμα κινήτρων μάθησης. Μεταγνωστικές διεργασίες και αυτο-ρύθμιση, Σκέψη και Λύση προβλημάτων, Προσοχή μαθησιακές δεξιότητες, Γνώση και η οργάνωσή της, Γνωστικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της σκέψης, Γνωστική ανάπτυξη των νηπίων, κίνητρα και σχολική επίτευξη.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Άσκηση στοιχειώδους κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Σχεδιασμό και υλοποίηση στοιχειώδους έρευνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Προεπιλεγμένη βιβλιογραφία και προτεινόμενη ή ανακλύπτουσα βιβλιογραφία που αφορούν θέματα όπως: Γνώση και η οργάνωσή της, Γνωστικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της σκέψης, Σχέσεις νηπιαγωγών – νηπίων, Γνωστική ανάπτυξη των νηπίων και σχολική επίτευξη, Γνωστικές λειτουργίες που εμπλέκονται στη γραφή και ανάγνωση, και Κατηγοριοποίηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ, ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ως ΒΟΗΘΗΜΑ - ΣΥΝΟΨΗ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ, ΟΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών:ΟΧΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές:ΝΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή ατομικήςεργασίας	10
	Ανάλυση περιπτώσεων και συζήτηση σε ομάδες	8
	Ομαδική γραπτή εργασία και παρουσίαση	18
	Αυτόνομη μελέτη	15
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών:(α) ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΟΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ, (β) Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΤΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Banyard, P, & Hayes, N. (1999). Thinking and Problem solving. London: The British Psychological Society
 Esgate, A., Groome, D., Heathcote, D, Kemp, R., Maguire, M. & Read, C. (2004). An introduction to applied cognitive psychology. London: Psychology press. Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2005). Μεταγνωστικές διεργασίες και αυτορρύθμιση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2012). Ψυχολογία της σκέψης. Αθήνα: Πεδίο.
 Oates, J. & Grayson, A. (2004). Cognitive and language development in children. Oxford: Blackwell.
 Pickering, S. J. (2005). Working memory and education. Oxford: Elsevier.
 Siegler, R., S. (1998). Children's thinking. N.Y: Prentice- Hall, Inc.
 -(2005). Πω'ς σκέφτονται τα παιδιά (Μετάφραση: Ζ. Κουλεντιανού, Επιμέλεια: Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Cognitive Psychology, Developmental Psychology

0408Ε. Η Μελέτη του Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0408Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Μελέτη του Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED260/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να μπορούν να διακρίνουν τις θεωρητικές και μεθοδολογικές παραδοχές μεταξύ των επιστημολογικών προτύπων της Κοινωνικής Ψυχολογίας του Λόγου και της Συμπεριφορικής /Γνωστικής Κοινωνικής Ψυχολογίας.
- Να κατανοούν τις μεθόδους συλλογής και ανάλυσης δεδομένων της Κοινωνικής Ψυχολογίας του Λόγου.
- Να κατανοούν τα θέματα έρευνας στην Κοινωνική Ψυχολογία του Λόγου, ιδιαίτερα σε σχέση με την εκπαίδευση.
- Να μπορούν να αποτιμούν κριτικά τις δυνατότητες εφαρμογής της γνώσης που παράγεται στην Κοινωνική Ψυχολογία του Λόγου σε πρακτικά ζητήματα στο σχολείο.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Αυτόνομη εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μερικές από τις κυριότερες ερευνητικές παραδόσεις της Κοινωνικής Ψυχολογίας του Λόγου με κοινωνική κουνστρουξιονιστική και μεταδομιστική οπτική. Εξετάζονται θεμελιώδη θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα καθώς και μοντέλα ανάλυσης λόγου σε συνδυασμό με ερευνητικά θέματα όπως ο ρατσιστικός λόγος, η εθνική ταυτότητα ως λόγος, ο λόγος της σχολικής τάξης και ο λόγος του αναλυτικού προγράμματος και των σχολικών βιβλίων, ο ψυχολογικός λόγος για την παιδική ηλικία και την ανάπτυξη και η χρήση του στην εκπαίδευση. Τέλος, επιδιώκεται η διερεύνηση της δυνατότητας που δίνουν οι οπτικές της Κοινωνικής Ψυχολογίας του Λόγου για κριτικό αναστοχασμό σε σχέση τόσο με την ίδια την επιστημονική γνώση όσο και σε σχέση με τη χρήση της σε θεσμοθετημένα πλαίσια, ιδιαίτερα στην εκπαίδευση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών και άλλων ηλεκτρονικών πηγών και τεχνολογικών μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα	21
	Συγγραφή/παρουσίαση ατομικών εργασιών	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ατομικές γραπτές εργασίες (80%) και η παρουσίασή τους (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Dickerson, P. (2021) *Κοινωνική ψυχολογία: Παραδοσιακές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα:

Κριτική. Fox, D. & Prilleltensky, I. (Επιμ.) (2003) *Κριτική ψυχολογία: Εισαγωγή*. Αθήνα: Ελληνικά

Γράμματα. Gergen, K.J. (1997) *Ο κορεσμένος εαυτός*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μποζατζής, Ν. & Δραγώνα, Θ. (2011) *Κοινωνική ψυχολογία: Η στροφή στο λόγο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Potter, J. & Wetherell, M. (2009) *Λόγος και κοινωνική ψυχολογία: Πέρα από τις στάσεις και τη συμπεριφορά*. Αθήνα:

Μεταίχμιο. Sapsford, R., Still, A., Miell, D., Stevens, R., Wetherell, M. (2006) *Η θεωρία στην κοινωνική ψυχολογία*. Αθήνα:

Μεταίχμιο.

Wetherell, M. (Επιμ.) (2005) *Ταυτότητες, ομάδες και κοινωνικά ζητήματα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Willig, C. (Επιμ.) (2015) *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην ψυχολογία: Εισαγωγή*. Αθήνα:

Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education Discourse & Communication

Discourse&Society

DiscourseProcesses

JournalofLanguage&Social

Psychology Pedagogy, Culture &

Society Qualitative Psychology

Qualitative Research in Psychology

Research on Language & Social Interaction

Social Psychology Quarterly

0410Ε. Η Μελέτη της Οργάνωσης στην Κοινωνική Ψυχολογία
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0410Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Μελέτη της Οργάνωσης στην Κοινωνική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED425/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:
- Να μπορούν να διακρίνουν τις θεωρητικές και μεθοδολογικές παραδοχές των επιστημολογικών προτύπων σχετικά με τις οργανώσεις, τόσο στις κοινωνικές επιστήμες γενικά όσο και στην Κοινωνική Ψυχολογία ειδικότερα. - Να κατανοούν το σύνθετο χαρακτήρα των θεμάτων έρευνας σχετικά με τις οργανώσεις στις κοινωνικές επιστήμες και ειδικότερα στην Κοινωνική Ψυχολογία. - Να κατανοούν το σύνθετο χαρακτήρα των θεμάτων έρευνας σχετικά με το σχολείο ως οργάνωση. - Να μπορούν να αποτιμούν κριτικά τις δυνατότητες εφαρμογής της γνώσης που παράγεται στις κοινωνικές επιστήμες και ειδικότερα στην Κοινωνική Ψυχολογία σε πρακτικά ζητήματα διοίκησης στις οργανώσεις, ιδιαίτερα στο σχολείο.
Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Αυτόνομη εργασία
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα παρουσιάζονται: α. μια γενική εικόνα της οργανωσιακής θεωρίας και έρευνας με όρους επιστημολογικών προτύπων, β. η επιμέρους θεωρία και έρευνα σχετικά με τις οργανώσεις στην Κοινωνική Ψυχολογία, γ. η επιμέρους θεωρία και έρευνα σχετικά με το σχολείο ως οργάνωση, δ. η επιμέρους θεωρία και έρευνα στην Κοινωνική Ψυχολογία σε σχέση με την ηγεσία στις οργανώσεις, και ειδικότερα σε σχέση με την εκπαιδευτική ηγεσία, και ε. η επιμέρους θεωρία και έρευνα σχετικά με την ταυτότητα στις οργανώσεις, και ειδικότερα την οργανωσιακή ταυτότητα στο σχολείο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών και άλλων ηλεκτρονικών πηγών και τεχνολογικών μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα	21
	Συγγραφή/παρουσίαση ατομικών εργασιών	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ατομικές γραπτές εργασίες (80%) και η παρουσίασή τους (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Βακόλα, Μ. & Νικολάου, Ι. (2019) *Οργανωσιακή ψυχολογία και συμπεριφορά*. 2^η έκδ. Αθήνα: Rosili.
 Greenberg, J. & Barron, A.R. (2013) *Οργανωσιακή ψυχολογία και συμπεριφορά*. Αθήνα: Gutenberg.
 Martin, J. & Simon, H. (2003) *Οργανώσεις*. Αθήνα: Κριτική.
 Morgan, G. (2000) *Όψεις της οργάνωσης*. Αθήνα: Καστανιώτης.
 Northouse, P.G. (2019) *Ηγεσία: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.
 Robbins, S.P. & Judge, T.A. (2018) *Οργανωσιακή συμπεριφορά*. 2^η έκδ. Αθήνα: Κριτική.
 Yukl, G. (2009) *Η ηγεσία στους οργανισμούς*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*
 Educational Administration Quarterly
 International Journal of Educational Management
 International Journal of Leadership in Education: Theory and Practice
 Journal of Educational Management, Administration & Leadership
 Journal of Management Communication
 Journal of Management Studies
 Leadership
 Leadership Quarterly
 Organization
 Organization Studies

Κωδικός μαθήματος/Τίτλος: 0533E / Ζητήματα κοινωνικής ανισότητας ως προς το φύλο: Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση-αναίρεση μορφών βίας-κακοποίησης
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0531E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα κοινωνικής ανισότητας ως προς το φύλο: Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση-αναίρεση μορφών βίας-κακοποίησης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι/Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν να:

- Κατανοούν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στις έμφυλες κοινωνικές ανισότητες.
- Αναλύουν ζητήματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και ισότητας των φύλων.
- Εξετάζουν κοινωνικές, πολιτισμικές και θεσμικές μορφές έμφυλης βίας και κακοποίησης.
- Αναπτύσσουν κριτική ικανότητα και δεξιότητες πρόληψης και παρέμβασης.
- Ενισχύουν τη διεπιστημονική κατανόηση των ζητημάτων ισότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη και Ομαδική Εργασία

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θεωρητικές προσεγγίσεις στις κοινωνικές ανισότητες φύλου.
- Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και κοινωνική αγωγή.
- Μορφές έμφυλης βίας: λεκτική, ψυχολογική, σωματική, θεσμική.
- Κακοποίηση παιδιών και γυναικών – κοινωνικές και νομικές διαστάσεις.
- Σχολείο και πρόληψη της βίας: εκπαιδευτικά προγράμματα και παρεμβάσεις.
- Ευρωπαϊκές πολιτικές και διεθνείς συμβάσεις για την ισότητα των φύλων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη, συζητήσεις, ομαδικές δραστηριότητες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Τελική γραπτή εξέταση	31
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	5. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 6. Συμμετοχή σε μικρές εργασίες/παρουσιάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. London: Routledge
- Connell, R. W. (2005). *Masculinities*. California: University of California Press
- Hooks, B. (2000). *Feminism is for Everybody: Passionate Politics*. Brooklyn: South End Press
- Θεοδωράκη, Κ. (2001). *Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στο δημοτικό σχολείο με τη μέθοδο Project*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Καφετζόπουλος, Ε. (2025). *Από το βιολογικό στο κοινωνικό φύλο*. Αθήνα: Τόπος
- Κογκίδου, Δ. & Θάνος, Θ. (2022). *Φύλο και Εκπαίδευση: Για μία Συμπεριληπτική Εκπαίδευση χωρίς Βία και Διακρίσεις*. Αθήνα: Τζιόλα
- Konnell, R. (2006). *Το κοινωνικό φύλο*. Αθήνα: Επίκεντρο
- Κουρουτσίδου, Μ. & Ράπτης, Ν. (2021). *Έμφυλη βία και εκπαιδευτικοί θεσμοί*. Αθήνα: Γκόνης
- Millett, K. (2016). *Sexual Politics*. Columbia: Columbia University Press
- Nussbaum, M. C. (2011). *Sex and Social Justice*. Oxford: Oxford University Press
- Πλιόγκου, Β & Κατσαρού, Β. (2024). *Παιδαγωγικές συγκριτικές προσεγγίσεις μορφών έμφυλης βίας στο κοινωνικό-σχολικό περιβάλλον*. Αθήνα: Γκόνη
- Στρατηγάκη, Μ. (2007). *Το φύλο της κοινωνικής πολιτικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο

0607Ε . Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς παιδιών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0607Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς παιδιών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

Έχουν επαρκή γνώση του γνωστικού και ερευνητικού αντικειμένου των προβλημάτων συμπεριφοράς και των συναισθηματικών δυσκολιών στην προσχολική ηλικία.

Έχουν κατανοήσει την επίδραση των νευρογενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων που συνδέονται με τα προβλήματα συμπεριφοράς μέσα από την ανάπτυξη μιας ολιστικής ψυχοπαιδαγωγικής προσέγγισης.

Έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση των εργαλείων και λογισμικών ανίχνευσης-διερεύνησης των δυσκολιών ψυχοκοινωνικής προσαρμογής των μαθητών/τριών.

Οργανώνουν και να σχεδιάζουν εξατομικευμένα προγράμματα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των μαθητών/τριών με προβλήματα συμπεριφοράς και συναισθηματικές δυσκολίες μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ στην ένταξή τους.

Χρησιμοποιούν αποτελεσματικές μεθόδους για τη διαχείριση των προβλημάτων στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της ανάπτυξης προγραμμάτων ψυχικής ανθεκτικότητας και ειρηνικής διαμεσολάβησης για την επίλυση συγκρούσεων, καθώς και αποτελεσματικής επικοινωνίας με την οικογένεια.

Χρησιμοποιούν μεθόδους και στρατηγικές, οι οποίες συμβάλλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών/τριών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες και να δημιουργούν περιβάλλοντα μάθησης με στόχο την αυτορρύθμιση, τη συνεργασία, τη δημιουργικότητα, την ενσυναίσθηση, την αλληλεγγύη, τη φιλία, τη θετική κοινωνική συμπεριφορά και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία: Οι νευρογενετικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις της «προβληματικής» συμπεριφοράς και των συναισθηματικών δυσκολιών
- Τύποι προβλημάτων συμπεριφοράς και διαχείριση προκλητικών συμπεριφορών σε άτομα με νοητικές και αναπτυξιακές διαταραχές
- Κοινωνικο-συναισθηματικά χαρακτηριστικά των παιδιών με νοητικές και αναπτυξιακές διαταραχές
- Ομοιότητες και διαφορές στην κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών νοητικές και αναπτυξιακές διαταραχές
- Δεξιότητες κοινωνικής επικοινωνίας και προτάσεις παρέμβασης για παιδιά νοητικές και αναπτυξιακές διαταραχές
- Κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση και ανάπτυξη φιλίας με συνομήλικους των παιδιών νοητικές και αναπτυξιακές διαταραχές
- Προκλήσεις της αξιολόγησης των δεξιοτήτων κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών με νοητικές και αναπτυξιακές διαταραχές
- Νευροψυχολογικό και συμπεριφορικό πρότυπο των παιδιών με σύνδρομο Down
- Προϋποθέσεις επιτυχούς ένταξης των παιδιών με σύνδρομο Down στη γενική και ενιαία εκπαίδευση: Πρακτικές οδηγίες
- Γενικές Προσαρμογές προγράμματος σπουδών για παιδιά με σύνδρομο Down στη γενική και ενιαία εκπαίδευση
- Προτάσεις ψυχοκοινωνικής παρέμβασης: Ενισχύοντας τη θετική κοινωνική συμπεριφορά και τη φιλία των παιδιών με σύνδρομο Down
- Η συμβολή του εκπαιδευτικού και οικογενειακού πλαισίου

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών:ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: ΝΑΙ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)	7
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

- Συμμετοχή στο μάθημα, παρακολούθηση κατά την υλοποίηση πρακτικών-εργαστηριακών ασκήσεων, ανάπτυξη συνεργατικών δεξιοτήτων. Λήψη από τους/τις φοιτητές/τριες συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου για διορθωτικές παρεμβάσεις σε επίπεδο περιεχόμενου, ρυθμού κάλυψης της ύλης ή μαθησιακής διαδικασίας για αντιμετώπιση πιθανών μαθησιακών εμποδίων.
- Υποχρεωτική συμμετοχή (ατομικά και ομαδικά) των φοιτητών/τριών σε δραστηριότητα/αλληλεπίδραση και σε εργασίες (40% της τελικής αξιολόγησης). Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια των θεματικών ενοτήτων θα δοθούν οδηγίες στους/στις φοιτητές/τριες για τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητα δυναμικής αλληλεπίδρασης, όπως φόρουμ συζήτησης και σε ατομική εργασία.
- Τελική γραπτή εξέταση (απαντήσεις σε ερωτήματα ανοικτού τύπου και μελέτες περίπτωσης, αξιοποιώντας την κριτική και συνδυαστική σκέψη) στο τέλος του εξαμήνου (60% της τελικής αξιολόγησης).
- Συμπλήρωση ερωτηματολογίων ή αναστοχαστικών ημερολογίων στα πλαίσια της δυναμικής αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Alevriadou, A., & Giaouri, S. (2012). Implementing Technology to Evaluate Social-Cognitive Skills of Children with Down syndrome. In Alard van den Bosch & Elise Dubois (Eds.), *New Developments in Down Syndrome Research*, (pp. 266-280). Nova Science Publishers, Inc.
- Armstrong, K., Hangauer, J., Agazzi, H., Nunez, A., & Korthals, M. (2013). Psychopathology of intellectual and developmental disabilities. In A. Davis (Ed.), *Psychopathology of childhood and adolescence: A neuropsychological approach* (pp. 27-44). New York, NY: Springer Publishing Company.
- Cassidy, S., & Morris, C. (2002). Behavioral phenotypes in genetic syndromes: Genetic clues to human behavior. *Advanced Pediatrics*, 49, 59-86.
- Goldstein, S., & Reynolds, C. R. (2011). *Handbook of neurodevelopmental and genetic disorders in children*. New York: Guilford Publications.
- Γκιαούρη, Σ., Αλευριάδου, Αναστασία, & Ραχανιώτη, Ε. (2022). Κοινωνική Ανάπτυξη παιδιών με Νοητική Αναπηρία και Σύνδρομο Down στη γενική και ενιαία εκπαίδευση. ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ <https://repository.kallipos.gr/simple-search?query=%CE%91%CE%9B%CE%95%CE%A5%CE%A1%CE%99%CE%91%CE%94%CE%9F%CE%A5>
- Hodapp, R. (2005). Αναπτυξιακές θεωρίες και αναπηρία. Νοητική καθυστέρηση, αισθητηριακές διαταραχές και κινητική αναπηρία (Επιμ. Α. Ζώνιου-Σιδέρη & Η. Σπανδάγου). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Kourkoutas, E., Vitalaki, E. & Fowler, A. (2015). Resilience based inclusive models for students with social-emotional and behavioral difficulties or disabilities. In E. Kourkoutas & A. Hart (Eds.), *Innovative practices for children and adolescents with psychosocial difficulties and disabilities* (pp. 8-45). Cambridge: Cambridge Scholar Publications.
- McLeod, B.D., Jensen-Doss, A., & Ollendick, T.H. (2013). *Diagnostic and Behavioral Assessment in Children and Adolescents*. London: Guilford Press.
- Molnar, A., & Lindquist, B. (2013). Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο. Αθήνα: Πεδίο.
- Nayar, U.S. (2012). *Child and Adolescent Mental Health*. London: Sage Publications Ltd.
- Wenar, C., & Kerig, P.K. (2008). Εξελικτική Ψυχοπαθολογία: Από τη βρεφική ηλικία στην εφηβεία (μτφ.-επιμ. Δ. Μαρκουλής & Γ. Γεωργάκα). Αθήνα: Gutenberg.

Wilmshurst, L. (2011). *Εξελεγκτική Ψυχοπαθολογία – Μια αναπτυξιακή προσέγγιση* (επιμ. Η. Μπεζεβέγκης). Αθήνα: Gutenberg.

Αλευριάδου, Α., Γκιαούρη, Σ., & Παυλίδου Κ. (2016). *Προβλήματα συμπεριφοράς σε άτομα με νοητική αναπηρία: Διαχείριση στο πλαίσιο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πεδίο.

Ζώνιου–Σιδέρη, Α. (2004). *Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις* (Επιμ., τόμος Β΄). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2002). *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων: Αναπτυξιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Κουρκούτας, Η. (2007). Παράγοντες κινδύνου για την ένταξη και ενσωμάτωση παιδιών με αντικοινωνικές τάσεις και προβλήματα συμπεριφοράς στο πλαίσιο του κανονικού σχολείου. *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, 38, 46-57.

Κουρκούτας, Η. (2011). *Προβλήματα συμπεριφοράς στα παιδιά. Παρεμβάσεις στο πλαίσιο της οικογένειας και του σχολείου*. Αθήνα: Τόπος.

Κουρκούτας, Η. (2017). *Συναισθηματικές και συμπεριφορικές διαταραχές στα παιδιά*. Αθήνα: Μοτίβο.

Χατζηρήστου, Χ., Δημητροπούλου, Π., Κατή, Α., Λαμπροπούλου, Α., Λυκισάκου, Κ., & Μπακοπούλου, Α. (2008). *Πρόγραμμα Προαγωγής της Ψυχικής Υγείας και Μάθησης. Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στο σχολείο. Εκπαιδευτικό υλικό για εκπαιδευτικούς και μαθητές προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Child & Adolescent Mental Health

Journal of Child & Adolescent Mental Health

Child & Adolescent Psychiatry and Mental Health

Journal of Child Psychology & Psychiatry

0920Ε. Ανάλυση Λόγου

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0920Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάλυση Λόγου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED485/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την ανάλυση λόγου.
- Προσδιορίζουν τις κοινωνικές και επικοινωνιακές παραμέτρους με τις οποίες σχετίζεται η χρήση της γλώσσας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Χρησιμοποιούν τα κατάλληλα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία ώστε να μπορούν να αναλύουν δομικά και κριτικά ποικίλα κείμενα προφορικού, γραπτού και πολυτροπικού λόγου.
- Αναλύουν και να συγκρίνουν δεδομένα προερχόμενα από διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις και κειμενικά είδη.
- Αντιλαμβάνονται τον δυναμικό ρόλο της γλώσσας ως επικοινωνιακού πόρου και ως μορφής κοινωνικής πρακτικής.
- Χρησιμοποιούν τον λόγο με μεγαλύτερη συνειδητότητα εντός και εκτός σχολείου.
- Βοηθούν τους/τις μαθητές/τριές τους να αντιληφθούν τους ποικίλους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιείται και οργανώνεται ο λόγος σε διαφορετικές κοινωνικές περιστάσεις.
- Σχεδιάζουν και να εκτελούν μικρής κλίμακας έρευνες και επιστημονικού τύπου εργασίες στο συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο.

Γενικές Ικανότητες

- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη Εργασία

- Ομαδική Εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Ερευνητική ηθική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται στη γλωσσική χρήση, δηλαδή στους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιούμε τον λόγο (discourse) και τους αντίστοιχους κοινωνικούς στόχους που επιδιώκουμε με τη χρήση των τρόπων αυτών. Βασίζεται στην ανάλυση παραδειγμάτων από μια ευρεία γκάμα αυθεντικού και πρωτότυπου γλωσσικού υλικού (προφορικά, γραπτά, πολυτροπικά κείμενα), όπως είναι οι διαφημίσεις, τα δημοσιογραφικά και επιστημονικά άρθρα, οι τηλεοπτικές συνεντεύξεις, οι διάλογοι από τηλεοπτικές σειρές, τα παραμύθια, τα κινούμενα σχέδια, οι εναλλαγές συνεισφορών εκπαιδευτικών-μαθητών/τριών, οι συνομιλίες παιδιών-ενηλίκων και παιδιών-παιδιών, και οι αναρτήσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το μάθημα καλύπτει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγικές έννοιες
- Προφορικός, γραπτός, και ψηφιακός λόγος
- Οργάνωση του λόγου
- Λόγος και πραγματολογία
- Ανάλυση συνομιλίας
- Σχολικός λόγος
- Παιδικός λόγος
- Αφήγηση και ανάλυση λόγου
- Κριτική ανάλυση λόγου
- Ανάλυση πολυτροπικού λόγου

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία του μαθήματος: προβολή διαφανειών Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: e-class, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, παρουσίαση εργασιών Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών: υποβολή εργασιών μέσω e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Πρακτική εφαρμογή και ασκήσεις	14
	Προετοιμασία για τις ατομικές/ομαδικές εργασίες και τις παρουσιάσεις	30
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου • Ατομική/ομαδική εργασία • Προφορική παρουσίαση εργασίας	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Αρχάκης, Α. (2011). Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων. Αθήνα: Πατάκης.
- Αρχάκης, Α. & Τσάκωνα, Β. (2011). Ταυτότητες, αφηγήσεις και γλωσσική εκπαίδευση. Αθήνα: Πατάκης.
- Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. (2011). Κείμενο και επικοινωνία. Αθήνα: Πατάκης.
- Γεωργαλίδου, Μ., Σηφιανού, Μ. & Τσάκωνα, Β. (επιμ.). (2014). Ανάλυση λόγου: Θεωρία και εφαρμογές. Αθήνα: Νήσος.
- Jones, R., Chik, A. & Hafner, C. (eds.) (2015). Discourse and digital practices: Doing discourse analysis in the digital age. Abingdon: Routledge.
- Κουτσογιάννης, Δ., Χατζηκυριάκου, Ι., Αντωνοπούλου, Σ., Αδάμπα, Β., & Παυλίδου, Μ. (2015). Ανάλυση σχολικού λόγου. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Paltridge, B. (2012). Discourse analysis: An introduction. 2nd edition. London: Bloomsbury.
- Rymes, B. (2016). Classroom discourse analysis: A tool for critical reflection. 2nd edition. New York, NY: Routledge.
- Johnstone, B. (2018). Discourse analysis. 3rd edition. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Jones, R. (2012). Discourse analysis: A resource book for students. Abingdon: Routledge.
- Μπουκάλα, Σ. & Στάμου Α.Γ. (2020) (επιμ.). Κριτική ανάλυση λόγου: (Απο)δομώντας την ελληνική πραγματικότητα. Αθήνα: Νήσος.
- Παυλίδου, Θ.-Σ. (2006) (επιμ.). Γλώσσα, γένος, φύλο. 2^η έκδοση. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών-Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
- Sifianou, M. (2006). Discourse analysis: An introduction. Athens: Hillside Press.
- Στάμου, Α. (2020). Γερμανικότητα - Ελληνικότητα: Ταυτότητες στον λόγο της μαζικής κουλτούρας. Αθήνα: Πεδίο.
- Στάμου, Α.Γ., Αλευριάδου, Α. & Ελευθερίου Π. (2011). «Ζωγράφισε τα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες»: Αναπαραστάσεις της αναπηρίας μέσα από τα ιχνογραφήματα παιδιών του δημοτικού. Στο Μ.Α. Πουρκός & Ε. Κατσαρού (Επιμ.), Πρακτικά του Συνεδρίου “Βίωμα, Μεταφορά και Πολυτροπικότητα: Εφαρμογές στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση, τη Μάθηση και τη Γνώση”. Θεσσαλονίκη: Νησίδες. 323-336.
- Χριστοδουλίδου, Μ. (2012). Ανάλυση του λόγου της τάξης. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Σχολές Επιστημών Αγωγής: Ο ρόλος τους στις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας. Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Frederick Κύπρου, 508-522.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Critical Discourse Studies
- Critical Inquiry in Language Studies
- Discourse & Communication
- Discourse & Society
- Discourse Studies
- Discourse, Context & Media
- Journal of Multicultural Discourses
- Journal of Pragmatics
- Language and Communication
- Language in Society
- Narrative Inquiry
- Pragmatics
- Pragmatics & Society

- Research on Language and Social Interaction
- Text and Talk
- Visual Communication
- Written Communication
- Γλωσσολογία
- Μελέτες για την ελληνική γλώσσα

1012Ε. Νεοελληνική Λογοτεχνία II**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1012Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεοελληνική Λογοτεχνία II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED184/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την έννοια της αναπαράστασης (της πόλης) στη Λογοτεχνία. Θα είναι σε θέση να συσχετίζουν τη Λογοτεχνία με το ιστορικο-κοινωνικό της πλαίσιο μέσα από τη μελέτη του ρόλου και των λειτουργιών που αναλαμβάνει να επιτελέσει στα λογοτεχνικά κείμενα ο αστικός χώρος. Θα γνωρίσουν και θα εκτιμήσουν καλύτερα τη Λογοτεχνία της Θεσσαλονίκης (της περισσότερο μυθοποιημένης πόλης στην ελληνική πραγματικότητα) αλλά και της Φλώρινας, μέσα από κείμενα που την εντάσσουν ως δομικό στοιχείο της σύνθεσής τους στη μυθοπλασία τους. Θα ασκηθούν στην κριτική κειμένων στα οποία οι πόλεις αναδεικνύονται σε οργανικό στοιχείο της πλοκής τους και όχι μόνο σκηνικό της εξέλιξής τους. Τέλος, θα παροτρυνθούν στη δημιουργία δικών τους κειμένων με πρωταγωνιστή τον γενέθλιο τόπο τους, αξιοποιώντας τη λογική και τις γνώσεις που απέκτησαν από το υποχρεωτικό μάθημα «Ελληνική Λογοτεχνία Ι» του 3^{ου} εξαμήνου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

- την έννοια και την αξία της πόλης, καθώς και τους λόγους της λογοτεχνικής της αναπαράστασης
- την ιδεολογική λειτουργία και τον ρόλο της αναπαράστασης του αστικού χώρου στη λογοτεχνία
- τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας με οργανικό στοιχείο της πλοκής της τον αστικό χώρο
- τα βασικά συστατικά των μυθιστορημάτων - πόλης (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου)
- τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στη λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα
- τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής

«αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες

- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων
- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια
- Επίδειξη κοινωνική επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η έννοια της αστικού χώρου και η λογοτεχνική του αναπαράσταση
- Οι λογοτεχνικές πόλεις
- Ο ρόλος και η ιδεολογική λειτουργία του αστικού χώρου στη λογοτεχνία
- Η Θεσσαλονίκη στην πεζογραφία και στην ποίηση (οι συγγραφείς και τα έργα τους)
- Η Φλώρινα στην πεζογραφία και στην ποίηση (οι συγγραφείς και τα έργα τους)
- Η λογοτεχνική αναδημιουργία της δομημένης πόλης
- Η αναπαράσταση του φυσικού χώρου
- Η κοινωνική σύσταση του πλασματικού κόσμου
- Ιστορία και τα πολλαπλά πρόσωπα της πόλης – Ιστορία και Λογοτεχνία
- Η πόλη ως λογοτεχνικός μύθος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό εύρεσης και διαχείρισης των λογοτεχνικών κειμένων. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39

Εργαστηριακές προσεγγίσεις	21
Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10
Ατομικές εργασίες	10
Σεμινάρια	10
Αυτόνομη μελέτη, Αναζήτηση, έρευνα και βιβλιογραφική προσέγγιση στο διαδίκτυο	10
Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής – Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας
 II. Ομαδική εργασία και ατομικές εργασίες (20%)

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

Κωτόπουλος, Η. Τ. (2013) *Η Θεσσαλονίκη στα έργα των Θεσσαλονικέων πεζογράφων. Ο ρόλος και οι λειτουργίες της λογοτεχνικής πόλης*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. Αποστολίδου, Β. (1998) «Ο ρόλος της πεζογραφίας στη μυθοποίηση της πόλης. Το παράδειγμα της Θεσσαλονίκης», περ. *Εντευκτήριο*, τχ. 45/3, Θεσσαλονίκη, σ. 29-40.

Τσιριμώκου, Λ. (1988) *Λογοτεχνία της πόλης*. Αθήνα: Λωτός

Νίκος Μπακόλας, *Η Μεγάλη Πλατεία*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1987.

Eagleton, Terry, *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας*, μτφρ. Δημήτρης Τζιόβας – Μιχάλης Μαυρωνάς, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα, 1989.

Augustine, J. "From *to post anthropoid* (1991) :the city as character in twentieth – century texts", *City Images*, ed. MaryAnn Caws, Gordon and Breach, σ. 73-86. Blanchard, Marc, Eli, *In Search of the City. Engels, Baudelaire, Rimbaud*, Stanford French and Italian Studies 37 – Anma Libri, 1985.

Bachelard, G. (1982) *Η ποιητική του χώρου*, μτφρ. Ελένη Βέλτσου – Ιωάννα Δ. Χατζηνικολή, Αθήνα: εκδ. Χατζηνικολή.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Νέα Εστία, Φιλολόγος, Μανδραγόρας, Θέματα Λογοτεχνίας, Poetry Greece, Hellenic Quarterly, Journal of Modern Literature

1027Ε. Φιλαναγνωσία και Βιβλιοαγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1027Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλαναγνωσία και Βιβλιοαγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Εργαστηριακό		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣΕΡΑΣΜΟΣ	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED493/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με τη επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:

να σχεδιάζει δραστηριότητες και προγράμματα καλλιέργειας και προώθησης της φιλιαναγνωσίας και της βιβλιοφιλίας σε σχολικά και εξωσχολικά περιβάλλοντα (ικανότητα)

- να μελετά και να εφαρμόζει καινοτόμες εκπαιδευτικές πρακτικές γνωριμίας με το βιβλίο(κείμενο και αντικείμενο) (ικανότητα)
 - να αναπτύσσει και να υποστηρίζει αναγνωστικές πρακτικές, μεθόδους και υλικά με τα οποία θα οδηγεί αβίαστα στη δημιουργική και απελευθερωτική εξέλιξη των νεαρών αναγνωστών (νήπια), θέτοντας έτσι τα θεμέλια της βιβλιοκουλτούρας τους (ικανότητα)
 - να ενδυναμώνει, να ενισχύει και να διευρύνει τη σχέση του νηπίου με το βιβλίο (ικανότητα)
 - να επικοινωνεί στα νήπια, το σεβασμό, τη σπουδαιότητα και την αξία του βιβλίου μέσα από το παιχνίδι και τη δημιουργική έκφραση (ικανότητα)
- να εφευρίσκει εκπαιδευτικά στοχευμένους τρόπους βιβλιогνωριμίας και βιβλιοαγωγής, προσαρμοσμένους στα νέα δεδομένα εξέλιξης του γραπτού λόγου (διαδίκτυο, e-book, audiobook, ηλεκτρονική ανάγνωση, ασύγχρονα μέσα ανάγνωσης κ.α.) (δεξιότητα)
- να εκτιμήσει το βιβλίο στις πραγματικές του διαστάσεις, δηλαδή, ως ύψιστο προϊόν του ανθρώπινου πολιτισμού - πολιτισμικό αγαθό, να επαναπροσδιορίσει την προσωπική και εκπαιδευτική του θέση με αυτό και τελικά να εφαρμόσει τις νέες του γνώσεις στην σχολική τάξη με την παραγωγή ποικίλων projects και δράσεων σχετικές με τη λειτουργία, το σκοπό και την αξία του βιβλίου - Βιβλιοαγωγή (δεξιότητα)
- να χρησιμοποιεί το λογοτεχνικό βιβλίο ως διαμεσολαβητή των πολιτισμών
- να υιοθετεί φιλιαναγνωστικές δραστηριότητες με διαπολιτισμική παιδαγωγική προσέγγιση: καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, της αλληλεγγύης, της ανεκτικότητας, της αποδοχής και του σεβασμού στο διαφορετικό (χρώμα, γλώσσα, θρησκεία, πολιτιστική ετερότητα κ. ά.)
- να συνεργάζεται με φορείς και επαγγελματίες του χώρου του βιβλίου στην οργάνωση εκδηλώσεων, εκθέσεων, ημερίδων, συνεδρίων κ.α. (δεξιότητα)
 - να ανοίγει νέα πεδία επιστημονικής έρευνας για την αξία της ανάγνωσης και του πολιτισμού του γραπτού λόγου (δεξιότητα)
- να αναλύει, συγκρίνει και αξιολογεί τα αποτελέσματα αυτού του είδους ερευνών, οι οποίες συμβάλλουν στην κατανόηση της σημερινής στάσης της εκπαιδευτικής κοινότητας απέναντι στο βιβλίο ως αντικείμενο και στο βιβλίο ως οθόνη αλλά και στο θέμα καλλιέργειας της φιλιαναγνωσίας (δεξιότητα)

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βιβλιοαγωγή: η κουλτούρα του βιβλίου στον εκπαιδευτικό και το μαθητή
- Γνωριμία με το βιβλίο ως κείμενο και αντικείμενο: οι τέχνες του (βιβλιοδεσία – τυπογραφία), η παραγωγή, η έκδοση, η προβολή και προώθησή του
- Η φιλιαναγνωσία ως ειδική παιδαγωγική εφαρμογή και πρακτική
- Η φιλιαναγνωσία και η αναγκαιότητα καλλιέργειάς της στην προσχολική εκπαίδευση
- Φιλιαναγνωσία και βιβλιοαγωγή σε θεσμικά (σχολείο - βιβλιοθήκη) και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (οικογένεια – ομάδες συνομηλίκων)
- Παιχνίδι και φιλιαναγνωσία για παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Αφηγηματικές εμπυχωσεις για την προνηπιακή και νηπιακή ηλικία
- Δράσεις φιλιαναγνωσίας σε πολυπολιτισμικά σχολικά περιβάλλοντα
- Διαθεματικότητα και φιλιαναγνωσία – βιβλιοφιλία
- Διαδίκτυο και φιλιαναγνωσία
- Εργαστηριακή και πρακτική άσκηση φιλιαναγνωσίας-βιβλιοφιλίας των φοιτητών/τριων σε Νηπιαγωγεία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στα Εργαστήρια και σε αίθουσες διδασκαλίας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η θεωρία υποστηρίζεται από powerpoint που προβάλλονται σε κάθε μάθημα αλλά καιonlineσυνδέσεις με το διαδίκτυο για την προβολή σχετικώνvideo, επισκέψεις σε σχετικούς ιστότοπους και εικονικές περιηγήσεις. Χρήση της ασύγχρονης εκπαίδευσης με ενημερωμένο πληροφοριακό υλικό για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του οικείου μαθήματος. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail, e-class, zoom, skype, viber	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/Εργαστήριο	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	8
	Προετοιμασία/παρουσίαση ατομικής εργασίας (μελέτη περίπτωσης)	10
	Προετοιμασία για την πρακτική άσκηση	16
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις (πρακτική) και Φιλαναγνωστικές -βιβλοφιλικές δράσεις σε Νηπιαγωγεία	23
	Συνεργασία μετηδιδάσκουσα	4
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Κατ' οίκον εργασία 2. Χρήση πολλαπλής βιβλιογραφίας 3. Εργαστήριο και πρακτικές ασκήσεις 4. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων 5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου 6. Τελική απαλλακτική εργασία 50%, συμμετοχή στην Πρακτική του οικείου μαθήματος και σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου 50%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: - Jonhson, P. (1997). <i>Φτιάχνω το δικό μου βιβλίο - Πρακτικός οδηγός της τέχνης του βιβλίου για ν' αγαπήσει το παιδί την ανάγνωση</i>. Αθήνα: Οδυσσέα - Γιαννικοπούλου, Α. (2016). <i>Το εικονογραφημένο βιβλίο στην προσχολική εκπαίδευση. Φιλαναγνωστικές δράσεις</i>. Αθήνα: Πατάκη - Καρακίτσιος, Α. (2011). <i>Παιχνίδια φιλαναγνωσίας και αναγνωστικές εμπυχωσεις</i>. Αθήνα: Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. - Κατσίκη- Γκιβάλου, Α. – Πολίτης, Δ. (2013). <i>Καλλιεργώντας τη φιλαναγνωσία</i>. Αθήνα: Κ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ - Μπρασέρ, Φ. (2021). <i>1001 δραστηριότητες για ν' αγαπήσω το βιβλίο</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο - Παπαδάτος, Γ. (2011). <i>Παιδικό βιβλίο και φιλαναγνωσία: Θεωρητικές αναφορές και πορσεγγίσεις – Δραστηριότητες</i>. Αθήνα: Εκδ. Πατάκη - Πατέρα Α. – Τσιλιμένη Τ. (2012). <i>Φιλαναγνωσία και κοινωνικοσυναισθηματική του παιδιού. Θεωρητικές προσεγγίσεις, Δραστηριότητες και παιχνίδια</i>. Αθήνα: Επίκεντρο - Σιβροπούλου, Ρ. (2004). <i>Ταξίδι στον κόσμο του εικονογραφημένων μικρών ιστοριών</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο - Στάικος, Κ. Σπ. (2011). <i>Το βιβλίο: διαχρονική πορεία στην εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Άττυν - Συναφή επιστημονικά περιοδικά: - <i>Journal of Early Childhood Literacy</i> - <i>Literacy today</i>	

- Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού

- Προσχολική και σχολική Εκπαίδευση
- *Διάλογοι! Θεωρία & Πράξη στις Επιστήμες της Αγωγής και Εκπαίδευσης*
- i-Teacher

1307Ε. Προηγμένες Τεχνικές Διδασκαλίας μέσω Τεχνολογίας

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1307Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προηγμένες Τεχνικές Διδασκαλίας μέσω Τεχνολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, εξειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED264/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα αναφέρεται σε καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, οι οποίες αποτελούν βασικούς άξονες της διεθνούς έρευνας και βιβλιογραφίας του χώρου.

Ειδικότερα, μελετώνται οι ακόλουθες προσεγγίσεις:

- Ψηφιακή Αφήγηση
- Εκπαιδευτική Ρομποτική
- Μάθηση μέσω Ψηφιακών Παιχνιδιών
- Συνεργατική Μάθηση μέσω Υπολογιστών
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού
- Αισθητήρες και φυσικές διεπαφές
- Μάθηση μέσω φορητών συσκευών

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες είναι σε θέση να γνωρίζουν το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά και πρακτικά ζητήματα εφαρμογής των ανωτέρω προσεγγίσεων. Επιπλέον θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν μικροδιδασκαλίες.

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ψηφιακή Αφήγηση
2. Εκπαιδευτική Ρομποτική
3. Μάθηση μέσω Ψηφιακών Παιχνιδιών
4. Συνεργατική Μάθηση μέσω Υπολογιστών
5. Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού
6. Αισθητήρες και φυσικές διεπαφές

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, εργαστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο (εργαστηριακές συνεδρίες)	39
	Ατομικές εργασίες	21
	Ομαδικές εργασίες	20
	Αυτόνομη μελέτη	20
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ' οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 5. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 6. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 7. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 8. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσα από τις συνεργατικές δραστηριότητες που διεκπεραιώνουν, η δραστηριότητα του καθενός είναι εμφανής σε όλους τους υπόλοιπους. Επιπλέον, καλούνται να αυτοαξιολογηθούν και να αλληλοαξιολογηθούν

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Πρακτικά συνεδρίων των τελευταίων 5 ετών από το διεθνή χώρο

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην

Εκπαίδευση i-teacher

Σύγχρονη Εκπαίδευση

Νέος Παιδαγωγός

1404Ε - Σύγχρονες Προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1404Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονες προσεγγίσεις στη Διδακτική των Μαθηματικών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		Όχι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		http://eclass.uowm.gr/courses/NURED222/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Εισαγωγή και παρουσίαση σύγχρονων προσεγγίσεων που αφορούν στη μάθηση και στη διδασκαλία των Μαθηματικών και του τρόπου που έχουν επηρεάσει τα αναλυτικά προγράμματα για τα μαθηματικά και την καθημερινή διδακτική πρακτική τους, με έμφαση στις προσεγγίσεις που προτείνονται από τα νέα αναλυτικά προγράμματα.

Γενικός στόχος είναι να ενημερωθούν οι σπουδαστές για τις σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των μαθητών κι επίσης να εισαχθούν στην ερευνητική διαδικασία για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν τις μεθόδους διδασκαλίας των μαθηματικών εννοιών αυτής της ηλικίας και τη διδακτική τους αξιοποίηση.

Στο τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν:

- να αναφέρονται στα βασικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων σύγχρονων προσεγγίσεων στη διδασκαλία των μαθηματικών
- να είναι σε θέση να κάνουν μια κριτική ανάλυση των βασικών θεωριών για τη γνωστική ανάπτυξη και τη μάθηση των προσχολικών μαθηματικών, να περιγράφουν τις βασικές τους θέσεις και τις σημαντικότερες διαφορές τους και να μπορούν να αναφερθούν στους τρόπους με τους οποίους έχουν επηρεάσει τη διδασκαλία στο νηπιαγωγείο
- να μπορούν να προτείνουν τρόπους εφαρμογής αυτών των προσεγγίσεων στη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθηματικών εννοιών/δεξιοτήτων σε παιδιά αυτής της ηλικίας και να εκτιμούν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.
- να μπορούν να αναφερθούν στα βασικά ερευνητικά δεδομένα ώστε να προσδιορίζουν τα παιδιά που θα ωφεληθούν περισσότερο από τη διδασκαλία αυτή.

Γενικές ικανότητες

Ατομική (ή ομαδική) παρουσίαση και εργασία

Ατομική (ή ομαδική) παρουσίαση μιας από τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας των μαθηματικών εννοιών στις οποίες εστιάζει το μάθημα

Σχεδιασμός και συγγραφή εργασίας για την πλήρη παρουσίαση μιας μεθόδου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσίαση βασικών αρχών και τρόπων εφαρμογής μιας σειράς από σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία των μαθηματικών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, όπως: ομαδοσυνεργατικές προσεγγίσεις, βιωματική μάθηση, αλληλοδιδασκαλία, διδασκαλία για ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων, διδασκαλία για αλλαγή αρνητικών στάσεων απέναντι στα μαθηματικά, κριτική σκέψη, κριτική παιδαγωγική στη διδασκαλία των μαθηματικών, διδασκαλία με ευαισθησία στη διαφορετικότητα, λύση προβλήματος σε παιδιά μικρής ηλικίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από powerpoint

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	21
	Σχεδιασμός και εκπόνηση ομαδικής (ή ατομικής) εργασίας και παρουσιάσεις	20
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1) Γραπτή τελική εξέταση. 2) Ομαδική (ή ατομική) εργασία. 3) Προαιρετική παρουσίαση εργασίας (λειτουργεί ενισχυτικά στον τελικό βαθμό).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα*. Αθήνα: Gutenberg.

Καφούση, Σ. & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). *Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών*. Αθήνα: Πατάκης.

Κολέζα, Ε. (2017). *Θεωρία και πράξη στη διδασκαλία των Μαθηματικών*. Αθήνα: Gutenberg.

Κολέζα, Ε. (2000). *Γνωσιολογική και επιστημολογική προσέγγιση των στοιχειωδών μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Leader books.

Van de Walle, J., Lovin, L., Karp, K., & Bay-Williams, J. (2017). *Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο* (Τ. Τριανταφυλλίδης, Επιμ. & Α. Γρίβα, μτφρ). Αθήνα: Gutenberg.

Freudenthal, H. (1983). *Didactical Phenomenology of Mathematical Structures*. Dordrecht: Reidel Publishing Company.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mathematical Thinking and Learning - Taylor & Francis

Educational Studies in Mathematics - Springer

International Journal of Science and Mathematics Education - Springer

Learning and Instruction - Elsevier

ZDM Mathematics Education - Springer

MENON: Journal of Educational Research -University of Western Macedonia – Faculty Of Education

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) – Κέδρος

1704Ε. Κατασκευές – Μεταποίηση υλικών**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1704Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατασκευές – Μεταποίηση Υλικών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά - Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σε πρώτο επίπεδο

- Επιδιώκουμε οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να γνωρίσουν μέσω της παρακολούθησης μαθημάτων, τους τρόπους χρήσεις των φθηνών καθαρών βιομηχανικών προϊόντων - άχρηστα υλικά.
- Επιζητούμε να ευαισθητοποιήσουμε τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς στη χρήση των φθηνών υλικών και την ενσωμάτωση τους στα περιεχόμενα των μαθημάτων του Νηπιαγωγείου.
- Να είναι σε θέση να εξερευνήσουν και να ανακαλύψουν στρατηγικές και μεθοδολογίες στην ανάπτυξη των πρακτικών λύσεων κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος ή κατά τη διάρκεια προετοιμασίας μιας σειράς οργανωμένων διδακτικών ενοτήτων.
- Με την αξιοποίηση των φθηνών άχρηστων οι εμπλεκόμενους φοιτητές/τριες να ενεργοποιήσουν μια σειρά από αισθήσεις που έχουν σχέση με τις εμπειρίες στο δημιουργικό τομέα.
- Με άξονα τις τεχνικές επαναχρησιμοποίησης των υλικών, να είναι σε θέση οι φοιτητές/τριες να κατασκευάζουν βασικά εκπαιδευτικά εργαλεία, ώστε να λειτουργήσουν ως κύρια εποπτικά μέσα σε μια οργανωμένη διδασκαλία ή μια ενότητα μαθημάτων προσαρμοσμένη στο ηλικιακό και γνωστικό επίπεδο και ικανότητες των νηπίων.

Γενικές Ικανότητες

Επιλογή και χρήση μιας σειράς από προτεινόμενα υλικοτεχνικά στοιχεία, τα οποία θα μορφοποιηθούν και θα ξανασυνδεθούν, ώστε να γίνει κατανοητό, το ΠΩΣ θα μπορούμε μέσω των επιλογών στο πεδίο των βασικών εννοιών των μορφών της τέχνης, να προγραμματίσουμε, να οργανώσουμε και να υποστηρίξουμε μέσω των κατασκευών μια σειρά από δραστηριότητες ή και μια θεματική ενότητα ενός μαθήματος. Οι μορφές των τεχνών γίνονται το πεδίο για να αναπτυχθούν αυτές οι εκφράσεις, έτσι ώστε οι εφαρμογές και τα προτεινόμενα παραδείγματα πάνω σε δισδιάστατες ή τρισδιάστατες κατασκευές – μακέτες στις οποίες θα εργαστούμε, να βελτιώσουν το βαθμό υλοποίησης πρωτότυπων ιδεών που είναι ικανές να υποστηρίξουν περιεχόμενα και έννοιες μαθημάτων στο ωρολόγιο πρόγραμμα μιας σχολικής μονάδας και είναι αδύνατο να υποστηριχθούν από μόνες τους με την απλή μετάδοση πληροφοριών. Μέσω της καθοδήγησης θα είναι σε θέση οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να αναπτύξουν τις έμφυτες και εν δυνάμει ικανότητες και άλλες δεξιότητες, στο πεδίο της κατασκευής και της δημιουργίας – μορφοποίησης, ώστε η επαφή με τα υλικά και τα εργαλεία, να καλλιεργήσει ακόμα περισσότερο την ευφυΐα, την εφευρετικότητα και τη φαντασία τους. Συνεπώς η αναζήτηση, η ανάλυση και σύνδεση των πληροφοριών με βάση τα χαρακτηριστικά των προτεινόμενων υλικών θα δώσει το δικαίωμα να αναλάβουν πρωτοβουλίες στο πεδίο της αυτόνομης εργασίας, στη λήψη αποφάσεων που έχουν σχέση με το σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον, αλλά κυρίως στο σχεδιασμό και στη διαχείριση των δημιουργιών – κατασκευών ή έργων με κατεύθυνση την εκπαιδευτική προσαρμογή με άξονα την προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο προσφερόμενο μάθημα ασχολείται με τις δημιουργίες - κατασκευές στο πεδίο των εφαρμοσμένων τεχνών με άξονα την εκμετάλλευση κάθε μορφής φθηνού και άχρηστου καθαρού υλικού, ή άλλου σχεδιαστικού βιομηχανικού παράγωγου – προϊόντος, το οποίο καλούμαστε να αξιοποιήσουμε με κατεύθυνση την εκπαιδευτική διαδικασία.

Το περιεχόμενο του μαθήματος δεν εξετάζει τις βασικές μορφές των τεχνών, όπως τη Ζωγραφική και τη Γλυπτική, αλλά ασχολείται με το πεδίο των εφαρμοσμένων μορφών σε δισδιάστατες ή τρισδιάστατες κατασκευές που έχουν σκοπό να αποτελέσουν το εκπαιδευτικό εργαλείο ή το κατάλληλο εποπτικό μέσο για την ανάπτυξη εννοιών που είναι πραγματικά δύσκολο να κατανοηθούν από τους μαθητές μέσω της προφορικής μετάδοσης – πληροφορίας. Οι προτεινόμενες ασκήσεις θεωρητικής ανάπτυξης του μαθήματος θα εμφανίσουν παραδείγματα αντίστοιχων κατασκευών με φθηνά και άχρηστα υλικά, από χαρτί, πλαστικό, και άλλες βιομηχανικές ύλες, αλουμίνιο, σύρμα κ.α για να αποτελέσουν το έναυσμα και να παρακινήσουν τις ομάδες των φοιτητών/τριών, έτσι ώστε η συγκεκριμένη κατηγορία ανακυκλώσιμων υλικών να αποτελέσει τη βασική ύλη για την επαναχρησιμοποίηση για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Το αποτέλεσμα της σύνδεσης των προτεινόμενων υλικών με κατεύθυνση την παιδαγωγική τους αξιοποίηση, θα προκύψει μέσα από την επιλογή που αφορά το σχεδιαστικό προφίλ – ντιζάιν του κάθε προϊόντος, σε συνδυασμό με την κατανόηση της μεθοδολογίας στο μεταποιητικό πεδίο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ. Διαφάνειες, διαλέξεις, μέσω Η/Υ, και της πλατφόρμας του eclass.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις στο Εργαστήριο	39
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	15
	Ατομική έρευνα και μελέτη	10
	Ασκήσεις που εστιάζουν στην εφαρμογή	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η Ελληνική και στις περιπτώσεις των φοιτητών του εξωτερικού η Αγγλική. 1). Παρουσία συμμετοχή στις δράσεις στο εργαστήριο. 2). Εργασίες και Ασκήσεις εφαρμογών – Παρακολούθηση φοιτητών κατά τη διάρκεια εφαρμογής και εκτέλεσης των εργαστηριακών ασκήσεων στα κατασκευαστικά μοντέλα με τα προτεινόμενα υλικά. 3). Φροντιστηριακές Ασκήσεις 4). Κατ' οίκον Εργασία 5). Παράδοση Ατομικής Εργαστηριακής και Γραπτής Εργασίας. Διασφάλιση – διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών καθώς τα κριτήρια αξιολόγησης γνωστοποιούνται από την έναρξη του εξαμήνου. Η αξιολόγηση του μαθήματος συνεπώς είναι αφενός η Εργαστηριακή εργασία – παρουσία 60% και σε δεύτερο επίπεδο η Γραπτή ανάλυση των δεδομένων 30%. Αυτά τα δύο στοιχεία σε συνδυασμό με την εφευρετικότητα, τη φαντασία, την ικανότητα στην επιλογή, τη χρήση υλικών και την εφαρμογή τους στην κατεύθυνση της εκπαιδευτικής χρήσης 10%, θα αποτελέσουν τα κριτήρια που θα συνδιαμορφώσουν το τελικό αποτέλεσμα της	

	αξιολόγησης του συγκεκριμένου μαθήματος.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : 1). Κούκλες, Απόστολος Ν. Μαγουλιώτης, Εκδόσεις Μασσαλίας. 2) Δημιουργικές Δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο. Sylvia Dorance - Εκδόσεις Τυπωθήτω. 3) Προδιαγραφές εκπαιδευτικών βοηθητικών μέσων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. 4) Τεχνολογία και εκπαίδευση :επιλογή και χρήση των εποπτικών μέσων διδασκαλίας. (Η Εκπαίδευση Σήμερα - Αύριο) Σιμάτος Αναστάσιος, Αθήνα : Πατάκης. 5) Υλικά και τεχνική στη ζωγραφική και διακοσμητική, Πλακωτάρης Κώστας, Αθήνα Φιλιππότης 1995. 6) Το Εικαστικό Εργαστήριο στο Σχολικό Περιβάλλον, Νικόλαος Ταμουτσέλης- Εκδόσεις Αφοι Αριστείδου. 7) Δημιουργική Φαντασία – Παιδική Τέχνη, ΤιτίκαΣάλλαΔουκουμετζή – Εκδόσεις Εξάντας. 8). Τέχνη και Δημιουργική ανάπτυξη των Παιδιών, Robert Schirrmacher - Εκδόσεις Έλλην. 9). Εικαστικές Τέχνες και Μικρά παιδιά, AnnS. Epstein - Έλλη Α . Τρίμη. - Εκδόσεις Τυπωθήτω.

1912Ε. Συγγραφή και σκηνοθεσία θεατρικής παράστασης (Λογοτεχνία, Φιλοσοφία, Νευροεπιστήμες)**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1912Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ (ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής (Ε)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά (και Αγγλικά εάν χρειαστεί)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται: να έχουν μια εξοικείωση με την έμπρακτη χρήση της θεατρικής τέχνης μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία, συγκεκριμένα στην προσχολική ηλικία, τόσο στο πλαίσιο της θεατρικής διαδικασίας και όσων αυτή προσφέρει στο παιδί, όσο και σε αυτό της βιωματικής εμπάθυνσης σε άλλα πεδία (μελέτη του περιβάλλοντος, εικαστικά, λογοτεχνία, ιστορία, μύθος, παραμύθι, γλώσσα, μαθηματικά). Αναμένεται ακόμη, μέσα από την εφαρμογή συγκεκριμένων τεχνικών της τέχνης του θεάτρου, αλλά και μέσα από την προσωπική καλλιτεχνική έκφραση και μαθητεία καθώς φτιάχνουν συνεργατικά μία θεατρική παράσταση, να έχουν αποκτήσει βιωματικές γνώσεις, μέσα από τη μέθοδο της προσομοίωσης, τόσο της διαδικασίας της πρόβας, όσο και των διαφορετικών ρόλων και ιδιοτήτων που απαιτούνται για να φτιαχτεί μια παράσταση (συγγραφέας, σκηνοθέτης, ηθοποιός, σκηνογράφος, φωτιστής κτλ.), με στόχο μια ενημερωμένη και καταρτισμένη διδασκαλία του θεάτρου ως τέχνης σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

Καλλιτεχνική Έκφραση και Δημιουργία, Επαγγελματική Κατάρτιση, Πρακτική Εφαρμογή, Αγωγή Λόγου, Κινησιολογία, Επιστημονική Έρευνα, Καλλιτεχνική Έρευνα, Προσομοίωση Διδασκαλίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό, με τη βοήθεια θεωρητικών εργαλείων και παραδειγμάτων από τα πεδία της Λογοτεχνίας, της Φιλοσοφίας και των Νευροεπιστημών, επιχειρείται μια πρακτική εφαρμογή της Θεατρικής Τέχνης, που αποτελεί το επιστέγασμα της όλης εμπειρίας που θα έχουν αντλήσει οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Τμήματος από την παρακολούθηση των προηγούμενων εξαμήνων, και, κυρίως, από το μάθημα της Θεατρικής Τέχνης και Εκπαίδευσης, του οποίου το μάθημα αυτό αποτελεί την ιδανική συνέχεια και εμπάθυνση. Η ομάδα των φοιτητών και των φοιτητριών εξερευνούν πρακτικά και εμπλέκονται προσωπικά και ουσιαστικά με την Καλλιτεχνική Έρευνα, τη Συγγραφή και τη Σκηνοθεσία Θεατρικής Παράστασης. Πέρα από θεατρικούς ρόλους, μοιράζονται μεταξύ τους και θεατρικές ιδιότητες (σκηνογράφος, ενδυματολόγος, μουσικός, σκηνοθέτης, συγγραφέας, δραματογράφος, υπεύθυνος επικοινωνίας, παραγωγός, φωτογράφος κ.ά.) και βιώνουν μια προσομοίωση του τι σημαίνει να φτιάξουν μια πραγματική παράσταση με/για παιδιά προσχολικής ηλικίας που να συνοδεύεται από μια εμβριθή γνώση του θεατρικού είδους και μια εις βάθος κατανόηση της παιδαγωγικής διαδικασίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις που περιλαμβάνουν, έπειτα από μια σύντομη εισαγωγή μέσω προφορικών παραδόσεων, την σεμιναριακή (πρακτική) διδασκαλία που περιλαμβάνει τη συνεργασία φοιτητών/φοιτητριών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Οπτικοακουστικών Μέσων, Βίντεο/Ψηφιακών Μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Τελική Πρακτική Εργασία	30
	Τελική Γραπτή Εργασία	20
	Προσωπική Μελέτη	10
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Τελική Πρακτική Εργασία (50%), Συμμετοχή και Κατανόηση των Σεμιναριακών Μαθημάτων (25%), Τελική γραπτή Εργασία (25%)

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Rosamund, Bell, Γιόγκα, Οδηγός για Απλές Τεχνικές, Ψύχαλος, 2001, 9789607920805

Στανισλάφσκι, Κωνσταντίν, Ένας Ηθοποιός Δημιουργείται, Γκόνη, 2006, 9789608527195

Τολστόι, Λ., Πόλεμος και Ειρήνη, Θεατρική διασκευή Ι. Ανδρεάδη, Κάπα Εκδοτική, 2019, 978-960-628-065-8

Ωστιν, Τζ., Περηφάνια και Προκατάληψη, Θεατρική διασκευή Ι. Ανδρεάδη, Κάπα Εκδοτική, 2020, 978-960-628-

076-4 Γκροτόφσκι, Γέρζι, Για ένα Φτωχό Θέατρο, Ζητήματα Αισθητικής και Σημειωτικής, Κοροντζής, 2010

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Παράβαση, Theatre Research International, Education & Theatre, Drama Research: The International Journal of Drama Education

0109Ε/Ποσοτικές Μέθοδοι

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0109Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ποσοτικές Μέθοδοι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τη δομή, τα χαρακτηριστικά και την επιστημολογική βάση της ποσοτικής εκπαιδευτικής έρευνας
- Διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα και υποθέσεις με βάση θεωρητικά πλαίσια και προβληματισμούς της εκπαιδευτικής πράξης
- Εφαρμόζουν κατάλληλες τεχνικές δειγματοληψίας και να αξιολογούν ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας
- Σχεδιάζουν και να αξιολογούν εργαλεία συλλογής δεδομένων, όπως ερωτηματολόγια και πειραματικά σχέδια
- Αναλύουν ποσοτικά δεδομένα με χρήση περιγραφικής στατιστικής, ελέγχων υποθέσεων, παλινδρόμησης και πολυεπίπεδων μοντέλων
- Χρησιμοποιούν βασικά στατιστικά εργαλεία για την επεξεργασία δεδομένων
- Παρουσιάζουν και ερμηνεύουν ερευνητικά αποτελέσματα με ακρίβεια και σαφήνεια
- Συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομάδες για την εκπόνηση ερευνητικών εργασιών
- Αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής ανάγνωσης και αξιολόγησης ερευνητικών δημοσιεύσεων στον χώρο της εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία, Ομαδική Εργασία, Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό μέρος: Σχεδιασμός εκπαιδευτικής έρευνας, διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων, τύποι μεταβλητών και ερευνητικών σχεδιασμών, δειγματοληψία, εγκυρότητα και αξιοπιστία, τύποι αξιοπιστίας, ερωτηματολόγια, κλίμακες μέτρησης, εγκάρσιες και μακροχρόνιες μελέτες, μελέτες περίπτωσης, πειραματικά και ημι-πειραματικά σχέδια, ανάλυση δεδομένων, περιγραφική στατιστική, έλεγχοι υποθέσεων, συσχέτιση και παλινδρόμηση, πολυεπίπεδη μοντελοποίηση

Πρακτικό μέρος: Συγκέντρωση και μελέτη της βιβλιογραφίας, σχεδιασμός και ανάλυση δεδομένων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συνεχές πρακτικό έργο — ομαδικές εργασίες	39
	Τελική γραπτή εξέταση	22
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου 2. Ομαδικές εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
 Gay, L.R., Mills, G.E. & Aiasian, P. (2017) Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι — Ανάλυση και εφαρμογές. Αθήνα: Προπομπός
 Cohen, L., Mansion, L. & Morrison, K. (2008) Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο
 Cresswell, J.W. (2016) Η έρευνα στην εκπαίδευση. Αθήνα: Ίων
 Bryman, A. (2017) Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Gutenberg

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
Journal of Research on Educational Effectiveness
Educational Researcher
Studies in Science Education
Journal of Educational Psychology
European Journal of Educational Research

0708Ε - Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0708Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαφοροποιημένη Μάθηση και Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (αγγλικά)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/	
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
Οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει μια σειρά από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής: - Να έχουν ενημερωθεί για τα διαφορετικά μοντέλα διδασκαλίας στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις. - Να έχουν εξοικειωθεί με το διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τη διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις		
Γενικές Ικανότητες Στο μάθημα οι φοιτητές καλούνται να αναζητήσουν πληροφορίες από τη βιβλιογραφία και το διαδίκτυο για την πρακτική εφαρμογή της ΔΕ στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις, με έμφαση στο διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Οι φοιτητές δουλεύουν ατομικά ή ομαδικά, αξιοποιώντας το διδακτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
Σο μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές θεματικές ενότητες: - Διαπολιτισμική Διδακτική: μοντέλα διδασκαλίας - Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και διδακτικό υλικό - Παρουσίαση διδακτικού υλικού για διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις		
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Χρήση email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές εργασίες	20
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	24
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εκπόνησή ατομικών ή ομαδικών εργασιών (70%) και προφορική υποστήριξη της εργασίας (30%) 2. Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη (40%) και γραπτή ή προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (60%).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Banks, J. (2012) Διαφορετικότητα και εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη, εκδ. ΠΕΔΙΟ

Ζάχος, Δ. (2012), Επίκαιρα Θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, εκδ. Σταμούλη

Δημητριάδου, Κ. (2015), Νέοι προσανατολισμοί της Διδακτικής, εκδ. Δαρδανός

Κυρίδης, Α. (2015), Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες και Δια Βίου Μάθηση, εκδότης Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.

Gundara, J. (2012), Διαπολιτισμική Ευρώπη, εκδ. ΠΕΔΙΟ.

Μιχαήλ, Δ. & Φρόστου, Α. (2015). Ενδο-ευρωπαϊκή νεανική κινητικότητα/ μετανάστευσή την εποχή της κρίσης. Διαθέτης (Εκδότης): ΙΩΑΝΝΗΣΑΡΦ. ΧΑΡΠΑΝΤΙΔΗΣ

-Συναφή περιοδικά:*Journal of Intercultural Education*, Published By: Routledge, Taylor & Francis Group.**0908Ε - Κριτικός Γραμματισμός****ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ		Παιδαγωγική Σχολή	
ΤΜΗΜΑ		Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0908Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Επιλογής	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		Ναι (αγγλικά)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		http://eclass.uowm.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με τον κριτικό γραμματισμό
- Έχει γνώση των εργαλείων κριτικής ανάλυσης του λόγου σε μια ευρεία γκάμα κειμένων και αυθεντικών χρήσεων της γλώσσας
- Να διακρίνει με κριτικό τρόπο τους γλωσσικούς μηχανισμούς σύστασης των κειμένων και τα ιδεολογικά νοήματα που ενυπάρχουν σε αυτά
- Χρησιμοποιεί τις μεθοδολογίες της κριτικής ανάλυσης λόγου και του κριτικού γραμματισμού για να προσδιορίσει τις κοινωνικές και ιδεολογικές παραμε'τρους με τις οποίες σχετίζεται η χρήση της γλώσσας σε ποικίλες κοινωνικές πρακτικές

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές σε θέματα κριτικού γραμματισμού. Διακρίνεται από τον λειτουργικό γραμματισμό. Συνδέεται με την ανάπτυξη εκείνων των δεξιοτήτων που θα καταστήσουν τους/τις μαθητές/τριες και μελλοντικούς πολίτες ικανούς/ές να λειτουργούν αποτελεσματικά σε διαφορετικές περιστάσεις επικοινωνίας αλλά και να παράγουν και να προσλαμβάνουν με κριτικό τρόπο μια ευρεία γκάμα κειμενικών ειδών. Εξετάζεται τόσο σε μακρο- όσο και σε μικρο-επίπεδο. Το μακρο-επίπεδο αφορά τις κυρίαρχες πρακτικές γραμματισμού μιας γλωσσικής κοινότητας: π.χ. ποιες πρακτικές ανάγνωσης και γραφής συμβαίνουν σε διαφορετικά περιβάλλοντα, σε ποια κειμενικά είδη διακρίνει μια γλωσσική κοινότητα, ποια είναι η πολιτισμική σημασία κάθε κειμενικού είδους κ.λπ. Το μικρο-επίπεδο αφορά την «κριτική γλωσσική επίγνωση», δηλαδή την ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών στα άρρητα ιδεολογικά νοήματα που κατασκευάζονται σε συγκεκριμένα κείμενα (π.χ. τη ρατσιστική χρήση της γλώσσας στα ΜΜΕ).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Βιντεοπροβολέας Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Χρήση email και eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	10
	Προετοιμασία για τις ατομικές και ομαδικές εργασίες	10
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας)	24
	Αυτοτελής μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 2. Κατ'οίκον εργασία. 3. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.. 6. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 7. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών: Μέσω συγκριτικής βαθμολόγησης	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :*

Αρχάκης, Α. (2005). Γλωσσική Διδασκαλία και Σύσταση των Κειμένων. Αθήνα: Πατάκης.
 Baynham, M. (2002). Πρακτικές Γραμματισμού (Μτφ. Μ. Αραποπούλου, επιμ. Ε. Καραντζόλα). Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Cook-Gumperz, J. (2008) (επιμ.). Η Κοινωνική Δόμηση του Γραμματισμού (Μτφ. Ε. Κοτσουφού, επιμ. Τ. Κωστούλη). Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
 Gee, J., Hasan, R., Luke, C., Wells, G. (2006). Γραμματισμός, Κοινωνία και Εκπαίδευση (Μτφ: Μαρία Αραποπούλου, επιμ. Α. Χαραλαμπίδης). Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών-Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Discourse & Society
 Critical Discourse Studies
 Language & Education
 Language & Communication
 Text & Talk

0519Ε - Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Ερευνητικές Εφαρμογές**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Παιδαγωγική		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0519Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια μαθαίνει να:

- Μελετά κοινωνικά φαινόμενα μέσα από την οπτική των δρώντων υποκειμένων
- Εξετάζει την κοινωνική ζωή ως δυναμική διαδικασία κι όχι ως στατική κατάσταση
- Υιοθετεί ολιστική προσέγγιση των φαινομένων, ενταγμένων μέσα σε ιστορικά, κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια
- Μελετά τα κοινωνικά φαινόμενα στην πολλαπλότητά τους και εστιάζει στη διαφοροποίηση και την ποικιλία της κοινωνικής ζωής
- Υιοθετεί ευέλικτα ερευνητικά σχέδια τα οποία μπορούν να επαναπροσδιοριστούν σε όλες τις πτυχές κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας και βάσει ευρημάτων που προκύπτουν ήδη από τα αρχικά στάδια της έρευνας
- Πραγματοποιεί έρευνα στον «πραγματικό» κόσμο (κι όχι σε πειραματικά περιβάλλοντα)
- Αποσκοπεί στην ανακάλυψη νέων πτυχών του εξεταζόμενου φαινομένου μέσω της διατύπωσης υποθέσεων θεμελιωμένων στην ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων
- Χρησιμοποιεί Ευέλικτες μεθόδους παραγωγής δεδομένων
- Αξιοποιεί μεθόδους που εγκαθιδρύουν κατά κανόνα στενές επικοινωνιακές σχέσεις μεταξύ του ερευνητή και των συμμετεχόντων στην έρευνα
- Χρησιμοποιεί διαφορετικά είδη παρατήρησης και συλλογής δεδομένων: Επιτόπια συμμετοχική παρατήρηση (ανθρωπολογία), συνέντευξη, βιογραφικές αφηγήσεις, ομάδες εστίασης, συλλογή κι ανάλυση τεκμηρίων (φωτογραφιών, ημερολογίων, επιστολών, δημοσίων εγγράφων, φιλμ, δημοσιευμάτων στον τύπο, καταγραφών και διαλόγων σε ομάδες κοινωνικής δικτύωσης κλπ)
- Αξιοποιεί μεθόδους και διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη την περιπλοκότητα, την λεπτομέρεια και το πλαίσιο παραγωγής δεδομένων
- Υιοθετεί, κατά κανόνα, την ολιστική ανάλυση περίπτωσης
- Αναπτύσσει εξηγήσεις στο επίπεδο της κατανόησης του νοήματος και λιγότερο σε εκείνο της αποκάλυψης αιτιών

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στη Σχολική Εθνογραφία και Εθνογραφική έρευνα. Συγκεκριμένα εξετάζει τη συμβολή της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική έρευνα και πράξη, την επιτόπια παρατήρηση, τη συμμετοχική παρατήρηση, τη συνέντευξη, τις ομάδες εστίασης, τη βιογραφική καταγραφή και ανάλυση, τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, τη μελέτη περίπτωσης, τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων. Το μάθημα περιλαμβάνει και διαλέξεις σεμιναριακού χαρακτήρα. Οι φοιτητές αναλαμβάνουν το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μιας ερευνητικής εργασίας ως μια ομάδα αλλά και ατομικά. Για το σκοπό αυτό τους διδάσκονται τα παρακάτω:

- προσδιορισμός ερευνητικής περιοχής
- βιβλιογραφική επισκόπηση (literature review)
- επιλογή & επεξεργασία θεωρητικού πλαισίου
- διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- επιλογή μεθόδου/ων παραγωγής δεδομένων
- προετοιμασία για πρόσβαση στο πεδίο
- επιλογή στρατηγικής δειγματοληψίας
- διευθέτηση ενδεχόμενων δεοντολογικών ζητημάτων
- εκτίμηση πρακτικών ζητημάτων
- επιλογή τρόπων ανάλυσης δεδομένων
- σκέψεις για το είδος της θεωρητικής μορφής των ευρημάτων
- σκέψεις για τους τρόπους δημοσιοποίησης των ευρημάτων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Εκπαιδευτική εκδρομή	26
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	11
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10
	Αυτοτελής Μελέτη	33
	Σύνολο	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Παρουσίαση ομαδικής εργασίας/αξιολόγηση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ιωσηφίδης, Θ. & Σπυριδάκης, Μ. (2006.) Ποιοτική κοινωνική έρευνα: Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ανάλυση δεδομένων. Αθήνα: Κριτική.
Cohen, L. & Manion, L. (1997). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Έκφραση.
Μιχαήλ, Δ. (2014). Αλβανική Μετανάστευση στην Ελλάδα: Μελέτες και Ζητήματα. Θεσσαλονίκη: Αντ. Σταμούλης.

- Μιχαήλ, Δ. (2010). «Η στάση των Αλβανών Μεταναστών γονέων απέναντι στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο: Ζητήματα ταυτότητας, γλώσσας και στρατηγικές ενσωμάτωσης» *Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 57: 219-238.
- Gogonas, N. & Michail, D. (2014). "Ethnolinguistic Vitality, Language Use and Social Integration amongst Albanian immigrants in Greece", *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, doi: 10.1080/01434632.2014.90944.
- Μιχαήλ, Δ. (2010). «Γλωσσική διατήρηση/μετατόπιση στην δεύτερη γενιά Αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα: Κοινωνική ενσωμάτωση και κινητικότητα». *Εθνολογία*, 14:207-214.
- Anastasiou, D., & Michail, D. (2013). "Exploring discordance between self-efficacy and writing performance among low-literate adult students". *Learning Disabilities: A Contemporary Journal*, 11(1): 53-87.
- Michail, D. & Stamou A. (2009). "Preprimary teachers' discourses about immigrant children's identity construction". In Palaiologou N. (ed) *Intercultural Education: Paideia, Polity, Demoi*. Cd-rom Proceedings of the International Conference of the International Association for Intercultural Education (IAIE) and the Hellenic Migration Policy Institute (IMEPO). ISBN: 978-960-98897-0-4 (GR) & ISBN/EAN: 978-90-814411-1-7 (NL). Athens 2009.
- Μιχαήλ, Δ. (2003). "Ζητήματα γλώσσας στους Πομάκους της Δ. Θράκης: Πολιτικές και Κοινωνικές Διαστάσεις". Μακεδόν, *Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τεύχος 11.
- Χατζηδάκη, Α. (2005). «Μοντέλα διγλωσσικής συμπεριφοράς σε οικογένειες Αλβανών μαθητών: δεδομένα από εμπειρική έρευνα». Στο Α. Χατζηδάκη (επιμ.) *Δίγλωσσοι μαθητές στα ελληνικά σχολεία: διδακτικές παρεμβάσεις και θεωρητικά ζητήματα* (Θεματικό τεύχος για το 2005 του περιοδικού *Επιστήμες Αγωγής*, σς. 79-102.

8ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

0534Υ. Μεταναστευτικές Σπουδές στις Εκπαιδευτικές Πολιτικές ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0534Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Εκτιμάται ότι φοιτητές- φοιτήτριες θα κατανοήσουν σύγχρονα θεωρητικά σχήματα για το μεταναστευτικό φαινόμενο και θα διαμορφώσουν ένα θεωρητικό πλαίσιο, που θα συμβάλλει στη νοηματοδότηση των εκπαιδευτικών αναγκών, ο'πως διαμορφώνονται και εξελίσσονται σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Το ζήτημα της διαπολιτισμικότητας και των εκπαιδευτικών πολιτικών θα ερμηνευτούν με βάση την πολυπρισματική διασύνδεση κουλτούρας, οικονομίας, εκπαίδευσης και πολιτικής των δικαιωμάτων. Φοιτητές- φοιτήτριες θα μπορούν να σχεδιάζουν παρεμβατικά διαπολιτισμικά προγράμματα στο εκπαιδευτικό περιβάλλον σε α' μέση διασύνδεση με τη θεωρία, αντιστοιχίζοντας εκπαιδευτικές προτάσεις σε κοινωνικό-πολιτισμικές συνθήκες.

Γενικές ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Προσέγγιση Πολιτικών όρων Σύνδεση εκπαίδευσης με πολιτική κουλτούρα σε εθνικό και διεθνές πεδίο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα αναλύονται βασικές θεωρίες που εντάσσονται στις μεταναστευτικές σπουδές και συνδυαστικά προσεγγίζονται σε σύγχρονες εκπαιδευτικές πολιτικές, που υλοποιούνται σε διαφορετικά κράτη. Δίνεται έμφαση και στο ρόλο των Διεθνών Οργανισμών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς το μετασχηματισμό θεωριών σε πολιτική και εκπαιδευτική πράξη. Παράλληλα, επισημαίνεται η ιστορική συνέχεια και η θέση των μεταναστευτικών σπουδών στις εκπαιδευτικές πολιτικές και στις εφαρμοζόμενες εκπαιδευτικές πρακτικές.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Σεμινάρια	6
	Συνεργατικές ασκήσεις	7
	Ομαδικές εργασίες	7
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφία	7
	Φροντιστήριο	4
	Διαδραστική διδασκαλία	6
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	12
	Εκπόνηση μελέτης (project)	12
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών:	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ανθοπούλου, Θ., Μπάγκαβος, Χρ. & Στρατηγάκη, Μ. (2014). *Οικογένεια, Φύλο και Μετανάστευση στη Σύγχρονη Ελλάδα*. Αθήνα: Gutenberg.

Amrith, M. & Sahraoui, N. (2018). *Gender, Work and Migration: Agency in Gendered Labour Settings*. London: Routledge.

Arar, Kh., Brooks, J. & Bogotch, I. (2019). *Education, Immigration and Migration*. United Kingdom: Emerald Publishing.

Canagarajah, S. (2017). *The Routledge Handbook of Migration and Language*. London: Routledge.

Γκολντίν, Ι., Καμερόν, Τζ. & Μπαλαρατζάν, Μ. (2013). (Μτφρ. Αστερίου, Ε.) *Αυτοί δεν είναι σαν εμάς*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Gold, S. & Nawyn, S. (2013). *Routledge International Handbook of Migration Studies*. London: Routledge.

Ιερωνυμάκης, Ι. (2019). *Κοινωνικά, πολιτικο-οικονομικά και εκπαιδευτικά ζητήματα της οικογενειακής μετανάστευσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Koser, Kh. (2019). (Μτφρ. Αναγνωστόπουλος, Θ.) *Διεθνής Μετανάστευση*. Αθήνα: Επίκεντρο.

Κωτούλας, Ι. (2011). *Μετανάστευση και κυρίαρχη εθνική κουλτούρα*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Labman, S. & Cameron, G. (2020). *Strangers to Neighbours: Refugee sponsorship in context*. Canada: McGill-Queen's University Press.

Νικολάου, Σ.-Μ., Ελευθεράκης, Θ., Καλεράντε, Ε., Γιαβρίμης, Π. & Κουστουράκης, Γ. (επιμ.) (2018). *Νέες προκλήσεις στην εκπαίδευση και τη δημοκρατία*. Αθήνα: Gutenberg.

Ψημμένος, Ι. (επιμ.) *Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική*. Αθήνα: Διόνικος.

2219Υ. Πρακτική Άσκηση: Διερεύνηση, Σχεδιασμός και Ανάλυση Εκπαιδευτικού Έργου**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2219Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο & 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική άσκηση: Διερεύνηση, σχεδιασμός και ανάλυση εκπαιδευτικού έργου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		12
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική άσκηση		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	2213Υ - Πρακτική Άσκηση: Αναλυτικά Προγράμματα - Παρατήρηση – Αναστοχασμοί, 4 ^ο εξαμήνου και 4 μαθήματα διδακτικής στο 5 ^ο ή 6 ^ο εξάμηνο		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED457/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η πρακτική άσκηση στο 7^ο ή 8^ο εξάμηνο αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας/ενός επαγγελματία εκπαιδευτικού που αντιμετωπίζει τη σχολική τάξη ως πεδίο παρατήρησης και έρευνας, που αναζητεί και αντιπαραθέτει, που αξιολογεί εκπαιδευτικές επιλογές και αποτιμά τις επιπτώσεις τους (αναστοχαστικό ερευνητικό μοντέλο ΠΑ). Πιο συγκεκριμένα, αποσκοπεί οι φοιτήτριες/τές να είναι ικανές/οί:

- να εμβαθύνουν στις ικανότητες παρατήρησης και ερμηνείας του εκπαιδευτικού έργου
- να κατανοούν πώς μαθαίνουν τα παιδιά, με τη συγκέντρωση και αξιοποίηση πληροφοριών (διαδικασία της τεκμηρίωσης μέσα από την παρατήρηση και την ερμηνεία δεδομένων)
- να διαμορφώνουν ένα ευέλικτο και ανοιχτό μαθησιακό περιβάλλον που διευκολύνει τη μαθησιακή προσπάθεια και ευνοεί την ανάπτυξη της αυτονομίας όλων των παιδιών
- να σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν δημιουργικές δραστηριότητες στο πλαίσιο αναπτυξιακά κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αναδύονται από τις ανάγκες των παιδιών (μέσω της παρατήρησης) και συμβάλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξή τους
- να αναστοχάζονται με βάση τις επιστημονικές παραδοχές, την προσωπική τους θεωρία και τις αξίες που αντανακλώνται στις εκπαιδευτικές πρακτικές τους.

Γενικές ικανότητες

Με την ενεργή συμμετοχή τους στο μάθημα οι φοιτήτριες/τές κατά το πέρας του εξαμήνου θα έχουν αποκτήσει τις εξής ικανότητες:

- να συλλέγουν, αναλύουν και επεξεργάζονται δεδομένα
- να συνεργάζονται για να εκπονούν ομαδική εργασία
- να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις και να λαμβάνουν αποφάσεις
- να υλοποιούν αυτόνομη εργασία
- να σχεδιάζουν, υλοποιούν, αξιολογούν έργα
- να ασκούν δημιουργική κριτική και να θέτουν αυτοαναφορικά ερωτήματα
- να αναπτύσσουν ελεύθερη, δημιουργική και επαγωγική σκέψη
- να επιδεικνύουν κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης (ΠΑ) διαρκεί ένα εξάμηνο. Οι φοιτήτριες/τές παρακολουθούν σεμιναριακά μαθήματα παροχής θεωρητικών και μεθοδολογικών κατευθύνσεων. Τα μαθήματα έχουν ως στόχο να συμβάλλουν στην ενίσχυση της οργάνωσης ενός συνεργατικού συμμετοχικού εκπαιδευτικού προγράμματος, καθώς και να υποστηρίξουν τις φοιτήτριες/ές στην εκπόνηση, συγγραφή και εφαρμογή των εκπαιδευτικών σχεδιασμών που καλούνται να υλοποιήσουν. Οι φοιτήτριες/ές, ανά ζεύγη, επισκέπτονται το νηπιαγωγείο όπου θα πραγματοποιήσουν την ΠΑ και κάνουν παρατηρήσεις συστηματικού συμμετοχικού χαρακτήρα. Σκοπός των παρατηρήσεων είναι η συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία τεκμηρίων για την κατανόηση του πλαισίου της τάξης προκειμένου οι εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί που θα εκπονηθούν να είναι σε αντιστοιχία με αυτό. Οι φοιτήτριες/τές αναλαμβάνουν, επίσης ανά ζεύγη, πλήρες

παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό έργο. Η πρακτική άσκηση ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του εκπαιδευτικού τους έργου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις, Σεμινάρια, Συνεργασίες

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:	
	Προβολή διαφανειών μαθήματος, αξιοποίηση εκπαιδευτικών παραδειγμάτων, υλικό από το διαδίκτυο. Ανάρτηση διαφανειών και ασκήσεων στο e-class. Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Παρακολούθηση συγγραφής και ανατροφοδότηση εκπαιδευτικών σχεδιασμών μέσω της πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις, παρουσιάσεις	39
	Συνεργασίες προετοιμασίας εκπόνησης εκπαιδευτικού σχεδιασμού	39
	Επιτόπιες παρατηρήσεις σε τάξεις νηπιαγωγείου και ανάληψη παιδαγωγικού/εκπαιδευτικού έργου	125
	Μελέτη βιβλιογραφίας	40
	Συγγραφή ημερολογίου	57
	Σύνολο	300 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Για την αξιολόγηση των φοιτητριών/τών συνεκτιμώνται η συμμετοχή και η ανταπόκρισή τους στις υποχρεώσεις του προγράμματος σε όλα τα επίπεδα. Δίνεται βαρύτητα στη συνέπεια και υπευθυνότητα που επιδεικνύουν στην εργασία τους και συνεργασία τους με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και άτομα, στην ποιότητα των παρατηρήσεων και δεδομένων που συλλέγουν, στη στοχοθεσία, περιεχόμενο και μεθοδολογία των εκπαιδευτικών σχεδιασμών, στην κατάθεση ενός πλήρους ημερολογίου πρακτικής άσκησης με σαφείς και τεκμηριωμένες καταγραφές, επιλογές δράσης και αναστοχασμούς. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται από την πολλαπλή αποτίμηση της συμμετοχής τους σε όλα τα στάδια της ΠΑ: συμμετοχή στα μαθήματα, καταβληθείσα προσπάθεια, ποιότητα παραγόμενων γραπτών κειμένων, δεξιότητες συνεργασίας στην ομάδα, συνολική επίδοση (αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες). Οι φοιτήτριες/τές λαμβάνουν συστηματικά ανατροφοδότηση σε όλα τα στάδια εκπόνησης της ΠΑ.	

--Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ανδρούσου, Α. & Αυγητίδου, Σ. (επιμ.) (2013) *Η πρακτική άσκηση στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Ερευνητικές προσεγγίσεις, Δίκτυο Πρακτικών Ασκήσεων*. Αθήνα: ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Εθνικό Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών.

Αυγητίδου, Σ. & Σιδηροπούλου, Χ. (2020). Αποδομώντας και αναδομώντας τις πεποιθήσεις των υποψηφίων εκπαιδευτικών: Ένα πρόγραμμα παρέμβασης στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 9(1), 77-91. doi:<https://doi.org/10.12681/hjre.23311>

Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται*. Αθήνα: Gutenberg.

Αυγητίδου, Σ. (2014). *Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες: Υποστηρίζοντας την επαγγελματική μάθηση για μια συμμετοχική και συνεργατική εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Clark, A. & Moss, P. (2010). *Ας ακούσουμε τα μικρά παιδιά. Η προσέγγιση του «Μωσαϊκού»*. Αθήνα: ΕΑΔΑΠ.

Γουργιώτου, Ε., Κακανά, Δ., Μπιρμπίλη, Μ., & Χατζοπούλου, Κ. (Επιμ) (2020). *Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών και Παιδαγωγικά Τμήματα, 30 χρόνια μετά: Αντιμετωπίζοντας τις νέες προκλήσεις*. Πρακτικά 2ου Πανελλήνιου Συνεδρίου του Δικτύου Πρακτικών Ασκήσεων. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις

Θεσσαλίας. Δαφέρμου-Κορτέση, Χ. & Σφυρόερα, Μ. (2019). *Βιβλία με ιστορίες: Για το γραμματισμό και την κοινωνική ενδυνάμωση των παιδιών. Πρακτική Άσκηση και δουλειά στην τάξη*. Αθήνα: Gutenberg.

Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ελ. (2006). *Οδηγός Νηπιαγωγού, Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί. Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης*. ΥΠΕΠΘ-ΠΙ, Αθήνα: ΟΕΒΔ.

Πλιόγκου, Β. & Καρακατσάνη, Δ. (επιμ.) (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική θεωρία και πρακτική*. Αθήνα: Gutenberg.

Μπιρμπίλη, Μ. (2015). *Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου. Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις

Σοφία. Ντολιοπούλου, Ε. (2005). *Η εφαρμογή της μεθόδου project σε ελληνικά νηπιαγωγεία*. Αθήνα: Γ. Δαρδανός – Κ.Δαρδανός Ο.Ε.

Χρυσαφίδης, Κ. (2000). *Βιωματική – Επικοινωνιακή διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες της αγωγής και της εκπαίδευσης, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαίδευσης – Α.Π.Θ. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi/index>

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού, *Investigating the child's world*, ΟΡΕΠ Ελλάδος. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/index>

Έρευνα στην εκπαίδευση, *Hellenic Journal of Research in Education* Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης,

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hjre/article/view/23311/20478>

Action Researcher in Education, <http://www.actionresearch.gr/el/node/13>

International Journal of Early Childhood, <https://www.springer.com/journal/13158>

European Early Childhood Education Research Journal (EECER), <https://www.eecera.org/journal/>

0208Ε. Πειθάρχηση και Εκπαίδευση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0208Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πειθάρχηση και Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική, Αγγλική, Γερμανική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED123/index.php		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Επίπεδο 6 (1^{ος} κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην ιστορία των παιδαγωγικών ιδεών στην Ευρώπη και τους παιδαγωγούς που ανέδειξαν τις ιδέες αυτές.

Να γνωρίζουν τα ιστορικά, κοινωνικά και οικονομικά αίτια που οδήγησαν στην ανάπτυξη και εξέλιξη των ιδεών της Παιδαγωγικής, να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ιδέες αυτές μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο διάστημα αυτό.

Να εξετάζουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο.

Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από τις αρχές του 17^{ου} αι. διαφαίνεται ότι στη δυτική Ευρώπη ένας από τους κεντρικούς στόχους της εξουσίας είναι η πειθάρχηση του 'όχλου', γεγονός όμως που προϋποθέτει όχι μόνο την πειθάρχηση του ατόμου αλλά και του ίδιου του σώματος. Ως επακόλουθο, το σώμα με την επέκταση των καταπιεστικών μηχανισμών κατά τον 17^ο και 18^ο αι. κατέστη το κύριο αντικείμενο της εξουσίας. Όμως η πειθάρχηση του σώματος δεν αποτελούσε αυτοσκοπό αλλά απέβλεπε στην αύξηση της ωφελιμότητάς και παραγωγικότητάς του με τη βοήθεια εξουσιαστικών μηχανισμών που επέτρεπαν τη συνεχή επιτήρηση του ατόμου. Πρόκειται για μία νέα πολιτική που στοχεύει στην υποδούλωση του εύπλαστου σώματος και η οποία το καθιστά διαφανές, υπόδουλο, ωφέλιμο και λειτουργικό. Στην πειθάρχηση αυτή έπαιξαν καταλυτικό ρόλο παράμετροι, όπως ο χώρος, η κωδικοποίηση της κίνησης και των διαταγών, το βλέμμα και ο χρόνος. Όμως, τελικός στόχος της διαδικασίας αυτής ήταν η συγκρότηση της πειθαρχημένης κοινωνίας, στην οποία γίνονται εμφανείς οι πολλαπλές διασυνδέσεις ανάμεσα στην εξουσία και στη γνώση. Συγκεκριμένα, πρόκειται για μία νέα ενότητα ανάμεσα στις στρατηγικές εξουσίας και στον επιστημονικό λόγο, για ένα νέο τύπο εξουσίας στο εσωτερικό των θεσμών, για μία νέα μικροφυσική της εξουσίας.

Οι μηχανισμοί της συστηματικής πειθάρχησης του ατόμου απαντώνται πρωταρχικά στον οργανωμένο στρατό, όπου η χειραγώγηση του στρατιώτη αποτελούσε πρωταρχικό μέλημα της διοίκησης. Η αναγκαιότητα της πειθάρχησης του σώματος του στρατιώτη έκανε αναγκαία την ανάπτυξη τεχνικών που θα επιτύγχαναν το στόχο αυτό, του οποίου το κύριο μέσο αποτελούσε το σώμα του στρατιώτη. Έτσι, αναπτύχθηκαν μηχανισμοί για τον έλεγχο και την κυριαρχία του χώρου, της κίνησης και του χρόνου.

Το οργανωμένο σχολείο του 17^{ου} και 18^{ου} αι. παίζει καταλυτικό ρόλο σ' αυτή τη διαδικασία πειθάρχησης του ατόμου. Εκτός από τη λειτουργία του ως χώρου, όπου οι μαθητές αποκτούν τις αναγκαίες γνώσεις και ικανότητες για να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής, λειτουργήσε και ως χώρος πειθάρχησης του μαθητή, υιοθετώντας τις μεθόδους και τις πρακτικές που εφαρμόστηκαν στο οργανωμένο στράτευμα για να πειθαρχηθεί ο στρατιώτης. Μέσα από τις διαδικασίες αυτές γίνονται εμφανείς και οι πολλαπλές διασυνδέσεις ανάμεσα στην εξουσία και στη γνώση. Ιδιαίτερα το Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο, όπως οργανώθηκε και λειτουργήσε κατά τον 19^ο αι. τόσο στη Δυτική Ευρώπη (όπου έγινε γνωστό ως *monitorialschool*) όσο και στον ελληνικό χώρο, εκφράζει υποδειγματικά αυτό το ρόλο, στοχεύοντας στη δημιουργία ενός κατεχοχόν νέου τύπου μαθητή μέσα από την πειθαρχία του σώματος. Για το σκοπό αυτό το Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο χρησιμοποιεί συγκεκριμένους εξουσιαστικούς μηχανισμούς, όπως την ιεραρχική επιτήρηση, την κανονιστική κύρωση σε συνδυασμό με τις εξετάσεις και την κυριαρχία επί του χρόνου. Στην εποχή μας η αναγκαιότητα της τελειοποίησης του ανθρώπου δεν επιδιώκεται πια αποκλειστικά μέσω της αγωγής και της ηθικής αλλά πολύ περισσότερο μέσω της τελειοποίησης του σώματος που θα επιτευχθεί με τη βοήθεια της επιστήμης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	21
	Παρουσίαση εργασιών	40
	Σύνολο	100 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. προφορική παρουσίαση
2. Κατ' οίκον εργασία.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ariès, P., Duby, G. (Ed.) (1985-1987) Histoire de la vie privée. Paris, Seuil.

- vol. 1 (1985) De l' Empire romain à l' an mil (Ed. P. Veyne).
 - vol. 2 (1985) De l' Europe féodale à la Renaissance (Ed. G. Duby).
 - vol. 3 (1986) De la Renaissance aux Lumières. (Ed. P. Ariès, R. Chartier).
 - vol. 4 (1987) De la Révolution à la Grande Guerre, (Ed. M. Perrot).
 - vol. 5 (1987) De la Première Guerre mondiale à nos jours. (Ed. A. Prost, G. Vincent).
- Bauman, Z. (1991) Modernity and Ambivalence. Cambridge, Polity Press.

Beck, U. (1986) Risikogesellschaft. Auf dem Weg in eine andere Moderne. Frankfurt/M.

Beck, U. & Beck-Gernsheim, E. (1994) Individualisierung in modernen Gesellschaften. Perspektiven und Kontroversen einer subjektorientierten Soziologie, in: Beck, U./Beck-Gernsheim, E.(Hrsg), *Riskante Freiheiten*. Frankfurt/M., S. 10-39.

Bell, A. (1807) An Analysis of the experiment in Education, made at Egmore, near Madras, in: Mildert van, W., *Tracts on Education*, Vol. 1, 3^d Edition (1st Edition 1797).

- (1808) The Madras School or Elements of tuition: Comprising the Analysis of an Experiment in Education, made at the Male Asylum, Madras.

London. Bentham, J. (1983) Chrestomathia (ED. By M. J. Smith and W. H. Burston). Oxford: Clarendon Press (1st Edition 1817).

Bourdieu, P. (1993) Sozialer Sinn. Kritik der theoretischen Vernunft. Frankfurt/M.

Braudel, F. (1958) Histoire et sciences sociales. La longue durée, in: *Annales E.S.C.*, N. 4, pp. 725-53.

Burckhardt, J. (1988) Die Kultur der Renaissance in Italien. Ein Versuch. Stuttgart (EA 1860).

Burke, P. (1990) Die Renaissance. Berlin.

- (1992) Die Kultur der Renaissance in Italien. Sozialgeschichte einer Kultur zwischen Tradition und Erfindung. Berlin.

Elias, N. (1983) Die höfische Gesellschaft. Untersuchungen zur Soziologie des Königtums und der höfischen Aristokratie. Frankfurt/M.

- (1989) Über den Prozeß der Zivilisation. Soziogenetische und psychogenetische Untersuchungen. Bde 2. Frankfurt/M.

- (1994) Über die Zeit. Frankfurt/M.

Foucault, M. (1977) Überwachen und Strafen. Die Geburt des Gefängnisses. Frankfurt/M.

Gebauer, G, Wulf, Ch. (1993) Zeitmimesis. Über den alltäglichen und wissenschaftlichen Gebrauch von Zeit, in: Gebauer, G, Wulf, Ch.(Hrsg.), *Praxis und Ästhetik. Neue Perspektiven im Denken Pierre Bourdieus*. Frankfurt/M., S. 292-316.

Giddens, A. (1994) Living in a post-traditional society, in: Beck, U./Giddens, A./Lash, S., *Reflexive Modernization. Politics, tradition and aesthetics in the modern social order*. Cambridge.

- (1991) Modernity and Self-Identity. Self and Society in the late Modern Age. Stanford.

- (1990) The consequences of Modernity. Stanford.

Habermas, J. (2001) Glauben und Wissen.
Frankfurt/M.

Καλαφατη, Ε. (1988) Τα σχολικά κτίρια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 1821-1929. Από τις προδιαγραφές στον προγραμματισμό. Αθήνα.

Kamper, D., Wulf, Ch. (1981) Im Schatten der Milchstraße. Tübingen.

Κοκκώνης Ι. Π. (1830) Εγχειρίδιον δια τα Αλληλοδιδασκτικά Σχολεία ή Οδηγός της Αλληλοδιδασκτικής μεθόδου ... υπό Σαραζίνου. Αίγινα.

- (1860) Εγχειρίδιον ή Οδηγός της Αλληλοδιδασκτικής Μεθόδου νέος, τελειοποιημένος και πληρέστερος του μέχρι τούδε εν χρήσει Οδηγού του Σ. Αθήνα.

Lancaster, J. (1805) Improvements in Education, as it respects the industrious classes of the community containing, among other important particulars. An account of the Institution for the Education of one thousand poor children, Borough Road, Southwark. London (3 Edition).

Liotard, J.-F. (1979) La condition postmoderne. Paris.

Michelet, J. (1974-1982) Histoire de France. Paris.

Παπαδάκη, Α. (1992) Η αλληλοδιδασκτική μέθοδος διδασκαλίας στην Ελλάδα του 19 αιώνα. Αθήνα/Γιάννινα.

Sarazin, L. Ch. (1829) Manuel des écoles élémentaires ou exposé de la méthode d'enseignement mutuel. Paris.

Sting, S. (1991) Der Mythos des Fortschreitens. Zur Geschichte der Subjektbildung. Berlin.

Tzartzas, G. – (2019) Jan Amos Comenius: οι Απαρχές της Σύγχρονης Παιδαγωγικής. Ο άνθρωπος ως «animaleducandum et educabilis». Αθήνα: Εκδόσεις Άνθρωπος.

- (2017). Η Σημασία της Ανθρωπιστικής Γνώσης στις Επιστήμες της Αγωγής, στο: Athens Institute of Liberal Arts (A.I.L.A.). <http://www.aila.org.gr/georgios-tzartzas>.

- (2003). Το Αλληλοδιδασκτικό Σχολείο στην υπηρεσία της πειθαρχημένης κοινωνίας, στο: Πρακτικά του 20^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου, Η παιδεία στην Αυγή του 21^{ου} Αιώνα.

Ιστορικο-Συγκριτικές προσεγγίσεις. Πάτρα, CD-ROM.

- (1995) Erziehung und kulturelle Identität in Griechenland, in: Hildebrand, B./ Sting, S., *Erziehung und kulturelle Identität. Beiträge zur Differenz pädagogischer Traditionen und Konzepte in Europa*. Münster/New York, S. 43-61.

Wulf, Ch. (1987) Lebenszeit – Zeit zu leben? Chronokratie versus Pluralität der Zeiten, in: Kamper, D., Wulf, Ch. (Hrsg), *Die Sterbende Zeit. Zwanzig Diagnosen*. Darmstadt und Neuwied, S. 266-275.

0406Ε. Η Μελέτη της Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0406Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Μελέτη της Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED263/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

Να μπορούν να διακρίνουν τις θεωρητικές και μεθοδολογικές παραδοχές των κοινωνικοψυχολογικών ερευνητικών παραδόσεων σχετικά με την εκπαίδευση

- Να κατανοούν τα θέματα έρευνας σχετικά με την εκπαίδευση στην Κοινωνική Ψυχολογία
- Να κατανοούν τα θέματα έρευνας σχετικά με το σχολείο ως πεδίο κοινωνικών σχέσεων

Να μπορούν να αποτιμούν τις δυνατότητες εφαρμογής της γνώσης που παράγεται στην Κοινωνική Ψυχολογία σε πρακτικά ζητήματα στο σχολείο και σε ζητήματα εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μερικές από τις κυριότερες παραδόσεις της κοινωνικοψυχολογικής εκπαιδευτικής έρευνας, ποσοτικής και ποιοτικής, και να τις τοποθετήσει στο γενικότερο πλαίσιο της εκπαιδευτικής έρευνας. Η παρουσίαση οργανώνεται σε δύο ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται θέματα έρευνας στη Συμπεριφορική/Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία όπως: αυτο-εκπληρούμενη προφητεία και σχολική επίδοση, απόδοση επίτευξης και σχολική επίδοση, το μοντέλο της τάξης παζλ για τη μείωση της προκατάληψης μέσω της συνεργασίας στη σχολική τάξη. Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζονται θέματα έρευνας στην Κοινωνική Ψυχολογία του Λόγου όπως: κατασκευή κοινής γνώσης μέσω της αλληλεπίδρασης στη σχολική τάξη, η έμφυλη σχολική αποτυχία ως κοινωνική κατασκευή μέσω της αλληλεπίδρασης στη σχολική τάξη, η κατασκευή/ρύθμιση ταυτοτήτων στην εκπαίδευση. Τέλος, οι συγκεκριμένες ερευνητικές παραδόσεις αποτιμώνται σε σχέση με τους τρόπους που ως κοινωνικοψυχολογική γνώση μπορούν να αξιοποιηθούν ως μέσο ανοικείωσης προς τις εδραιωμένες, τυπικές και άτυπες, πρακτικές της σχολικής καθημερινότητας που αναπαράγουν ασύμμετρες σχέσεις, ώστε να μπορούμε να επινοούμε εναλλακτικές εκπαιδευτικές πρακτικές που να αποσταθεροποιούν τις σχέσεις αυτές.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών περιοδικών και άλλων ηλεκτρονικών πηγών και τεχνολογικών μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα	21
	Συγγραφή/ παρουσίαση ατομικών εργασιών	40
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ατομικές γραπτές εργασίες (80%) και η παρουσίασή τους (20%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ανδρούσου, Α. & Τσάφος, Β. (Επιμ.) (2020) *Οι επιστήμες της εκπαίδευσης: Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο*. Αθήνα: Gutenberg.
 Βιδάλη, Α. (2000) *Νεοτερικότητα, αγωγή και προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Carr, W. & Kemmis, S. (1997) *Για μια κριτική εκπαιδευτική θεωρία: Εκπαίδευση, γνώση και έρευνα δράσης*. Αθήνα: Κώδικας.
 Καλαϊτζοπούλου, Μ. (2001) *Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
 Κηπουροπούλου, Ε. (2020) *Εκπαίδευση και πολυπολιτισμικότητα: Μαθητές μιλούν για την εθνική ταυτότητα και την ετερότητα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
 Πουρκός, Μ. & Δαφέρμος, Μ. (2010) *Η ποιοτική έρευνα στην ψυχολογία και την εκπαίδευση*. Αθήνα: Μοτίβο.
 Πυργιωτάκης, Ι. & Θεοφιλίδης, Χρ. (2015) *Ερευνητική μεθοδολογία στις κοινωνικές επιστήμες και στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
 Ruby-Davies, C.M., Stephens, J.M. & Watson, P. (Eds.) (2015) *The Routledge international handbook of social psychology of the classroom*. London: Routledge.
 Williams, A., Billington, T., Goodley, D. & Corcoran, T. (Eds.) (2017) *Critical educational psychology*. Oxford: Wiley.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education
 International Journal of Qualitative Studies in Education
 Journal of Community & Applied Social Psychology
 Journal of Social Issues
 Pedagogy, Culture & Society
 Reflective Practice
 Social Psychology of Education

0613Ε. Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0613Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- Επεξηγούν την έννοια, το περιεχόμενο και τον ρόλο της ψυχοεκπαιδευτικής αξιολόγησης.
- Αναλύουν και να συγκρίνουν τα είδη και τις μεθόδους αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση.
- Περιγράφουν τους τρόπους αξιολόγησης της νοητικής λειτουργίας και της προσαρμοστικής συμπεριφοράς.
- Επεξηγούν τις μορφές πρώιμης ανίχνευσης και αξιολόγησης των μαθητών/τριών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και των μαθητών/τριών με τη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας.
- Περιγράφουν τις μορφές αξιολόγησης των συναισθηματικών ή συμπεριφορικών διαταραχών, καθώς και των διαταραχών του φάσματος του αυτισμού.
- Περιγράφουν τους τρόπους αξιολόγησης των διαταραχών επικοινωνίας.
- Αξιολογούν το ρόλο του/της ειδικού εκπαιδευτικού στην αξιολόγηση των παιδιών μέσα στα πλαίσια της ειδικής και ενιαίας εκπαίδευσης και τις μορφές συνεργασίας που αναπτύσσονται μεταξύ των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και άλλων ειδικών.
- Εφαρμόζουν τεχνικές αξιολόγησης δεξιοτήτων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και να κατανοούν τη σύνδεση μεταξύ των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και του εξατομικευμένου προγράμματος εκπαίδευσης .
- Αναπτύσσουν κριτική σκέψη και να χρησιμοποιούν επιστημονικό συλλογισμό για να αξιολογούν διαφορετικές μεθόδους αξιολόγησης για διαφορετικές περιπτώσεις.
- Γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά, τα κριτήρια καταλληλότητας και τους κανόνες δεοντολογίας κατά τη χρήση των ψυχομετρικών εργαλείων.
- Εφαρμόζουν τις αποκτημένες γνώσεις σχετικά με την αξιολόγηση στην γενική και ειδική εκπαίδευση για να βελτιώνουν τη μάθηση των μαθητών/τριών μέσα σε σχολικά περιβάλλοντα.

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η έννοια, το περιεχόμενο και ο ρόλος της πρώιμης ανίχνευσης και ψυχοεκπαιδευτικής αξιολόγησης.
- Είδη και μέθοδοι αξιολόγησης. Τυπική αξιολόγηση και Άτυπη αξιολόγηση.
- Διαγνωστική εργασία (Αντικείμενο, στόχοι, αναγκαιότητα). Μέθοδοι παρατήρησης /Λήψη ιστορικού/Συνέντευξη/Οργάνωση υλικού εξέτασης.
- Ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση λειτουργικότητας και προσαρμογής.

- Ο ρόλος του/της ειδικού εκπαιδευτικού στην αξιολόγηση των παιδιών μέσα στα πλαίσια της ειδικής και γενικής εκπαίδευσης.
- Μορφές συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και άλλων ειδικών.
- Αξιολόγηση γνωστικών λειτουργιών, της νοητικής λειτουργίας και της προσαρμοστικής συμπεριφοράς.
- Αξιολόγηση μαθησιακών δεξιοτήτων. Μορφές αξιολόγησης των μαθητών/τριών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες.
- Αξιολόγηση των μαθητών/τριών με τη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής /υπερκινητικότητας.
- Μορφές αξιολόγησης των συναισθηματικών ή συμπεριφορικών διαταραχών.
- Αξιολόγηση της προσωπικότητας.
- Αξιολόγηση των διαταραχών επικοινωνίας.
- Ζητήματα πολυπολιτισμικότητας, εθνοπολιτισμικής ετερότητας, και πολυγλωσσίας στην αξιολόγηση των παιδιών.
- Αποτελέσματα αξιολόγησης και σύνδεση με το εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και υποστήριξης.
- Μελέτη ατομικών περιπτώσεων αξιολόγησης.
- Σύνταξη έκθεσης και αναφορά αποτελεσμάτων ψυχοεκπαιδευτικής αξιολόγησης. Στοιχεία δεοντολογίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος:ΝΑΙ Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ:ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών:ΝΑΙ Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: ΝΑΙ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη περιπτώσεων (φροντιστηριακές ασκήσεις)	7
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας έρευνα στο Διαδίκτυο)	24
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	• Συμμετοχή στο μάθημα, παρακολούθηση κατά την υλοποίηση πρακτικών-εργαστηριακών ασκήσεων, ανάπτυξη συνεργατικών δεξιοτήτων. Λήψη από τους/τις φοιτητές/τριες συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου για διορθωτικές παρεμβάσεις σε επίπεδο περιεχόμενου, ρυθμού κάλυψης της ύλης ή μαθησιακής διαδικασίας για αντιμετώπιση πιθανών μαθησιακών εμποδίων. • Υποχρεωτική συμμετοχή (ατομικά ή ομαδικά) των φοιτητών/τριών στην χορήγηση σχετικών αξιολογικών εργαλείων (σταθμισμένων tests, ερωτηματολογίων), στην παρουσίαση δεδομένων,	

	ερμηνευτικών σχολίων και στην συγγραφή σχετικής έκθεσης-αναφοράς που θα βαθμολογείται (40% της τελικής αξιολόγησης). • Τελική γραπτή εξέταση (απαντήσεις σε ερωτήματα ανοικτού τύπου, αξιοποιώντας την κριτική και συνδυαστική σκέψη) στο τέλος του εξαμήνου (60% της τελικής αξιολόγησης). • Συμπλήρωση ερωτηματολογίων ή αναστοχαστικών ημερολογίων στα πλαίσια της δυναμικής αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Κωνσταντίνου, Μ., Παπαγεώργη, Ι., & Μαλεγιαννάκη, Α.Χ. (2022). *Ψυχομετρία στην Εκπαίδευση & στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Αγαλιώτης, Ι. (2019). *Εκπαιδευτική αξιολόγηση μαθητών με δυσκολίες μάθησης και προσαρμογής: Το αξιολογικό σύστημα μαθησιακών αναγκών*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Γαλανάκης, Μ., Πεζηρκιανίδης, Χ., & Σταλίκας, Α. (2017). *Βασικά θέματα ψυχομετρίας*. Αθήνα: Τόπος.
- Κουλάκογλου, Κ. (2013). *Ψυχομετρία και Ψυχολογική Αξιολόγηση* (3η έκδ.). Αθήνα: Πατάκης.
- Μπίμπου-Νάκου, Α., & Στογιαννίδου, Α. (2006) (Επιμ. Έκδ). *Πλαίσια συνεργασίας ψυχολόγων και εκπαιδευτικών για την οικογένεια και το σχολείο*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.
- Συριοπούλου-Δελλή Κ.Χ. (2020). *Πρώιμη παρέμβαση & συμβουλευτική της οικογένειας νηπίων και παιδιών με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού*. Gutenberg. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 94689451
- Συλλογικό (2010). *Πρώιμη Παρέμβαση: Διεπιστημονική Θεώρηση*. Πεδίο. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 3367
- Αγαλιώτης Ι. (2006). *Διδασκαλία παιδιών με δυσκολίες μάθησης και προσαρμογής. Οικοπροσαρμοστική προσέγγιση*, τόμος Α'. Αθήνα Ελληνικά Γράμματα.
- Ζαφειροπούλου, Μ. (επ. επιμ.). (2012). *Δυνατότητες και Δυσκολίες του Παιδιού και του Εφήβου*. Αθήνα: Πεδίο.
- Ζαφειροπούλου, Μ. & Καλαντζή- Αζίτζι, Α. (επ. επιμ.). (2011). *Προσαρμογή στο Σχολείο*. Αθήνα: Πεδίο.
- Heward, W. L. (2011). *Παιδιά με ειδικές ανάγκες. Μια εισαγωγή στην ειδική εκπαίδευση*. (Επιστημονική Επιμέλεια Δαβάζογλου και Κόκκινος). Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.
- Καλαντζή-Αζίτζι, Α. Αγγελή, Κ., & Ευσταθίου, Γ. (2012). *Ελληνική Κλίμακα Αξιολόγησης της ΔΕΠΥ-IV, Κλίμακα για γονείς-Κλίμακα για εκπαιδευτικούς*. Εκδόσεις Πεδίο.
- Μόττη-Στεφανίδη, Φ. (1999). *Αξιολόγηση της νοημοσύνης παιδιών σχολικής ηλικίας και εφήβων*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Παντελιάδου, Σ & Πατσιοδήμου, Α. (2007). *Εφαρμογές διδακτικής αξιολόγησης και μαθησιακές δυσκολίες*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα, ΕΠΕΑΕΚ, ΥΠΕΠΘ. Διαθέσιμο στο <http://www.specialeducation.gr/frontend/articles.php?cid=143>.
- Πολυχρονοπούλου-Ζαχαρογεώργα, Σ. (2012). *Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες*. Ιδιωτική Έκδοση. Διαθέσιμο στο http://paroutsas.jmc.gr/spec_ag.htm.
- Τζουριάδου, Μ. & Μπάρμπας, Δ. (2010). *Μαθησιακές δυσκολίες και γνωστικές προσεγγίσεις*. Διαθέσιμο στο <http://users.sch.gr/stefanski/amea/mathisiakes-tzouriadou-barbas.pdf>.
- Κοντοπούλου, Ε. (2002). *Ψυχομετρία*. Αθήνα: Interbooks.
- Αλεξόπουλος, Δ. (2011). *Ψυχομετρία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Μέλλον, Ρ. (1998). *Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι*. Αθήνα: ΤΟΠΟΣ.
- Groth-Marnat, G., & Wright, A. J. (2016). *Handbook of Psychological Assessment* (6th ed.). New York: Wiley.
- Vincent C. Alfonso. (2020). *Psychoeducational Assessment of Preschool Children* (5th Edition). Routledge.

0715Ε. Εκπαιδευτική Πολιτική και Δικαιώματα**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0715Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική Πολιτική και Δικαιώματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές- φοιτήτριες κατανοούν την πολιτική δικαιωμάτων και την σύνδεση της με την εκπαίδευση. Επικεντρώνονται στη πολιτική δικαιωμάτων στα έθνη κράτη με έμφαση στη δομή των πολιτικών συστημάτων, των κοινωνικών δομών και της κουλτούρας. Παρακολουθούν την εξέλιξη της πολιτικής των δικαιωμάτων ως προς την εκπαίδευση σε σχέση με τις ιστορικές συγκυρίες. Ερμηνεύουν ζητήματα πολιτικής για το δικαίωμα στην εκπαίδευση σε σχέση με την αγορά εργασίας και τη δομή του πολιτικού συστήματος. Συνδέουν τη δράση των διεθνών οργανισμών με πολιτικές που επηρεάζουν ή κατευθύνουν τα έθνη κράτη.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μελετώνται θεωρητικές αρχές και θέσεις για τη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής, συγκριτικά με αντίστοιχες αναμενόμενες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις.

Προσδιορίζονται οι όροι νομιμοποίησης αλλαγής της εκπαιδευτικής πολιτικής, με αναφορά σε πολιτικές δομές και δικαιώματα σε εθνικό και παγκοσμιοποιημένο επίπεδο. Επίσης αναλύεται η απόκλιση από τη νομοθεσία, ως θεωρητικό πεδίο, στην εφαρμογή της στην εκπαιδευτική πράξη, ως πρακτικό πεδίο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, ομαδικά μαθήματα και σεμινάρια στην αίθουσα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ατομική μελέτη/έρευνα στη διάρκεια των μαθημάτων	11
	Προετοιμασία/παρουσίαση ατομικήςεργασίας	30
	Προετοιμασία για τιςεξετάσεις	20
	Σύνολο	100ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου. 2. Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου. 3. Πρόοδος. 4. Κατ'οίκον εργασία. 5. Προφορική παρουσίαση εργασίας. 6. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας. 7. Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις. 8. Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων. 9. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου. 10. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

Παπαδάκης, Ν. (2003) Εκπαιδευτική πολιτική (η εκπαιδευτική πολιτική ως κοινωνική πολιτική';) Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Τσαούσης, Δ. (2007) Η εκπαιδευτική πολιτική των διεθνών οργανισμών. Αθήνα: Gutenberg

Hall,S., Held D.& McCrewA.(2003) Η νεωτερικότητα σήμερα. Αθήνα: Σαββάλας

Klarman, M. (2007). Brown v. Board of Education and the Civil Rights Movement. Oxford: Oxford University Press.

Rothstein, R. & Jacobsen, R. (2008). Grading Education: Getting Accountability Right. New York: Teachers College Press & Economic Policy

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Educational Policy, Routledge International Journal of Humanities and Social Science, The Learner

0921Ε. Γλώσσα και Διαδίκτυο**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0921Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γλώσσα και Διαδίκτυο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED487/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την ανάλυση του διαδικτυακού λόγου.
- Περιγράφουν και να αναλύουν μέσα από το πρίσμα της γλωσσικής χρήσης τη δραστηριότητα που λαμβάνει χώρα στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία.
- Κατανοούν κριτικά και να αξιολογούν τις ποικίλες διαδικτυακές υπηρεσίες και την πολυεπίπεδη επίδρασή τους στη γλώσσα και την κοινωνική διάδραση γενικότερα.
- Κατασκευάζουν και να παρουσιάζουν στο διαδίκτυο μια ισχυρή επαγγελματική/εκπαιδευτική ταυτότητα.
- Αξιοποιούν κείμενα του διαδικτυακού λόγου για εκπαιδευτικούς σκοπούς.
- Σχεδιάζουν και να εκτελούν μικρής κλίμακας έρευνες και επιστημονικού τύπου εργασίες στο συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο.

Γενικές Ικανότητες

- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Ερευνητική ηθική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές σε βασικές έννοιες και ζητήματα που αφορούν τη χρήση της γλώσσας στο διαδίκτυο. Ειδικότερα, εξοικειώνονται με θεωρίες της ανάλυσης λόγου, της κοινωνιογλωσσολογίας και των μέσων επικοινωνίας και μαθαίνουν να τις εφαρμόζουν στην ανάλυση αυθεντικών κειμένων από ποικίλες διαδικτυακές υπηρεσίες (για παράδειγμα, blogs, Facebook, Instagram, YouTube, Twitter, TikTok, LinkedIn, Pinterest, εφαρμογές ανταλλαγής άμεσων μηνυμάτων-messenger, φόρουμ συζητήσεων). Το μάθημα καλύπτει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγικές έννοιες
- Ψηφιακός λόγος
- Γλώσσα στο διαδίκτυο και έρευνα
- Πολυγλωσσία στο διαδίκτυο
- Γλώσσα εντός και εκτός διαδικτύου
- Ταυτότητες στο διαδίκτυο (παιδικές ταυτότητες)
- Ταυτότητες στο διαδίκτυο II (εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ταυτότητες)
- Διαδικτυακές κοινότητες
- Διαδικτυακές κριτικές
- Λεκτική βία στο διαδίκτυο

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία του μαθήματος: προβολή διαφανειών Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες: e-class, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών/τριών: υποβολή εργασιών μέσω e-class, παρουσίαση εργασιών (προβολή διαφανειών), ανάρτηση εικονιστικού υλικού σχετικό με το μάθημα στο Instagram	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Πρακτική εφαρμογή και ασκήσεις	14
	Προετοιμασία για τις ατομικές/ομαδικές εργασίες και τις παρουσιάσεις	30
	Ατομική έρευνα και μελέτη (ανεύρεση βιβλιογραφίας, έρευνα στο Διαδίκτυο)	10
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Ατομική/ομαδική εργασία • Προφορική παρουσίαση εργασίας • Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Barton, D. & Lee, C. (2013). Language online: Investigating digital texts and practices. London: Routledge.
- Bou-Franch, P. & Garcés-Conejos Blitvich, P. (eds). (2019). Analyzing digital discourse: New insights and future directions. Cham: Palgrave-Macmillan.
- Crystal, D. (2011). Internet linguistics. London: Routledge.
- Danesi, M. (2016). The semiotics of emoji: The rise of visual language in the age of the Internet. London: Bloomsbury.
- Danet, B. & Herring, S.C. (2007). The multilingual internet: Language, culture and communication online. Oxford: Oxford University Press.
- Darics, E. (2016). Writing online: A guide to effective digital communication at work. New York: Business Expert Press.
- Georgakopoulou, A. & Spilioti, T. (eds.) (2016). The Routledge handbook of language and digital communication. Abingdon: Routledge.
- Georgalou, M. (2017). Discourse and identity on Facebook. London: Bloomsbury.
- Jones, R., Chik, A. & Hafner, C. (eds.) (2015). Discourse and digital practices: Doing discourse analysis in the digital age. Abingdon: Routledge.
- Καϊμάκη, Β. (2022). Ένα τέλειο post: Πτυχές της σύγχρονης πραγματικότητας μέσα από τα social media. Αθήνα: Πεδίο.
- Κουτσογιάννης, Δ. (2011). Εφηβικές πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού και ταυτότητες. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
- Κουτσογιάννης, Δ. & Μάτος, Α. (επιμ.) (2015). Διαδικτυακές κοινότητες εκπαιδευτικών για τα γλωσσικά μαθήματα: Σχεδιασμός και εμπειρία. Θεσσαλονίκη: ΚέντροΕλληνικήςΓλώσσας.
- Lee, C. (2017). Multilingualism online. London: Routledge.
- Mallinson, C., Childs, B. & Herk, G.V. (eds.) (2013). Data collection in sociolinguistics: Methods and applications. London: Routledge. pp. 236-250.
- Myers, G. (2010). The discourse of blogs and wikis. London: Continuum.
- Page, R., Barton, D., Lee, C., Unger, J. & Zappavigna, M. (2022). Researching the language of social media: A student guide. 2nd ed. Abingdon: Routledge.
- Seargeant, P. & Tagg, C. (eds.) (2014). The language of social media: Identity and community on the internet. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Tagg, C. (2015). Exploring digital communication: Language in action. Abingdon: Routledge.
- Tagg, C., Seargeant, P. & Brown, A. A. (2017). Taking offence on social media: Conviviality and communication on Facebook. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Tannen, D. & Trester, A. M. (eds.) (2013). Discourse 2.0: Language and new media. Washington, DC: Georgetown University Press.
- Thurlow, C. & Mroczek, K. (eds.) (2011). Digital discourse: Language in the new media. Oxford: OxfordUniversityPress.
- Vásquez, C. (2014). The discourse of online consumer reviews. Bloomsbury: London
- Vásquez, C. (2019). Language, creativity and humour online. Routledge: London.
- Zappavigna, M. (2012). Discourse of Twitter and social media. London: Continuum.
- Zappavigna, M. (2018). Searchable talk: Hashtags and social media metadiscourse. London: Bloomsbury.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Discourse, Context and Media
- Journal of Computer-Mediated Communication
- Journal of Language Aggression and Conflict
- Internet Pragmatics
- Language@Internet
- New Media and Society
- Punctum. International Journal of Semiotics
- Social Media + Society
- Social Semiotics
- Visual Communication

- ΖητήματαΕπικοινωνίας

1010Ε. Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1010Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργική Γραφή και Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥ	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/NURED194/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με το γνωστικό αντικείμενο της Δημιουργικής Γραφής, θα μελετήσουν τις σύγχρονες τάσεις στην κριτική και στη θεωρία της Δημιουργικής Γραφής, αλλά και στην Κριτική Παιδαγωγική και θα γνωρίσουν πώς συγκροτείται ένα κατάλληλο επιστημονικό και δημιουργικό εργαστηριακό περιβάλλον της Δημιουργικής Γραφής. Θα αποκτήσουν σταδιακά ένα θεωρητικό και εμπειρικό υπόβαθρο στον κλάδο, αλλά και τις δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να απασχοληθούν σε διάφορα επαγγελματικά και ερευνητικά πεδία που συνδέονται με την εκπαίδευση, όπως και με τις ανάγκες της πολιτισμικής αγοράς ευρύτερα. Θα εκτιμήσουν με διαφορετικό τρόπο τον ρόλο της ενεργούς συμμετοχής στην ανάγνωση της Λογοτεχνίας, την πολυπολιτισμική της διάσταση και θα γίνουν καλύτεροι αναγνώστες σε προσωπικό επίπεδο. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνθεση και παρουσίαση των δικών τους προσωπικών λογοτεχνικών (σε πεζή και ποιητική φόρμα) και όχι μόνο κειμένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει:

τη σημασία και την αξία της Δημιουργικής Γραφής και της κριτικής ανάγνωσης γενικότερα στη ζωή του ανθρώπου
 τη δομή και τον στόχο της σύνθεσης και κατασκευής μίας λογοτεχνικής ιστορίας
 τα βασικά συστατικά ενός λογοτεχνικού κειμένου (σκηνικό, χαρακτήρες, πλοκή, αφηγητής, οπτική γωνία, προβλήματα χρόνου)
 τους τρόπους πρόσληψης και ανταπόκρισης του αναγνωστικού κοινού στη λογοτεχνία της εποχής του, αλλά και στα κλασικά έργα
 τη διάκριση της μαζικής κουλτούρας από την αυθεντική παραγωγή και τον ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των εκδοτικών οίκων στην προώθηση λογοτεχνικών κειμένων αμφίβολης ή και κακής ποιότητας
 τον ρόλο της Κριτικής Παιδαγωγικής στην πρόσληψη των λογοτεχνικών κειμένων

την πολυπολιτισμική διάσταση της λογοτεχνίας

- να αρχίσουν να αποκτούν δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς να μεταλαμπαδεύσουν στον χώρο της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πολιτισμικής «αγοράς» ευρύτερα των γνώσεων που απέκτησαν

Γενικές Ικανότητες

- Ενεργητική προσέγγιση και ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων
- Ομαδική εργασία μέσα από τη συμμετοχή σε Εργαστήρια
- Επίδειξη κοινωνικής επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Απόκτηση συνείδησης της πολυπολιτισμικής διάστασης της λογοτεχνίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σύντομη ιστορική επισκόπηση της πορείας και της εξέλιξης της Δημιουργικής Γραφής στη διεθνή και την ελληνική πραγματικότητα
- Η θεωρία της Δημιουργικής Γραφής – διασάφηση του όρου και των ορίων της
- Η Δημιουργική Γραφή ως γνωστικό αντικείμενο
- Η Δημιουργική Γραφή στην Εκπαίδευση – Ψηφιακή Αφήγηση
- Η έννοια του Εργαστηρίου – η Λογοτεχνία εκ των ένδον
- Η σύνθεση των κειμένων
- Σκηνικό
- Χαρακτήρες
- Πλοκή
- Αφηγητής και οπτική γωνία
- Προβλήματα χρόνου
- Επιμέλεια κειμένων - η σύγχρονη εκδοτική παραγωγή

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εξειδικευμένο λογισμικό στη σύνθεση λογοτεχνικών και όχι μόνο ιστοριών : Write It Now, Write Way Εργαλεία Ψηφιακής Αφήγησης: Windows Movie Maker, Mediator, Powerpoint Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	21
	Ομαδική εργασία σε μελέτη περίπτωσης	10
	Ατομικές εργασίες	10
	Σεμινάρια	10
	Σεμινάρια	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ι. Προφορική εξέταση (50%) που περιλαμβάνει: - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής – Ερωτήσεις ανάπτυξης (κριτική τοποθέτηση) - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας ΙΙ. Κατάθεση ατομικής εργασίας (50%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

D. G. Myers (2006) *The Elephants Teach, Creative Writing since 1880*. Chicago and London: The University of Chicago Press

Cowan, A. (2011) *The art of writing fiction*. Edinburgh: Pearson Education Limited

Dawson, P. (2005). *Creative Writing and the New Humanities*. London and New York: Routledge.

Morley, D. (2007). *The Cambridge Introduction to Creative Writing*. Cambridge: CambridgeUP.

Freiere, P. (2009). Δέκα Επιστολές προς Εκείνους που Τολμούν να Διδάσκουν. Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο.

Κωτόπουλος, Η. Τ., Βακάλη, Α. & Ζωγράφου Μαρία (2013) *Η Δημιουργική Γραφή στο Νηπιαγωγείο*. Θεσσαλονίκη:

Επίκεντρο. Πασσιά, Α. & Μανδηλαράς, Φ. (2001), *Εργαστήρι Δημιουργικής Γραφής για Παιδιά*. Αθήνα: Πατάκης.

Σουλιώτης, Μ. (1995). *Αλφαβητάριο για την ποίηση*. Θεσσαλονίκη, Δεδούση.

Σουλιώτης, Μ. (2009). *Μου αφήνεις πενήντα δραχμές για τσιγάρα*; Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Γρόσδος, Σ. (2014). *Δημιουργικότητα και Δημιουργική Γραφή στην Εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Creative Writing Studies, New Writing, Journal of Writing in Creative Practice

1406Ε. Διδακτικές παρεμβάσεις για μαθηματική γενίκευση στην προσχολική ηλικία
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1406Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτικές παρεμβάσεις για μαθηματική γενίκευση στην προσχολική ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Υποχρεωτικής Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ		Ελληνικά	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		https://eclass.uowm.gr/main/login_form.php?next=%2Fmodules%2Fwork%2F%3Fcourse%3DNURED131	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να προσεγγίσουν την έννοια της *γενίκευσης* και να κατανοήσουν τη σημασία της στην εννοιολόγηση των μαθηματικών εννοιών στην προσχολική ηλικία, αλλά και γενικότερα.
- Να γνωρίσουν τα στοιχεία εκείνα που συντελούν στην ανάπτυξη της μαθηματικής γενίκευσης (επιλογή κατάλληλων προβλημάτων, κοινωνική αλληλεπίδραση, ρόλος του εκπαιδευτικού, κατανόηση της μαθηματικής έννοιας μέσω στοχαστικής αφαίρεσης, έκφραση της γενικότητας, ανάπτυξη του μηχανισμού σταθεροποίησης της έννοιας).
- Να κατανοήσουν το είδος της μαθηματικής αντίληψης που λαμβάνει χώρα κατά τη γενίκευση (εννοιολογική/διαδικαστική/αντιληπτική).
- Να κατανοήσουν τι σημαίνει γενίκευση των μαθηματικών εννοιών σε μαθηματικά πεδία που προτείνονται από το Πρόγραμμα Σπουδών για την προσχολική ηλικία.
- Να σχεδιάσουν μαθηματικές δράσεις με προσανατολισμό τη γενίκευση στα πεδία των: χωρικών και γεωμετρικών εννοιών, κανονικοτήτων, μετρήσεων, αριθμητικών εννοιών.

Γενικές Ικανότητες

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Σχεδιασμός και διαχείριση εργασιών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η γενίκευση στη μαθηματική εκπαίδευση:

- Κατανόηση της γενίκευσης ως έννοια που αναπτύσσεται: ο τρόπος που μετασχηματίζεται μία διαδικασία σε έννοια, ο τρόπος που προηγούμενες μαθηματικές δομές λειτουργούν ως εργαλεία για την οικοδόμηση νέων μαθηματικών δομών, τα διαφορετικά είδη της γενίκευσης που αναπτύσσονται κατά τη διαδικασία περάσματος από τον πραγματικό στον αφαιρετικό κόσμο.
- Κατανόηση της γενίκευσης ως ικανότητα που αναπτύσσεται σε κατάλληλα οργανωμένο μαθησιακό πλαίσιο: διδακτικές προσεγγίσεις που βοηθούν στην ανάπτυξη της γενίκευσης, παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη της γενίκευσης, το είδος της μαθηματικής αντίληψης που λαμβάνει χώρα κατά την γενίκευση, οι στρατηγικές που χρησιμοποιούν τα παιδιά για να γενικεύσουν.
- Η γενίκευση στην προσχολική ηλικία στα μαθηματικά πεδία των: χωρικών και γεωμετρικών εννοιών, κανονικοτήτων, μετρήσεων, αριθμητικών εννοιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή βίντεο και διαφάνειες από powerpoint	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργαστηριακές προσεγγίσεις	21
	Σχεδιασμός και εκπόνηση ομαδικής (ή ατομικής) εργασίας και παρουσιάσεις	20
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20

	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1) Γραπτή (ή προφορική) τελική εξέταση.	
	2) Ομαδική (ή ατομική) εργασία.	
	3) Προαιρετική παρουσίαση εργασίας (λειτουργεί ενισχυτικά στον τελικό βαθμό).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Τζεκάκη, Μ. (2007). <i>Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα</i>. Αθήνα: Gutenberg. Κολέζα, Ε. (2017). <i>Θεωρία και πράξη στη διδασκαλία των Μαθηματικών</i>. Αθήνα: Gutenberg. Καφούση, Σ, & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). <i>Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών</i>. Αθήνα: Πατάκης. Clements, D. H, & Sarama. (2023). <i>Τροχιές μάθησης και διδασκαλίας για τα μαθηματικά στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία</i>. Αθήνα: Gutenberg. Van de Walle, J., Lovin, L., Karp, K., & Bay-Williams, J. (2017). <i>Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο</i> (Τ. Τριανταφυλλίδης, Επιμ. & Α. Γρίβα, μτφρ). Αθήνα: Gutenberg. -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Mathematical Thinking and Learning – Taylor & Francis Educational Studies in Mathematics – Springer International Journal of Science and Mathematics Education – Springer Learning and Instruction – Elsevier ZDM Mathematics Education – Springer MENON: Journal of Educational Research –University of Western Macedonia – Faculty Of Education Ερευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών (περιοδικό της ΕΝΕΔΙΜ) – Κέδρος

(ΑΔΕ) 1315Ε. Δημιουργία ψηφιακού αλληλεπιδραστικού υλικού
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1315Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δημιουργία ψηφιακού αλληλεπιδραστικού υλικού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής – Ειδικού υπόβαθρου-Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Αγγλικά)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι: Σκοπός του μαθήματος είναι: Ο καθορισμός σχεδιαστικών προδιαγραφών ενός εκπαιδευτικού λογισμικού. Σύνθεση – κατασκευή (εικόνες, σχέδια, χρωματικοί συνδυασμοί, ήχοι), κίνηση (σκηνοθεσία κίνησης, αλληλουχία ενεργειών), αλληλεπίδραση (διεπαφή με το χρήστη, ενεργός συμμετοχή). Γνωριμία με κατάλληλα προγραμματιστικά περιβάλλοντα για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών λογισμικών. Εμβάθυνση, δημιουργία απτικών διεπαφών χρήσης

Εμφαση θα δοθεί: στην εκμάθηση σύγχρονων περιβαλλόντων σχεδιασμού και υλοποίησης αλληλεπιδραστικών ψηφιακών δραστηριοτήτων με στόχο να ενισχυθεί η ψηφιακή τους ικανότητα, τόσο για τη διεκπεραίωση εργασιών στο πλαίσιο των σπουδών τους (κυρίως πτυχιακές εργασίες και πρακτική άσκηση), αλλά και για την μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- αξιοποιούν περιβάλλοντα οπτικού προγραμματισμού (π.χ. Scratch και ScratchJr)
- αξιοποιούν περιβάλλοντα δημιουργίας αλληλεπιδραστικού υλικού (π.χ. H5P και υπηρεσίες όπως Kahoot, κλπ)
- σχεδιάζουν απτικές διεπαφές (π.χ. μέσω MakeyMakey)
- δημιουργούν υλικό επαύξησης για προσεγγίσεις επαυξημένης πραγματικότητας
- αναζητούν/δημιουργούν ψηφιακό διδακτικό υλικό

Γενικές Ικανότητες

- αυτόνομη εργασία
- ομαδική εργασία
- παραγωγή νέου υλικού
- προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων
- διεπιστημονική προσέγγιση προβλημάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασικά στοιχεία οπτικού προγραμματισμού
 Βασικές έννοιες σχεδιασμού διεπαφής.
 Προγραμματισμός σε περιβάλλον Scratch
 Επικοινωνία με διεπαφές μέσω αισθητήρων MakeyMakey
 Περιβάλλοντα ανάπτυξης υλικού H5P
 Επαυξημένη Πραγματικότητα
 Διαδικτυακές εφαρμογές δημιουργίας αλληλεπιδραστικού υλικού (π.χ. Kahoot, Jamboard) Qr Codes

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, βιντεομαθήματα, φροντιστηριακές ασκήσεις ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Το μάθημα αφορά τις ΤΠΕ αποκλειστικά ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο

	Ατομικές εργασίες Εργαστηριακές συνεδρίες Ομαδικές εργασίες Αυτοτελής μελέτη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Τόσο κατά τη διδασκαλία όσο και κατά την επικοινωνία με τους φοιτητές χρησιμοποιούνται ΤΠΕ.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια - Εργαστηριακές συνεδρίες	39
	Ομαδικές ή ατομικές ερευνητικές εργασίες	21
	Εργαστηριακές συνεδρίες	13
	Ατομική μελέτη/έρευνα	27
	Σύνολο	100 ώρες
	Ατομική ή ομαδική εργασία και γραπτές εξετάσεις	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επιστημονικά Περιοδικά Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση i-teacher Σύγχρονη Εκπαίδευση Νέος Παιδαγωγός Education and Information Technologies, Springer

1607Ε. Αγωγή Υγείας**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1607Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγωγή Υγείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (στα Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uowm.gr/courses/NURED258/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να είναι σε θέση να αντιληφθούν την ουσία και την χρησιμότητα της Αγωγής Υγείας και να γνωρίζουν τις βασικές αρχές και μεθόδους της Αγωγής Υγείας καθώς και της εφαρμογής της στην εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- Να αποκτήσουν γνώσεις που σχετίζονται με την υγεία και την ασθένεια στις σύγχρονες διαστάσεις τους.
- Να κατανοήσουν ότι η διατήρηση της υγείας και η πρόληψη της ασθένειας είναι πολυπαραγοντικές διαδικασίες
- Να αποκτήσουν γνώσεις των βασικών παραγόντων που συντελούν στην διατήρηση της υγείας και στην πρόληψη της ασθένειας
- Να αποκτήσουν γνώσεις των βασικών θεωριών και μοντέλων της Αγωγής Υγείας
- Να αποκτήσουν γνώσεις των ποικίλων διδακτικών μεθοδολογιών της Αγωγής Υγείας
- Να κατανοήσουν τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές των παιδιών προσχολικής ηλικίας σε θέματα που σχετίζονται με την υγεία
- Να γνωρίζουν τα σημαντικά ζητήματα για την υγεία και την ανάπτυξη των παιδιών της προσχολικής ηλικίας.
- Να μάθουν τα θέματα Αγωγής Υγείας και τη διδακτική μεθοδολογία που είναι κατάλληλα για την προσχολική αγωγή
- Να αποκτήσουν την ικανότητα να σχεδιάζουν σχολικά προγράμματα Αγωγής Υγείας με αναφορά στις μικρές ηλικίες

Γενικές Ικανότητες

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ζητήματα ορισμών: Υγεία και ασθένεια. Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας
- Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις συμπεριφορές υγείας
- Βασικές θεωρίες Αγωγής Υγείας και πρότυπα σχεδιασμού προγραμμάτων Αγωγής και Προαγωγής της Υγείας
- Οι αντιλήψεις των παιδιών για το ανθρώπινο σώμα, την υγεία και την ασθένεια
- Ζητήματα διατροφικής αγωγής
- Ζητήματα στοματικής υγείας
- Ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής
- Ζητήματα αγωγής καταναλωτή
- Η Αγωγή Υγείας στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα

- Εκπαιδευτικό υλικό και κριτήρια επιλογής
- Σχεδιασμός Σχολικών Προγραμμάτων Προαγωγής και Αγωγής Υγείας για μικρές ηλικίες
- Η συνεργασία με τους γονείς και την κοινότητα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση λογισμικού παρουσίασης Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ομαδική εργασία εκπόνησης προγραμμάτων Αγωγής Υγείας για τις μικρές ηλικίες	21
	Παρουσίαση εργασιών - Ανατροφοδότηση	10
	Ατομική μελέτη	30
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Συμμετοχή στην ομαδική εργασία σχεδιασμού προγράμματος Αγωγής Υγείας 20% Τελική Εργασία: Συνδυασμός σύντομων δοκιμίων για τη διδασκαλία θεμάτων Αγωγής Υγείας και σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολογία κάθε εργασίας περιλαμβάνονται στα θέματα που δίνονται στους φοιτητές και αναρτώνται μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Αθανασίου, Κ. (2007) <i>Αγωγή Υγείας</i>. 3η έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη Γκούβρα, Μ., Κυρίδης, Α. Γ., Μαυρικάκη, Ε. (2001). <i>Αγωγή Υγείας και σχολείο</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός Μανιός, Γ. (2007). <i>Διατροφική Αγωγή. Θεωρίες και μοντέλα Προαγωγής της Υγείας</i>. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Πασχάλιδης Fitzpatrick, K. & Tinning, R. (2014). <i>Health Education - Critical perspectives</i>. Routledge. Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (2019). <i>ΟΔΙΚΕΣ μου Συμβουλές</i>. http://edrive.yme.gov.gr/ - Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Health Education Health Education Research Health Education and Behavior

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1705Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνες και Χειροτεχνίες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1704Ε. Κατασκευές – Μεταποίηση Υλικών		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι (Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Επιδιώκουμε οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να γνωρίσουν μέσω της παρακολούθησης μαθημάτων, τους τρόπους χρήσεις των εργαλείων και με ευχέρεια να χρησιμοποιούν τα προτεινόμενα υλικά, αναπτύσσοντας παράλληλα τεχνικές και μεθοδολογίες στη διαδικασία ανάπτυξης δημιουργημάτων.
- Να ασχοληθούν δημιουργικά και να αντιληφθούν τη διαδικασία κατασκευής ενός δημιουργήματος, μέσα από το φάσμα της πρακτικής παραγωγής αντικειμένων με άξονα τις δημιουργικές εκφράσεις των παραδοσιακών τεχνιτών.
- Να είναι σε θέση να εξερευνήσουν και να ανακαλύψουν στρατηγικές και μεθοδολογίες στην ανάπτυξη των πρακτικών λύσεων κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος ή κατά τη διάρκεια προετοιμασίας μιας σειράς οργανωμένων διδακτικών εννοιών.
- Παιδαγωγική αξιοποίηση των δημιουργικών εκφράσεων των παραδοσιακών τεχνιτών και προσαρμογή των μοντέλων στο πεδίο της παιδαγωγικής αξιοποίησης στο ηλικιακό και γνωστικό επίπεδο και ικανότητες των νηπίων.
- Εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών στη καλλιέργεια δεξιοτήτων μέσα από την εμπλοκή τους – συμμετοχή στο πρόγραμμα των ασκήσεων του εργαστηρίου, ενεργοποιώντας μια σειρά από αισθήσεις που έχουν σχέση με τις εμπειρίες στο δημιουργικό τομέα.
- Ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης των φοιτητών στο πεδίο των ικανοτήτων - δεξιοτήτων στη χρήση των κατάλληλων εκπαιδευτικών εργαλείων και υλικών, στο συντονισμό των κινήσεων και ενίσχυση του καλλιτεχνικού και θεωρητικού υπόβαθρου των δυνατοτήτων που χρειάζεται να αποκτήσει ο μελλοντικός εκπ/κος.

Γενικές Ικανότητες

Επιλογή και χρήση μιας σειράς από προτεινόμενα υλικοτεχνικά στοιχεία, (Εργαλεία, Μέσα, Τεχνικές) για να αποτελέσουν τη βάση για να εμπλακούν οι φοιτητές/τριες με τις διακοσμητικές, χρηστικές και κατασκευαστικές, παραδοσιακές μορφές των τεχνών στις οργανωμένες δραστηριότητες του εργαστηρίου. Αυτές οι μορφές των τεχνών γίνονται το πεδίο για να αναπτυχθούν οι εκφράσεις της πρακτικής άσκησης στην κατασκευή αντικειμένων, της εφαρμογής των τεχνικών σε προτεινόμενα δισδιάστατα ή τρισδιάστατα μοντέλα.

Μέσω της καθοδήγησης θα είναι σε θέση οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να αναπτύξουν τις έμφυτες και εν δυνάμει ικανότητες και άλλες δεξιότητες, στο πεδίο της κατασκευής και της δημιουργίας και της προσαρμογής τεχνικών και εφαρμογών, ώστε η επαφή με τα υλικά και τα εργαλεία, να καλλιεργήσει ακόμα περισσότερο την ευφυΐα, την εφευρετικότητα και τη φαντασία τους. Συνεπώς η αναζήτηση, η ανάλυση και σύνδεση των πληροφοριών με βάση τα χαρακτηριστικά των προτεινόμενων υλικοτεχνικών στοιχείων, θα δώσει το δικαίωμα στους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς, να αναλάβουν πρωτοβουλίες στο πεδίο της αυτόνομης εργασίας, στη λήψη αποφάσεων που έχουν σχέση με το σεβασμό στη παράδοση, στις τέχνες και στο φυσικό περιβάλλον, αλλά

κυρίως στο

σχεδιασμό και στη διαχείριση των δημιουργιών – κατασκευών ή χειροτεχνιών, με κατεύθυνση την εκπαιδευτική προσαρμογή με άξονα την προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Τέχνες και χειροτεχνίες» εξετάζει την σχέση των μορφών της τέχνης στο πεδίο των εφαρμοσμένων μορφών με έμφαση τη Χειροτεχνία, τον σχεδιασμό και την κατασκευή δημιουργημάτων και αντικειμένων με κατεύθυνση της παιδαγωγική αξιοποίηση, οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με τις βασικές μορφές των τεχνών, τις λεγόμενες υψηλές τέχνες, όπως η ζωγραφική και η γλυπτική. Η σύνδεση του προσφερόμενου μαθήματος με τη χειροτεχνία μας παραπέμπει στις προγενέστερες παραγωγικές διαδικασίες κατασκευής χρηστικών αντικειμένων καθημερινής χρήσης, όπως η κεραμοπλαστική, οι παραδοσιακές τέχνες, η κατασκευή εργαλείων, η διακόσμηση κ.α. Αυτή η πρακτική της παραγωγής αντικειμένων με άξονα τις μορφές τέχνης του σχεδιασμού, θα γίνει η αιτία και η αφορμή για να εμπνευστούμε και να προσαρμόσουμε κατάλληλα τις δημιουργικές εκφράσεις των τεχνιτών και των λοιπών επαγγελματιών της χειροτεχνίας, στο πεδίο της παιδαγωγικής διαδικασίας. Μέσα από τα παραδείγματα θα επιδιώξουμε να είναι σε θέση ο μελλοντικός εκπαιδευτικός να προσφέρει με τη σειρά του, ανάλογες δημιουργικές εμπειρίες στους μαθητές του. Για να το καταφέρουμε αυτό θα χρειαστεί να εκπαιδεύσουμε τους/τις εμπλεκόμενους/ες φοιτητές/τριες σε θεματικές ενότητες με προτεινόμενες οργανωμένες προτάσεις προσαρμοσμένες στο παιδαγωγικό προφίλ της εκπαιδευτικής βαθμίδας που θα λειτουργήσουν. Μας ενδιαφέρει να εκπαιδεύσουμε τους εκπαιδευτικούς στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων, σε πειραματισμού, στην επεξεργασία πληροφοριών με την ανάδειξη αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων από την συμμετοχή τους. Οι ασκήσεις για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης των δεξιοτήτων αλλά και των θεωρητικών δυνατοτήτων του διδάσκοντα, στοχεύουν κατευθείαν στην ανάπτυξη των χρηστικών, γνωστικών ικανοτήτων, οι οποίες σε συνδυασμό με τις δυνατότητες να συντονίζουν, να δημιουργούν, να φαντάζονται είναι στόχοι και επιδιώξεις του μαθήματος, ώστε μελλοντικά τα μαθήματα των Τεχνών να αποτελέσουν το κέντρο των δημιουργικών εκφράσεων και το πολύτιμο εργαλείο για την κατανόηση εννοιών και περιεχομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία στο σχολικό χώρο.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση μαθησιακών βοηθημάτων βασισμένων σε ΤΠΕ. Διαφάνειες, διαλέξεις, μέσω Η/Υ, και της πλατφόρμας του eclass.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις στο Εργαστήριο	39
	Φροντιστηριακές ασκήσεις	15
	Προετοιμασία για ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	20
	Ατομική έρευνα και μελέτη	9
	Ασκήσεις που εστιάζουν στην εφαρμογή	7
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	10
	Σύνολο	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η Ελληνική και στις περιπτώσεις των φοιτητών του εξωτερικού η Αγγλική. 1). Παρουσία συμμετοχή στις δράσεις στο εργαστήριο. 2). Εργασίες και Ασκήσεις εφαρμογών – Παρακολούθηση φοιτητών κατά τη διάρκεια εφαρμογής και εκτέλεσης των εργαστηριακών ασκήσεων στα κατασκευαστικά μοντέλα με τα προτεινόμενα υλικά. 3). Φροντιστηριακές Ασκήσεις 4). Κατοίκον Εργασία 5). Παράδοση Ατομικής Εργαστηριακής και Γραπτής Εργασίας. 6). 6). Διασφάλιση – διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών καθώς τα κριτήρια αξιολόγησης	

	γνωστοποιούνται από την έναρξη του εξαμήνου. Η αξιολόγηση του μαθήματος συνεπώς είναι αφενός η Εργαστηριακή εργασία – παρουσία 60% και σε δεύτερο επίπεδο η Γραπτή ανάλυση των δεδομένων 30%. Αυτά τα δύο στοιχεία σε συνδυασμό με την εφευρετικότητα, τη φαντασία, την ικανότητα στην επιλογή, τη χρήση υλικών και την εφαρμογή τους στην κατεύθυνση της εκπαιδευτικής χρήσης 10%, θα αποτελέσουν τα κριτήρια που θα συνδιαμορφώσουν το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης του συγκεκριμένου μαθήματος.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Διδακτική της Τέχνης LauraH. Chapman - Εκδόσεις Νεφέλη.

Δημιουργικές Δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο. SylviaDorance - Εκδόσεις Τυπωθήτω.

Υλικά και τεχνική στη ζωγραφική και διακοσμητική, Πλακωτάρης Κώστας, Αθήνα Φιλιππότης 1995.

Το Εικαστικό Εργαστήριο στο Σχολικό Περιβάλλον, Νικόλαος Ταμουτσέλης- Εκδόσεις Αφοι Αριστείδου. Δημιουργική Φαντασία – Παιδική Τέχνη, ΤιτίκαΣάλλαΔουκουμετζή – Εκδόσεις Εξάντας.

Τέχνη και Δημιουργική ανάπτυξη των Παιδιών, RobertSchirrmacher - Εκδόσεις Έλλην.

Εικαστικές Τέχνες και Μικρά παιδιά, AnnS. Epstein - ΈλληΑ .Τρίμη. –ΕκδόσειςΤυπωθήτω.

3

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Με βάση το άρθρο 25 του Ν. 1268 / 82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92,
το άρθρο 1 του Ν. 2188/94, το Π.Δ. 544/89 και το Π.Δ. 99/93)

3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Με βάση το άρθρο 25 του Ν. 1268/82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92, το άρθρο 1 του Ν. 2188/94, το Π.Δ. 544/89 και το Π.Δ. 99/93)

Χρονική διάρθρωση των σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα, στο χειμερινό και το εαρινό. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) για εξετάσεις. Το πρώτο εξάμηνο, το χειμερινό, αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο, το εαρινό, λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών εβδομάδων, είναι δυνατό με απόφαση του Τμήματος να συνεχιστούν τα μαθήματα τον Ιανουάριο ή τον Ιούνιο.

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σ' ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 4/5 του προβλεπόμενου στο πρόγραμμα για εργάσιμες ημέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δε διδάχθηκε.

Διακοπές μαθημάτων και αργίες

Τα μαθήματα διακόπτονται:

- από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και την ημέρα των Θεοφανίων (διακοπές των Χριστουγέννων)
- από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά (διακοπές του Πάσχα)
- την ημέρα των γενικών φοιτητικών εκλογών
- την ημέρα των πρυτανικών εκλογών

Επίσης, μαθήματα δε γίνονται και κατά τις παρακάτω αργίες:

- εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου
- επέτειος της απελευθέρωσης της Φλώρινας, 8 Νοεμβρίου
- επέτειος του Πολυτεχνείου, 17 Νοεμβρίου
- εορτή των Τριών Ιεραρχών, 30 Ιανουαρίου
- εθνική επέτειος της 25ης Μαρτίου
- 1η Μαΐου και
- του Αγίου Πνεύματος
- Οι μήνες Ιούλιος και Αύγουστος ορίζονται ως περίοδος θερινών διακοπών.

Δήλωση μαθημάτων

Στην αρχή του εξαμήνου και μέσα σε διάστημα δυο εβδομάδων η/ο φοιτήτρια/τής καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος ηλεκτρονική δήλωση, η οποία περιέχει τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που αποφάσισε να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Το σύνολο των ECTS που αντιστοιχούν στα δηλωθέντα μαθήματα δε μπορεί να υπερβαίνει τον προβλεπόμενο αριθμό των ECTS του εξαμήνου φοίτησης. **Επιπλέον, θα πρέπει να δηλώσει τα υποχρεωτικά μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων φοίτησης στα οποία δεν έχει επιτυχή αξιολόγηση.** Κατά τη δήλωση των μαθημάτων, κυρίως των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών, η/ο φοιτήτρια/τής πρέπει να λαμβάνει υπόψη της/του αν η συμμετοχή στο συγκεκριμένο μάθημα προαπαιτεί την παρακολούθηση συγκεκριμένων υποχρεωτικών μαθημάτων. Επιπλέον, θα πρέπει να λάβει υπόψη της/του το ωρολόγιο πρόγραμμα, προκειμένου να μη συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων που προτίθεται να επιλέξει. Η/Ο φοιτήτρια/τής έχει δικαίωμα να παραλάβει δωρεάν τα σχετικά διδακτικά συγγράμματα και να εξεταστεί μόνο στα μαθήματα, τα οποία δήλωσε κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο.

Οργάνωση διδασκαλίας

Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με ευθύνη της/του Προέδρου. Η διδασκαλία των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική, εφόσον εγγραφούν είκοσι πέντε άτομα στο καθένα. Η Συνέλευση αποφασίζει αν θα πρέπει να διδαχθεί μάθημα επιλογής και με λιγότερους από είκοσι πέντε φοιτητές/τριες. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις πέντε εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, τις/τους διδάσκουσες/οντες και τις αίθουσες διδασκαλίας. Στην αρχή του εξαμήνου κάθε διδάσκουσα/ων ανακοινώνει τους στόχους και συνοπτικά το περιεχόμενο του μαθήματος, τη μορφή διδασκαλίας, τις υποχρεώσεις των φοιτητριών/ών, τον τρόπο αξιολόγησής τους, όπως επίσης και έναν ενδεικτικό πίνακα διδακτικών βιβλίων και βοηθημάτων για τη διευκόλυνση της μελέτης των φοιτητριών/τών.

Παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση μαθημάτων, εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων κ.λπ. εκ μέρους των φοιτητριών/τών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα. Οι φοιτήτριες/τές δικαιούνται να χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτό τη βιβλιοθήκη, τα αναγνωστήρια, τα εργαστήρια και τον υπόλοιπο εξοπλισμό της Σχολής. **Η παρακολούθηση των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων (μαθημάτων διδακτικής), των μαθημάτων επιλογής, των πρακτικών ασκήσεων και των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική.** Οι φοιτήτριες/τές **θα πρέπει να συμπληρώσουν σ' αυτά αριθμό παρουσιών που να αντιστοιχεί στα 4/5 τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας** του συγκεκριμένου μαθήματος. Η συνολική απασχόληση των φοιτητριών/τών σε παραδόσεις, εργαστήρια, φροντιστήρια και πρακτικές ασκήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει τις τριάντα ώρες εβδομαδιαίως.

Έλεγχος των γνώσεων - εξετάσεις

Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητριών/τών γίνεται κυρίως με βάση την τελική εξέταση μετά τη λήξη του εξαμήνου. Η εξέταση μπορεί να είναι - κατά την κρίση της/του διδάσκουσας/οντα - γραπτή ή προφορική. Η αξιολόγηση της επίδοσης μπορεί να στηρίζεται και σε γραπτή εργασία ή και σε εργαστηριακές, φροντιστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις. Οι διδάσκουσες/ντες δικαιούνται να απαλλάξουν φοιτήτριες/τές από την τελική εξέταση, εφόσον έχει προηγηθεί επαρκής διαδοχικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και με την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Οι φοιτήτριες/τές δικαιούνται να εξεταστούν κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, χειμερινού και εαρινού, ενώ κατά τις περιόδους Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και Ιουνίου μόνο στα μαθήματα που διδάσκονται στο αντίστοιχο εξάμηνο. **Κατ' εξαίρεση, οι φοιτήτριες/τές που έχουν συμπληρώσει 8 εξάμηνα σπουδών μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις υποχρεωτικών μαθημάτων που δε διδάσκονται στο αντίστοιχο εξάμηνο σε όλες τις εξεταστικές.** Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα και στις δυο εξεταστικές περιόδους οι φοιτήτριες/τές οφείλουν να το δηλώσουν και να το παρακολουθήσουν ξανά σε επόμενο εξάμηνο, ώστε να αποκτήσουν εκ νέου το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ή μάθημα επιλογής ή ελεύθερης επιλογής οι φοιτήτριες/τές μπορούν να το επαναλάβουν σε επόμενο εξάμηνο, αν προσφέρεται, ή να το αντικαταστήσουν με άλλο κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ή μάθημα επιλογής ή ελεύθερης επιλογής αντίστοιχα. Το εργαστήριο ή η πρακτική άσκηση εξαμηνιαίου μαθήματος κατοχυρώνονται και δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον η παρακολούθηση κρίθηκε επαρκής. Αν οι φοιτήτριες/τές αποτύχουν τουλάχιστον τέσσερις φορές σε εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί, ύστερα από αίτηση του φοιτητή, να ορίσει τριμελή επιτροπή επανεξέτασης στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά και η/ο εξετάστρια/στής. Το πρόγραμμα εξετάσεων της περιόδου Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου ανακοινώνεται πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων, της περιόδου του Ιουνίου πριν από τη λήξη της περιόδου των μαθημάτων, και της περιόδου του Σεπτεμβρίου κατά τη διάρκεια των εξετάσεων του Ιουνίου. Οι διδάσκουσες/οντες είναι υπεύθυνες/οι για τις επιτηρήσεις των γραπτών εξετάσεων.

Βαθμολογία

Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται και εκφράζεται με βαθμούς. Κάθε μάθημα ή πτυχιακή εργασία βαθμολογείται σε ακέραιες ή και μισές μονάδες. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα: 0 -1 = κακώς, 2 - 4 = μετρίως, 5 - 6 = καλώς, 7 - 8 = λίαν καλώς, 9 - 10 = άριστα. Ελάχιστος ικανοποιητικός βαθμός είναι το πέντε (5). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τις/τους διδάσκουσες/ντες και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος το πολύ μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την εξέταση του μαθήματος. Επανεξέταση ή αναθεώρηση δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση το Τμήμα μπορεί να αποφασίσει επανεξέταση σε μάθημα σε περίπτωση αποτυχίας ποσοστού μεγαλύτερου του 85% των φοιτητριών/τών που εξετάστηκαν. Σε όσες/όσους μετεγγράφονται ή κατατάσσονται σε επόμενα του πρώτου εξάμηνα, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, τους αναγνωρίζονται τα μαθήματα με ίδιο γνωστικό περιεχόμενο, στα οποία έχουν επιτύχει προβιβάσιμο βαθμό μετά από

παρακολούθηση. Για όσες/όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης, όπως το ERASMUS, αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος του προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, μετατρεπόμενη στην προαναφερόμενη βαθμολογική κλίμακα.

Πτυχίο - βαθμός πτυχίου

Οι φοιτήτριες/τές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους και παίρνουν πτυχίο, όταν έχουν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώνουν διακόσια σαράντα ECTS (240ECTS). Στο πτυχίο αναγράφεται ο βαθμός, ο οποίος μπορεί να είναι δεκαδικός μέχρι εκατοστά. Ο βαθμός μπορεί να κυμαίνεται από πέντε (5) έως δέκα (10). Από 5 έως 6,4 χαρακτηρίζεται «καλώς», από 6,5 έως 8,4 «λίαν καλώς» και από 8,5 έως 10 «άριστα». Το Πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης παρέχει τη δυνατότητα στην/στον κάτοχό του να διοριστεί ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου

Ο βαθμός πτυχίου ή διπλώματος υπολογίζεται βάσει των πιστωτικών μονάδων ECTS και του βαθμού κάθε μαθήματος ακολουθώντας την παρακάτω διαδικασία:

- Λαμβάνονται υπόψη οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος, καθώς και ο βαθμός του. Τα μαθήματα που δεν αξιολογούνται με βαθμό δε συμμετέχουν στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.
- Πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος με τις αντίστοιχες πιστωτικές

μονάδες(ECTS). Για παράδειγμα:

ΜΑΘΗΜΑ1(ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣΜΟΝΑΔΕΣ-ECTS:3,ΒΑΘΜΟΣ:10)Γινόμενο:3x10=30

ΜΑΘΗΜΑ2 (ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣΜΟΝΑΔΕΣ-ECTS:4,ΒΑΘΜΟΣ:8)Γινόμενο:4x8=32

- Στη συνέχεια:
 - α) αθροίζονται τα γινόμενα όλων των μαθημάτων που βαθμολογούνται (ΔΙΑΙΡΕΤΕΟΣ)
 - β) αθροίζονται οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) όλων των μαθημάτων που έχουν βαθμό (ΔΙΑΙΡΕΤΗΣ)
 - γ) διαιρείται το άθροισμα των γινομένων (ΔΙΑΙΡΕΤΕΟΣ) με το άθροισμα των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων που βαθμολογούνται (ΔΙΑΙΡΕΤΗΣ).

Το ηλίκο της διαίρεσης είναι ο βαθμός του πτυχίου, ο οποίος περιλαμβάνει δύο(2)δεκαδικά ψηφία(XX,XX). Η εξίσωση για την παραπάνω διαδικασία είναι:

Βαθμός Πτυχίου=(ΒαθμόςΜαθήματος1xECTS Μαθήματος1+Βαθμός Μαθήματος2xECTS Μαθήματος2+...+Βαθμός Εργασίας x ECTS Εργασίας)/(Συνολικός Αριθμός ECTS μαθημάτων+Αριθμός ECTS Εργασίας)που βαθμολογούνται για τη λήψη του Πτυχίου

Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement)

Το παράρτημα διπλώματος ακολουθεί το υπόδειγμα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO/CEPES. Στόχος του παραρτήματος είναι να παράσχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία για τη βελτίωση της διεθνούς «διαφάνειας» και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.τ.λ.). Σχεδιάστηκε για να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται το παράρτημα. Στο παράρτημα δεν κρίνεται η αξία, και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση. Υπάρχουν πληροφορίες και στα οκτώ τμήματά του. Όπου δεν υπάρχουν πληροφορίες δίνεται η σχετική εξήγηση.

Καθομολόγηση πτυχιούχου

Φοιτήτρια/Φοιτητής που ολοκλήρωσε με επιτυχία τις σπουδές της/του και έλαβε πτυχίο δίνει καθομολόγηση ενώπιον του/της Κοσμήτορα/Κοσμητόρισσας, ως εκπροσώπου της/του Πρύτανη, και της/του Προέδρου του Τμήματος. Η καθομολόγηση έχει ως εξής:

«ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΤΟΥ ΣΕΠΤΟΥ ΤΟΥΤΟΥ ΤΕΜΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΣ / ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΗ, ΚΑΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ ΒΙΩΣΟΜΑΙ, ΑΣΚΩΝ / ΑΣΚΟΥΣΑ ΤΑΥΤΗΝ ΔΙΚΗΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ. ΟΥΤΩ ΧΡΗΣΙΜΟΝ ΕΜΑΥΤΟΝ / ΕΜΑΥΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΗΣΩ ΠΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΔΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΜΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝ ΠΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΑΕΙ ΠΡΟΣ ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΟΤΗΤΑ ΗΘΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΩ, ΒΑΙΝΩΝ / ΒΑΙΝΟΥΣΑ ΕΝ ΕΥΘΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΟΔΩ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΑΠΟΒΛΕΠΩΝ / ΑΠΟΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΑΝΥΨΩΝ / ΑΝΥΨΟΥΣΑ ΕΙΣ ΤΥΠΟΝ ΑΡΕΤΗΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΕΠΗΝ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ. ΤΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ ΕΠΙΤΕΛΟΥΝΤΙ / ΕΠΙΤΕΛΟΥΣΗ ΕΙΗ ΕΜΟΙ, ΣΥΝ ΤΗ ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΜΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ, Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΩ ΒΙΩ ΒΟΗΘΟΣ.»

Η καθομολόγηση γίνεται σε τελετή τρεις φορές το χρόνο, στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου. Προκειμένου να χορηγηθούν η μεμβράνη του πτυχίου, αντίγραφο πτυχίου ή πιστοποιητικό τελικής αναλυτικής βαθμολογίας, πρέπει η/ο φοιτήτρια/φοιτητής να έχει καταθέσει στην Οικονομική Υπηρεσία σχετικό παράβολο. Κάθε πτυχιούχος δικαιούται να λάβει δωρεάν δύο αντίγραφα πτυχίου.

Οἱ παιδαγωγοὶ ξαπλώνουν μὲ πολλὴν ἔμ-
„φασιν τὰς διδασκαλίας ὅπως δίδουν εἰς τὰς μαθη-
„τάς τους, αἱ ὁποῖαι εἶναι λέξεις, καὶ πάλιν λέξεις,
„καὶ αἰωνίως λέξεις.

ὁ ῬΗΓΑΣ.

4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών συνεργάζεται στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS+ για την ανταλλαγή φοιτητριών/τών και διδακτικού προσωπικού με Α.Ε.Ι. του εξωτερικού. Αναλυτικός κατάλογος των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων του εξωτερικού βρίσκεται εδώ: <https://erasmus.uowm.gr/bilateral/>

Οι φοιτήτριες/τές της Σχολής μπορούν να σπουδάσουν σε ένα από τα παραπάνω ιδρύματα για το χρονικό διάστημα που έχει προβλεφθεί από τη συμφωνία μεταξύ των πανεπιστημίων.

Για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι απαραίτητη η γνώση της αντίστοιχης ξένης γλώσσας ή της αγγλικής κατά περίπτωση, σε βαθμό που να επιτρέπει την ανταπόκριση των φοιτητριών/τών στις υποχρεώσεις τους στο πανεπιστήμιο υποδοχής. Μετά την επιστροφή τους από το εξωτερικό, οι φοιτήτριες/τές κατοχυρώνουν τις σπουδές (μαθήματα και αντίστοιχα ECTS) που έχουν περατώσει επιτυχώς στο ίδρυμα υποδοχής, επειδή έχει εξασφαλιστεί η δημιουργία του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς ECTS και στα δύο τμήματα (European Credit Transfer System). Για λόγους διευκόλυνσης της μετακίνησης των φοιτητριών/τών διευκρινίζεται ότι τα μαθήματα που κατοχύρωσαν στο εξωτερικό αναγνωρίζονται από το ίδρυμα αποστολής ως κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.

Για τις μετακινήσεις του χειμερινού ή/και του εαρινού εξαμήνου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους οι αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά (αίτηση, αναλυτική βαθμολογία, σύντομο βιογραφικό και πιστοποιήσεις γλωσσομάθειας) υποβάλλονται τους πρώτους μήνες του ημερολογιακού έτους (στην ετήσια προκήρυξη καθορίζονται οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων και ο τόπος). Η κατάσταση με τα ονόματα των μετακινούμενων φοιτητριών/τών ανακοινώνεται έγκαιρα από τις/τους υπεύθυνες/ους των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Τμήματος.

Ο χρόνος των αιτήσεων στα Πανεπιστήμια υποδοχής (εφ' όσον η/ο υποψήφια/ος επιλεγεί) υπολογίζεται μεταξύ Απριλίου και Μαΐου για τις φοιτήτριες/τους που θα μετακινηθούν σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού το χειμερινό εξάμηνο και μέχρι τέλη Νοεμβρίου για μετακινήσεις στο εαρινό εξάμηνο. Περισσότερες πληροφορίες για τα διαδικαστικά θέματα καθώς και τα απαραίτητα έγγραφα για τη συμμετοχή τους στο ERASMUS+ για σπουδές, οι φοιτήτριες/τές μπορούν να αναζητήσουν στην ιστοσελίδα του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (<http://uowm.gr/administration/services/intrelations/erasmus/outgoing-students-studies/>)

Επίσης, στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS+, δίνεται η δυνατότητα σε προπτυχιακές/ούς και μεταπτυχιακές/ούς φοιτήτριες/τές καθώς και στις/στους υποψήφιες/ους διδάκτορες, οι οποίες/οι είναι εγγεγραμμένες/οι στο ΠΔΜ, να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στο εξωτερικό σε Πανεπιστήμια/Επιχειρήσεις/Οργανισμούς με υποτροφία κινητικότητας. Περισσότερες πληροφορίες για την πρακτική άσκηση μπορούν να αναζητηθούν στο <http://uowm.gr/administration/services/intrelations/erasmus/outgoing-students-placements/>

Η υπεύθυνη των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων καθώς και υπεύθυνη συντονισμού του συστήματος ECTS για το Τμήμα Νηπιαγωγών είναι η:
Βασιλική Πιλιόγκου, Αν. Καθηγήτρια (Τμηματικά Συντονίστρια)

5 Ημερολόγιο ακαδημαϊκού έτους 2025-2026

Χειμερινό εξάμηνο (13 εβδομάδες μαθημάτων)	29/09/2025 – 19/12/2025 07/01/2026 – 09/01/2026
Εξεταστική περίοδος χειμερινού εξαμήνου (3 εβδομάδες, περιλαμβάνεται και η εξεταστική για τους/τις επί πτυχίω φοιτητές/τριες)	19/01/2026 – 06/02/2026
Εαρινό εξάμηνο(13 εβδομάδες μαθημάτων)	16/02/2026 – 03/04/2026 20/04/2026 – 29/05/2026
Εξεταστική περίοδος εαρινού εξαμήνου (3 εβδομάδες, περιλαμβάνεται και η εξεταστική για τους/τις επί πτυχίω φοιτητές/τριες)	08/06/2026 – 26/06/2026
Επαναληπτική εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου (4 εβδομάδες)	31/08/2026 – 25/09/2026

Σημείωση :

- Μετά τη λήξη του Χειμερινού εξαμήνου και πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου υπάρχει μία (1) κενή εβδομάδα (12/01/2026 – 16/01/2026).
- Μετά την εξεταστική περίοδο του Χειμερινού εξαμήνου και πριν την έναρξη του Εαρινού υπάρχει μία (1) κενή εβδομάδα (09/02/2026 – 13/02/2026).
- Μετά τη λήξη του Εαρινού εξαμήνου και πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου υπάρχει 1 (μία) κενή εβδομάδα (01/06/2026 – 05/06/2026).

ΗΜΕΡΕΣ ΕΟΡΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΓΙΩΝ

Εθνική εορτή: Τρίτη 28 Οκτωβρίου 2025

Επέτειος Εξέγερσης του Πολυτεχνείου: Δευτέρα 17 Νοεμβρίου 2025

Διακοπές Χριστουγέννων: 22 Δεκεμβρίου 2025 ως και 6 Ιανουαρίου 2026

Τριών Ιεραρχών: Παρασκευή 30 Ιανουαρίου 2026

Παρασκευή Αποκριάς: 28 Φεβρουαρίου 2026

Καθαρά Δευτέρα: 23 Φεβρουαρίου 2026

Εθνική εορτή: Τετάρτη 25 Μαρτίου 2026

Διακοπές Πάσχα: 6 ως 19 Απριλίου 2026

Πρωτομαγιά: Παρασκευή 1 Μαΐου 2026

Αγίου Πνεύματος: Δευτέρα 1 Ιουνίου 2026

Ημέρα Απελευθέρωσης της πόλης της Φλώρινας: Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2025

